

Facilitetsanalyse 2020

Baggrundsmateriale til udarbejdelse af
facilitetsstrategi for idræts- og fritidsom-
rådet i Holstebro Kommune

Kulturen til forskel

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Facilitetsanalyse Holstebro Kommune 2020

Indholdsfortegnelse

Samlet indledning	5
Kapitel 1 "Lokalområdernes facilitetsdækning samt fremtidige behov"	11
Læsevejledning	11
Samlet overblik "Lokalområdernes facilitetsdækning samt fremtidige behov"	12
Borbjerg Skoledistrikt	18
Halgård Skoledistrikt	22
Holstebro By Skoledistrikt	26
Idom-Råsted Skoledistrikt	39
Mejrup Skoledistrikt	44
Naur-Sir Skoledistrikt	51
Nr. Felding Skoledistrikt	55
Sevel Skoledistrikt	60
Skave Skoledistrikt	66
Staby Skoledistrikt	71
Tvis Skoledistrikt	77
Ulfborg Skoledistrikt	82
Vemb Skoledistrikt	88
Vinderup Skoledistrikt	93
Konklusion på kapitel 1	101
Kapitel 2 "Idrætternes udvikling og fremtidige facilitetsbehov i Holstebro Kommune"	102
Læsevejledning	102
Generelle tendenser og udfordringer	103
Samlet overblik over idrætternes udvikling 2012-2019	105
Gennemgang af idrætterne enkeltvis	107
Fodbold	107
Håndbold	110
Gymnastik	112
Foreningsfitness og styrkeløft & vægtløftning	114
Ketchersport	116
Kampsport	119
Udeidræt – idræt og bevægelse i naturen	121
Vandsport	127
Skydning	130

Dans	133
Øvrige boldspil.....	135
E-Sport.....	138
Senioridræt og idræt for borgere over 60 år.....	140
Gadeidræt.....	143
Input fra medarbejdere i idrætsfaciliteter	144
Input fra bestyrelser i selvejende idrætsanlæg	146
Konklusion på kapitel 2	147
Oplisting af idrætternes 17 fremtidige facilitetsbehov ud fra nærværende gennemgang.....	148
Kapitel 3 Økonomi, styring og organisering	149
Læsevejledning	149
Organisering af sports- og fritidsfaciliteter i Holstebro Kommune	150
Forskelle mellem kommunale anlæg og selvejende anlæg.....	150
Organisering og økonomi udendørs vs. indendørs idrætsanlæg	152
Lovgivning.....	152
Driftsøkonomi.....	155
Overordnet økonomi i idræts- og fritidsfaciliteterne.....	156
Skolernes brug af hallerne	156
Styringsmodeller vedr. idrætsfaciliteter	156
Tilskudsmodel til foreningernes brug af idrætskallerne jvf. Folkeoplysningslovens § 25 stk. 3	157
Lokalebudget 2020 selvejende haller	158
Booking	160
Hallernes lånemuligheder og deraf kommende vedligeholdelses-efterslæb	162
Finansieringsmuligheder vedr. udviklingen af idrætsanlæg.....	162
Anlægsbevillinger til større projekter i idrætskallerne de sidste 10 år	163
Kultur- og fritidsudvalgets pulje til "Anlægsudgifter til mindre anlæg" bevillinger 2014-2019.....	164
Idrætsanlægs fysiske tilstand i Holstebro Kommune	165
Konklusioner kapitel 3.....	168
Samlet konklusion.....	170
Litteraturliste.....	174

Samlet indledning

I foråret 2019 besluttede Kultur- og Fritidsudvalget at iværksætte arbejdet omkring at få udarbejdet en strategi for Idræts- og Fritidsfaciliteter i Holstebro Kommune. Ønsket om en facilitetsstrategi udsprang af udvalgets oplevelse af behovet for at løse en række dilemmaer og udfordringer på området (borgernes ændrede idrætsvaner, økonomisk pres på området etc.), men i lige så høj grad i et ønske om at sætte en politisk retning og –dagsorden på området fremadrettet.

Der er tanken, at en facilitetsstrategi bliver Kultur- og Fritidsudvalgets redskab i forhold til at rammesætte den fremtidige udvikling på idræts- og fritidsområdet, idet en facilitetsstrategi bliver et værktøj, der rammesætter og fokuserer en udvikling på området, men også et værktøj der hjælper til at prioritere kommende politiske beslutninger på området.

Holstebro Kommune har ikke tidligere haft en strategi for udvikling af idrætsfaciliteter. Det tætteste man kommer på, er den idrætspolitik, der blev vedtaget i 2007 på samme tid som Holstebro Kommune fik sin politik for eliteidrætten.

Det er udvalgets ønske, at en facilitetsstrategi hviler på et så oplyst grundlag som overhovedet muligt. Derfor udarbejdes der en facilitetsanalyse, der indeholder et så fuldkomment datagrundlag som overhovedet muligt.

Datagrundlaget består i denne analyses tilfælde af to typer data. Den største mængde data består af såkaldt kvantitative data (befolkningsprognoser, medlemstal, økonomi, IDAN-rapport og diverse forskningsprojekter etc.). Disse data suppleres med de såkaldt kvalitative data, som i dette tilfælde udgøres af de mange udsagn, der blev tilvejebragt gennem processens mange workshops af idrætsudøvere, facilitetsfolk, bestyrelsesmedlemmer i haller og idrætsforeninger etc.

Analysen er delt op i tre hovedkapitler:

- 1: Idræts- og facilitetsoverblik fordelt på skoledistrikterne i Holstebro Kommune
- 2: Brugernes og idrætternes ønsker og forventninger til idræts- og fritidsfaciliteter
- 3: Lovgivning, organisering, økonomi og andre rammevilkår vedr. idræts- og fritidsfaciliteter

Hvert kapitel indledes med en kort introduktion til kapitlet med en læsevejledning og en henvisning til de data, der ligger til grund for kapitlet. Hvert kapitel afsluttes med en konklusion, der sammenfatter kapitlets vigtigste pointer. Analysen er ret omfangsrig, da den netop samler så megen relevant data som overhovedet muligt. Af hensyn til læsevilkår og til den fremtidige anvendelse af analysen, udarbejdes der en kortere sammenfatning i det man kan kalde analysen i ”pixi-udgave”.

Om at arbejde med en facilitetsstrategi på idrætsområdet/idrætsudvikling i historisk perspektiv

Fritidsområdet er historisk set et af de mindst regulerede områder i den kommunale opgaveportefølje. Området reguleres lovmæssigt ud fra Folkeoplysningsloven, som er en rammelovgivning, der

udpeger retningslinjer og fokusområder for folkeoplysningsområdet - herunder aftenskoler, idrætsforeninger etc.

I forhold til andre velfærdsområder rummer fritidsområdet ikke ret mange lovmæssige bindinger, regler om serviceniveau etc., men den sikrer, at det kommunale fokus på idræts- og fritidsområdet tager afsæt i den frivillige foreningstanke, der underbygger demokrati, fællesskab og lige adgang for alle – særligt gennem det frivillige foreningsliv.

Idrætsudviklingen i de sidste godt og vel 100 år i Danmark tager sit afsæt i foreningslivet, hvor især de danske skytte- og gymnastikforeninger har været toneangivende i forhold til udviklingen af idrætsområdet. Op gennem det tyvende århundrede udvikler idrætten sig og bliver i stadig højere grad mere folkelig og tilgængelig for alle. Antallet af danskere, der dyrker idræt, stiger støt op i gennem århundredet i takt med samfundsudviklingen, hvor vi som danskere får stadig mere fritid på grund af kortere skole- og arbejdsdage.

Antallet af idrætter, der kommer til, og antallet af nye foreninger, stiger betragteligt især op igennem den sidste del af det tyvende århundrede. Fra 1960'erne er det primært fodbold, gymnastik, håndbold, og senere badminton, der står for den største medlemstilvækst, og de fire idrætter kan efterhånden dyrkes i hver en lille landsby over hele landet. Det stigende antal udøvere stiller krav til nye faciliteter og fra 1960'erne og frem bygges der masser af håndboldhaller og store arealer udlægges til fodbold.

I Holstebro Kommune – som i de fleste andre steder i landet – styres facilitetsudviklingen med afsæt i nogle stærke foreninger og nogle stærke lokalsamfund, der med stor opbakning fra masser af aktive medlemmer, tager initiativ og medansvar for etableringen af haller og andre idrætsfaciliteter. Politikerne i Holstebro støtter op om mange af de ønskede projekter med såvel anlægs- som driftstilskud, og borgerne strømmer til. Hallerne bliver byernes samlingssteder. Stedet hvor børn, unge, voksne og ældre søger hen som det foretrukne sted at bruge den stadig større del af fritiden.

Sidst i 1970'erne vinder to typer idrætsaktiviteter frem, som senere får stor betydning for idrætsbilledet i Danmark. Fitness-bølgen rammer landet, og det samme gør løb. Begge idrætter er kendetegnet ved – i højere grad – at være individuelle idrætter, der kan dyrkes når det passer den enkelte. Fitness er i mange år en ren kommerciel idræt og det er først de sidste godt og vel 10-15 år, at fitness bliver en del af "foreningsdanmark".

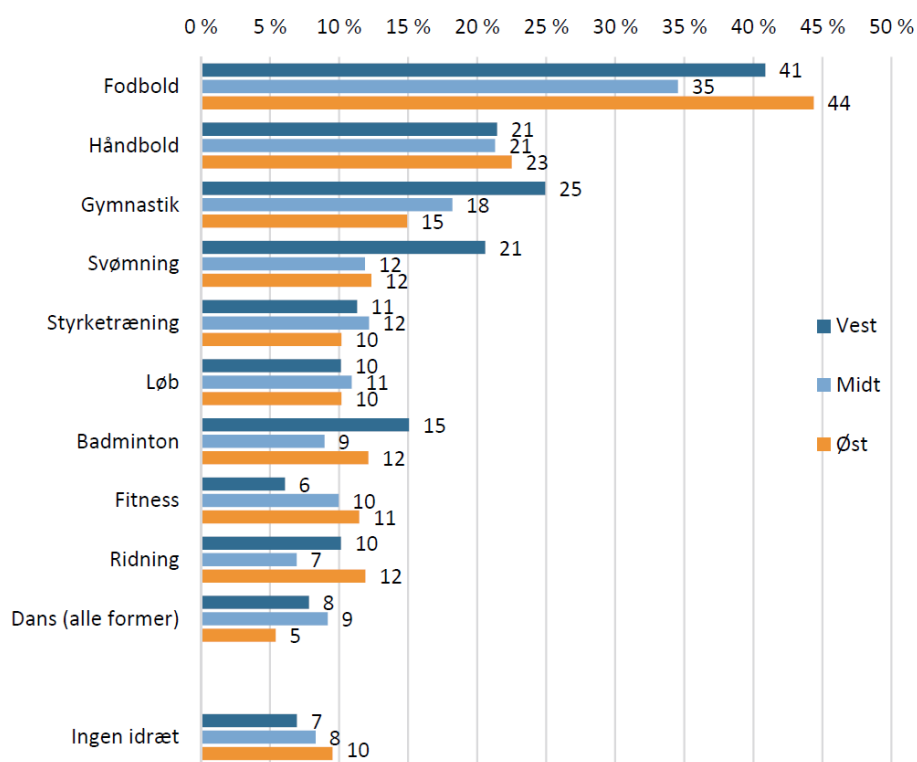
I dag præges idrætsbilledet i Danmark og i Holstebro af et billede, hvor de store og traditionelle idrætter – fodbold, håndbold, gymnastik og svømning, har et godt tag i børn og unge. Flere unge vender sig hurtigere end tidligere mod de individuelle idrætter (fitness, løb, MTB), mens stadig flere og flere unge falder fra foreningsidrætten – og idrætten generelt – når de rammer teenagealderen.

Blandt de voksne er det kun gymnastikken af de store og traditionelle idrætter, der har et fast greb om en befolkningsgruppe, hvor den ældre del af gruppen bliver stadig mere aktive. For de voksne er det primært vandring, cykling, løb og fitness der ligger højt, hvilket – i et facilitetsperspektiv – betyder, at de voksne i stigende grad søger mod naturen, gader og veje – eller i de kommercielle fitnesscentre snarere end i kommunens mange idrætshaller.

Børn og voksnes foretrukne idrætter

Følgende to tabeller viser 2.503 adspurgte børn og 1.008 voksnes svar på, hvilke former for sport/motion de har gået til fast eller dyrket meget inden for de seneste 12 måneder. Som figurene viser, svarer børnene, at det er fodbold, håndbold og gymnastik, de oftest har dyrket. Dette er således et samlet billede på, hvilken aktivitet borgerne udøver, og ikke et billede af hvorledes foreningslivet som sådan har det. F.eks. viser undersøgelsen, at fodbold er den aktivitet som flest børn har dyrket, men på medlemstallene blandt foreninger i Holstebro Kommune, er gymnastiks medlemstal højere end fodbold. Det tyder på, at der også spilles fodbold uden for foreningerne f.eks. i frikvarterer eller efter skoletid på de lokale fodboldbaner.

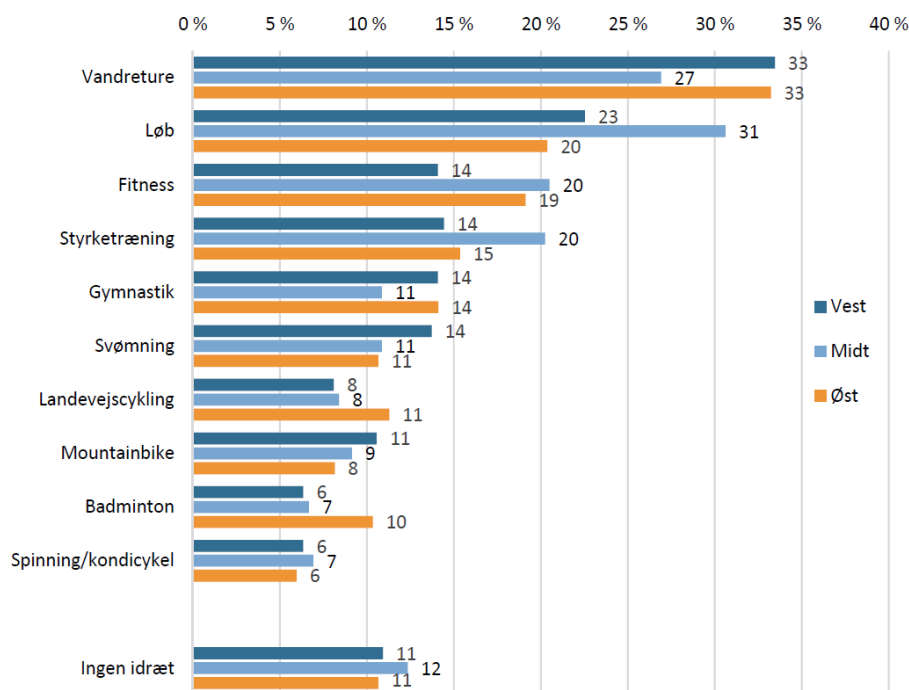
Figur 4: De mest populære aktiviteter blandt børn

Figuren viser børn og unges idrætsaktiviteter inden for det seneste år, fordelt på områder. Baseret på spørgsmålet 'Hvilke former for sport/motion har du gået til fast eller dyrket meget inden for de seneste 12 måneder'. Respondenterne havde mulighed for at give mere end ét svar på spørgsmålet (n = 2.503).

Kilde: Fremtidens idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune. Afslutningsnotat. Af Trygve Laub Asserhøj, Henrik Brandt, September 2017, side 13

Figur 7: De mest populære aktiviteter blandt voksne

Figuren viser respondenternes svar på spørgsmålet 'Hvilke former for idræt, sport eller motion har du dyrket regelmæssigt inden for de seneste 12 måneder?' fordelt på de tre områder i Holstebro Kommune. Det var muligt for respondenter at give mere end et svar på spørgsmålet (n = 1.008).

Kilde: Fremtidens idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune. Afslutningsnotat. Af Trygve Laub Asserhøj, Henrik Brandt, September 2017, side 17

Den største idrætsaktivitet for voksne i Holstebro Kommune er uden sidestykke gåture/vandring. Omkring hver tredje til hver fjerde voksne borger i Holstebro Kommune udøver gåture/vandring i deres fritid. Dernæst kommer "løb", efterfulgt af fitness-aktiviteter og styrketræningsaktiviteter. De traditionelle holdsportsgrene som håndbold og fodbold er end ikke i top 10 over de voksne borgers foretrukne idrætsaktivitet. Den eneste aktivitet i top 10, som ikke kan udøves individuelt er badminton, som udøves af 10% eller derunder af de adspurgte borgerne i denne undersøgelse. Nødvendige faciliteter til de voksnes top 10 aktiviteter ses således at være stier, veje, fitnessfaciliteter, svømmehaller, MTB-stier eller cykelvenlige veje og endelig er der også brug for idrætshaller til at spille badminton i.

Idræt og bevægelse som velfærd

I de senere år er der kommet et stadig stigende fokus på idræt og bevægelse, som aktivitet der rummer en potentiel samfundsværdi ud over aktiviteterne i sig selv. Idrættens samfundsnytte/ offentlige værdi fylder meget i såvel forskning på idrætsområdet som i den politiske debat. I Holstebro Kommune kan man således læse idræt og bevægelse som markante elementer i kommunens tre grundlæggende politikker – sundhedspolitikken, børne- og unge-politikken og den nyligt vedtagne vækst- og udviklingspolitik.

En strategi for udviklingen af idræts- og fritidsfaciliteter i Holstebro Kommune skal således naturligt forholde sig til det overordnede politikker gældende for kommunen.

Bevæg dig for livet – Holstebro Kommune som visionskommune

I 2018 blev Holstebro Kommune udpeget som visionskommune i forbindelse med DIF og DGI's store nationale idrætspolitiske satsning "Bevæg dig for livet". "Bevæg dig for livet" løber over 5 år og har blandt andet som mål at aktivere 600.000 ikke aktive borgere på landsplan, men også at sætte idrættens udfordringer og potentialer under lup. Som visionskommune forpligter Holstebro Kommune sig på blandt andet at arbejde med det særlige fokus at udvikle nye måder at skabe aktivitet på og foreningsudvikling med et særligt fokus på hvordan idrætten kan spille konstruktivt ind i forhold til at løse en række vigtige samfundsopgaver (sundhed, læring, inklusion etc.). Dermed spiller Holstebro Kommune ind i en national idrætspolitisk arena og bringer dermed fokus fra de tre ovennævnte politikker i spil.

Det er derfor interessant at afdække faciliteternes velfærdspotentiale, samtidig med at faciliteterne stadig skal være relevante for det til enhver tid aktuelle idræts og fritidsmønster. Altså en potentiel dobbelt opgave for de mange idrætsfaciliteter i kommunen.

Ny forskning – fremtidens idrætsfaciliteter

Idan og Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund ved SDU søsatte i 2015 et stort forskningsprojekt, med henblik på at samle mere viden om, hvad der har indflydelse på, at idrætsfaciliteter fungerer bedst muligt. Det samlede initiativ består af en række forskellige delprojekter og formidlingsinitiativer under projekttitlen 'Fremtidens idrætsfaciliteter – organisering, styring og ledelse'.

Holstebros rolle i projektet

Holstebro Kommune deltog aktivt i alle tre faser af forskningsprojektet, og var dermed blandt de 23 kommuner som i fase 2 fik lavet grundige optællinger af booking og benyttelse af kommunernes idrætsanlæg, brugertilfredsheden og anlæggenes fysiske tilstand. Fase 3 bestod af en kvalitativ undersøgelse af forskellige typer af faciliteter, hvor ansatte, bestyrelsesmedlemmer, ledere og kommunale medarbejdere blev interviewet, for at blive klogere på dagligdagen i faciliteterne og ledelsen af dem.

Resultatet af forskningsprojektet blev en række anbefalinger, som er gengivet herunder:

ANBEFALINGER TIL KOMMUNER

ANBEFALING 1

Eksekver på en idrætsfacilitetspolitik, der har fokus på at servicere flere forskellige målgrupper

ANBEFALING 2

Kommuner bør sikre kompetenceudvikling til ledere af idrætsanlæg

ANBEFALING 3

Kommuner bør være opmærksomme på fordelene ved en decentral ledelsesstruktur

ANBEFALINGER TIL ANLÆGSBESTYRELSER OG OMRÅDEANSVARLIGE I KOMMUNER

ANBEFALING 4

Opstil klarere målsætninger og sørg for god opfølgning og kommunikation

ANBEFALING 5

Definer et ledelsesrum og giv lederne mulighed for at agere i det

ANBEFALINGER TIL LEDERE AF IDRÆTSANLÆG

ANBEFALING 6

Formuler en strategi for, hvordan 'offentlig værdi' skabes og dokumenteres i forhold til alle brugere

ANBEFALING 7 AF IDRÆTSANLÆG

Igangsæt handlinger, der fokuserer på at øge anlæggets benyttelse – også for andre end foreninger

ANBEFALING 8

Udfordr eksisterende tidsskemaer og historisk bestemte benyttelsesmønstre

Således skulle man tro, at politikkerne i Holstebro Kommune havde kigget forskerne over skulderne, da de i foråret 2019 besluttede at formulere en idrætsfacilitetspolitik.

Anbefaling 1 går jo netop på

- 1) at det er positivt for en kommune med en idrætsfacilitetspolitik
- 2) denne idrætsfacilitetspolitik skal have fokus på at eksekvere, og
- 3) skabe fokus på at servicere flere forskellige målgrupper.

Med nærværende facilitetsanalyse er det målet at formidle al den viden, vi har på området, således at dette kan danne baggrund for formuleringen af en idrætsfacilitetsstrategi for Holstebro Kommune, som beror på al den fakta og viden, som Holstebro Kommunes borgere, administration og foreningsliv ligger inde med.

Kapitel 1 "Lokalområdernes facilitetsdækning samt fremtidige behov"

Dette kapitel har til formål at analysere Holstebro Kommunes nuværende facilitetsdækning samt fremtidige behov for idræts- og fritidsfaciliteter. Kapitlet skal ses som en kortlægning af kommunens faciliteter på et overordnet niveau, men kapitlet giver ligeledes en gennemgang af de enkelte lokalområders faciliteter målt på skoledistrikter. Inden for hvert skoledistrikt indeholder dette kapitel en befolkningsprognose, et oversigtskort samt tabel med oversigt over faciliteter og lokaletyper i lokalesamfundet, opstilling af de lokale foreningernes medlemstal samt en vurdering af udviklingens betydning for lokalområdet behov for idrætsfaciliteter i fremtiden.

Læsevejledning

Vi har i kapitlet baseret analysen på følgende data:

- Forenings- og facilitetsoplysninger fra foreningernes og faciliteternes egne hjemmesider samt Holstebro Kommunes databaser
- Befolkningsprognoser udarbejdet af Holstebro Kommune, Teknik og Miljø i forbindelse med arbejdet med Kommuneplanen
- GIS data og kort lavet af Holstebro Kommune, Teknik og Miljø
- Centralt foreningsregister med medlemstal (CFR) på medlemstal.dk
- "Fremtidens Idrætsfaciliteter, Holstebro Kommune, Delrapport 2: Kapacitetsbenyttelse af indendørs idrætsfaciliteter" fra maj 2017, af Christian Gjersing Nielsen, Idrættens Analyseinstitut
- "Fremtidens Idrætsfaciliteter, Holstebro Kommune, Afslutningsnotat 2017" af Trygve Laub, Idrættens Analyseinstitut
- Facilitetsdatabasen.dk udarbejdet af bl.a. Idrættens Analyseinstitut
- BBR-oplysninger fra Bygnings- og Boligregisteret
- Danmarks Statistik, statistikbanken.dk

Analysens geografiske opbygning baserer sig på de nuværende skoledistrikter, idet befolkningsprognoserne i Holstebro Kommune baserer sig på disse.

Først ses et overblik over faciliteter og lokaletyper generelt i hele kommunen, hvorefter dette ses spredt ud på hvert enkelt skoledistrikt.

Under gennemgangen af hvert lokalområde/skoledistrikt gives der en vurdering af facilitetsdækningen i det pågældende område. Denne vurdering tager sit afsæt i en kobling af faciliteternes antal, relevans og beskaffenhed op i mod befolkningsudvikling og medlemsudvikling nu og i fremtiden. Der kan være mange andre årsager og hensyn i forhold til at udvikle på facilitetsprofilen i et område end de kriterier, der er medtaget i vurderingen. Vurderingen kan derfor ses som et afsæt for en mere tilbundsående analyse i forhold til en givent fremtidigt facilitetsønske

Samlet overblik ”Lokalområdernes facilitetsdækning samt fremtidige behov”

Total antal af de forskellige lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Idrætshal (>800 m ²)	Minihal/Multihal (>300 m ²)	Gymnastiksal (<300 m ²)	Motionscenter/fitnesscenter	Svømmehal/Bad	Skydebaneanlæg	Rideanlæg	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Kunstgræsbane	Udendørs atletikfaciliteter	Udendørs tennisanlæg
I alt*	29	14	41	22	4	11	5	68	4	3	7
Antal borgere pr facilitets-type 2020	2.020	4.185	1.429	2.663	14.648	5.326	11.718	861	14.648		
Kommunale anlæg	11	4		2	2				1	2	
Selvejende anlæg	12	7			1	11	3		1		
Regionsejede anlæg (gymnasiehallen)	1										
Forenings-ejede/drevne		1		11							7
Private aktører/kommerciel (incl. efterskoler)	5	2		9	1		2		2	1	

*Kilde: facilitetsdatabasen og statistikbanken.dk, befolkningstal 1.kvartal 2020: 58.591

Forklaringer på forkortelser: Vedr. organisering: (K) = Kommunal eller (S) = Selvejende eller (R) = Regions ejet. Vedr. motionscenter / fitnesscenter: foreningsejet (f) eller privatejet/kommercielt (p).

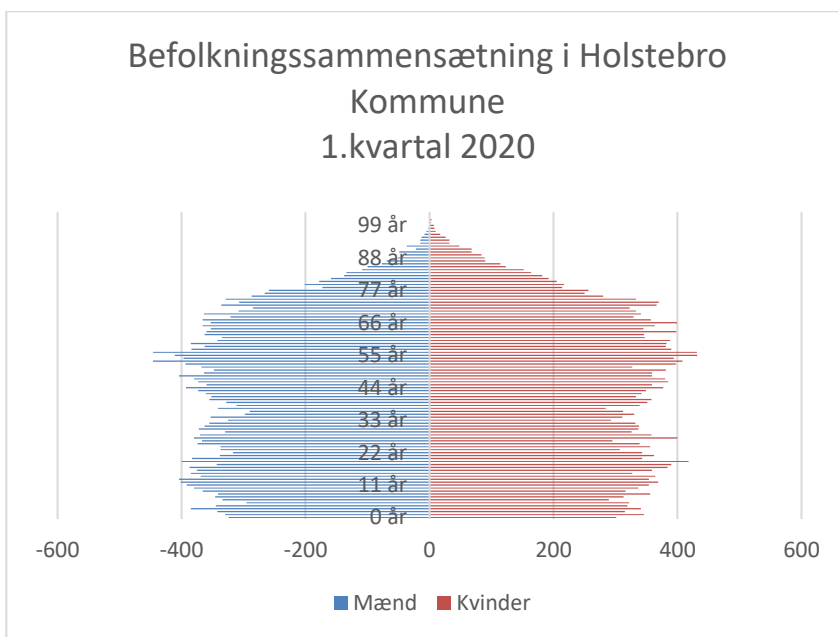
Som det fremgår ovenfor anvendes den nationale facilitetsdatabase, som grundlag for optællingen af idrætsfaciliteter. Det er vigtigt at anføre, at databasen medtager samtlige faciliteter inden for en given kategori – dvs. både kommunale, selvejende og private faciliteter. Når det fremgår af tabellen, at der er 29 idrætshaller, så er det altså et tal der er samlet dækkende for de idrætshaller der findes i Holstebro Kommune – herunder medregnes også idrætshaller på efterskoler m.m. I kategorien kunstgræsbaner er medregnet såvel de to efterskolebaner i Staby og på Lægårdens efterskoler samt banerne i Mejrup og På ICV.

Befolkningen i Holstebro Kommune 2020

1.kvartal 2020	Mænd	Kvinder	I alt
Under 25 år	8.956	8.585	17.541
Over 25 år	20.309	20.741	41.050
I alt	29.265	29.326	58.591

Befolkningstallet i Holstebro Kommune er totalt pr 1.kvartal 2020 58.591 borgere, og kønsfordeling er nogenlunde ligelig fordelt med 29.265 mænd og 29.326 kvinder. Som tabellen herunder viser er i alt 17.541 af borgerne under 25 år og 41.050 borgere over 25 år. Der er lidt flere unge mænd end kvinder, og lidt flere kvinder over 25 år end mænd over 25 år.

Befolkningspyramide Holstebro Kommune 1.kvartal 2020

Når aldersfordelingen af befolkningen i Holstebro Kommune afbilledes i en befolkningspyramide, ses det, at der i alle årgange er mellem 300 og 400 borgere indtil 80 års alderen, hvor årgangene falder til 200 borgere eller derunder. For det organiserede idræts- og fritidsliv betyder det, at der er nogenlunde lige mange potentielle idrætsudøvere i alle aldersgrupper.

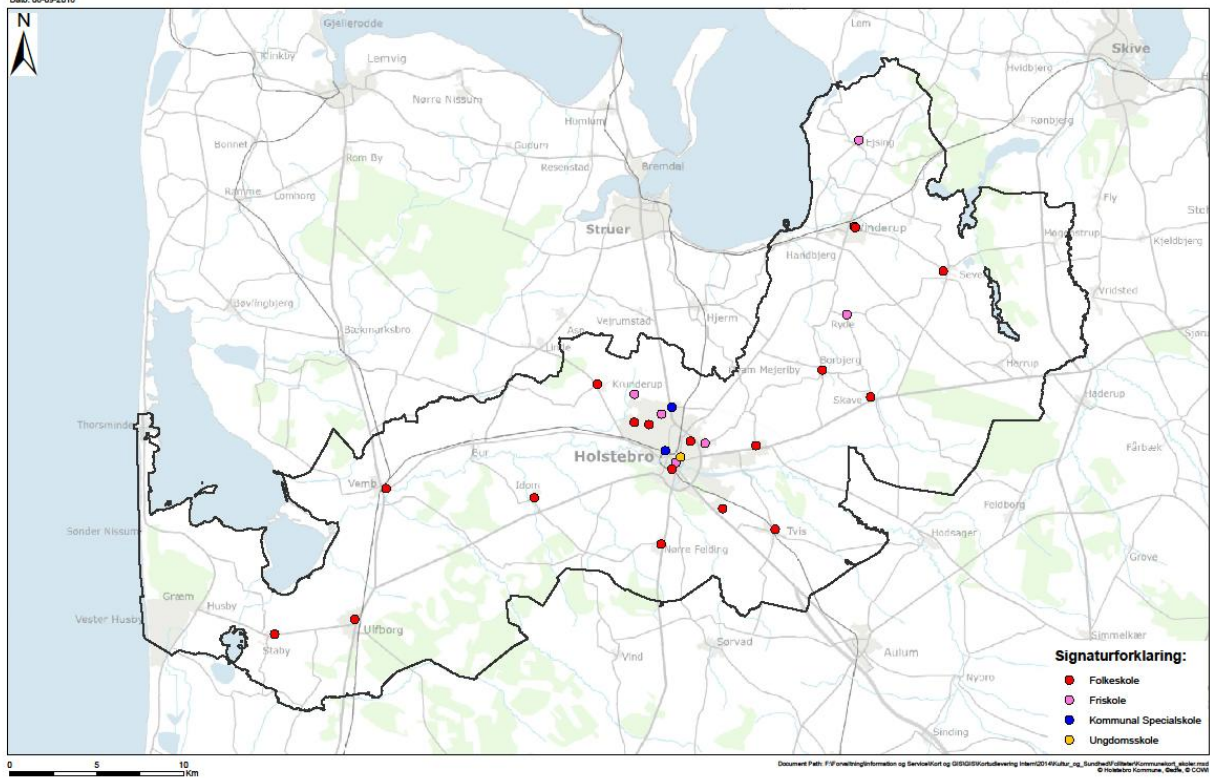
Overordnet set indberettede foreningerne i Holstebro Kommune, som er organiseret under Danmarks Idrætsforbund, DGI og/eller Dansk Firmaidræt i 2019, at der blev indløst i alt 31.418 medlemskaber i disse foreninger, hvoraf de 16.075 medlemskaber er indløst af borgere under 25 år og de 15.343 af borgere over 25 år. Dette skal ses i lyset af befolkningstallet som var på hhv. 17.541 af borgerne under 25 år og 41.050 borgere over 25 år.

Disse tal indikerer, at det organiserede foreningsliv har forholdsvis bedre fat i befolkningen under 25 år (målt i forhold til befolkningstallet) end borgerne over 25 år. En væsentligt forklaring på dette kan være, at de idrætter, som børn og unge fortrinsvis dyrker, er traditionelle foreningsidrætter (håndbold, fodbold, gymnastik, badminton etc.). De voksnes idrætsvaner er skiftet markant de senere år i retning af fleksible og selvorganiserede idrætter som løb, fitness, vandring, cykling m.m.

Oversigtskort over Holstebro Kommunes idrætsfaciliteter

Oversigtskort skoler

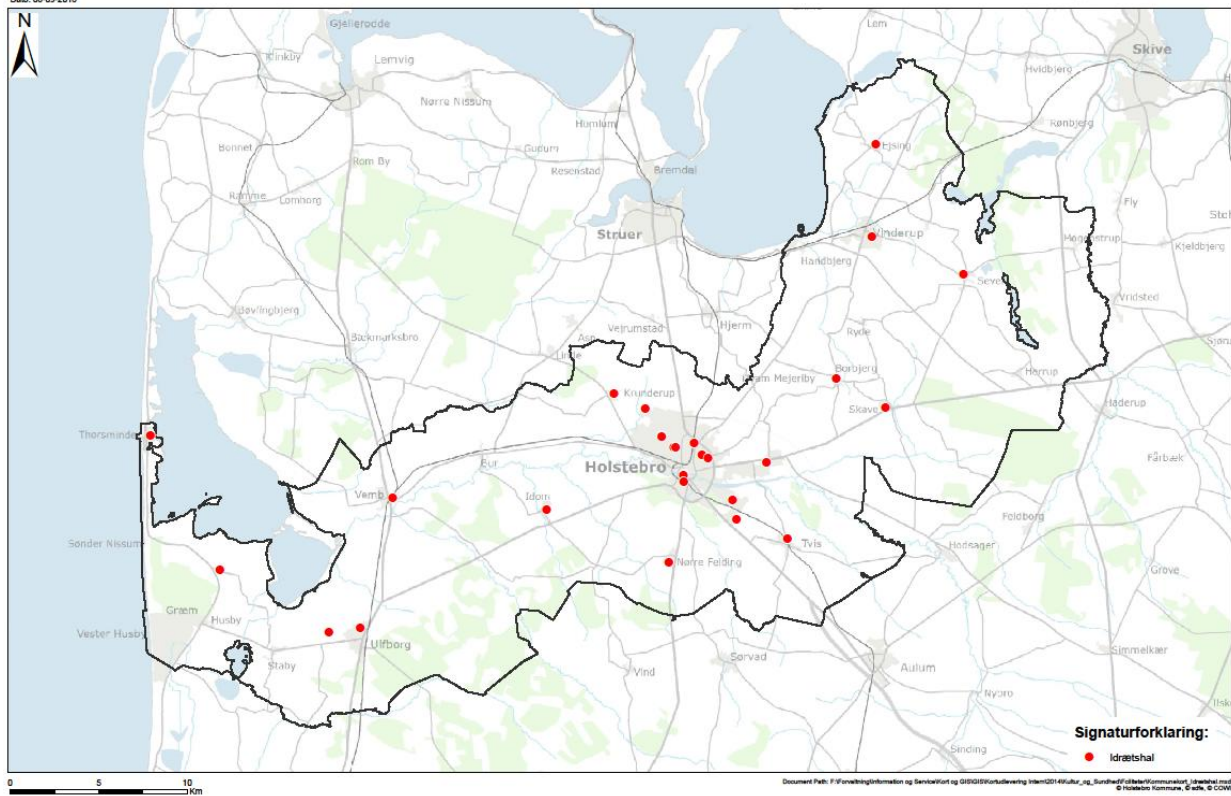
Kort A
NB: Ellebækskolen lukker dec. 2018
Date: 05-09-2018

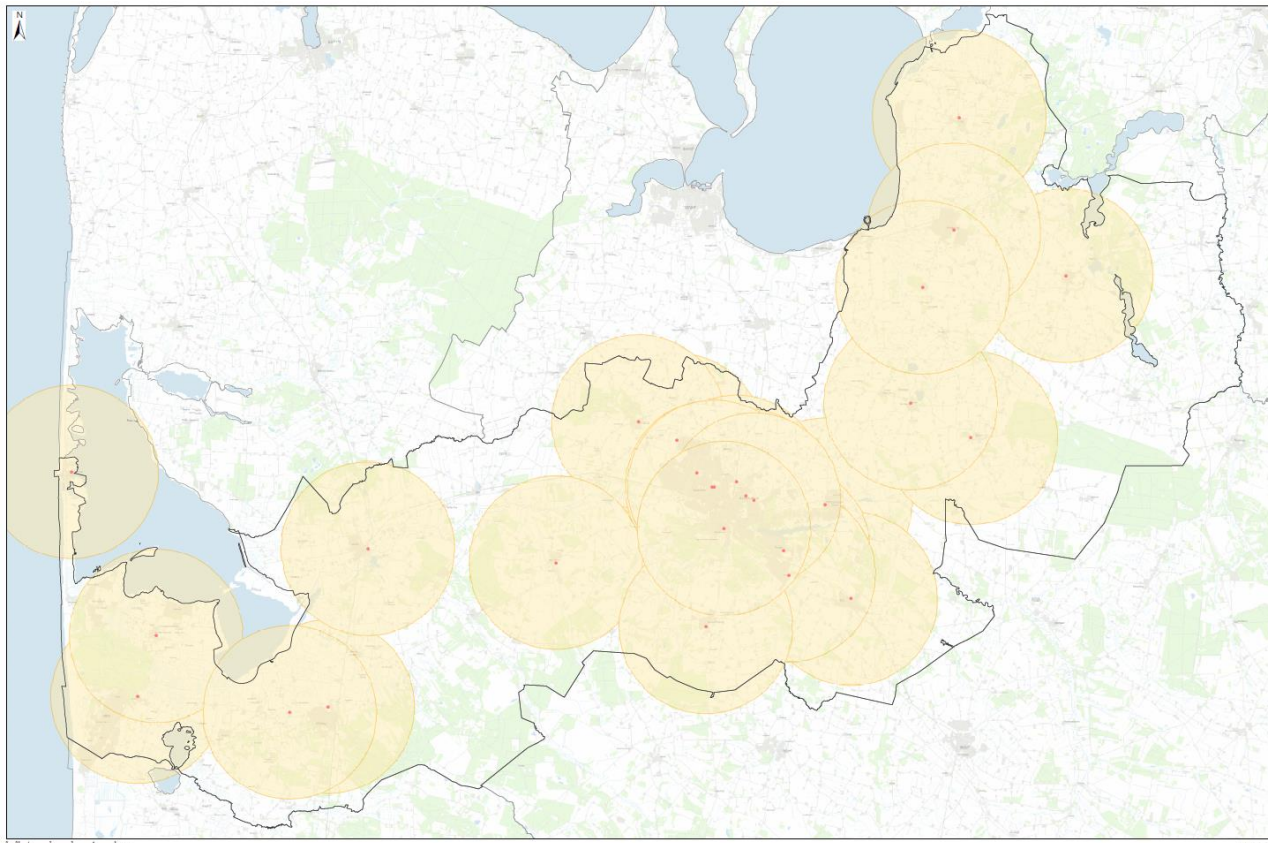
Oversigtskort idrætshaller

Kort B

Date: 05-09-2018

Oversigtskort over idrætshaller med markering af 4 km's radius

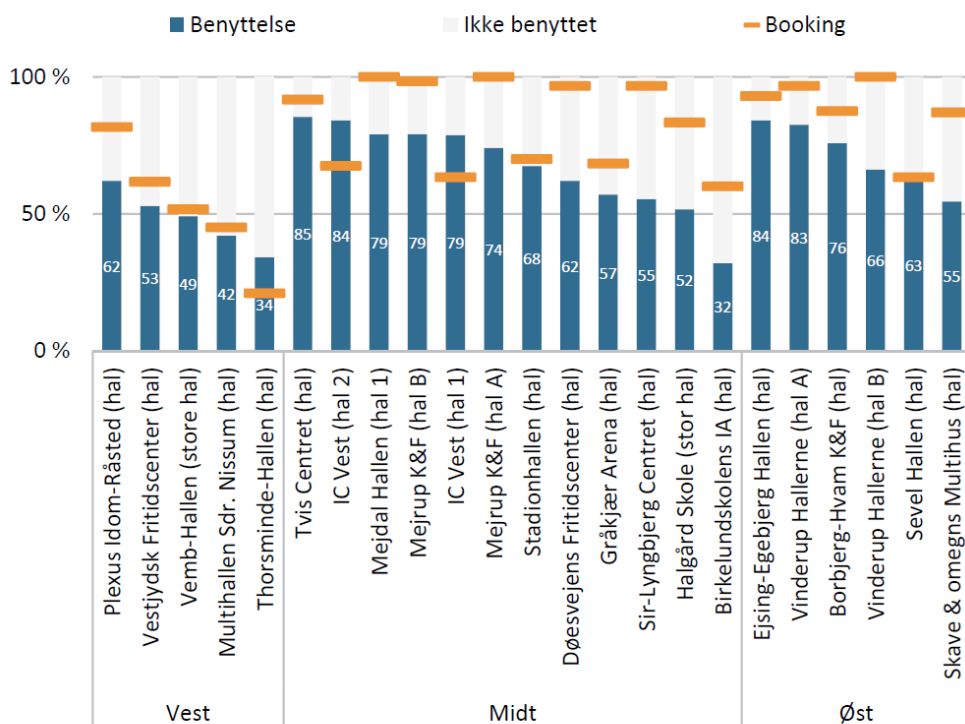

På oversigtskortet over idrætshallerne er der markedet en 4 km's radius. Dette kan kaldes "Cykelafstand (4 km)". Denne "afstandsanalyse" er lavet ud fra litteratur og forskning af Jens-Høyer Kruse fra 2007, hvor der beskrives en såkaldt "indifferens-grænse" på 15 minutter i menneskers mobilitet i forhold til fritidsaktivitet. Teorien fastsætter 15 minutter, som den øvre grænse for, hvornår man føler, der er for langt til den facilitet/placering, hvor man skal udøve sin aktivitet.

Med andre ord kan afstand til facilitet være en barriere, når det vil tage over 15 minutter at komme til udøvelsesstedet. Hvor langt man kan komme på 15 min afhænger selvfølgelig af transportmidlet: gang, cykel, offentlig transport eller bil. I forhold til 10-12 km grænsen (altså i bil) er borgerne i Holstebro godt dækket ind jf. ovenstående figur. Som det ses på kortet, kan stort set alle kommunens borger cykle til deres nærmeste idrætshal, og stadig være inden for det man kalder en acceptabel afstand. Facilitetsdækningen vedr. idrætshaller er med andre ord rigtig fin.

Hvis alle borgere kan komme til en idrætshal på 15 minutter på cykel er det muligt for borgerne i Holstebro By at nå stort set alle faciliteter, mens der er lidt længere mellem faciliteterne, når man kommer uden for Holstebro By. Dog vil de fleste borgere i kommunen kunne tilgå en idrætshal indenfor 4 km. Ser vi differentieret på det, og antager at borgerne uden for Holstebro by også vil være tilbøjelig til at kunne transportere sig i bil til deres fritidsaktivitet, vurderes det at borgerne i Holstebro Kommune er acceptabelt dækket, hvad angår den geografiske placering og generelle afstand til facilitetstypen "Idrætshal" ligegyldig hvor i Holstebro Kommune man måtte være bosat.

Booking og benyttelsesgrader mellem 16-22 af facilitetstypen "Idrætshal" i Holstebro Kommune anno 2017

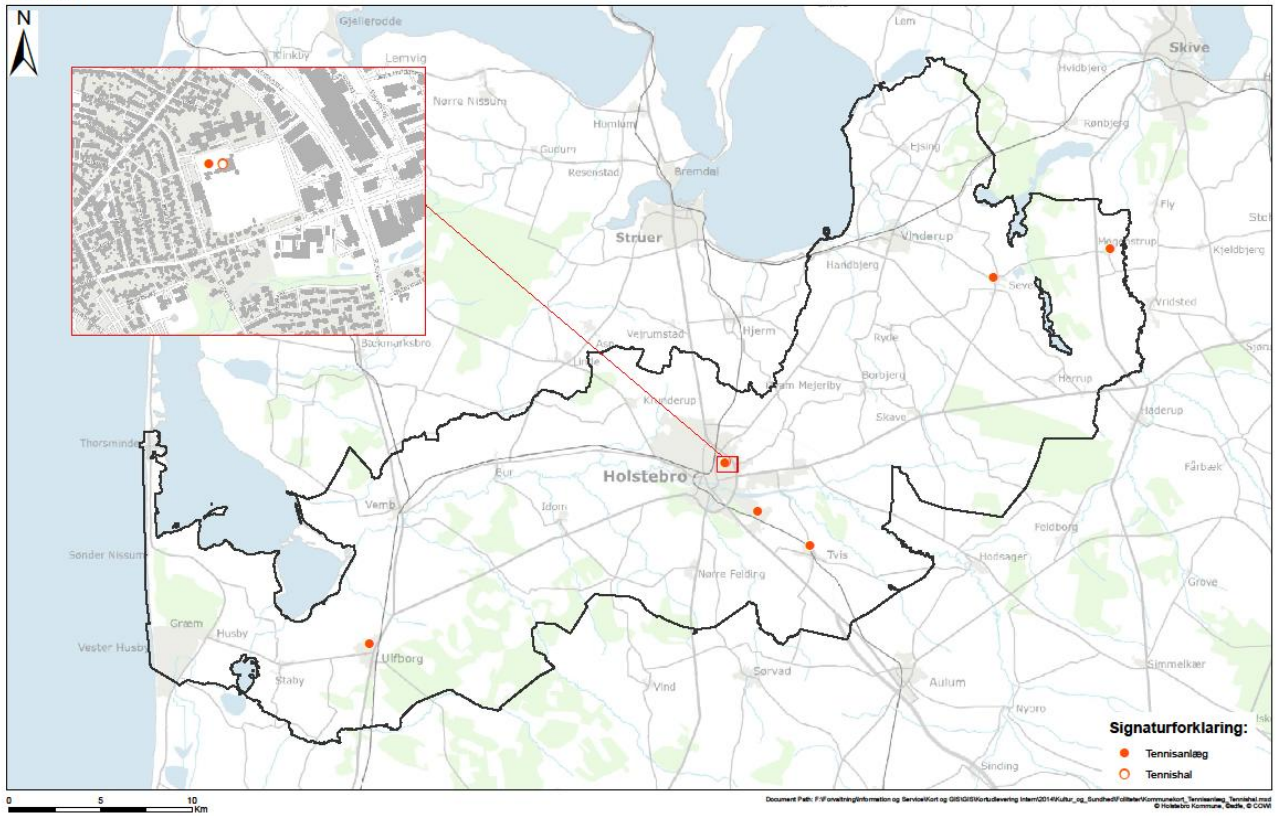
Figuren viser den procentvise booking og benyttelse i de 23 almindelige idrætshaller fra kl. 16-22. Data er summeret for uge 43 og 46.

Grafen er fra "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune – afslutningsnotat september 2017" og viser booking- og benyttelsesprocenter i de 23 almindelige idrætshaller i Holstebro kommune. Den gennemsnitlige benyttelsesprocent af facilitetstypen "Idrætshal" blev målt til 64 %. Der er stor forskel på, om booking og benyttelse stemmer overens. Der ses en tendens til, at der i langt flest haller er booket 10-20 % mere tid, end der benyttes.

Dette fænomen kaldes i idrætssektoren "no-show-rate", og kan være en udfordring, idet der ved "over-booking" kan opleves kapacitetsproblemer, som reelt ikke er tilstede, da bookingerne ikke benyttes. Omvendt kan en hal, som bruges meget, men som ikke bookes være urentabel, da booking ofte er en forudsætning for betaling for benyttelsen. Det optimale er selvfølgelig at booking passer overens med den faktiske benyttelse af faciliteten.

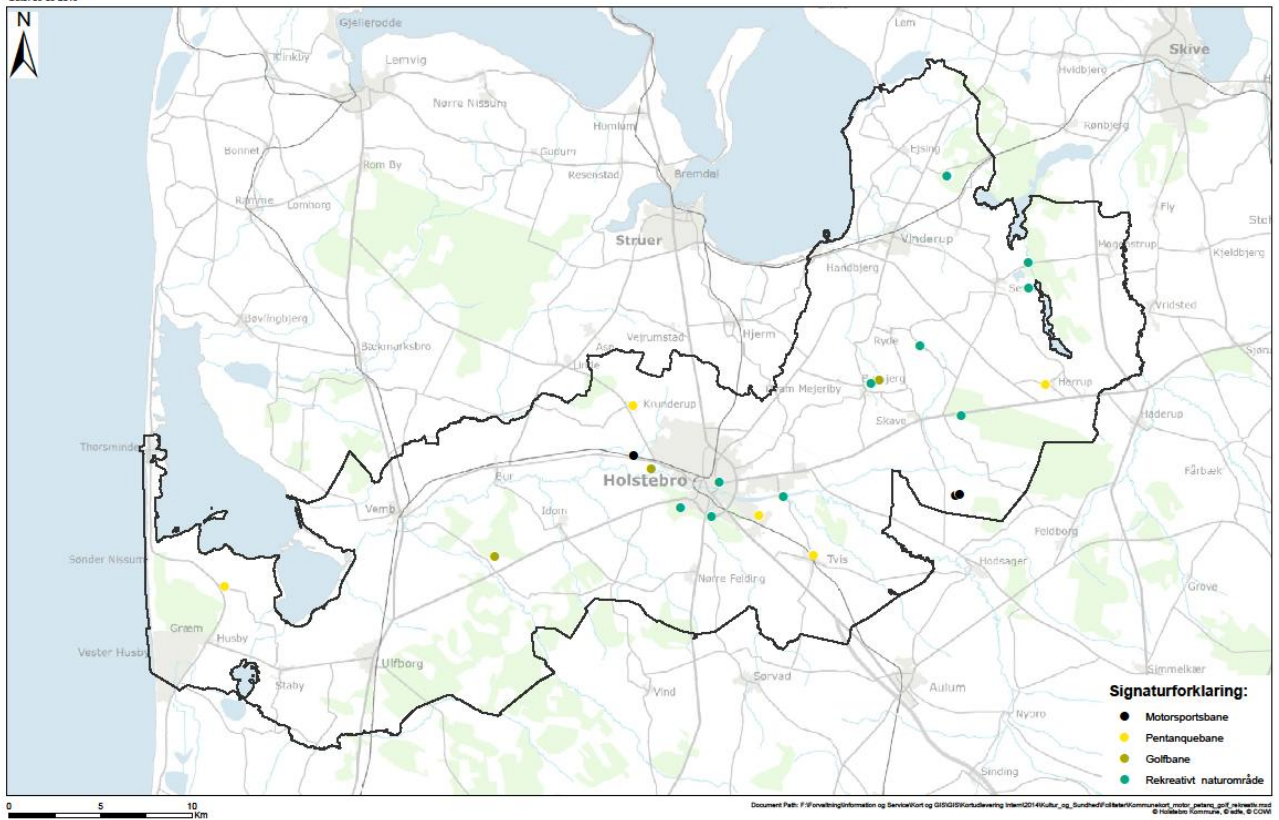
Oversigtskort tennisanlæg og tennishal
Kort E

Dato: 06-09-2016

Oversigtskort motorsportsbane, petanquebane, golfbane og rekreativ naturområde.
Kort F

Dato: 06-09-2016

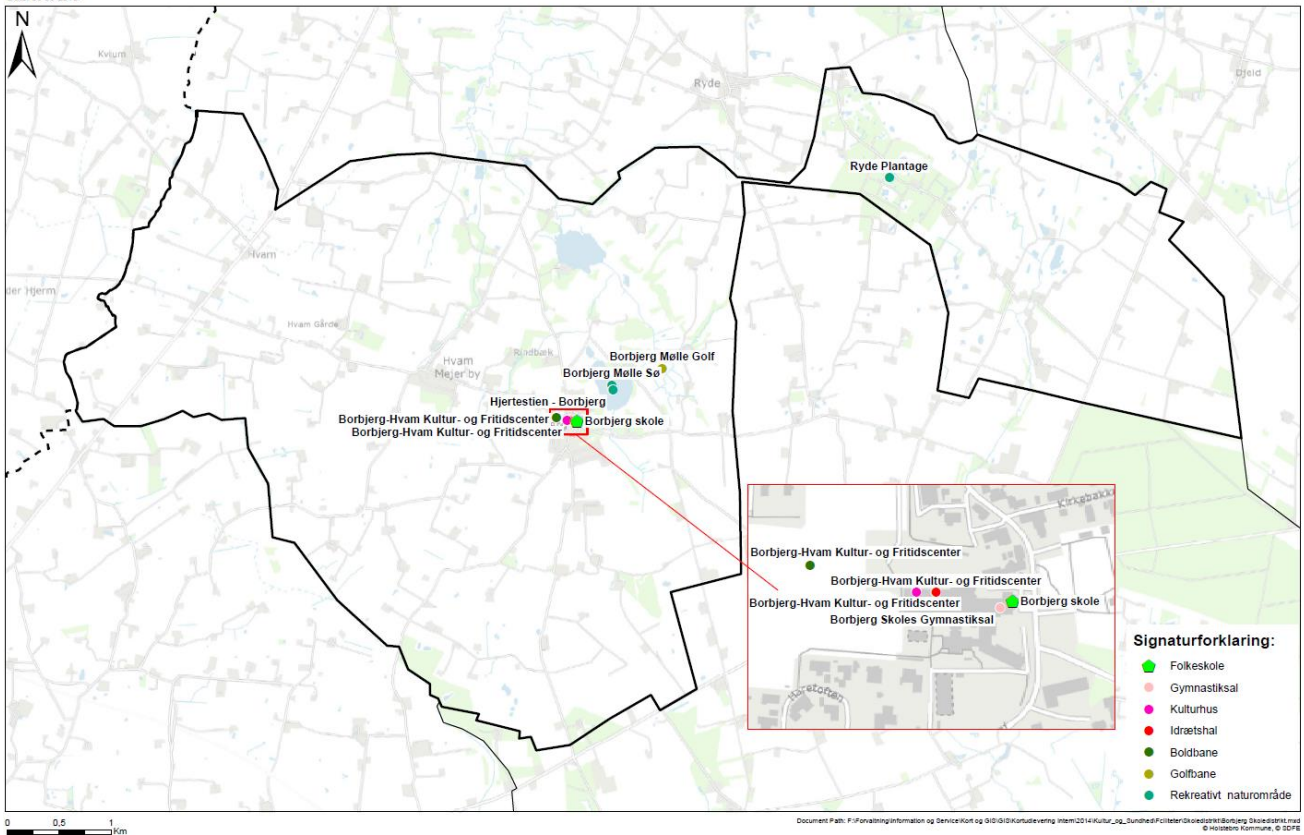

Borbjerg Skoledistrikt

Borbjerg Skoledistrikt

Dato: 06-09-2018

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	350	293	-16,3	242	-17,4
17-24 år	104	108	3,8	83	-23,1
25-59 år	565	576	1,9	490	-14,9
60-	205	237	15,6	338	42,6
Samlet befolkningstal	1.224	1.214	-0,8	1.153	-5,0

Befolkningsudviklingen i Borbjerg skoledistrikt viser et forholdsvis stabilt befolkningstal omkring 1.100-1.200 borgere i perioden 2008-2019. Perioden er dog præget af nedgang i børnetallet og vækst i antallet af borgere i alderen 60+. Cirka 20 % af borgerne i Borbjerg Skoledistrikt, er over 60 år i 2019 og prognoserne peger på, at det i 2032 vil være steget til cirka 30 %. Det totale befolkningstal i Borbjerg forventes at være svagt faldende frem mod 2032, og befolkningssammensætningen vil være præget af en stigning i aldersgruppen over 60 år og fald i alle andre aldersgrupper.

Foreninger og medlemstal

Forening	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018-2019
	< 25	>25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
Borbjerg Gymnastik- og Ungdomsforening										
Badminton	15	16	31	45	32	77	30	29	59	-18
E-Sport				32	1	33	39	0	39	6
Fitness	24	105	129	30	115	145	40	117	157	12
Fodbold	174	24	198	159	39	194	119	24	143	-51
Gymnastik	71	62	133	58	18	76	89	36	125	49
Kroket					7	7	0	5	5	-2
Volleyball				1	11	12	0	13	13	1
Hvam Håndbold	76	34	110	84	52	136	124	18	142	6
KFUM Spejderne Borbjerg Gruppe	41	11	52	48	15	63	35	16	51	-12
Total antal medlemmer	401	252	653	457	290	743	476	258	734	-9
Befolkningstal 2019							401	813	1.214	
<i>Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019</i>							1,19	0,32	0,60	

De grønne pigespejdere, Borbjerg Gruppe har ikke været i dialog med Sport og fritid vedr. f.eks. medlemstal eller lokaletilskud siden 2015, og foreningen betragtes som ikke aktiv.

HMH Håndbold Mejrup og Hvam Håndboldklubben er en sammenslutning af håndboldafdelingerne i MGU (Mejrup Gymnastik og Ungdomsafdeling) og Hvam HK. Håndboldklubben benytter både faciliteter i Mejrup Hallen, Borbjerg-Hvam Kultur- og Fritidscenter og Skave Hallen. www.haandboldmejruphvam.dk

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Foreningernes medlemstal i Borbjerg er generelt i god vækst på trods af stagnerende befolkningstal, hvilket tyder på et godt fungerende foreningsliv. Foreningerne ses at have en stærk appel til medlemsgruppen under 25 år, og der er et stort potentiale i at få flere borgere i den voksne befolkning på 25 år eller derover engageret i foreningslivet.

Den positive medlemsudvikling er generelt set drevet af alle foreningerne over de senere år, men som det fremgår af oversigten har gymnastikken mistet en del medlemmer over 25 år, og fodbold har mistet mange unge medlemmer fra 2018 -2019.

Denne udvikling kan skyldes en tendens, der går i retningen af et ønske om mere fleksible holdtræningsmuligheder, som fitnessafdelingen måske kan tilbyde. Meget ulig den generelle tendens ses det, at Borbjerg GU Badminton og Hvam Håndbold har fundet metoder til rekruttering og fastholdelse af frivillige og medlemmer inden for ellers trængte sportsgrene. På 4 år har Borbjerg GU Badminton således fordoblet deres medlemstal (dog med et fald på 19 medlemmer fra 2018-2019), mens Hvam Håndbold har tiltrukket 32 medlemmer mere i forhold til 2014. Generelt blev der i 2019 indløst 734 medlemskaber i de nævnte foreningerne, hvilket skal sættes i relation til et befolkningstal i skoledistriktet på 1.214 borgere.

Faciliteter og lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etablerings år	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omklædning	Klatrevæg	Mødelokaler /konferencerum /festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Borbjerg-Hvam Kultur- og Fritidscenter inkl. Borbjerg Sognegård	1990	S	1	1		1 (f)		x	1	2	2		1	
Borbjerg Skole	1960	K			1									
Borbjerg Mølle Kro golfbane	-	P										9 hullers golfbane		
Borbjerg Møllesø Hjertestien	Ca. 2010											2-4 km ruter		
Borbjerg Spejderhus på Nørrevang 24	1982						1							

Booking og benyttelse af faciliteterne

Den eneste af ovenstående faciliteter, der findes kendte benyttelsesdata på, er "idrætshallen" i Borbjerg-Hvam Kultur- og Fritidscenter. Disse data er fra de før viste målingerne fra "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune – afslutningsnotat september 2017". Benyttelsesgraden af idrætshallen i Borbjerg-Hvam Kultur- og Fritidscenter blev i denne undersøgelse målt til 76 % af timerne i tidsrummet 16-22. Den orange streg indikerer bookinggraden, som ses at være på næsten 90 %. Cirka hver 10. haltime, som er booket, bliver således ikke brugt.

Fremtidig facilitetsbehov

Det vurderes, at Borbjerg skoledistrikt med et befolkningstallet på omkring 1.200 borgere er godt dækket i forhold til alle traditionelle indendørs idrætsfacilitetstyper i forhold til udviklingen i foreningernes medlemstal. Fremadrettet kan der opstå behov for at omdanne idræts- og fritidsarealer med henblik på at tiltrække og fastholde aktiviteter, som er målrettet den voksne og ældre befolkningsgruppe, da prognoserne peger på, at særligt denne befolkningsgruppe er stigende i Borbjerg.

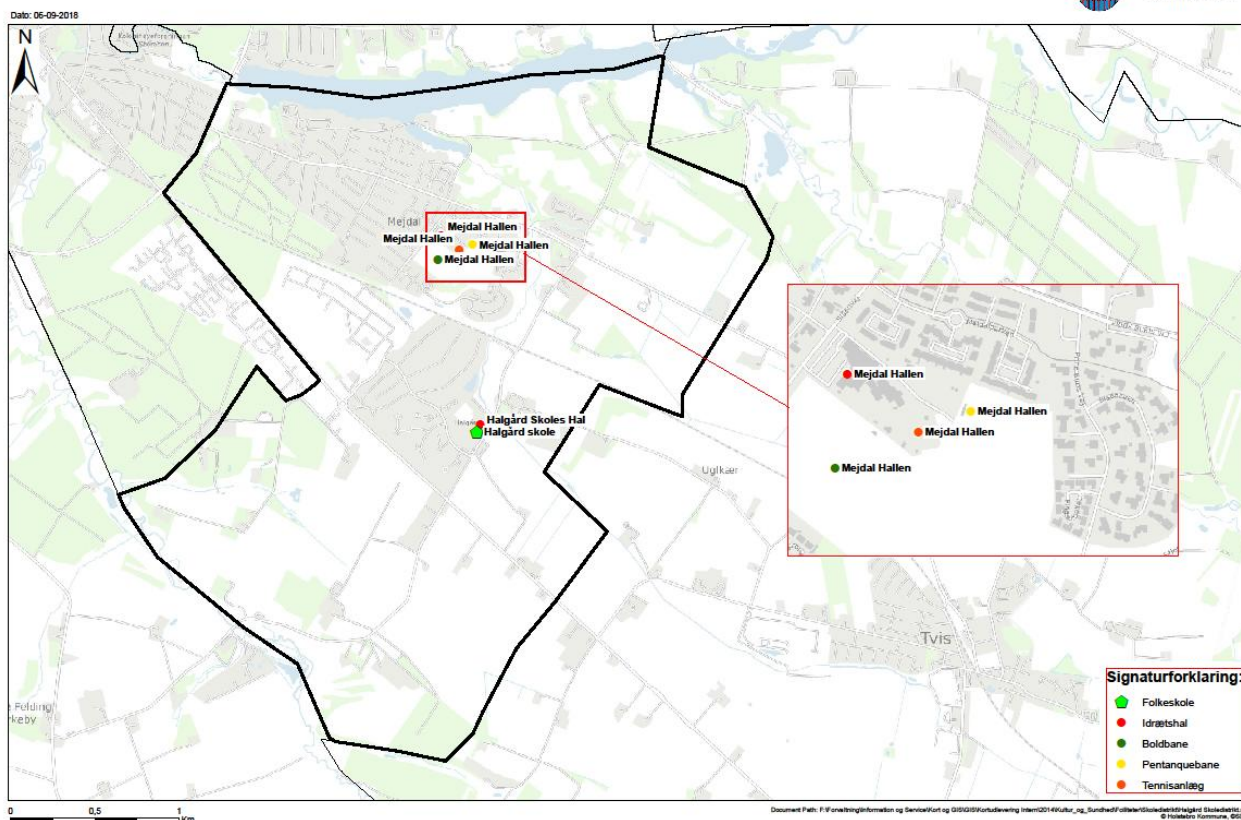
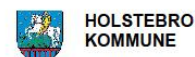
Borbjerg-Hvam Kultur- og Fritidscenter drifter i dag Borbjerg Sognegård, og har et ønske om at disse lokaler kan overgå til Borbjerg Skole, hvorefter Borbjerg-Hvam Kultur- og Fritidscenter ønsker at bygge en ny "forsamlingshus"-lignende multisal i forbindelse med komplekset. Sådanne ønsker kan ses som udtryk for et ønske om at have flere "tilstødende lokaler" i forbindelse med idrætsfaciliteterne, og dermed konsolidere hallen som samlingsstedet i byen.

De ønskede nye kvadratmeter er ikke kun aktivitetsarealer til folkeoplysende, idrætslige aktiviteter, men også lokaler til sociale og kulturelle formål. De allerede kendte booking- og benyttelsesdata taler dog ikke umiddelbart for, at der skulle være kapacitetsproblemer i lokalsamfundets idræts- og fritidsfaciliteter, men der kan som sagt være behov for omdannelse af allerede eksisterende arealer. Hvis der skulle etableres flere lokaler til faciliteterne i Borbjerg, ville disse være svære at drive bæredygtigt alene med idræts- og folkeoplysende aktiviteter for øje.

Halgård Skoledistrikt

Oversigtskort

Halgård Skoledistrikt

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	601	1133	88,5	1.072	-5,4
17-24 år	165	157	-4,8	388	147,1
25-59 år	1.239	1.587	28,1	1.895	19,4
60-	511	800	56,6	991	23,9
Samlet befolkningstal	2.516	3.677	46,1	4.346	18,2

Befolkningsudviklingen i Halgård skoledistrikt er præget af en voldsom vækst i børnetallet, som dog forventes at stabilisere sig frem mod 2032. Væksten i børnetallet fra 2008-2019 betyder, at der frem mod 2032 forventes en voldsomt vækst i aldersgruppen 17-24 år. Antallet af borgere i alderen 60+ er ligeledes steget i perioden 2008-2019 og forventes at stige yderligere frem mod 2032. Det totale befolkningstal i Halgård skoledistrikt forventes total set at stige med cirka 15 % frem mod

2032, men befolknings sammensætningen vil som nævnt være præget af en stigning i aldersgruppen 17-24 år, som forventes mere end fordoblet.

Foreninger og medlemstal

Halgård skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			udvikling 2018-2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medlemmer
FDF Mejdal	42	8	50	64	11	75	74	15	89	14
DDS Storågruppen				131	0	131	124	0	124	-7
Mejdal-Halgård GIK										
Badminton	15	30	45	35	26	61	55	47	102	41
Fitness				110	515	625	114	607	721	96
Fodbold	295	43	338	352	78	430	406	101	507	77
Gymnastik	362	384	710	480	285	765	492	291	783	18
Løb	4	219	223	8	194	202	2	156	158	-44
Petanque	0	28	28	0	28	28	0	38	38	10
Tennis	33	30	63	13	38	51	15	47	62	11
Håndbold	385	72	457	310	50	360	295	42	337	-23
Idræt for seniorer - onsdagsklubben	0	117	117	0	134	134	0	124	124	-10
Total antal medlemmer	1136	931	2031	1503	1359	2862	1577	1468	3045	183
Befolkningstal 2019							1290	2.387	3.677	
<i>Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019</i>							1,22	0,61	0,83	

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Som foreningernes medlemstal viser, er der fremgang at spore i medlemstallet i alle aktiviteter på nær håndbold og i særdeleshed løb. Foreningerne i Halgård skoledistrikts fremgang er drevet af fodbold, gymnastik og topscoreren over dem alle er fitness. Tilslutningen til foreningslivet ses generelt at være god, idet der indløses 3045 medlemskaber i alt i foreningerne ud af et borgergrundlag på 3.677. Det er særligt de unge under 25 år som lægger medlemskaber i foreningslivet i det flere af borgerne under 25 år må antages at være medlem af mere end en forening, idet der indløses 1577 medlemsskaber blandt kun 1290 borgere, og potentialet blandt den voksne befolkning vil stadig kunne udnyttes bedre selvom 1468 medlemsskaber indløses blandt 2387 borgere over 25 år.

Faciliteter og lokaletyper

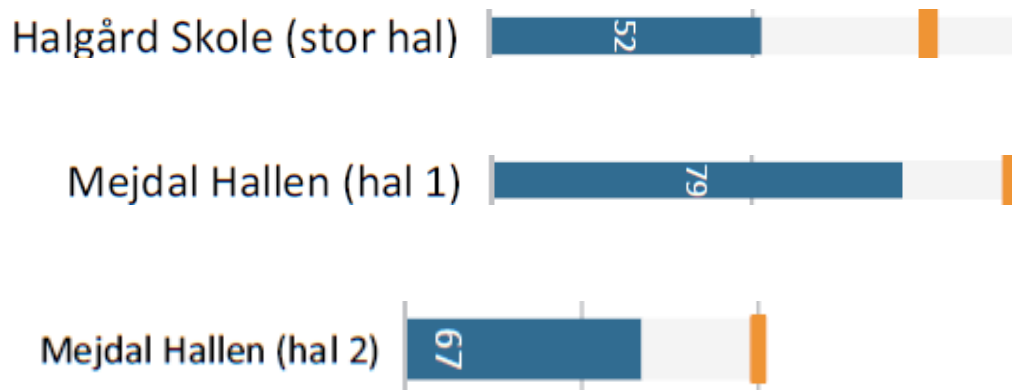
Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omkleedningsrum	Springgrav/Springcenter	Mødelokaler /konferencerum /festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Kunstgræsbane	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
"Halgård Hallen" - Halgård Skole	2015	K	1		2			x	1						
Mejdal Hallen	1979	S	1	1		1		x		2	5		3 tennisbaner 1 petanquebane	1	
Mejdal FDF Huset, Slåenvej 61	1981						1								
"Hytten" Prins Buris Vej 2C (DDS spejderne)	1962 & 1998						1								

*og børnehave i 2014

Booking og benyttelse af faciliteterne

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" er booking og benyttelsesprocenterne i idrætshallen ved Halgård skole, hal 1 og hal 2 i Mejdal hallen blevet målt, og ses herunder. Disse fremgår af delrapport 2 fra maj 2017 og Afslutningsnotat fra september 2017. I denne undersøgelse blev benyttelsesgraden af Halgård skoles idrætshal målt til 52 % i tidsrummet 16-22, hvilket er en del under den gennemsnitlige benyttelsesgrad i faciliteterne "Idrætshal" i den nævnte undersøgelse, som var på 64 %. Den orange streg indikerer bookinggraden, som ses at være på næsten 80 %. Dermed er næsten 30 % af haltiderne i tidsrummet 16-22 i Halgårdhallen booket, men hallen står alligevel tom. Dette er en voldsom "no-show"-rate, som indikerer, at der med fordel kan arbejdes med afbookingkulturen blandt foreningslederne for netop denne hal, da denne tendens kan holde andre interesserede lejere ude af faciliteten.

Benyttelsesprocenten af Mejdal Hallen, Hal 1 ser anderledes høj ud med 79 % benyttelse. Dog ses der samme tendens til "no-show"-kultur, da bookingen næsten rammer de 100%. Samme tendens ses at gøre sig gældende i Mejdal Hallen, hal 2, hvor benyttelsen på 67 % dog ligger en anelse lavere end hal 1. I princippet betaler kommunen lokaletilskud for disse 20-30 % af timer, som er booket, men således ikke brugt, hvilket ikke er tilfredsstillende.

Mejdal FDF indberetter til kommunen, at de brugte spejderfaciliteterne ved Slåenvej i alt 1992 timer i løbet af 2018.

Fremtidig facilitetsbehov

Mejdal Hallen er blevet udbygget og istandsat i perioden 2017-2019. Hallen danner en fælles ramme om store dele af fritids- og idrætslivet i Halgård Skoledistrikt. Halgård Hallen ved Halgård skole er ligeledes forholdsvis ny og moderne. Med et befolkningstal på godt 3.600, som forventes at stige til lidt over 4.300 frem mod 2032, vurderes Halgård skoledistrikt, at være tilstrækkelig dækket, hvad angår idrætshaller.

Hvis der blandt befolkningen og foreningerne i Mejdal-Halgård Skoledistrikt opleves et behov for flere timer i indendørs idrætshaller, vil et oplagt første træk være, at arbejde meget med at få nedbragt "no-show"-procenten i de to idrætsfaciliteter. Der ses at være omkring 20 % ledig tid i Mejdal hallen og næsten 50 % ledig tid i Halgårdhallen. Derfor vil det være et klart arbejdsområde, at forholde sig til nedbringelse af "no-show" for disse faciliteter. At hallen står ledig 20-30% af tiden mellem 16-22 i hverdage, svarer til 6-9 timer om ugen. Timer, som kunne benyttes til f.eks. nye initiativer.

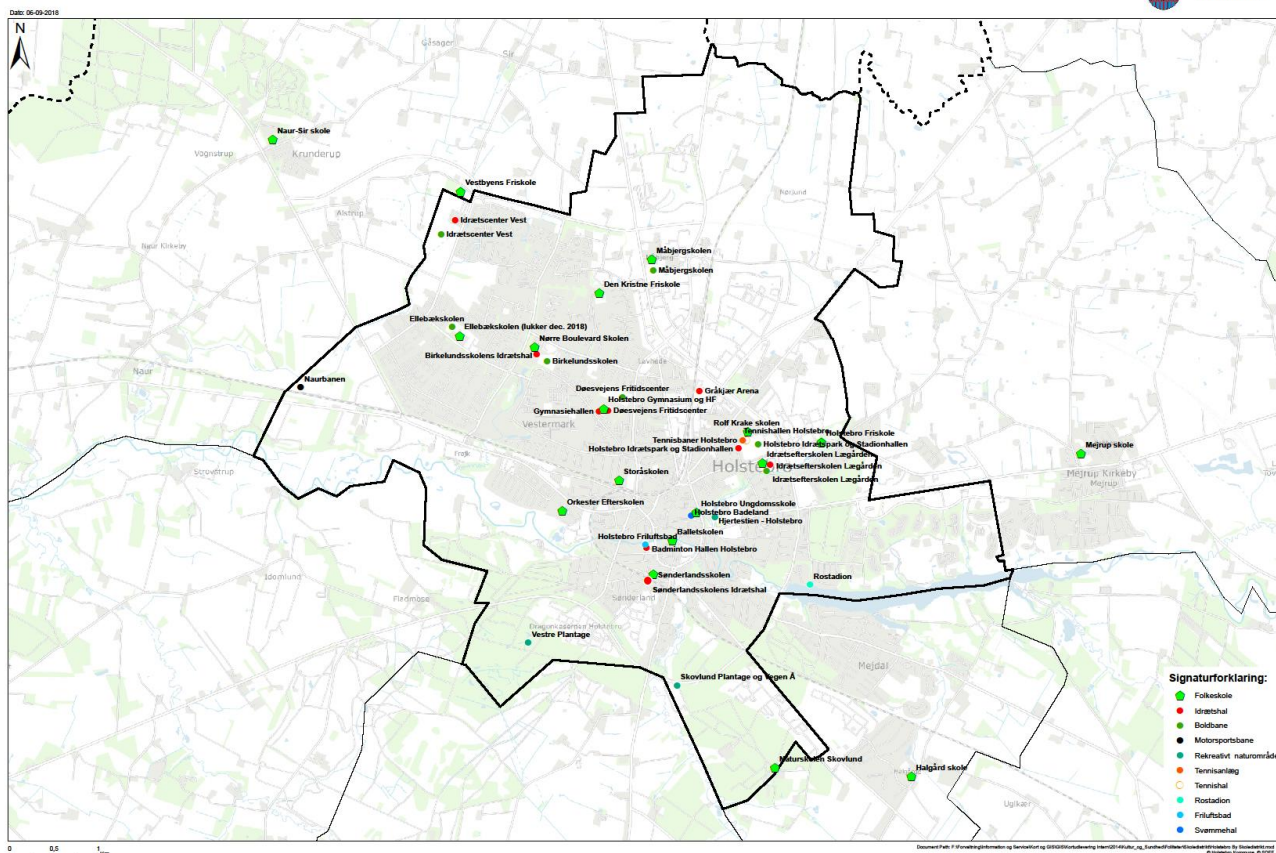
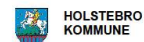
Halgård skoledistrikt vil ifølge befolkningsprognoserne være præget af vækst i aldersgruppen under 25 år. Derfor kan fremtiden for foreningslivet frem mod 2028 være meget præget af, hvorledes foreningslivet formår at tiltrække og fastholde børn, unge og deres forældre i foreningslivet. Med et stigende befolkningstal og en stigende tilslutning til fodboldforeningerne i skoledistriktet, vil der sandsynligvis blive behov for at udvikle løsninger til fortsat udvikling af udendørsanlæg i og omkring de allerede etablerede idrætsfaciliteter.

Mejdal-Halgård GIK har udtrykt ønske om at få anlagt en kunstgræsbane, som med de bedre benyttelsesmuligheder i forhold til spil hele året kunne være en effektiv måde at understøtte den positive medlemsudvikling. Set ud fra en betragtning om antallet af fodboldspillere pr. kunstgræsbane vil Mejdal være et oplagt sted at anlægge en kunstgræsbane – især hvis der laves aftaler om fælles benyttelse med de nærliggende klubber (Tvis, Nr. Felding m.fl.).

Holstebro By Skoledistrikt

Oversigtskort

Holstebro By Skoledistrikt

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	5.859	5.290	-9,7	5.281	-0,2
17-24 år	3.547	3.638	2,6	3.313	-8,9
25-59 år	13.674	12.908	-5,6	11.818	-8,4
60-	6.379	7.913	24,0	9.385	18,6
Samlet befolkningstal	29.459	29.749	1,0	29.797	0,2

Det samlede befolkningstal i Holstebro skoledistrikt forventes at ligge nogenlunde stabilt omkring 29.800 personer frem mod 2032. Der har været en forholdsvis stor nedgang i børnetallet fra 0-16 år fra 2008-2019, som dog forventes at aftage frem mod 2032. Til gengæld forventes væksten i antallet af borgere over 60 år at fortsætte, således at borgere over 60 år udgør 30 % af befolkningen

i 2032. Prognoserne peger på, at antallet af borgere i aldersgrupperne 17-24 år og 25-59 vil være faldende frem mod 2032, hvor aldersgruppen 17-24 år har været stigende i perioden 2008-2019.

Foreninger og medlemstal

Holstebro skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018- 2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
Holstebro Cykelmotion af 1994	5	107	112	0	128	128	0	135	135	7
Holstebro Badmintonklub	129	187	316	153	163	316	123	151	274	-42
Holstebro Skakklub						31	8	28	36	5
Holstebro Golfklub	109	1.352	1.461	146	1763	1909	99	1679	1778	-131
Holstebro Billard Klub	8	37	45	0	49	49	0	42	42	-7
Holstebro Show- og Danseforening	255	127	382	245	111	356	104	141	245	-111
Bowlingklubben Flap	0	14	14	0	16	16	0	13	13	-3
Holstebro Bowling Club (HBC)	0	32	32	0	26	26	0	27	27	1
Bowlingklubben Keglen (handicapidræt)	8	44	52	39	46	85	30	41	71	-14
Budo Sportskarate	47	2	49	58	3	61	62	3	65	4
Holstebro Taekwondo-klub	62	14	76	57	12	69	59	5	64	-5
Randori (Holstebro Judo og Jiu-Jitsu)	59	48	107	112	85	197	133	44	177	-20
Holstebro Folkedanserforening	0	119	119	1	102	103	1	115	116	13
Holstebro Auto Sport	0	12	12	0	15	15				-15
TTH Ungdom				91	0	91	82	0	82	-9
Holstebro Gymnastikforening	382	610	992							
fitness				6	31	37	11	157	168	131
gang				0	22	22	0	13	13	-9
gymnastik				309	566	875	382	699	1081	206
HOK (Holstebro løbe-, orienterings- og skiklub)	41	183	224	19	133	152	18	156	174	22
Big River Squaredance Club	0	37	37	0	32	32	0	24	24	-8

Holstebro skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018- 2019
Holstebro Svømmeklub	1103	184	1287	875	129	1004	811	131	942	-62
Holstebro Triathlonklub	10	48	58	4	45	49	4	46	50	1
Holstebro Vandpolo							0	26	26	26
Jydske Dragonregiments Idrætsforening	639	902	1541	694	935	1629	663	973	1636	7
Frømandsklubben Delfinen	16	103	119	18	100	118	18	88	106	-12
Kajakklubben Pagaj	62	165	227	50	153	203	51	170	221	18
Motions- og Bokseklubben Holstebro	39	31	70	25	64	89	19	43	62	-27
Atletikklubben Holstebro	83	67	150	31	50	81	35	55	90	9
Holstebro Krokett Klub	0	32	32	0	32	32	0	35	35	3
De Grønne Pigespejdere Måbjerg/Ellebæk				5	2	7	4	2	6	-1
KFUM-Spejderne - 3. Holstebro Ellebæk Gruppe				104	13	117	110	10	120	3
DGI Vestjylland, Holstebro- broegnen gymnastik	316	0	316	321	3	324	396	8	404	80
FC Bronx										0
Holstebro Cycleclub af 1960	29	35	64	21	48	69	24	48	72	3
Just Dance (Tidl Holstebro Dansestudio)	108	61	169	0	0	0	7	4	11	11
Holstebro Dragons - amerikansk fodbold	24	24	48	28	6	34	46	9	55	21
Kom og Dans	8	216	224	0	0	0	3	334	337	337
TTH Special Olympics										0
Holstebro Boldklub	528	63	591	405	91	496	368	118	486	-10
Holstebro Bueskyttefor- ening	23	24	47	33	26	59	32	27	59	0
Vestjysk Gymnastikfor- ening VGF89	463	82	545	850	92	942	886	94	980	38
Holstebro Firmaidræt	1791	1583	3374	1953	1705	3658	1917	1602	3519	-139
Holstebro Airsoft For- ening	9	11	20	35	14	49	29	30	59	10
Jyden Dartklub	8	28	36	9	35	44	7	44	51	7
Holstebro Karate Klub Shotokan	83	28	111	46	25	71	70	39	109	38

Holstebro skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018-2019
Måbjerg Idrætsforening	428	145	573	399	147	546	450	120	570	24
HH90 (Holstebro Håndbold 90)	405	40	445	302	38	340	308	68	376	36
HH90 -handicap TTH Special Olympics				16	20	36	18	17	35	-1
Holstebro Bordtennis-klub af 1974	0	16	16	20	17	37	14	12	26	-11
Holstebro Styrkesport				5	12	18	8	22	30	12
Holstebro Rugbyklub – Vikingen	20	15	35	21	8	29	14	10	24	-5
Holstebro Roklub	52	59	111	88	58	146	96	55	151	5
Holstebro Skytteforening	110	126	236	43	74	117	32	55	87	-30
B71 Basketball	77	27	104	68	8	76	50	0	50	-26
Holstebro KFUM Volleyball	44	38	82	49	22	71	61	27	88	17
Holstebro Tennisklub	48	116	164	37	120	157	38	99	137	-20
Bokseklubben Sct. Jørgen	40	30	70	9	25	34	37	27	64	30
MTB Holstebro - Mountainbike	11	162	173	45	293	338	33	292	325	-13
Holstebro Strandjagtforening				27	317	344	100	304	404	60
Total antal medlemmer	7.682	7.386	15.068	7.872	8.030	15.934	7.871	8.517	16.388	428
Befolkningstal 2019							8.928	20.821	29.749	
Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019							0,88	0,42	0,55	

*Fra 2013 begyndte Holstebro Firmaidræt at registrere deltagerne i Tværidrætslige aktiviteter på erhvervsskolerne som medlemmer (ca. 2.500 elever). Derfor er medlemsudviklingen udregnet fra 2013-2017.

Bemærkning til tabellen: Slagteriet Holstebro rummer skatefaciliteter "Hal 19 Holstebro" og medlemstal for denne organisation kendes ikke. Ud over de nævnte foreninger driver Vestjysk Parkour og Boulder Klub, Vestjysk Sportsskytte Klub og "Gratis Idræt i Trekanten" også aktiviteter i Holstebro By Skoledistrikt.

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Der er i 2019 indløst i alt 16.388 medlemsskaber af en befolkning på 29.749 borgere. Det er befolkningsgruppen under 25 år, som procentuelt ser ud til at indløse flest medlemsskaber. Således er der

også i Holstebro by Skoledistrikt et stort potentiale inden for den voksne aldersgruppes forenings-tilknytning, da denne aldersgruppe ser ud til at være mindre godt repræsenteret i foreningslivet i Holstebro By Skoledistrikt. I 2019 blev der "kun" indløst 8.517 medlemskaber i de nævnte foreninger ud af et befolkningstal på 20.821 borgere.

Holstebro Badeland, Idrætscenter Vest, Stadionhallen og Holstebro Idrætspark er de faciliteter, som rummer flest foreningsaktiviteter.

Faciliteter og lokaletyper

Indendørs idrætsanlæg i Holstebro by skoledistrikt

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Svømmehal / Bad	Omkleddingsrum	Springgrav/Springcenter	Mødelokaler / konferencecenter / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Kunstgræsbaner	Udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Døesvejens Fritidscenter	1971	S (K)		1	2 (K)	1	x		4	1	1	1 (R)		1 beachvolleybane 1 basketballbane	1	
Gråkjær Arena Holstebro	2011	K	1			1			4		3				1	
Holstebro Badeland	1996	P				1		1	4		1				1	1
Holstebro Idrætspark og Stadionhallen	1970 og 1989	K	1		1		1		4		1	3		1 atletikanlæg 1 rugbybane 1 "beach arena"* *	1	1
Idrætscenter Vest	1979 (2014)	K	2	1		2	3+		16	1	1+	15	1		1	

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Svømmehal / Bad	Omkleedningsrum	Springgrav/Springcenter	Mødelokaler /konferencerum /festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Kunstgræsbaner	Udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
"Laden", Brogårdsvej 2	1906															
Holstebro Aktivitetscenter	1900															
Hal 19 Holstebro – skatehal*	1940 (2015)	K		1												
Holstebro Ridecenter	1969 og 1987	S	2													
Holstebro Badminton Hal	1954	S	1						2							
Holstebro Tennis-hal og -anlæg	1970 og 1989	S	2						2					7 udendørs tennisbaner 2 padel (forventes etableret 2020)		

*Hal 19 er en del af Slagteriet Holstebro.

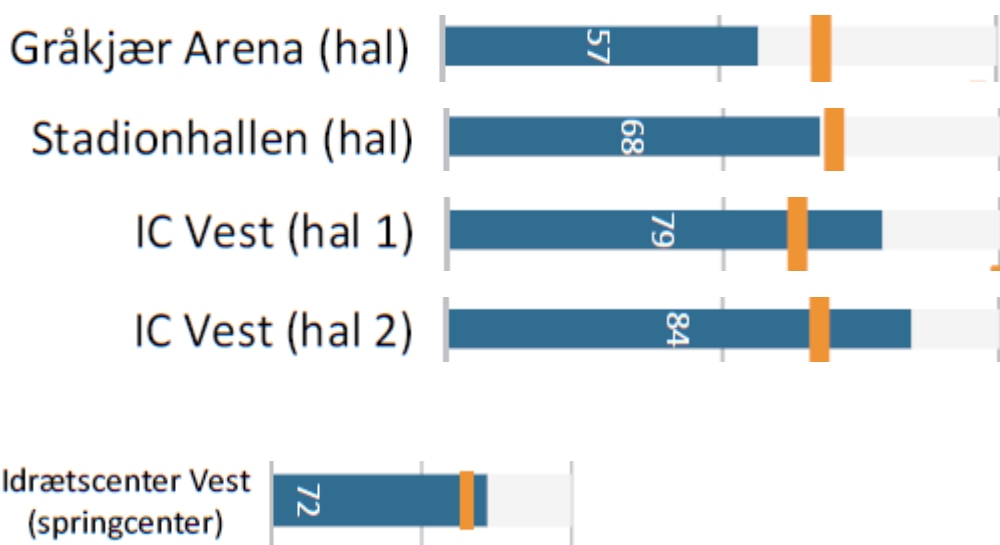
** 3 beach håndbold-baner eller 4 beachvolleybaner

Booking og benyttelse af faciliteterne i indendørs idrætsanlæg/haller i Holstebro by skoledistrikt

Nedenfor ses booking- og benyttelsesprocenterne i 4 lokaler af facilitetstypen "Idrætshal" i anlægene i Holstebro by skoledistrikt. I undersøgelsen i projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" var den gennemsnitlige benyttelsesprocent i denne facilitetstype "idrætshal" 64 % i tidsrummet 16-22. Kun Gråkjær Arena ligger under dette gennemsnit med en benyttelse på 57 %. Stadionhallen ses at have en målt benyttelse på 68 % og en meget identisk bookingprocent, dvs.

ikke en stor "no-show"-rate. Noget tyder på en præcis registrering af den faktiske brug af denne idrætshal. Omvendt ser det ud vedr. Idrætscenter Vests 2 haller, hvor benyttelsesprocenten ligger noget over den faktiske bookingprocent. Det er yderst specielt og en tendens der kun ses få steder i både Holstebro Kommune og Danmark generelt. Benyttelsesgraden ligger ret langt over gennemsnittet med henholdsvis. 79 % benyttelse i hal 1 og 84 % benyttelse i hal 2. Omvendt ser bookingraten ud til at være ca. 20 % mindre i begge haller. Dette skyldes at anlægget tager imod meget spontane idrætsudøvere, som ikke booker forud for benyttelse. Det vil sige, at brugere kan komme ind fra gaden og benytte faciliteten, hvis den ikke er booket og i brug, uden at brugerne registreres i bookings systemet.

Samme tendens gør sig gældende for springcenteret i komplekset, Idrætscenter Vest samt Holstebro Badmintonhal. Disse 2 faciliteter ses også at ligge med en benyttelse ud over det gennemsnitlige. Holstebro Tennishal ses at have målt en booking på 77% og en benyttelse på 70% hvilket ligner tendens fra flertallet af idrætshallerne i kommunen, dog med en lidt højere benyttelse end gennemsnittet. De to haller, badminton hallen og tennis hallen i Holstebro by, er et eksempel på enstrengede idrætsfaciliteter, og som booking- og benyttelsesprocenter viser, ses det, at disse enstrengede faciliteter er benyttet mindst ligeså meget som de flerstrengede idrætshaller i Holstebro Kommune, faktisk ses det, at de er benyttet lidt mere end gennemsnittet.

	Booking	Benyttelse
Holstebro Badmintonhal ¹⁶	81	90
Holstebro Tennishal ¹⁷	77	70

Idrætsfaciliteter i forbindelse med skoler og kommunale institutioner i Holstebro by skole-distrikt

Anlæg – lo- kaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Svømmehal / Bad	Omkleedningsrum	Springgrav/Springcenter	Klatrevæg	Mødelokaler / konferencecenter / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Kunstgræsbane	Udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Center for Sundhed	2018	K						1	X								
Holstebro Gymnasium og HF	1967	R	1		2	1							2		mindre atletikanlæg		
Idrætsefterskolen Lægården*	1877 (2011)	S	2			1 (S)	1		3	1	1			1	Beachvolleybaner Strandhåndboldbaner Udendørs crossfit		
Kultur og Frivillighuset	1996	K			1							2					
Nørre Boulevard Skole	1974	K	1		1		3		2			1	1		Multibane		
Rolf Krake Skolen og Hjaltehus Fritidscenter	1951	K		1									2				
Sønderlandsskolen	1949	K	1														
Den Kristne Friskole	1979	S		1									1				
Folkedanserhuset	1975	S			1?												
Holstebro Friskole	1982	S			1												

Anlæg – lo- kaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Svømmehal / Bad	Omklædningsrum	Springgrav/Springcenter	Klatrevæg	Mødelokaler / konferencecenter / festsal	Alm fodboldbaner/græsbanelæg	Kunstgræsbane	Udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Holstebro Ungdomsskole	1919	K			?												
Måbjerg Skole	1961	K			1								3				
Orkesterefterskolen	1984	S			1	1											
Balletskolen Holstebro	1991	S			1	1	X										
Ellebæk skolen	1980	K			1												
Storåskolen	1963	K															
Vestbyens Friskole	1979	S															

*Lægårdens idrætsefterskole har et stabilt elevtal på ca. 170

Booking og benyttelse af faciliteterne i idrætsfaciliteter i forbindelse med skoler og kommunale institutioner

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" er booking og benyttelsesprocenterne i idrætshallen ved den daværende "Birkelunsskolen" nu Nørre Boulevard Skole blevet målt. Disse fremgår af Afslutningsnotat fra september 2017. I denne undersøgelse blev benyttelsesgraden af idrætshallen ved Nørre Boulevard Skolen målt til 32 % i tidsrummet 16-22, hvilket er en del under den gennemsnitlige benyttelsesgrad i faciliteterne "Idrætshal" i den nævnte undersøgelse, som var på 64 %. Den orange streg indikerer bookinggraden, som ses at være på næsten 60 %. Næsten 30 % af haltiderne i tidsrummet 16-22 i daværende "Birkelundshallen" ser således ud til at være booket, men står ledig. Dette er en voldsom "no-show"-rate, som indikerer, at der med fordel kan arbejdes med afbookingkulturen blandt foreningslederne eller brugerne af netop denne hal, da det kan holde andre interesserede lejere ude af faciliteten.

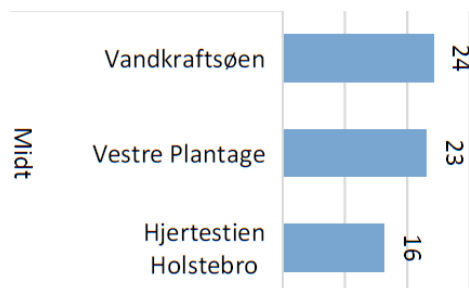
Udendørs idrætsanlæg i Holstebro by skoledistrikt

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Svømmehal / Bad	Omlædningsrum	Mødelokaler / konference rum / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Naurbanen	1970								knallertbane		
Holstebro Friluftsbad	1938	K			3	x			1 beachvolleybane 1 lille kunststofbane		
Vandkraftsøen		?							Facilitet til vandsportsaktiviteter 7,5 km opmærket vandre- eller løberute		1
Rostadion Holstebro	1968	S	1								1
Holstebro Golfklub – Storådalen	2008	S							1 stk 18 huls bane 1 stk 9 huls bane pay and play/fodboldgolf	1	
Holstebro Lystanlæg	1925	K							5,6 km afmærket rute		
Vestre Plantage		?							1 klubhus (Holstebro Orienteringsklub) Opmærkede ruter til gang/løb/MTB Udendørs fitness		
Måbjerg IF boldbaner	1961	F						2			

Booking og benyttelse af faciliteterne udendørs idrætsanlæg

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" er der blevet sat lidt tal på benyttelsen af udendørs faciliteterne i Holstebro Kommune. Tallene er lavet ud fra svar fra undersøgelsens 1.008 deltagere. 66 % af den voksne befolkning i undersøgelsen svarede at de var idrætsaktive. Naturen er med afstand det sted, som oftest benyttes til sport og motion af

idrætsaktive voksne i Holstebro Kommune, idet 61 % af de idrætsaktive bruger naturen. Naturens udprægede popularitet går på tværs af køn og alder, således at den for næsten alle aldersgrupper er det foretrukne sted dyrke sport og motion. Blandt voksne idrætsaktive borgere i Holstebro By Skoledistrikt benytter flest Vandkraftsøen til idrætsudøvelse - 24 % - og 23 % af voksne idrætsaktive borgere benytter Vestre Plantage til idræt. Hjertestien benyttes af 16 % af de idrætsaktive.

Holstebro by skoledistrikt – Fitnessfaciliteter og andre enstrengede faciliteter

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m ²)	Minihal / Multisal (>300 m ²)	Gymnastiksal (<300 m ²)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omlædningsrum	Skydebaneanlæg	Udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Holstebro Billard Klub	1974	S					1					
Center for kampsport og selvforsvar	1975	S		1	2			2				
Skyttehuset/Holstebro Skytteforening	1970 (2011)	S							1	20 baner til luft- salonvåben 10 baner til grov våben		
Gymnastikhuset Danmarksgade	1886 (1994)	K			1							
Fitness 1 - Holstebro		P				1 (p)						
BeneFIT Holstebro		P				1 (p)						
Flex fitness		P				1 (p)						

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multisal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omklædningsrum	Skydebaneanlæg	Udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
LOOP Fitness		P				1 (p)						
Fitness World		P				1 (p)						

Booking og benyttelse af faciliteterne i fitnessfaciliteter og andre enstrengede faciliteter

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" er der blevet sat tal på, i hvilke organisationsformer borgerne i Holstebro Kommune dyrker idræt og motion. 23 % af de 1.008 deltagende borgere i undersøgelsen svarede, at de dyrker motion og idræt i et privat center. Repræsentationen af aldersgruppen 20-29 år er størst i dette spørgsmål, idet 33 % af de medvirkende borgere, dyrker motion i et privat center. Hvis det antages at 23 % af den voksne befolkning på 20.742 borgere dyrker motion og idræt i et privatcenter i Holstebro by Skoledistrikt, svarer det til at centrene anført herover har ca. 4.770 kunder/medlemmer, eller cirka 1.000 kunder/medlemmer pr. center.

Fremtidigt facilitetsbehov

Faciliteterne i Holstebro Bys Skoledistrikt er kendetegnet ved stor diversitet. Der er stort set alle typer af faciliteter inden for skoledistriktet; der er enstrengede faciliteter, mere multianvendelige faciliteter, indendørs og udendørs faciliteter, nye og ældre faciliteter, og endelig er faciliteterne organiseret på mange forskellige måder. For de ældre faciliteter kan der i nær fremtid komme et behov for modernisering og gentænkning af funktionerne. Måske vil der i fremtiden være behov for at området omkring Holstebro Idrætspark udvikles med andre målgrupper for øje.

Holstebro By Skoledistrikt er kendetegnet ved at rumme i alt 14 store haller til idrætslige aktiviteter, fordelt på forskellige organisationsformer og med større eller mindre specialiseringer og benyttelsesmuligheder. Ud fra benyttelsesprocenter vurderes kapaciteten for facilitetstypen "Idrætshal" at være tilstrækkelig, og opleves der kapacitetsproblemer, kan der med fordel igangsættes flere målinger og analyser af bookingkulturen sammenholdt med benyttelsesgraderne. Der ses at være idrætshaller med en høj "no-show" rate i blandt de faciliteter, der findes målinger på. Der findes ikke benyttelsestal og bookingtal for de mere specialiserede idrætters anlæg, de, der er anført her.

Ved eventuelt mere efterspørgsel fra borgere og foreninger efter enstrengede faciliteter, vil der derfor sandsynligvis være behov for flere analyser.

Faciliteterne til gymnastikforeningernes aktiviteter er spredt ud over store dele af Holstebro By fordelt på flere lokaliteter. Dette kan medføre at gymnastikforeningernes medlemmer muligvis kan opleve foreningerne som meget fysisk/geografisk "splittet", idet deres træningsfaciliteter er spredt meget rundt i skoledistriktet. Dette kan være en fordel i forhold til markedsføring og tilgængeligheden af gymnastikforeningernes aktiviteter, men det kan også være en ulempe at foreningerne ikke har et sted, som kan rumme flere/alle gymnastikforeningernes aktiviteter og føles som "gymnastikkens hjemmebane" i Holstebro By Skoledistrikt. Dette dilemma kan være en af årsagerne til at gymnastikforeningerne i Holstebro By efterspørger faciliteter, som de har fremsagt under navnet "Gymnastikkens højborg".

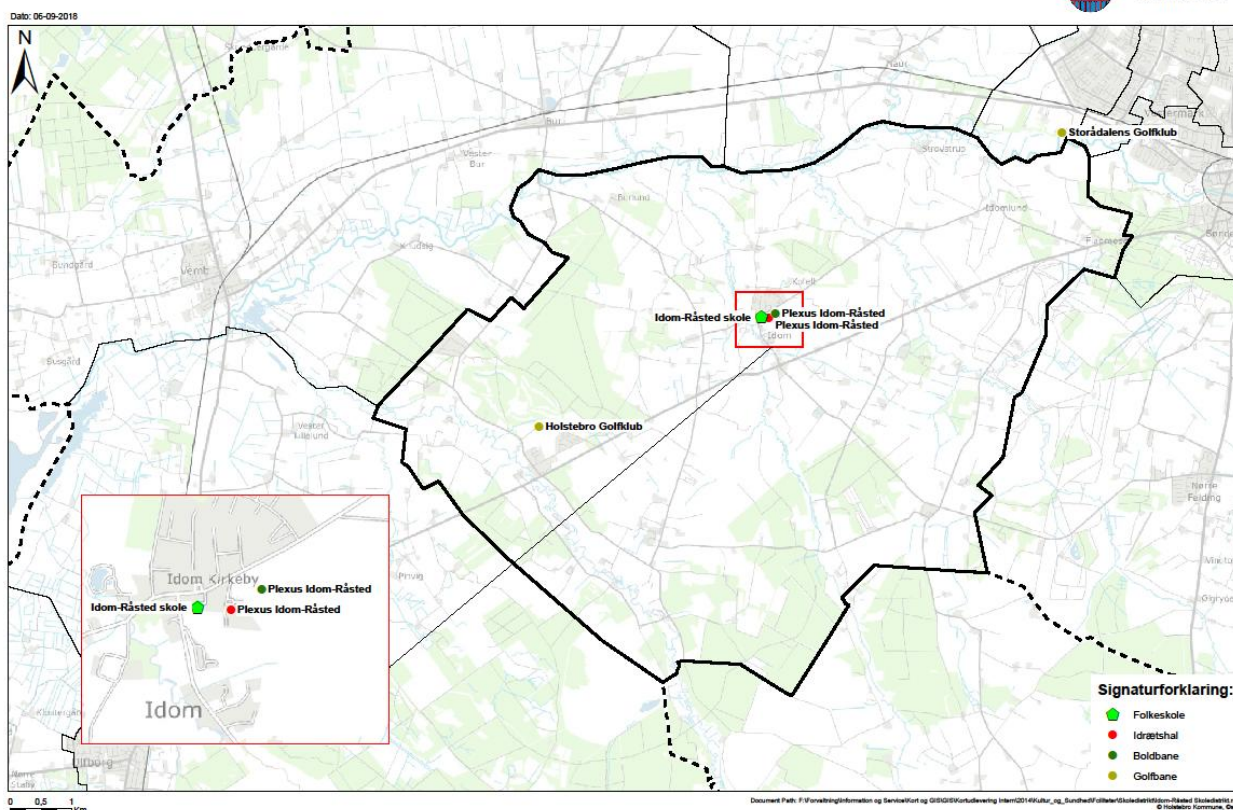
De to fodboldklubber i byen – HB og Måbjerg IF – har begge ytret ønsker om etablering af kunstgræsbaner. HB ønsker en bane mere på ICV og Måbjerg IF ønsker banen etableret i tilknytning til deres nye klubhus. Sidstnævnte kunne blandt andet have den fordel at centrere flere af Måbjerg IFs aktiviteter på ét sted i stedet samt at sikre en bane der er spilbar hele året. For HB's vedkommende opleves der stor efterspørgsel på den eksisterende bane, der opdateres i 2020, både i forbindelse med de krav der stilles fra DBU til HB's bedste hold men i høj grad også til FS Holstebro (elite-samarbejde på ungdomssiden mellem HB, Måbjerg, Mejrup og Mejdal).

Ud fra nærværende analyse vurderes et fremtidigt behov for fokus på udvikling af udendørsfaciliteterne - herunder i særlig grad den bynære natur. Udendørsfaciliteterne, er den idræts- og bevægelsesarena, som langt flest i den aktive voksne befolkning i Holstebro bruger til udøvelse af motion og idræt. Og eftersom den voksne befolkning vil opleve en markant stigning i de kommende, vil der være mange argumenter for at få udviklet udendørsfaciliteterne, således at flere voksne borgere fastholdes og tiltrækkes til at dyrke idræt i det fri, i fremtiden.

Idom-Råsted Skoledistrikt

Oversigtskort

Idom-Råsted Skoledistrikt

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	262	230	-12,2	202	-12,2
17-24 år	93	59	-36,6	70	18,6
25-59 år	494	452	-8,5	405	-10,4
60-	192	271	41,1	305	12,5
Samlet befolkningstal	1.041	1.012	-2,8	982	-3,0

Befolkningstallet i Idom-Råsted skoledistrikt ligger stabilt omkring 1.000 borgere, men er præget af nedgang befolkningstallet i alle aldersgrupper undtagen borgere i alderen 60+, hvor der til gengæld er stor vækst. Over 25 % af borgerne i Idom-Råsted Skoledistrikt var over 60 år i 2019 og prognoserne peger på, at det i 2032 vil være steget til, at tæt på hver tredje borger er over 60 år. Det totale befolkningstal i Idom-Råsted forventes at være svagt faldende frem mod 2032, men befolknings sammensætningen vil således være præget af en stigning i aldersgruppen over 60 år.

Foreninger og medlemstal

Idom Råsted skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018-2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
Idom-Råsted IF										
badminton	0	15	15	0	9	9	0	5	5	-4
Dans							5	23	28	28
fodbold	52	0	52	47	0	47	30	9	39	-8
gymnastik	57	29	86	26	34	60	40	39	79	19
håndbold	54	14	68	23	12	35	19	18	37	2
PLEXUS fitness	2	65	67	1	64	65	3	69	72	7
KFUM Spejderne i Idom-Råsted	38	9	47	43	9	52	33	7	40	-12
Idom-Råsted Ungdomsklub	35	0	35	12	0	12	12	0	12	0
Total antal medlemmer	238	132	370	152	128	280	142	170	312	32
Befolkningstal 2019							289	723	1.012	
Total antal medlemmer/ befolknings- tal 2019							0,49	0,24	0,31	

Ud over foreningerne herover benytter Idom-Råsted Foreningsforening, som er en folkeoplysende aftensskole, også lokalerne i Plexus til ca. 6 foredrag pr år. Råsted Jagtforenings virke er også med udgangspunkt i dette skoledistrikt og foreningen oplyser et medlemstal på 55 i 2018. Cirkusskolen Cirko er startet i 2019 og aktivitetsniveauet er ikke dokumentet ved f.eks. ansøgning om medlems- aktivitetstilskud. Holstebro Golfklub har ca. 2.000 medlemmer, som kan tilgå banerne i Råsted. Hvor mange af Holstebro Golfklubs medlemmer, der bor i Idom-Råsted Skoledistrikt, vides ikke. Ligeledes er deltagerantallet eller "medlemstallet" på initiativer som bordtennis ikke registeret og "Dans for livet" er først registeret i 2019. Endvidere findes "Plexus Musikklub", som tilbyder små koncerter på hverdagsaftener i centeret Plexus, også med til at skabe fritidsaktiviteter i Idom-Råsted Skoledistrikt.

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Som det ses af tabellen, opleves der en lille stigning i tilslutning til foreningslivet i Idom-Råsted i de foreninger, vi har registeret medlemstal på herover. KFUM Spejderne i Idom-Råsted oplever svag fremgang fra 2014-2018 men igen et dyk i til 201. Det er dans og gymnastik der bærer udviklingen. Foreningernes medlemstilslutning skal dog ses i relation til befolkningsudviklingen, men eftersom der kun indløses 142 medlemskaber af personer under 25 år i foreningslivet i Idom-Råsted sammenholdt med et befolkningstal på 289 i aldersgruppen, kan siges at være en tegn på at aldersgruppen under 25 måske også dyrker deres fritidsaktiviteter i et andet lokalsamfund end deres skoledistrikt. F.eks. ses det på idom-raasted.dk at der reklameres for svømning i Ulfborg IF og ridning i Holstebro Sportsrideklub. Noget tyder altså på, at Idom-Råsted som sådan er en landsby, som ikke

lukker sig omkring sig selv, men erkender, at ikke alle aktiviteter kan og skal foregå alene i foreningerne i lokalsamfundet.

Tendensen går igen i den voksne aldersgruppen over 25 år. Dertil skal dog nævnes, at de borgere i Idom-Råsted, som måtte indløse medlemskab i Holstebro Golfklub, ikke er talt med her, da foreningen er registeret med aktiviteter både i Holstebro og Råsted, men majoriteten af medlemmerne skønnes at bo i Holstebro eller andre steder i kommunen. Hvorom alting er, ses en tendens til, at foreningslivet i Idom-Råsted har nogle uudnyttede potentialer i forhold til at få foreningstilknæytningen til de lokale foreninger til at stige yderligere. Lokalsamfundet i Idom-Råsted er et meget aktivt landsbyfællesskab og byen er to gange blevet kåret af Region Midtjylland som "Årets Landsby". Første gang i 2009 og sidenhen i 2019.

Dette tyder på, at der er både drive, virkelyst og gå-på-mod blandt store dele af landsbyens borgere, hvilket måske kunne smitte af på foreningernes medlemstal med de rette indsatser. F.eks. kunne der ved rekruttering af frivillige til aktivitetsafdelingerne måske etableres en børne-/ungdomsafdeling i badminton, ligesom fitness og gymnastikafdelingen muligvis kunne få gavn af at sammenlægge holdtræningskoncepter, der kunne tiltrække den voksne aldersgruppe. Men som alt andet drevet af frivillige kræfter, kræver dette, at der blandt den ca. 800 store befolkningsgruppe af voksne mennesker i Idom-Råsted Skoledistrikt findes en flok, som vil lægge et stort arbejde med netop rekruttering af flere frivillige med henblik på medlemsvækst i foreningerne.

Faciliteter og lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omkædningsrum	Mødelokaler / konferencerum / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg
Plexus Idom-Råsted*	1972	S	1			1 (f)	1	x	2	2		1
Idom-Råsted Skole	1953	K			1							

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omlædningsrum	Mødelokaler /konferencerum /festsal	Alm fodboldbaner/græs anlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg
Holstebro Golfklub - Råsted	1982	S									"Skovbanen" 18 hulsbane "Parkbane" 9 hulsbane "Engbanen" "pay and play"-bane	1
Alekahytten, Idom Råsted Spejderne	1990	F					1					

*Plexus i Idom-Råsted er udbygget af flere omgange, senest i 2019, således, at det I dag fremstår meget moderne med faciliteter til mange typer af idrætslige, kulturelle og sociale formål. Faciliteterne gør, at stedet i dag kan drives som et meget moderne konference- og eventcenter. Økonomiske udfordringer i 2019 har ført til at kommune har købt arealer i komplekset f.eks. matriklen, hvorpå der i dag drives daginstitution og ungdomsklub under folkeoplysningsloven.

Booking og benyttelse af faciliteterne

Den eneste af ovenstående faciliteter, der er kendte booking og benyttelsesdata på, er "idrætshallen" i Plexus. Disse data er fra de før viste målingerne fra "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune – afslutningsnotat september 2017". Benyttelsesgraden af idrætshallen i Plexus blev i denne undersøgelse målt til 62 % af timerne i tidsrummet 16-22. Den orange streg indikere bookinggraden, som ses at være på ca. 75 %. Dette betyder af lidt over 10 % af tiderne i Plexus' idrætshal er booket, men ikke i brug. Benyttelsen og booking af idrætshallen i Idom-Råsted, ses således at være gennemsnitlig for facilitetstypen "Idrætshal" i Holstebro Kommune, ligesom tendensen med overbooking også ses gå igen i PLEXUS's idrætshal.

Af andre facilitetstyper i skoledistriktet, ses det, at KFUM-spejderne Idom-Råsted, har oplyst, at de benytter deres spejderhytte "Aleka" i 1200 timer i løbet af kalenderåret 2018.

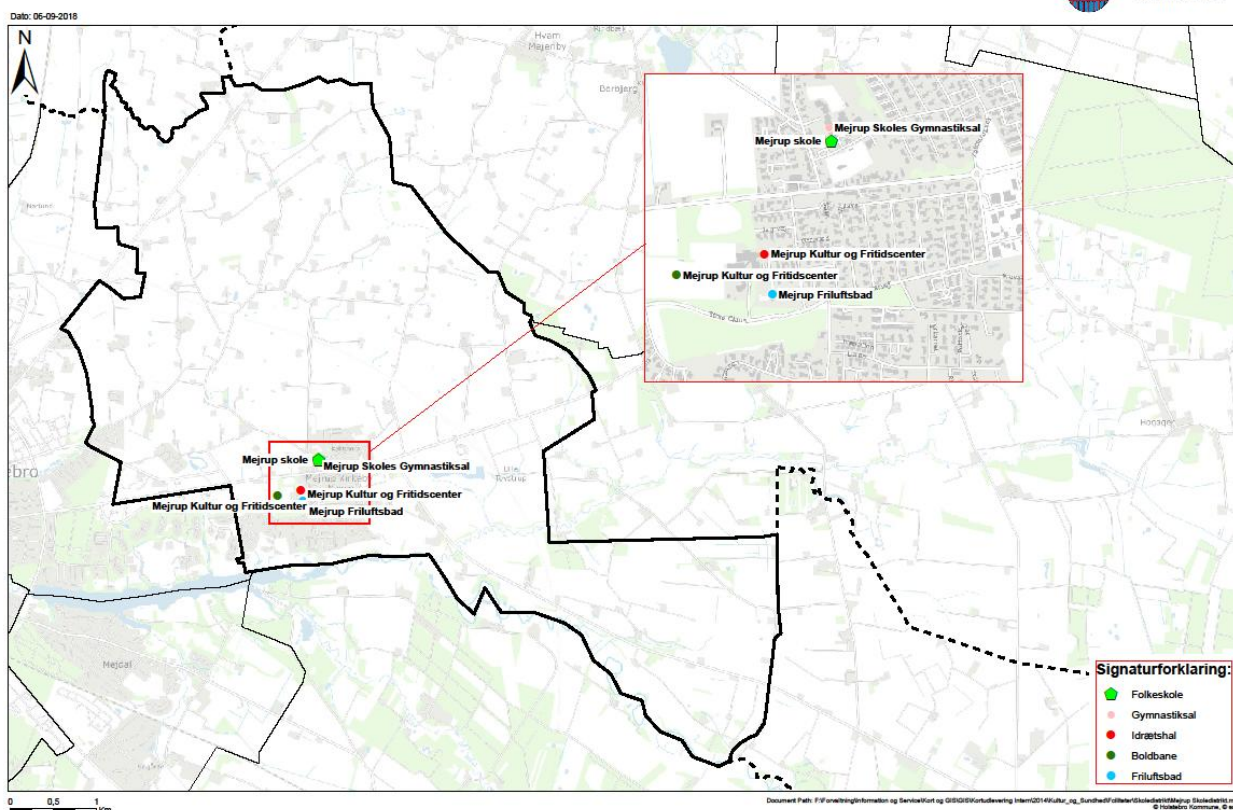
Fremtidig facilitetsbehov

Ud fra gennemgangen af Idom-Råsted Skoledistrikt vurderes dette lokaleområde til at være særdeles godt dækket, hvad angår faciliteter til idræts- og fritidsliv. Udfordringer for dette lokalsamfund i den kommende tid vil være at få brugt de eksisterende faciliteter tiltrækkeligt til, at de stadig vil fungere som lokale samlingssteder for lokalbefolkningens idræts- og fritidsvaner. Der kan, som i alle andre henseende, være behov for at tænke nyt i forhold til indretning og aktivitetsmulighederne i lokalområdets faciliteter, men dette kan med fordel gøres i de allerede etablerede rammer.

Mejrup Skoledistrikt

Oversigtskort

Mejrup Skoledistrikt

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	844	1.096	29,9	1.136	3,6
17-24 år	156	277	77,6	346	24,9
25-59 år	1.324	1.667	25,9	1.972	18,3
60-	426	630	47,9	1.119	77,6
Samlet befolkningstal	2.750	3.670	33,5	4.573	24,6

Befolkningsudviklingen i Mejrup skoledistrikt er præget af voldsom fremgang i alle aldersgrupper fra 2008-2019. Området er vokset med 920 borgere i denne periode, hvilket svarer til, at der i gennemsnit er kommet knap 100 nye borgere pr. år siden 2008. Denne udvikling forventes at fortsætte i prognoserne med en mindre afmatning således, at der frem mod 2032 forventes godt 70 nye borgere i skoledistriktet pr år. Børnetallet forventes at stabilisere sig omkring godt 1.100

borgere under 16 år frem mod 2032, hvorimod der stadig må forventes vækst i antallet af borgere i alderen 17-24 år og især 60+’ere. Dette skoledistrikt er således præget af stor vækst i befolkningstallet, hvilket kan have betydning for øget behovet for optimal udnyttelse af eksisterende faciliteter til borgernes idræts- og fritidsaktiviteter. Det kan også skabe en efterspørgsel og forventning om udbygning og modernisering af de eksisterende rammer, hvis der opleves kapacitetsudfordringer som følge af befolkningsvæksten.

Foreninger og medlemstal

Mejrup Skoledistrikt– Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018-2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
Holstebro Sportsrideklub	165	58	223	190	87	277	201	95	296	19
KFUM-spejderne i Mejrup	59	10	69	63	5	68	39	7	46	-22
Mejrup Gymnastik- & Ungdomsforening										
Badminton	63	117	180	48	122	170	65	101	166	-4
Cykling	0	61	61	0	122	122	1	95	96	-26
Fodbold	615	40	655	601	88	689	598	85	683	-6
Fitness	0	0	0	88	222	310	110	253	363	53
Floorball	0	0	0	0	0	0				0
Gymnastik	282	97	379	350	109	459	381	66	447	-12
Håndbold	273	56	329	155	26	181	175	29	204	23
Løb for alle	4	57	61	2	53	55	1	41	42	-13
Idræt for Seniorer	0	89	89	0	85	85	0	74	74	-11
E-Sport				43	0	43	17	0	17	-26
Squash	2	21	23	0	12	12	1	13	14	2
Svømning	125	100	225	130	103	233	132	93	225	-8
Mejrup Jagtforening										0
Mejrup Skytteforening	22	16	38	23	34	57	16	33	49	-8
Total antal medlemmer	1.610	722	2.332	1.693	1.068	2.761	1.737	985	2.722	-39
Befolkningstal 2019							1.373	2.297	3.670	
Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019							1,27	0,43	0,74	

Mejrup GU Fodbold er sammen med 3 andre moderklubber (Mejdal-Halgård, Måbjerg IF og Holstebro Boldklub) med i FS Holstebro, som er en eliteoverbygning for fodbold fra. Overbygningen blev stiftet pr. 1. januar 2016 og tilmelder hold i drengerækkerne i U13, U14, U15, U16, U17 og U19.

MGU (Mejrup Gymnastik og Ungdomsafdeling) er en del af HMM Håndbold Mejrup Hvam, som er en sammenslutning af håndboldafdelingerne i Mejrup GU og Hvam HK. HMM benytter både faciliteter i Mejrup Hallen, Borbjerg-Hvam Kultur- og Fritidscenter og Skave Hallen.

MGU Floorball indberettede kun medlemmer til CFR i 2015 (22 medlemmer) og 2016 (12 medlemmer). Denne aktivitet anses således oms ikke aktiv pt.

Mejrup Jagtforening er stiftet i 2016 og er ikke registeret som forening i Holstebro Kommune, og der er ikke fundet info om foreningens medlemstal på internettet.

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Foreningstilknytningen blandt især den yngste del af befolkningen i Mejrup Skoledistrikt ses at være særdeles god, idet der indløses 1.737 medlemsskaber i de medtalte foreninger sammenholdt med et befolkningstal på 1.373 borgere i aldersgruppen. Dette tyder på, at mange af borgerne under 25 år indløser medlemskab i mere end en forening i lokalsamfundet. Det mest iøjenfaldende medlemstal leverer fitnessafdelingen. Ofte ser vi, at en fitnessafdelings succes, får en negativ effekt på medlemstallet i gymnastikforeningerne, da man ind imellem rammer samme målgruppe. Det ser ikke ud til, at etableringen af en fitnessafdeling i Mejrup har haft en negativ effekt på medlemstallet i gymnastikafdelingen. Mest markante fald i medlemstal ses i håndboldafdelingen, som dog ser ud til at have fået vent udviklingen i 2019. Cykling- og esportsafdelingen oplever tilgængæld tilbagegang fra 2018 til 2019, hvilket total set får medlemstallet i Mejrup's foreninger til at falde mellem disse to år. Total set har foreningerne i Mejrup gennemgået en flot medlemsudvikling siden 2014, og der indløses cirka 400 flere medlemskaber i 2019 i forhold til 2014. Potentialerne i forhold til fortsat medlemsvækst ligger i den voksne gruppe af befolkningen, der har indløst 985 medlemsskaber af et befolkningsstal i 2019 på 2.297.

Faciliteter og lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Svømmehal / Bad	Omklaedningsrum	Springgrav/Springcenter	Skydebaneanlæg	Mødelokaler / konferencerum / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Kunstgræsbane	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg
Mejrup Kultur- og Fritidscenter	1968	S	2	1	2	1 (f)	1		x	1		4+	3	1		1
Mejrup Skole	1953	K			1						1					
Mejrup Sognegård*	1953	K					1					1				1
Mejrup Friluftsbad**	1971	K						1	2							1
KFUM Spejderhuset "Mobigøj" i Mejrup	1976	F					1								Udendørs anlagt areal til spejderaktiviteter	
Holstebro Ridecenter	1969	S	2												Udendørs baner*** Derudover stalde, løbefolde, græsfolde m.m.	

*Vedr. Mejrup Sognegård; Brugerne/foreningerne, har vederlagsfri brugsret til bygningerne "Mejrup Sognegård", som vedligeholdes udvendigt af Holstebro Kommune. Betaling for al indvendigt vedligehold, inventar, forbrugsafgifter m.v., betales af brugerne. Holstebro kommune yder ikke noget tilskud til aktiviteter.

**Mejrup Friluftsbad er kommunalt og drives af Mejrup Kultur og Fritidscenter, driftsaftalen 31.december 2022

*** 1 dressurbane, 1 sandspringbane, 1 græsspringbane og 1 minispringbane

Booking og benyttelse af faciliteterne

Mejrup K&F (hal B)

Mejrup K&F (hal A)

Mejrup K&F (multisal)

Mejrup Kultur og Fritidscenter (squashbane) Booking 37% Benyttelse 30%

Mejrup Kultur og Fritidscenter (kunstgræsbane) Booking 65% Benyttelse 64 %

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" er booking og benyttelsesprocenterne i idrætshallerne og multisalen i Mejrups Kultur- og Fritidscenter blevet målt. Disse fremgår af delrapport 2 og Afslutningsnotat fra henholdsvis maj og september 2017. I denne undersøgelse blev benyttelsesgraden af de to idrætshaller målt til henholdsvis 74 % og 79 % tidsrummet 16-22, hvilket er 10 procentpoint over den gennemsnitlige benyttelsesgrad i faciliteterne "Idrætshal" i den nævnte undersøgelse, som var på 64 %.

Udnyttelsen af multisalen ligger på 64%. Den orange streg indikerer bookinggraden, som ses at være på næsten 100 % for de to idrætshaller og 75% for multisalen. Dermed er der 20-25 % ledig tid i idrætshallerne og 10% i multisalen, som ikke benyttes, men er booket. Denne "no-show"-rate, indikerer, at der med fordel kan arbejdes med afbookingkulturen blandt foreningslederne tilknyttet de lokale foreninger, især hvad angår idrætshallerne. De "ikke benyttede tider" - kaldet "no-show-tiderne" - ville kunne komme andre foreninger og brugere til gode. Den høje bookingrate sammenholdt med den høje benyttelse, kan risikere at holde andre interesserede lejere ude af faciliteten, og gøre det usmidigt og umuligt for nye initiativer at få træningstid i idrætshallerne. Ligeledes er det uflexibelt i forhold til aktiviteter med hold, der oplever stor tilslutning, hvor foreningen måske ser en mulighed for at oprette ekstra hold, hvis der kunne findes en time i de ubenyttede tider.

Med den store befolkningsvækst og udvikling i børnetallet, som Mejrups oplever nu og frem mod 2028, vil der sandsynligvis være meget behov for at optimere på benyttelsesgraden og bookingkulturen, for netop at optimere brugen af de eksisterende faciliteter. Det er f.eks. ikke hensigtsmæssigt, at succesfulde hold ikke kan deles ud på 2 hold, fremfor at risikere at have venteliste til et hold, for så at opdage, at der er ledig haltid.

Squashbanen i Mejrups Kultur- og fritidscenter er booket 37% i undersøgelsen og benyttet 30%. Denne facilitet ser således ud til at have overskydende kapacitet, som måske kan benyttes til andre idrætslige aktiviteter end squash. Især i udlandet ses en tendens til at motorisk træning og boldspil for små børn/børnehavebørn udøves i squashlignende faciliteter. Hvis der, som følge af de høje bookingrater af hallerne i komplekset, kunne f.eks. håndboldafdelingen motiveres til at indtænke squashbane-arealet med i deres aktiviteter. Boldspil på små arealer med "indhegnet baner" er også herhjemme i Danmark blevet fremhævet af bl.a. "Center for holdspil" som både sundt og let tilgængeligt for f.eks. "gamle" spillere, der vender tilbage til holdsport.

Der findes sågar forskning, der viser et stort potentiale for dette, så måske kunne squashbanen være en del af løsningen, hvis der opleves kapacitetsproblemer i Mejrups Kultur- og Fritidscenter.

Det kræver selvfølgelig at de frivillige motiveres og uddannes til at forestå aktivitetsledelse af aktiviteter, der benytter squashbanen til f.eks. boldspil for små, floorball for voksne eller fodbold for ældre. Endelig kunne anvendelsesmuligheden også være gymnastiske discipliner, hvor der vil være behov for små hold. Ved f.eks. at have spejle på hjul og mobil højttaler, kunne der laves æstetisk/rytmisk gymnastik og diverse dansediscipliner i de små afskærmede squashbane-arealer.

Kunstgræsbanen ved Mejrup ligger meget ens hvad angår booking og benyttelse. Dette tyder på at denne facilitet er registeret og "overvåget" anderledes præcist hvad angår booking og faktisk benyttelse. Benyttelsen af denne facilitet ses at ligge på det samme gennemsnit som indendørs idrætshaller i Holstebro Kommune på 64%. Banen er dermed stadig ledig 36% af tiderne i tidsrummet kl 16-22 på hverdage. De ledige timer ligger efter al sandsynlighed efter 20.30 mandag – torsdag og dele af fredag, som sjældent bliver brugt som træningsdag i fodbold. Benyttelsen af kunstgræsbanen være med til at øge presset og brugen af "servicefaciliteterne" i Mejrup Kultur- og fritidscenter i form af omklædningsrum, fælles indendørs ankomstarealer og cafe mv. Placeringen lige uden for Mejrup Kultur- og Fritidscenter er et godt eksempel på etablering af et idræts- og fritids-"epicenter", som givetvis vil opleves som livligt og aktivt hele året rundt på grund af de mange faciliteter.

I faciliteter og lokalsamfund, hvor der opleves kapacitetsproblemer, er det ofte et stort frustrationselement at opleve, at der står haltider ubenyttet hen, når hallen bliver proppet til bristepunktet på andre tidspunkter. Benyttelsesprocenten af de to haller i Mejrup er meget høje, og netop dette faktum skærper bevågenheden på booking og brugen i faciliteterne. Hvis det er folkeoplysende foreninger, som booker, men ikke bruger faciliteten, betales der i princippet for ubenyttede timer, hvilket hverken er tilfredsstillende for både foreninger, faciliteter eller kommune. Alle organisationer ønsker som udgangspunkt tiden benyttet til aktivitet og tildelingen af folkeoplysende midler, i form af lokaletilskud fra kommunen, give offentlig værdi for alle i form af aktivitet.

Fremtidig facilitetsbehov

Mejrup Kultur- og Fritidscenter er blevet udbygget og istandsat af flere omgange i perioden 2008-2015. Kunstgræsbanen er etableret i 2013 og generelt ligger der i og omkring centeret daginstitutioner og sognegård, hvilket betyder, at området omkring denne facilitet danner et epicenter og en fælles ramme om store dele af fritids- og idrætslivet i Mejrup Skoledistrikt. Mejrup Kultur- og Fritidscenter fremstår veldrevet og med stor opbakning fra et dynamisk lokalområde, der ser centret som en vigtig del af den lokale udvikling. Centret, der er beliggende i et område med et befolkningstal på omkring 4.000-4.500, vurderes overordnet, at være dækket godt ind, hvad angår traditionelle idrætsfaciliteter.

Hvis der blandt befolkningen og foreningerne i Mejrup Skoledistrikt opleves et behov for flere timer i indendørs idrætsfaciliteter, vil et oplagt første træk være, at arbejde meget med at få nedbragt "no-show"-procenten i idrætsfaciliteter som lokalsamfundet råder over pt. Der ses at være omkring 20 % ledig tid i hallerne i tidsrummet 16-22, som godt kunne aktiveres. Endvidere ses booking- og benyttelsesgraden af kunstgræsbanen ved Mejrup Kultur- og Fritidscenter at være på 64%, og med en stigende befolkning og stigende tilslutning til fodboldforeningen i skoledistriktet,

bør kunstgræsbanen nu og i fremtiden fortsat have grundlag for en god benyttelsesgrad. Eftersom befolkningstallet i den voksne aldersgruppe er stigende og forventes at stige endnu mere frem mod 2028, og tilslutningen til fitnessaktiviteterne i Mejrup endvidere ses at være stor, kan der måske i fremtiden blive behov for at udvikle løsninger i og omkring de allerede etablerede idrætsfaciliteter, som kan rumme flere "fitness-relaterede" aktiviteter. Dette behov ses også at fremgå af fremsendte anlægsønsker fra netop Mejrup Kultur- og fritidscenter, vedr. udviklingen af faciliteterne til fitness.

Svømmeafdelingen i Mejrup benytter faciliteterne i Holstebro Badeland, når der ikke kan bades i Mejrup Friluftsbad. Holstebro Badeland ligger udenfor Mejrup Skoledistrikt, hvorfor dette ikke kan ses som en aktivitet, der udelukkende foregår i lokalsamfundet. Det antages, at størstedelen af medlemmerne er bosiddende i skoledistriktet. At Mejrup GU "pendler" ud af lokalsamfundet for at deltage i en aktivitet, svømning, i en facilitet udenfor lokalsamfundet, kan ses som tegn på, at befolkningen er mobile i forhold til at bevæge sig udenfor sognegrænserne for at frekventere specialiserede faciliteter, i dette tilfælde en svømmehal i Holstebro. Dette er et eksempel på opvejningen mellem "basisfaciliteter", som skal ligge lokalt, og "specialiserede faciliteter" som med fordel kan ligge centralt eller kun få steder i en kommune.

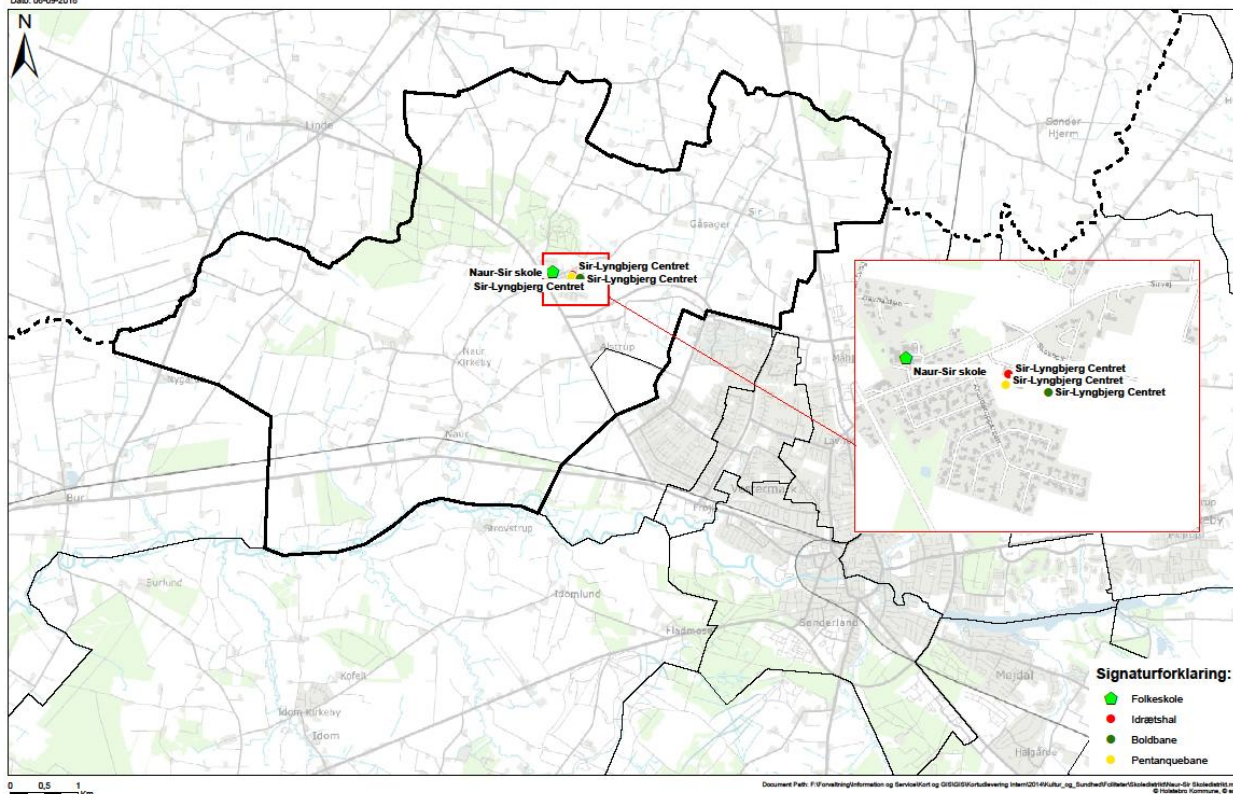
Naur-Sir Skoledistrikt

Oversigtskort

Naur-Sir Skoledistrikt

Date: 06-09-2018

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	303	201	-33,7	482	139,8
17-24 år	80	80	0,0	135	68,8
25-59 år	535	432	-19,3	852	97,2
60-	172	265	54,1	425	60,4
Samlet befolkningstal	1.090	978	-10,3	1.894	93,7

* Incl. nyt boligområde ved Alstrup

Befolkningsudviklingen i Naur-Sir skoledistrikt er præget af nedgang i børnetallet i perioden 2008-2019, med en voldsom vækst i antallet af borgere over 60 år. I 2019 var 27 % af borgerne i Naur-Sir

Skoledistrikt over 60 år. Det totale befolkningstal i Naur-Sir Skoledistrikt forventes dog at stige voldsomt frem mod 2032 som følge af nyt boligområde ved Alstrup. Dette vil betyde, at der fra 2019 frem mod 2032 forventes en befolkningsvækst på godt 900 borgere.

Dette nye boligområde forventes især at tiltrække børnefamilier, og befolkningsvæksten i børn og voksne forventes således at stige frem mod 2032. Dette vil traditionelt set betyde, at de eksisterende idræts- og fritidsfaciliteter vil få kapacitetsudfordringer og behovet for idræts- og fritidsfaciliteter i dette skoledistrikt vil sandsynligvis både stige og ændre sig frem mod 2032, hvis det nye boligområdes tiltrækning bliver som befolkningsprognosen spår.

Foreninger og medlemstal

Naur-Sir Skoledistrikt– Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018-2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
Naur-Sir Jagtforening										
Naur-Sir Krunderup Idrætsforening (NSK)										
Badminton	22	18	40	11	7	18	18	13	31	13
Bordtennis							21	1	22	22
Fodbold	39	18	57	94	8	102	96	49	145	43
Gymnastik	69	34	103	29	22	51	30	26	56	5
Håndbold	112	33	145	64	29	93	93	65	158	65
Volley	0	0	0	1	7	8	1	5	6	-2
Amatørteater	0	11	11	0	9	9	0	6	6	-3
Total antal medlemmer	242	114	356	199	82	281	259	165	424	143
Befolkningstal 2019							281	697	978	
<i>Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019</i>							<i>0,92</i>	<i>0,24</i>	<i>0,43</i>	

Udover nævnte foreninger er Naur-Sir Jagtforening også en folkeoplysende forening i Holstebro Kommune, men der er ikke indsendt ønsker om aktivitetstilskud eller lokaletilskud, så der er ikke registeret et medlemstal på foreningen.

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Medlemsudviklingen i foreningerne, der er tilknyttet Naur-Sir Skoledistrikt ses at være negativ i perioden 2014 til 2018, idet der kun indløses 281 medlemskaber i 2018 mod 356 i 2014. Fra 2018 til 2019 er udviklingen imidlertid vendt, således der i 2019 blev indløst 424 medlemsskaber, hvilket er 143 mere end i 2018. I 2014-2019 er det primært fodbold, som får nye medlemmer, mens især gymnastikken ser ud til at stagnere. Håndbolden oplever stor fremgang med en stigning i antal medlemmer fra 2018-2019 på 65.

Især den voksne målgruppe er fraværende som aktive medlemmer i foreningslivet i Naur-Sir Skoledistrikt, idet kun der i 2019 kun indløses 165 medlemskaber i foreningerne blandt aldersgruppens 697 borgere. Enten deltager borgerne i Naur-Sir Skoledistrikt mindre i fritids- og idrætslivet generelt, eller også deltager de i foreningslivet uden for skoledistriktet. Geografisk ligger Naur-Sir Skoledistrikt meget tæt på en af kommunens store meget besøgte idrætsfaciliteter, Idrætscenter Vest, hvilke måske kan have en betydning for foreningstilknytning til Naur-Sir Skoledistrikt blandt borgerne bosat i dette område. Dog ser det ud til, at håndbolden har fået rigtig godt fat i de voksne medlemmer i 2019.

Faciliteter og lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etablerings år	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omlædningsrum	Mødelokaler / konference rum / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Sir-Lyngbjerg Centret	1979	S	1				1	x	2	3	1 multibane 1 beachvolleybane Petanquebaner Håndboldbaner	1	
Naur-Sir Skole	1963	K			1								
Naur-Sir Sognegård*	1963	K							1				
Sir-Lyngbjergs eget MTB-spor	2017												
pumptrackbane	2019												

*Vedr. Naur-Sir Sognegård; Brugere/foreningerne, har vederlagsfri brugsret til bygningerne, som vedligeholdes udvendigt af Holstebro Kommune. Betaling for al indvendigt vedligehold, inventar, forbrugsafgifter m.v., betales af brugerne. Holstebro kommune yder ikke noget tilskud til aktiviteter.

Som det ses af tabellen er Sir-Lyngbjerg Centret bygget i 1979, og fremstår i dag stort set med de oprindelige faciliteter rundet af tidens brug og slitage. Der arbejdes lokalt med planer om en modernisering af centret der blandt andet har fokus på at omdanne centret til lokalområdets mødested.

Booking og benyttelse af faciliteterne

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" er booking og benyttelsesprocenterne i idrætshallen i Sir-Lyngbjerg Centeret blevet målt. Disse fremgår af Afslutningsnotat fra september 2017. I denne undersøgelse blev benyttelsesgraden af Sir-Lyngbjerg Centerets idrætshal målt til 55 % i tidsrummet 16-22, hvilket er en del under den gennemsnitlige benyttelsesgrad i faciliteterne "Idrætshal" i den nævnte undersøgelse, som var på 64 %. Den orange streg indikere bookinggraden, som ses at være på næsten 90 %. Næsten 35 % af haltiderne i tidsrummet 16-22 i Sir-Lyngbjerg Centerets hal ser således ud til at være booket, men står ledig. Dette er en voldsom "no-show"-rate, som indikerer, at der med fordel kan arbejdes med afbookingkulturen blandt foreningslederne netop for denne hal, da det kan holde andre interesserede lejere ude af faciliteten. Den store no-show-rate kan både bunde i en bestemt tilskudsstruktur og incitamentet til at booke, men ikke benytte haltiderne, men det kan også bunde i et mangelfuldt bookingsystem og mangelfuld registrering af foreningernes faktiske brug. Om ikke andet er det utilfredsstillende at bookingraten ligger så langt fra den faktiske brug af faciliteten.

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" blev der også sat lidt tal på benyttelsen af udendørs faciliteterne i Holstebro Kommune. Tallene er lavet ud fra svar fra undersøgelsens 1.008 deltagere. 66 % af den voksne befolkning i undersøgelsen svarede, at de var idrætsaktive. Naturen er med afstand det sted, som oftest benyttes til sport og motion af idrætsaktive voksne i Holstebro Kommune, idet 61 % af de idrætsaktive bruger naturen. Naturens udprægede popularitet går på tværs af køn og alder. Blandt voksne idrætsaktive borgere i Holstebro Kommune benytter 11 % Klosterheden, som ligger bl.a. i Naur-Sir Skoledistrikt.

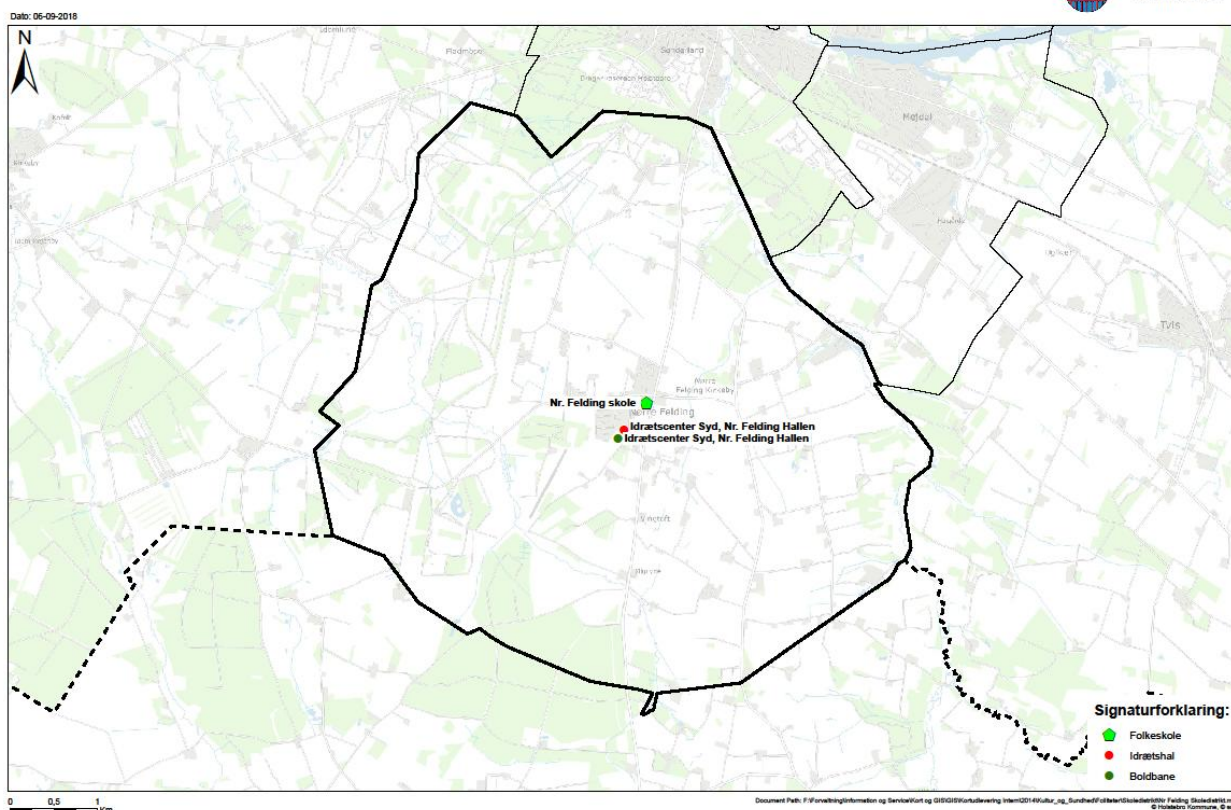
Fremtidig facilitetsbehov

Denne analyse viser et stort behov for aktivitetsudvikling blandt foreninger og borgere i Naur-Sir Skoledistrikt, hvis lokalområdet fortsat skal danne ramme om foreningslivets fællesskaber i fremtiden, især når man har det forventede boom i befolkningstallet i skoledistriktet for øje. Da vi ikke har målinger om brugen af andre facilitetstyper end idrætshallen generelt og af Klosterheden blandt allerede idrætsaktive voksne, er det svært at vurdere, om tilslutningen til aktiviteter i f.eks. sognegården er markant og dermed en vigtigere ramme om fællesskabet i denne landsby end f.eks. idrætshallen. Det er under alle omstændigheder vigtigt at have for øje, at benyttelsesgraden af idrætshallen i Sir-Lyngbjerg Centeret godt kan optimeres. Dette skal ligeledes ses i lyset af, at der forventes et befolkningstal på cirka 1700 i 2028, hvilket faciliteterne i Sir-Lyngbjerg Centeret godt vil kunne rumme, men dette vil kræve bedre styring af booking og benyttelse af tiderne samt måske et foreningsliv, der får behov for at blive klædt på til at skabe medlemsvækst.

Nr. Felding Skoledistrikt

Oversigtskort

Nr. Felding Skoledistrikt

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	359	293	-18,4	221	-24,6
17-24 år	73	113	54,8	75	-33,6
25-59 år	574	509	-11,3	445	-12,6
60-	173	254	46,8	339	33,5
Samlet befolkningstal	1.179	1.169	-0,8	1.080	-7,6

Befolkningsudviklingen i Nr. Felding skoledistrikt er præget af nedgang i børnetallet og vækst i antallet af borgere i alderen 60+. I perioden 2008-2019 er antallet af unge mellem 17-24 dog steget væsentligt, men dette forventes at falde igen frem mod 2032. Eneste befolknings- gruppe som er

vokset og forventes at ville vokse i Nr. Felding i fremtiden er aldersgruppen over 60 år. Ca 20 % af borgerne i Nr. Felding Skoledistrikt er over 60 år i 2019, og prognoserne peger på, at det i 2032 vil være steget til cirka 30 %. Det totale befolkningstal i Nr. Felding forventes at være svagt faldende frem mod 2032, men befolknings sammensætningen vil være præget af en stigning i aldersgruppen over 60 år.

Foreninger og medlemstal

Nr. Felding skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			udvikling 2018-2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
Holstebro Civile Hundeførerforening	8	185	193	49	149	198	34	161	195	-3
Holstebro Flyveklub	3	19	22	10	40	50	3	43	46	-4
Nr Felding Gymnastik og Idrætsforening (GIF)										0
Amatørteater	2	20	22	0	0	0			0	0
Badminton	33	17	50	0	18	18	2	19	21	3
Cykling	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0
Dans	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0
Fitness	0	0	0	91	136	227	113	205	318	91
Fodbold	90	61	151	84	48	132	86	45	131	-1
Golf	0	0	0	0	25	25	1	18	19	-6
Gymnastik	93	16	109	96	1	97	61	4	65	-32
Håndbold	32	0	32	13	0	13	0	0	0	-13
Idræt for Seniorer	0	33	33	0	35	35	0	31	31	-4
Idræt om dagen	8	0	8	0	0	0	0	0	0	0
Karate	15	1	16	0	0	0	0	0	0	0
Kroff	0	0	0	13	0	13	0	0	0	-13
Ridning	0	0	0	23	0	23	14	0	14	-9
Tankesport	0	0	0	9	0	9	0	0	0	-9
Øvrige Idrætslige Aktiviteter	0	0	0	0	0	0	38	5	43	43
Nr Felding IT Club In	0	0	0	0	0	0	55	0	55	55
Familieidræt							2	23	25	25
Nr. Felding KFUM & KFUK	31	18	49	24	12	36	15	10	25	-11
Rideklubben Snegla	149	110	259	152	134	286	157	135	292	6
Total antal medlemmer	470	480	950	570	598	1.162	581	699	1.280	118
Befolkningstal 2019							406	763	1.169	

Nr. Felding skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			udvikling 2018-2019
<i>Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019</i>							1,43	0,92	1,09	

Derudover findes to foreninger "Nr. Felding Karateklub" og "Nr. Felding i bevægelse", som der ikke er registrerede medlemstal for.

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

I Nr. Felding findes der mange aktiviteter for mange forskellige målgrupper i mange forskellige afdelinger og foreninger. Der findes 10 "aktivitetsudvalg" eller foreninger, og hvis det antages, at der skal sidde 3-5 medlemmer i hvert udvalg/bestyrelse betyder det, at der skal 30-50 udvalgsmedlemmer til, for at drive dette væld af foreninger. Dette kan på den ene side være en styrke for den lokale sammenhængskraft og mobilisering af frivillighed. På den anden side kræver byens foreningskonstruktioner rigtig mange frivillige, hvilket måske kan skabe et unødvendigt pres på frivilligheden og de frivillige ressourcer i Nr. Felding. Der er fordele og ulemper ved begge dele.

Hvorom alting er, er foreningslivet i Nr. Felding forholdsvis stabilt, og byens nye Fitnessforening ser ud til at være en succes. Udviklingen i medlemstallet er positiv, og det ser ud til, at stort set hele medlemsvæksten er båret af fitness-afdelingen i Nr. Felding GIF som første gang indberettede medlemmer i 2018 samt genåbningen af Nr. Felding GIF IT Club-in. Således er de traditionelle idrætter lidt under pres med svagt faldende medlemstal, men ikke lige så stærkt faldende som befolkningstallet, så alt i alt kan Nr. Felding godt være stolte af deres foreningstilknytning blandt befolkningen. Unge under 25 år ser ud til at være organiseret i mere end en aktivitetsforening i byen. Der bliver indløst 581 foreningsmedlemskaber i denne aldersgruppe i 2019 af et befolkningstal på kun 406.

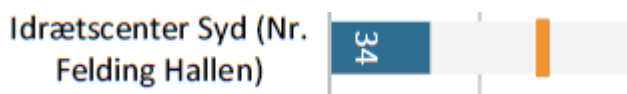
Nogle af de mange foreninger i byen indbretter kun medlemmer i nogle få år, hvilket kan være udtryk for et dynamisk og omstillingsparat foreningsliv, som tør tage trends og tendenser til sig og acceptere, at sådanne kommer og går. "Fitness-frembruddet" blandt den voksne befolkning i Nr. Felding følger en generelt tendens i Danmark, som er præget af, at netop fitnessrelaterede aktiviteter bærer næsten hele medlemsudviklingen i foreningslivet i aldersgruppen over 25 år. Med 205 indløste medlemskaber i aldersgruppen over 25 år, svarer det til at næsten 27 % af de 763 voksne borgere i Nr. Felding er medlemmer i byens fitnessafdeling. Hundeførerforeningen er også en stort aktiv for Nr. Felding, men her antages det, at da denne forening kan betegnes som en "niche-forening", hvor der sandsynligvis kommer mange medlemmer fra andre områder end Nr. Felding Skoledistrikt.

Faciliteter og lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etablerings år	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multisal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omlædningsrum	Mødelokaler /konferencerum /festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Idrætscenter Syd	1975	S		1		1 (f)	1	x	1	2		1	
Nr. Felding Skole	1957	K			1								
Nr. Tolstrups ridefaciliteter	1980	p	1					1	1		250 m ovalbane, 250 m pasbane og udendørs ridebane		
Flyveplads på Sognstrupvej 17A	1981	F									Flyveplads, som kan benyttes til svæveflyvning		

Nr. Tolstrup ejes af Dorte Stougård og Odd Bjørnli, som siden 1990 har stået for driften af gården. Rideklubben Snegla lejer ind på gårdens mange faciliteter, som inkluderer en ridehal (20x40 m), 250 m ovalbane, 250 m pasbane, udendørs ridebane, sadelrum, samt toilet og stor opvarmet rytterstue i staldbygningen.

Booking og benyttelse af faciliteterne

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" er booking og benyttelsesprocenterne i minihallen i Idrætscenter Syd blevet målt. Dette er den eneste facilitetstype anført her, som der er målt benyttelse og booking af i Nr. Felding. I mindre haller/sale på 300-799 m2 og mindre idrætslokaler, som Idrætscenter Syd er kategoriseret til at være, bookes og benyttes disse facilitetstyper generelt noget mindre end almindelige idrætshaller. For begge facilitetstyper gælder det dog, at hver femte bookede haltime ender i "no show" altså i at være booket, men ikke benyttet. Denne tendens ses at gå igen i Idrætscenter Syd's minihal: der er benyttet 34% af tiderne i den målte periode, hvorimod op mod 75% var booket. Også i Nr. Felding antydes dermed en stor

udfordring med overbooking, som sandsynligvis bunder i forskellige incitamerter i form af tilskudsstruktur, bookingsystemets funktionalitet samt ledelsens fokus på booking og vs benyttelse.

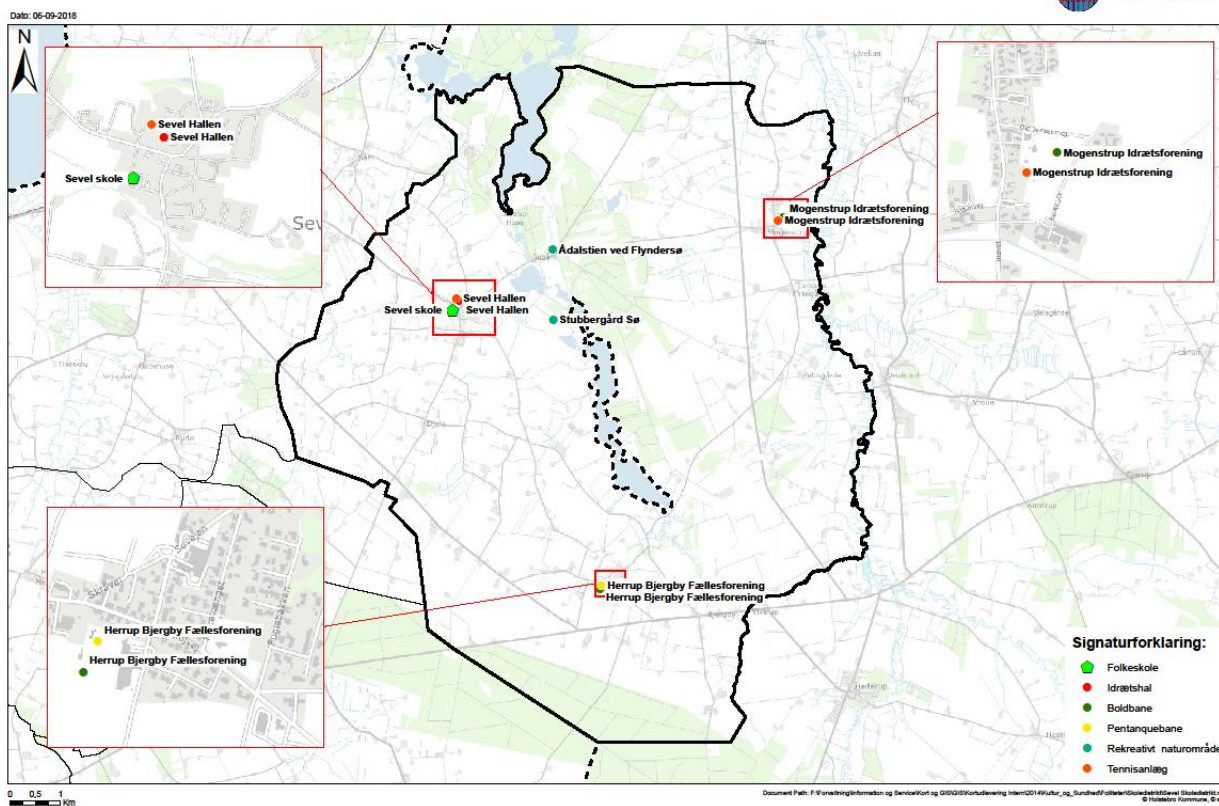
Fremtidig facilitetsbehov

Ud fra nærværende gennemgang af befolkning, befolkningsprognoser, foreninger og medlemstal samt eksisterende faciliteter i Nr. Felding Skoledistrikt vurderes byen med dens 1.100 borgere, at være rigtig godt dækket ind med hensyn til faciliteter til idræts- og fritidsliv. Fremtidens udfordringer på facilitetssiden vil givet vis være fortsat udvikling og der vil måske med fordel kunne arbejdes på fortsat kommunikation i foreningslivet, hvor der med alle foreningernes opdeling i aktivitetsudvalg – som ser ud til at komme og gå – måske kan være behov for at etablere koordinerende udvalg og kræfter, som kan have udviklingen i foreningslivet for øje.

Sevel Skoledistrikt

Oversigtskort

Sevel Skoledistrikt

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	522	390	-25,3	378	-3,1
17-24 år	187	162	-13,4	134	-17,3
25-59 år	946	867	-8,4	767	-11,5
60-	536	591	10,3	599	1,4
Samlet befolkningstal	2.191	2.010	-8,3	1.878	-6,6

Befolkningsudviklingen i Sevel skoledistrikt er præget af nedgang i børnetallet fra 2008-2019, og det fortsætter frem mod 2032. Der har været vækst i antallet af borgere i alderen 60+ siden 2008 og det forventes at fortsætte, dog med svagere stigning frem mod 2032. I alle andre aldersgrupper end 60+ er antallet af borgere faldet siden 2008, og det forventes at fortsætte frem mod 2032. Befolkningstallet ser ud til at være svagt nedadgående fra ca. 2.200 i 2008 til 2.010 i 2019 og omkring de 1.900 borgere total set i skoledistriktet fremmod år 2032. Skoledistriktet rummer de tre lokalsamfund i henholdsvis Herrup, Mogenstrup og Sevel.

Foreninger og medlemstal

Sevel skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018-2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
Herrup-Bjergby Fællesforening	19	52	71	31	109	140	32	119	151	11
KFUM-spejderne i Sevel - Stubber Kloster Gruppen	87	12	99	95	8	103	100	8	108	5
Mogenstrup Jagtforening	0	65	65	0	75	75	0	75	75	0
Sevel-Mogenstrup Idrætsforening (SMIF)										
Badminton	8	42	90	15	85	100	19	98	117	17
Børneidræt	42	0	42	0	0	0	0	0	0	0
Dans	1	34	35	0	0	0	0	0	0	0
Fitness	0	0	0	0	0	0	0	25	25	25
Fodbold	96	5	101	70	16	86	45	9	54	-32
Gymnastik	142	163	305	120	142	262	95	58	153	-109
Handicapidræt	19	0	19	1	49	50	0	0	0	-50
Idræt for seniorer	0	52	52	0	0	0	0	0	0	0
Kroket	0	2	2	0	12	12	0	0	0	-12
Tennis	11	16	27	0	2	2	0	2	2	0
Volley	6	3	9	0	0	0	0	0	0	0
Sevel Jagtforening				0	50	50				-50
Sevel Rideklub	93	29	122	79	29	108	70	24	94	-14
Sevel Ungdomsklub	11	0	11	11	0	11				-11
Mandagsklubben Myretyren							18	4	22	22
Total antal medlemmer	535	475	1.050	422	577	999	379	422	801	-198
Befolkningstal 2019							552	1.458	2.010	
<i>Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019</i>							0,68	0,30	0,40	

Derudover holder Mogenstrup Seniorklub til Mogenstrup og oplyser i 2018 at have 61 medlemmer.

I 2018 valgte de to idræts- og aktivitetsforeninger i byerne at gå sammen, således at de i dag hedder "Sevel Mogenstrup Idrætsforening", forkortet "SMIF". Medlemstallene fra 2014 er således fra dengang de to foreninger ikke var blevet lagt sammen.

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Lokalområdet "Sevel Skoledistrikt" er historisk en sammensmeltning af Mogenstrup, Herrup og Sevel Skoledistrikt. Den kommunale folkeskole i Mogenstrup lukkede i 2004 og Hjelm Hede Friskole, som overtog skoledriften i Mogenstrup fra 2004, lukkede i 2015. Folkeskolen i Herrup lukkede i 2011 og er sidenhen blevet omdannet til "Herrup Kulturhus". Lokalsamfundene i Sevel Skoledistrikt er således lidt "splittet op" i 3 mindre lokalområder, hvilket også fremgår af oversigtskortet.

Medlemstallene i Sevel Skoledistrikt er i de senere år gået lidt ned, hvad angår børn og unge under 25 år og lidt op, for så igen at dykke, hvad angår voksne over 25 år. Men total set har medlemstallet nedadgående fra omkring 1.050 indløste medlemskaber i 2014 til 801 i 2019 i alt. Ser man på medlemsudviklingen 2018-2019 kan der imidlertid konstateres et samlet markant medlemsfald på 198, der betyder at det samlede medlemstal ender på godt 800. Bag tallene ligger at handicapdræt, seniorklub og Sevel Jagtforening ligger med 0 medlemmer, hvilket alt i alt tegner sig for et fald på 161. Forvaltningen er ikke klar over om tallene skyldes, at foreningerne er ophørt, eller om det skyldes, at foreningerne ikke har indberettet medlemstal til databasen. Ud over de tre tilbud er der er stort fald indenfor medlemstilslutning i gymnastikaktiviteterne.

De lidt over 2.000 borgere i Sevel Skoledistrikt har omkring 15-20 forskellige foreningstilbud at vælge imellem i 2019. Dette tyder på at skoledistriktet rummer en hel del frivillige kræfter, som arbejder på at skabe fritidstilbud i dette lokalsamfund. Foreningstilknytningen blandt befolkningen til disse aktivitetstilbud er relativ høj både i aldersgruppen under og over 25 år, dog med fortsat potentiale inden for især aldersgruppen over 25 år.

Faciliteter og lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multisal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omklædningsrum	Skydebaneanlæg	Mødelokaler / konferencerum / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udedørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Sevel Hallen	1981	S	1					x				1 tennisbane	1	
Sevel Skole	1957	K			1									
Sevel Rideklub	2005	P	1							1				
Forsamlingsgården Sevel	1973			1						1				1

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multisal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omkledningsrum	Skydebaneanlæg	Mødelokaler /konferencerum /festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Herrup Kulturhus	2015 (1968)					1 (f)	1			1	2	legeplads og bålhus		
Mogenstrup Fælleshus	2009									1		Lige "Mogenstrup idrætsområde" med offentlig legeplads og bålhytte		1
Mogenstrup idrætsområde											2	Cykelbaner, legeplads og bålhytte, tennisbane		
Mogenstrup Missionshus	1922									1				
Stubbegård sø												14 km sti 1,7 km handicapvenlig sti		
Ådalsstien ved Flyndersø												3,5 km rute		
Senior-klublokaler Tingvej 39 i Mogenstrup	1953									1				
Senior-klublokaler på Skoletofte 16, Sevel	1960									1				
Skydebanen på Hjerlhedevej 10a	1996								1	1		Udendørs skydebaneanlæg		

Lokaleoversigten viser tydeligt, at der er mange lokaler til fritids-, idræts- og foreningsbrug i Sevel Skoledistrikt. Der findes mange forskellige facilitets- og lokaletyper, hvilket antyder, at der er mange forskellige typer af aktivitetsmuligheder med udgangspunkt i lokale faciliteter. Aktiviteterne i Sevel Skoledistrikt er således fordelt ud på ca. 10 forskellige matrikler fordelt rundt i skoledistriktet. De ligger ikke alle sammen lige tæt, hvilket betyder at de 2.000 borgere, hvoraf dette skønnes at ca.

1.000 er aktive i foreningslivet, måske ikke oplever at der findes et decideret "samlingssted" i Sevel Skoledistrikt hvad angår fritidslivets aktiviteter.

Et opmærksomhedspunkt hvad dette angår er, at når samlingsstederne er fordelt rundt på mange matrikler, ser de respektive forskellige fritidsaktive borger ikke nødvendigvis hinanden, og der opstår sandsynligvis sjældent synergi som følge heraf. De fleste faciliteter som benyttes til idræts- og fritidsaktiviteter – på nær Herrup Kulturhus - er godt og vel 40 år gamle eller ældre.

Der kan være et opmærksomhedspunkt omkring facilitetsdækningen i forhold til fodboldbaner. Der er udlagt arealer, som historisk set har været 6 fodboldbaner i hhv. Herrup, Sevel og Mogenstrup, hvilket må siges at være mange i forhold til de i alt 54 registrerede fodboldspillere. Banerne/områderne kan dog have anden rekreativ anvendelse i dag.

Booking og benyttelse af faciliteterne

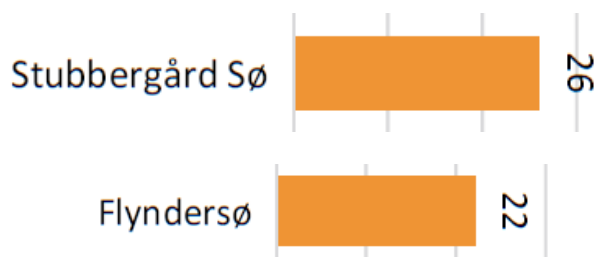

Som i nogle andre skoledistrikter er det kun lokaletypen "Idrætshal" af de indendørsidrætsfaciliteter, der findes bookingdata og brugsdata på i skrivende stund. I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" er booking og benyttelsesprocenterne i Sevel Hallen blevet målt. Disse fremgår af Afslutningsnotat fra september 2017. I denne undersøgelse blev benyttelsesgraden af idrætshallen i Sevel målt til 63 % i tidsrummet 16-22, hvilket er meget lig den gennemsnitlige benyttelsesgrad i faciliteterne "Idrætshal" i den nævnte undersøgelse, som var på 64 %. Den orange streg indikere bookinggraden, som ses at være næsten identisk med benyttelsesprocenten. Dette tyder på en meget præcis registrering af booking og brug af denne facilitet, hvilket er optimalt set i forhold til lokalsamfundets borgere og foreningers muligheder for at tilgå haltiderne i Sevel Hallen.

Det ses således, at ca. 37 % af haltiderne i tidsrummet 16-22 i Sevel hallens idrætshal står ledig. Dette indikerer, at der med fordel kan arbejdes med at åbne hallen op for spontan brug eller tydeliggøre foreningernes muligheder for at udvikle nye tiltag, der kan få borgerne i Sevel Skoledistrikt til at benytte idrætshallen endnu mere. Det skal dog nævnes, at en booking og brug på 63 % af en idrætshal i et landsbyområde med 2.000 borgere må skønnes at være tilfredsstillende, og indikerer, at der er behov for kapaciteten, men at der også er rum for udvikling af nye aktiviteter, idet der ikke bør opleves kapacitetsproblemer med denne booking og benyttelsesprocent.

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" blev der også sat lidt tal på benyttelsen af udendørs faciliteterne i Holstebro Kommune. Tallene er lavet ud fra svar fra undersøgelsens 1.008 deltagere. 66 % af den voksne befolkning i undersøgelsen svarede, at de var idrætsaktive. Naturen er med afstand det sted, som oftest benyttes til sport og motion af idrætsaktive voksne i Holstebro Kommune, idet 61 % af de idrætsaktive bruger naturen. Naturens udprægede popularitet går på tværs af køn og alder. Blandt voksne idrætsaktive borgere i Holstebro

Kommune benytter 26 % arealerne omkring Stubbergård Sø og 22 % arealerne omkring Flyndersø, som ligger bl.a. i Sevel Skoledistrikt. Disse faciliteter benyttes primært til vandring og løb.

Fremtidig facilitetsbehov

Der ses at være tilstrækkelig med kapacitet i de traditionelle idrætsfaciliteter, og der ses at være en eksemplarisk registrering og styring af booking i idrætshallen, som der er foretaget målinger på i 2017. Som det fremgår af tabellen med oversigten over faciliteter og lokaletyper i Sevel Skoledistrikt, er bygningerne som står til rådighed for fritids- og idrætslivet i skoledistriktet ved at have en høj gennemsnitslader. Dette tyder på, at der i fremtiden sandsynligvis vil blive en efterspørgsmål på at få moderniseret og gentænkt de mange kvadratmeter, som skoledistriktet rummer til idræts- og fritidslivet. I ældre indendørs idrætshaller opleves for tiden på landsplan behov for at omdanne allerede eksisterende arealer til mere tidssvarende lokaler.

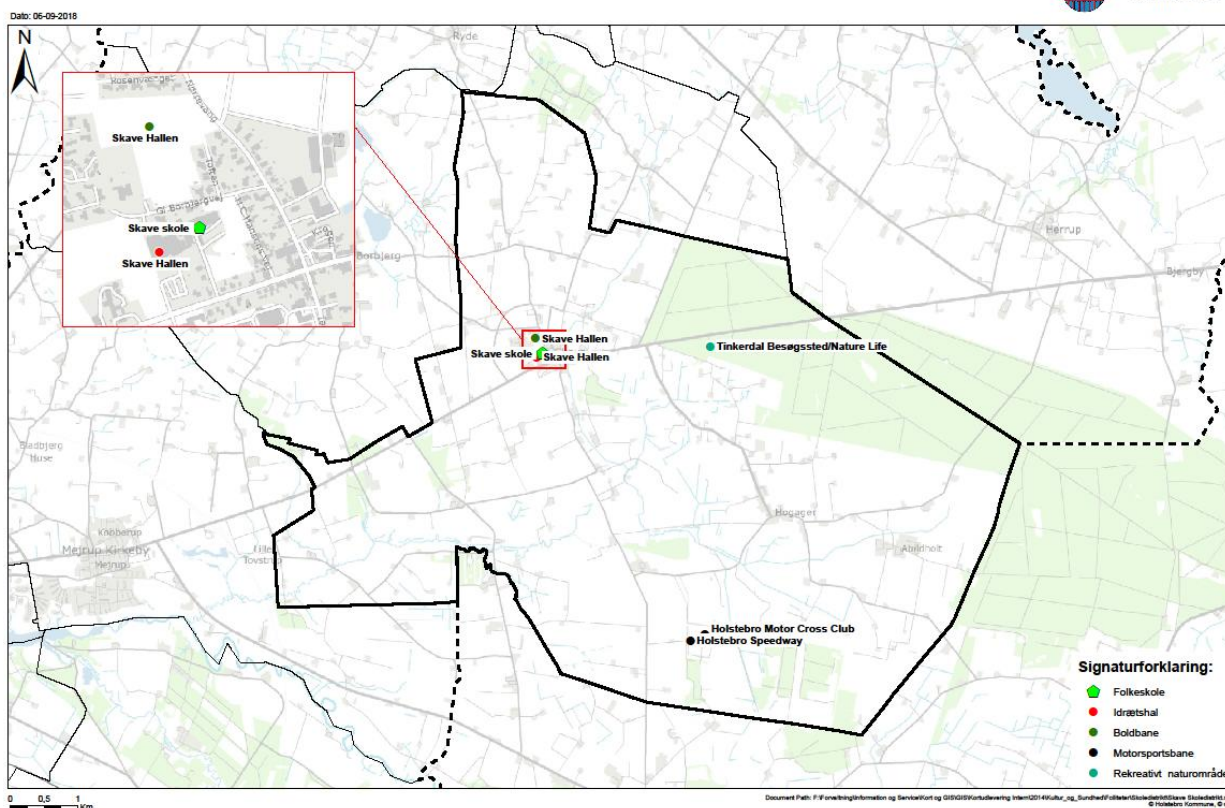
Mange faciliteter som kan sammenlignes med Sevel Hallen oplever fordele ved tænke i en retning, hvor der samles nogle af landsbyfaciliteterne ét sted i hvert lokalsamfund, således at der vil opleves et større flow af mennesker og liv et sted i modsætningen til et mindre flow af mennesker flere steder. Området med landsbyer som Sevel, Mogenstrup og Herrup er sammenligneligt med mange af de "landsbyklynger" som Lokale- og Anlægsfonden sammen med DGI og Realdania, hvor lokalsamfundets ildsjæle måske kan finde inspiration. Der ses en tendens i f.eks. disse landsbyklynger til, at en fortsat "spredning af fritidslivet", måske få borgerne i lokalområdet til at føle, at der ikke rigtig sker noget. Ved at samle flere funktioner under samme tag, kan der måske opleves større sammenhold, fordi de enkelte aktive fritidsmennesker ser flere aktive fritidsmennesker, og der vil ske flere spontane synergier og møder imellem de godt 2.000 fremtidige borgere i Sevel Skoledistrikt.

Omvendt kan de forskellige "kultur- og fritidshuse" i de små samfund være det lille lokalsamfunds sidste aktive mødesteder. Igen en fordel på nogle punkter og en ulempe på andre punkter. Lige nu ses et ønske om udbygning af faciliteterne i og omkring Sevel hallen med særlig fokus på at udvikle hallen som samlingssted for byens borgere, samt at udvikle hallens profil i forhold til at tiltrække borgere med forskellige handikaps og funktionsnedsættelser. Med "samlings-tilgangen" og fokus på specifikke målgrupper giver det mening at udvikle på det allerede etablerede, men med idræts- og folkeoplysningens midler for øje, kan det blive svært at drive flere kvadratmeter i Sevel hallen med midler udelukkende fra folkeoplysningsområdet.

Skave Skoledistrikt

Oversigtskort

Skave Skoledistrikt

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	328	274	-16,5	235	-14,2
17-24 år	132	129	-2,3	83	-35,7
25-59 år	591	573	-3,0	475	-17,1
60-	229	265	15,7	352	32,8
Samlet befolkningstal	1.280	1.241	-3,0	1.145	-7,7

Befolkningsudviklingen i Skave skoledistrikt er præget af nedgang i børnetallet og vækst i antallet af borgere i alderen 60+. Eneste befolkningsgruppe som er vokset og forventes at vokse endnu mere fremmod 2032 i Skave Skoledistrikt er aldersgruppen over 60 år. Ca 20 % af borgerne i Skave Skoledistrikt er over 60 år i 2019 og prognoserne peger på, at det i 2032 vil være steget til godt 30 %. Det totale befolkningstal i Skave Skoledistrikt forventes at være faldende frem mod 2032, og befolkningssammensætningen vil være præget af en stor stigning i aldersgruppen over 60 år.

Foreninger og medlemstal

Skave skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018-2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
Hogager Gymnastikforening	166	17	183	103	20	123	95	41	136	13
Holstebro Motocross Club	66	45	111	63	66	129	66	59	125	-4
Holstebro Speedway Klub	62	110	172	15	74	89	5	23	28	-61
Skave Fitness	65	124	189	94	201	295	74	184	258	-37
Skave Jagtforening										0
Skave Seniorklub										0
Søndertoft Rideklub	74	14	88	40	19	59	50	16	66	7
Trabjerg GF										0
Badminton	11	11	22	0	12	12	1	13	14	2
Gymnastik	74	90	164	110	197	307	85	189	274	-33
Volleyball	0	9	9	0	12	12	0	0	0	-12
Total antal medlemmer	518	420	938	425	601	1.026	376	525	901	-125
Befolkningstal 2019							403	838	1.241	
Total antal medlemmer/ befolknings- tal 2019							0,93	0,63	0,73	

Udover de herover anførte foreninger er Skave Jagtforening hjemmehørende i Skave Skoledistrikt og driver foreningsskydning ved deres faciliteter på Hvidmosevej. Foreningen er registeret og godkendt som folkeoplysende forening i Holstebro Kommune, men har ikke søgt tilskud hos Sport og Fritid siden godkendelsen i 2002, og er heller ikke medlem af DIF eller DGI. Derfor er der ikke registeret nogle medlemstal. Ligeledes er foreningen "Skave Seniorklub" aktive i lokalområdet og mødes hver onsdag i Skave Multicenter, og har indtil 2017 været støttet med §18 midler til frivilligt socialt arbejde, men er ikke en registeret folkeoplysende forening, hvorfor vi ikke kender medlemstallet for denne forening.

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Umiddelbart ser det ud til, at foreningslivet i Skave Skoledistrikt er præget af, at børnene og de unge mennesker i stigende grad bliver væk fra foreningernes aktiviteter. Der opleves en tilbagegang på 142 indløste medlemskaber i perioden 2014 til 2019 for aldersgruppen under 25 år, og det er bekymrende, da befolkningstallet i aldersgruppen er nogenlunde stabilt fra 2014-2019. Det ændrer dog ikke ved, at der i 2019 indløses 901 medlemskaber i de hjemmehørende foreninger i Skave Skoledistrikt, og det er rigtig flot set i relation til et befolkningsstal på 1241.

Dog skal det bemærkes, at der eksisterer niche-foreninger i skoledistriktet, hvilket må antages at betyde, at der sker en indpendling til skoledistriktet af borgere fra andre skoledistrikter, da disse

aktiviteter, motocross og speedway, kun findes i denne del af kommunen/egnen. Det ses dog, at de to motorsportsklubber har modsatrettede medlemsudviklinger: motocrossklubben har opadgående medlemstal, hvorimod speedwayklubben kæmper med drastisk faldende medlemstal i perioden 2014-2019.

Medlemsudviklingen i mange år været positiv, hvilket i særdeleshed er båret frem af Traberg GF's gymnastikafdeling, Hogager Gymnastikforening og Skave Fitness. Disse foreninger er årsagen til at medlemstallet er steget fremtil 2018, og det mest bemærkelsesværdige er, at det er den voksne befolkningsgruppe over 25 år som præger denne positive udvikling. Af et befolkningstal på i alt 838 borgere i 2019, indløser i alt 525 medlemskaber i foreningerne hjemmehørende i Skave Skoledistrikt, og det er denne udvikling, som danner baggrunden for den positive tilgang af medlemmer i foreningslivet i Skave Skoledistrikt.

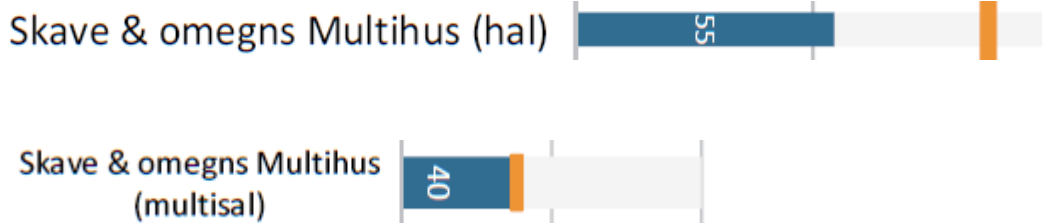
Ser man på det sidste års medlemsudvikling, kan man overordnet se et stort fald i antallet af medlemmer på 125. Fra 2018 til 2019 ses dog at de mange års positive medlemsudvikling er stoppet og både Trbjerg GF's gymnastikafdeling og Skave Fitness går ned i medlemstal fra 2018-2019. Det største fald findes dog hos Holstebro Speedway Club, der har mistet 61 medlemmer og udgør dermed godt halvdelen af faldet. Det er værd, at notere et fald på 37 medlemmer af fitness, hvilket går i mod den generelle medlemsudvikling for foreningsfitness, der ellers i de fleste tilfælde er positiv.

Faciliteter og lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multisal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omklædningsrum	Skydebaneanlæg	Klatrevæg	Mødelokaler / konferencecenter / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Skave Hallen/Multihus	1975	S	1	1		1 (f)		x			2	2		1	
Skave Skole	1959	K			1										
Holstebro Motocross Bane	2001										1				
Holstebro Speedway Stadion	1988 (1993)										1		Plads til 1000 tilskuere på tribune	1	
Omklædningshus v/ Hovedvej 16								1					3, 5 og 10 km ruter		
Hedeager off-road og øvelsesterræn		S											Baner til undervisning i		

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multisal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omklædningsrum	Skydebaneanlæg	Klatrevæg	Mødelokaler / konferencecenter / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
													terrænkørsel og bjergning		
Tinkerdal besøgssted													Mange forskellige udendørsfaciliteter inkl. overnattingsmuligheder		
Spejderhuset, Nørrevang 24	1982	F					1								
Skave Jagtforenings skydebane Hvidmosevej 8	2005	F							1		1				

Booking og benyttelse af faciliteterne

De eneste af ovenstående faciliteter, der er kendte booking og benyttelsesdata på, er "idrætshallen" i Skave Hallen og multisalen i Skave & Omegns Multihus. Disse data er fra de før viste målinger fra "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune – afslutningsnotat september 2017". Benyttelsesgraden i Skave Hallens idrætshal blev i denne undersøgelse målt til 55 % af timerne i tidsrummet 16-22. Den orange streg indikerer bookinggraden, som ses at være på ca. 75 %. Dette betyder at lidt over 20 % af tiderne, som er booket i Skave Hallens idrætshal ikke er i brug. Således er 25 % slet ikke booket og dertil yderligere cirka 20 % booket, men bruges ikke. Dvs. 45 % af tiderne i Skave Hallens idrætshal ser ud til at stå ubenyttet hen. Omvendt præcist er booking og benyttelse med ensartet i multisalen i Skave & omegns Multihus, hvor begge dele er blevet målt til 40%.

Denne "no-show"-rate vedr. idrætshallen er moderat og gennemsnitlig, og facilitetens ledelse kan med fordel arbejde med afbookingkulturen blandt foreningslederne, da der ses at være plads til meget mere aktivitet i denne hal. 45% ledig haltid, altså næsten halvdelen af tiden mellem kl 16 og

22, er ikke tilfredsstillende og opløftende for hverken foreninger, facilitetens drift eller kommunen, som der gerne så tiden benyttet og evt. folkeoplysende midler i form af lokaletilskud, anvendt på reel benyttelse af faciliteten. No-show-raten har sandsynligvis sin primære årsag i befolknings sammensætningen, hvor det kan være vanskeligt for ca. 1100 borgere, hvor ca. 1/3 er over 60 år, at fylde en 20x40 hal helt ud. Andre årsager kan både bunde i en bestemt tilskudsstruktur og incitamenter til at booke, men ikke benytte haltiderne. Dog kan det også bunde i et mangelfuldt booking-system og mangelfuld registrering af foreningernes faktiske brug. Om ikke andet, er det utilfredsstillende at bookingsraten ligger så langt fra den faktiske brug af faciliteten.

Fremtidig facilitetsbehov

Ud fra gennemgangen af Skave Skoledistrikts befolkningsudvikling og medlemstilknytning samt overblik over faciliteter og lokaletyper, vurderes dette lokaleområde til at være særdeles godt udviklet, hvad angår faciliteter til idræts- og fritidsliv. Udfordringer for dette lokalsamfund i den kommende tid vil være at få brugt de eksisterende faciliteter tiltrækkeligt til, at de stadig vil fungere som lokale samlingssteder for lokalbefolknings idræts- og fritidsvaner. Skave hallen er i løbet af de sidste 10 år blevet omdannet og renoveret og det tyder på, at den voksne befolknings lyst til at dyrke fitnessrelaterede aktiviteter, kan rummes i denne facilitet. Der er dog basis for endnu mere aktivitetsudvikling, som i højere grad rummer aktivering af selve halgulvet i den store idrætshal og multisal, da denne ser ud til at stå ledig knap halvdelen af tiderne mellem 16-22 på hverdage.

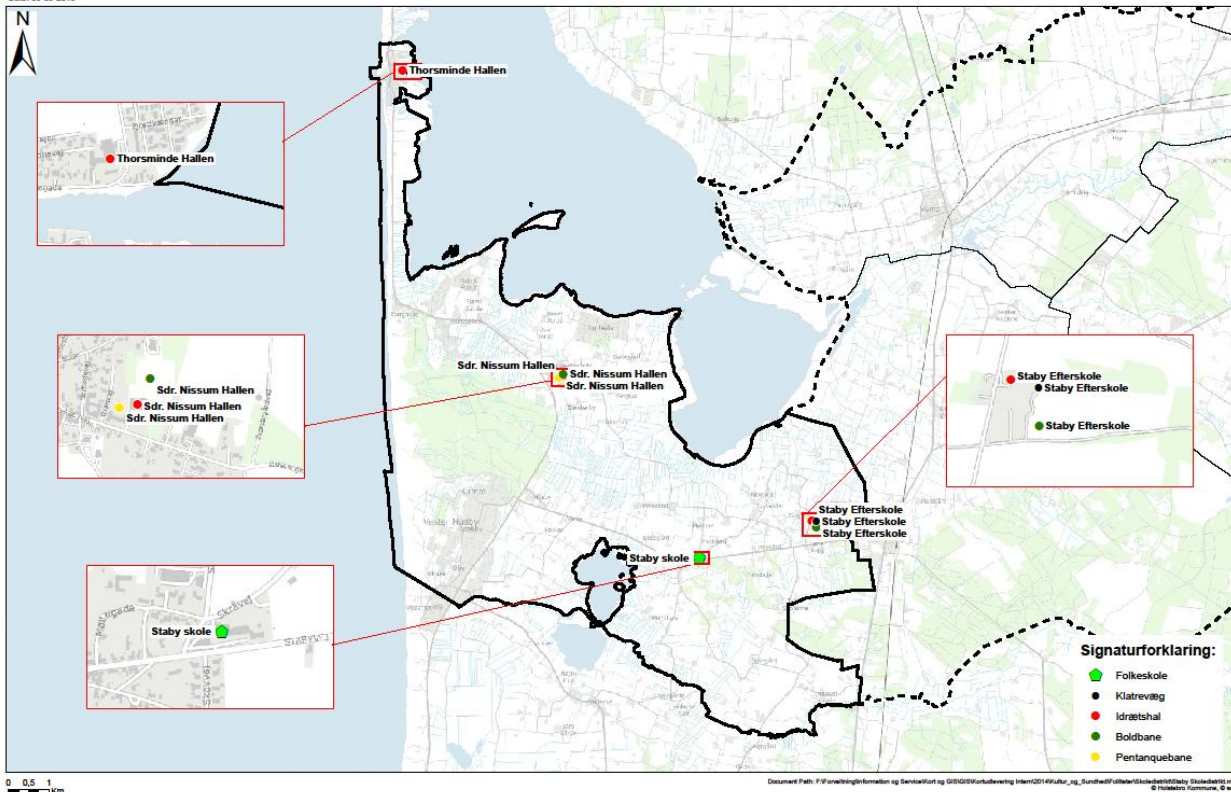
Staby Skoledistrikt

Oversigtskort

Staby Skoledistrikt

Dato: 06-09-2018

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	440	285	-35,2	358	25,6
17-24 år	163	148	-9,2	124	-16,2
25-59 år	952	786	-17,4	725	-7,8
60-	597	710	18,9	642	-9,6
Samlet befolkningstal	2.152	1.929	-10,4	1.849	-4,1

Befolkningsudviklingen i Staby skoledistrikt i perioden 2008-2019 er præget af nedgang i børnetallet og vækst i antallet af borgere i alderen 60+. Børnetallet forventes dog at stige igen frem mod 2032 efter at have været præget af en voldsomt nedgang i perioden 2008-2019. Det totale

befolkningstal i Staby forventes at være svagt faldende frem mod 2032, men denne prognose beror altså på et skøn om, at antallet af børn under 16 år de næste 13 år vil stige med ca. 75 personer.

Foreninger og medlemstal

Staby skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018-2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
Sdr. Nissum Borger og Idrætsforening										
badminton	25	24	49	18	27	45	14	27	41	-4
gymnastik	6	0	6	20	0	20	15	0	15	-5
fitness	0	0	0	132	211	343	147	195	342	-1
Sdr. Nissum Skytteforening	18	11	29	12	12	24	13	9	21	-3
Staby-Husby GUF										0
Gymnastik	18	25	43	0	30	30	0	19	19	-11
Løb	1	19	20	5	17	22	0	17	17	-5
Thorsminde Coastal Roklub	0	0	0	2	20	22	1	22	23	1
Thorsminde IF										0
badminton	11	0	11	0	0	0	0	0	0	0
fodbold	6	14	20	0	0	0	0	0	0	0
gymnastik	14	0	14	16	0	16	13	0	13	-3
Idræt for seniorer	0	14	14	0	10	10	0	10	10	0
Gang	0	0	0	0	12	12	0	10	10	-2
dans	0	0	0	0	12	12	0	0	0	-12
Total antal medlemmer	99	107	206	205	351	556	203	309	511	-45
Befolkningstal 2019							433	1.496	1.929	
<i>Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019</i>							<i>0,47</i>	<i>0,21</i>	<i>0,26</i>	

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Medlemsudviklingen i foreningerne, som er tilknyttet Staby skoledistriktet, ses at være steget rigtig meget i perioden idet der i alt er indløst 511 medlemsskaber i 2019 mod 206 medlemsskaber i de samme foreninger i 2014. Når vi kigger længere ind i tabellen, kan vi se, at denne udvikling er båret af etableringen af fitness i Sdr Nissum, da denne foreningen i 2019 organiserer 342 medlemsskaber ud af de i alt 511 indløste medlemsskaber. Det er positivt, at der findes mange forskellige aktivitetstilbud, men på trods af dette faktum indløses "kun" 511 medlemsskaber blandt skoledistriktets 1.929 borgere. Holdidrætter som håndbold og fodbold dyrkes af borgerne i Staby

Skoledistrikt primært i Ulfborg, som i højere og højere grad får status af centerby for idrætten i den vestlige del af Holstebro Kommune.

Særligt den voksne befolknings foreningstilknytning er lav i området, og børnenes tilknytning ser også ud til at kunne øges. Måske er der mange børn, som pendler ud af skoledistriktet for at dyrke deres fritidsaktivitet, hvilket disse tal ikke kan sige noget om. Hvis dette er tilfældet er befolkningen i Staby Skoledistrikt kendetegnet ved at være mobile i forhold til udøvelse af idræts- og fritidsaktiviteter. Udviklingen er dog lidt udfordrende for oplevelsen af, at tilhøre et lokalsamfund, hvor der kan "trænes lokalt", og hvor befolkningen i området kan tilgå aktivitetsmuligheder indenfor 15 minutters transporttid. Fitness-afdelingen i Sdr. Nissum og de tilhørende faciliteter må i den grad siges at være "nøglen" til foreningslivet i skoledistriktet, og med dette for øje kunne der måske etableres flere traditionelle holdtræningstilbud, som kunne få deltagerantallet til at stige – især i den voksne befolkning.

Faciliteter og lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Omklædningsrum	Squashbane	Springgrav/Springcenter	Skydebaneanlæg	Mødelokaler / konferencerum / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Kunstgræsbane	Andre udendørs faciliteter	Cafeteriaareal uden salg
Multihallen Sdr. Nissum	1975	K	1			1 (f)	2	1			1	2		multibane, panna-bane, petanquebane, amfi og legeflade, naturfitness og tarzanbane, helårs kælkebakke, svævebane, stangtennis, fodbold, krolf og frisbee.	1
Thorsminde Hallen - Havet & Fjordens Hus	1976	K	1				2				1	1		sauna og udendørs vildmarksbade Overnatningsmulighed for 60 personer	1
Sdr. Nissum Fri-skole	1968	S								1					
Husby Efterskole	1957	S	1	1		1								beachvolleybane	
Staby Efterskole	1923	S	1	1					1		1	1	1		
Staby Skole	1951	K			1						1	2			

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Omkædningsrum	Squashbane	Springgrav/Springcenter	Skydebaneanlæg	Mødelokaler / konference rum / festsal	Alm fodboldbaner/græs anlæg	Kunstgræsbane	Andre udenørs faciliteter	Cafeteriaareal uden salg
Staby Sognegård	1951										1				
Husby Sognegård	1957										1				
Husby Klitplantage														50 faste orienteringsposter	

Multihallen i Sdr Nissum har gennemgået en større modernisering og renovering i perioden 2014-2016 med midler fra bl.a. Lokale & Anlægsfonden. Hallen fremstår meget moderne og tidssvarende og råder over moderne køkkenfaciliteter samt mulighed for overnatning i køjesenge, og egner sig således til alle former for arrangementer. Multihallen er kommunalt ejet, og Holstebro Kommune har indgået en driftsaftale med Sdr. Nissum Borger- og Idrætsforening.

Husby Efterskole har i perioden 2012 til 2017 udviklet sig til at have fra 41 elever til 71 elever. Staby Efterskole ligger på et stabilt elevtal mellem 169 og 187 elever. Efterskolerne i Danmark har i 2000'erne været præget af et "facilitetskapløb", hvilket betyder at efterskolerne i deres bestræbelser på at tiltrække elever, har udbygget især deres idrætsfaciliteter med henblik på at gøre sig attraktive. Staby Efterskole har således i dag blandt andet et moderne springcenter og en kunstgræsbane.

Sognegården i Husby er organiseret lidt anderledes end andre sognegårde i kommune, idet kommunen lejer sig ind hos Husby Efterskole. Staby Sognegård er organiseret ligesom alle andre sognegårde i kommunen, hvor er bygningerne er kommunalt ejede og brugerne/foreningerne har vederlagsfri brugsret til bygningerne, som vedligeholdes udvendigt af Holstebro Kommune. Udgifterne til indvendigt vedligehold, inventar, forbrugsafgifter m.v., betales af brugerne. Holstebro kommune yder ikke noget tilskud til aktiviteter.

Booking og benyttelse af faciliteterne

I dette skoledistrikt er det kun lokaletypen "Idrætshal", der findes bookingdata og brugsdata på i skrivende stund. I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune"

er booking og benyttelsesprocenterne i Multihallen i Sdr Nissum og Thorsminde Hallen blevet målt. Disse fremgår af Afslutningsnotat fra september 2017.

Multihallen Sdr. Nissum (hal)

I denne undersøgelse blev benyttelsesgraden af idrætshallen i Multihallen Sdr Nissum målt til 42 % i tidsrummet 16-22, hvilket noget under den gennemsnitlige benyttelsesgrad i faciliteterne "Idrætshal" i den nævnte undersøgelse, som var på 64 %. Den orange streg indikerer bookinggraden, som ses at være på næsten identisk med benyttelsesprocenten. Dette tyder på en meget præcis registrering af booking og brug af denne facilitet, hvilket er optimalt set i forhold til lokalsamfundets borgere og foreningers muligheder for at tilgå haltiderne i Sdr Nissum. Det ses således at 58 % af haltiderne i tidsrummet 16-22 i Multihallens idrætshal står ledig.

Dette indikerer, at der med fordel kan arbejdes med spontan brug af hallen eller muligheder for at udvikle andre nye tiltag, der kan få borgerne i Staby Skoledistrikt til at benytte idrætshallen endnu mere. Det skal dog nævnes, at en booking og brug på 42 % af en idrætshal i et skoledistrikt med knap 2.000 borgere, hvor idrætshallen ligger 10 km fra skoledistriktets "hovedby", Staby, og flere af borgerne derfor har mere end 15 minutters transport tid til faciliteten, må skønnes at være tilfredsstillende. Det kan indikere, at der er behov for kapaciteten, men at der også er rum for udvikling af nye aktiviteter, idet der ikke bør opleves kapacitetsproblemer med denne booking og benyttelsesprocent.

Thorsminde-Hallen (hal)

Thorsmindehallen skiller sig i denne undersøgelse ud på to parametre; dels er den en af de to idrætshaller i hele kommunen, som har den laveste benyttelsesprocent, 34 %, og dels er den en ud af tre idrætshaller, hvis bookingprocent ligger en del under den faktiske brug af faciliteten. De to andre haller, for hvem denne tendens også ses, er de to idrætshallerne på Idrætscenter Vest.

Tendensen tyder på at brugen denne hal sker meget "spontant" og ikke er præget af en struktur, hvor forskellige foreninger eller borgere booker haltider til foreningen/borgerens brug, for så ikke at benytte disse alligevel. Driftsøkonomer vil givetvis antyde, at bookingsystemet bør kunne håndtere spontane henvendelser, således at den faktiske brug kunne ses på bookingen, og man kunne sikre sig at betaling for brugen ikke går tabt. Set fra et økonomisk perspektiv er det urentabelt at registreringen går tabt og brugerne af faciliteten ikke opkræves betaling for brugen.

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" blev der også sat lidt tal på benyttelsen ad udendørs faciliteterne i Holstebro Kommune. Tallene er lavet ud fra svar fra undersøgelsens 1.008 deltagere. 66 % af den voksne befolkning i undersøgelsen svarede, at de var idrætsaktive. Naturen er med afstand det sted, som oftest benyttes til sport og motion af idrætsaktive voksne i Holstebro Kommune, idet 61 % af de idrætsaktive bruger naturen. Naturens udprægede popularitet går på tværs af køn og alder. Blandt voksne idrætsaktive borgere i Holstebro Kommune benytter 26 % Husby Klitplantage, som ligger Staby Skoledistrikt.

Fremtidig facilitetsbehov

Der ses at være tilstrækkelig med kapacitet i de traditionelle idrætsfaciliteter i Staby Skoledistrikt, i det er findes fire store idrætshaller i skoledistriktet i forskellige organisationsformer/ejer form. Området er præget af en eksemplarisk registrering og styring af booking i de haller, der er foretaget målinger på i 2017. Der kan dog være udfordringer med at opkræve betaling for den egentlige brug, hvilket ses idet brugen af faciliteterne overstiger bookinggraden. Dette kræver en stilling til, om det anses som et problem, at der ikke falder en betaling for brugen af hallen, eller om det er en udemærket mulighed at lade borgerne få fri adgang til kapaciteten, når den ikke er booket af foreninger.

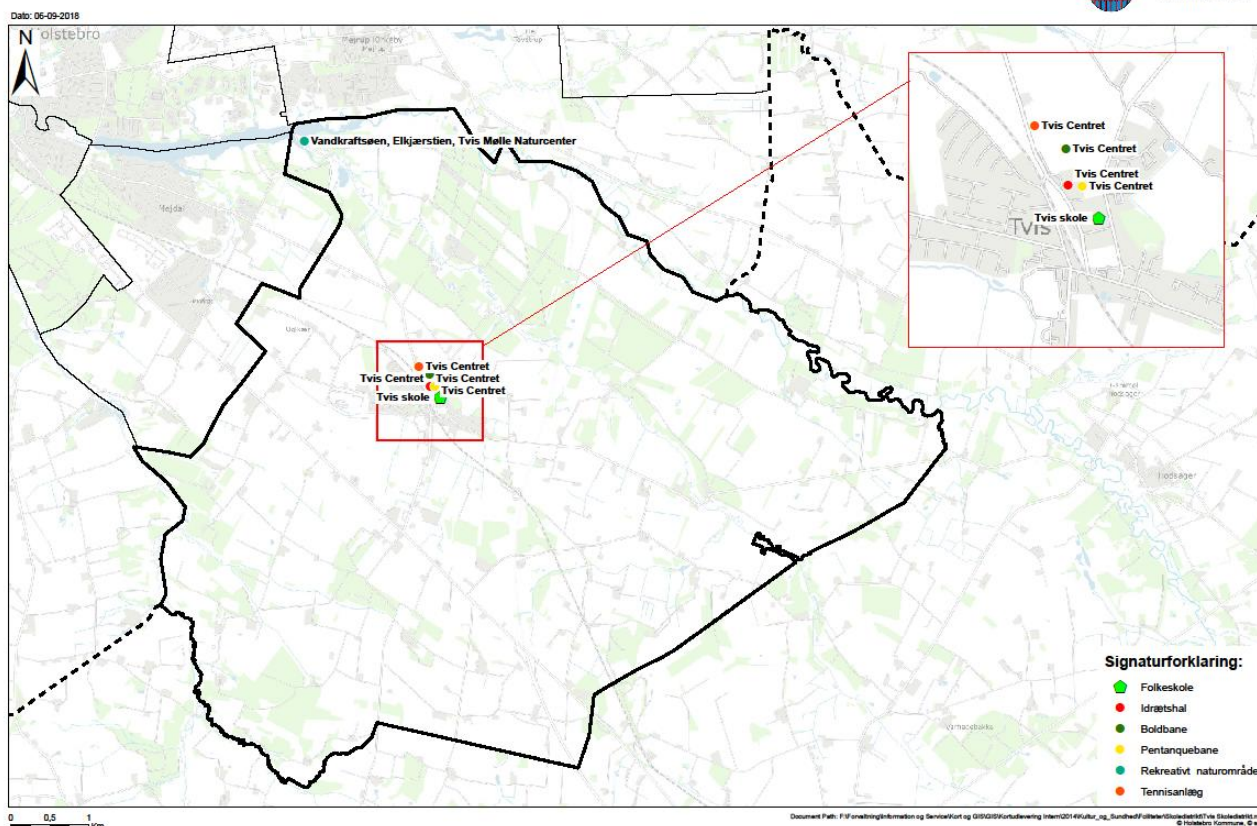
Der er en stor spredning i de forskellige lokaletyper, som borgerne i dette skoledistrikt kan tilgå. Som det fremgår af tabellen med oversigten over faciliteter og lokaletyper i Staby Skoledistrikt, er bygningerne som står til rådighed for fritids- og idrætslivet i skoledistriktet ved at have en høj gennemsnitsalder, hvor kun Multihallen i Sdr Nissum er moderniseret inden for nyere tid. Det er en udfordring at drive foreningsliv i et lokaleområde med så stor geografisk areal, da flere af borgerne har mere end 15 minutters transport tid til faciliteterne, hvori fritidslivet foregår.

Det må dog alligevel skønnes at være et tilfredsstillende niveau, som borgerne i dette skoledistrikt oplever vedr. tilgængeligheden til idræts- og fritidsfaciliteter, og målingerne der pt er til rådighed indikerer, at der er behov for kapaciteten i de allerede etablerede faciliteter, men at der også er rum for udvikling af nye aktiviteter, idet der stadig er over 50 % ledig kapacitet i begge de idræts-haller, der er lavet målinger på. F.eks. er det bemærkelsesværdigt, at der i et skoledistriktet med så meget halkapacitet, ikke er registeret nogle medlemmer i den traditionel hal-idræt "håndbold", måske pga. et tyndt befolket område og holdsamarbejde med Ulfborg.

Tvis Skoledistrikt

Oversigtskort

Tvis Skoledistrikt

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	439	475	8,2	419	-11,8
17-24 år	124	100	-19,4	138	38,0
25-59 år	816	777	-4,8	755	-2,8
60-	242	343	41,7	516	50,4
Samlet befolkningstal	1.621	1.695	4,6	1.828	7,8

Befolkningsudviklingen i Tvis skoledistrikt i perioden 2008-2019 er præget af svag stigning i befolkningstallet, som bunder i fremgang i børnetallet og stor stigning i befolkningsgruppen over

60 år. Der forventes dog en nedgang i børnetallet og vækst i antallet af unge i alderen 17-24 år samt vækst i antallet af borgere over 60 år frem mod 2032. Det totale befolkningstal i Tvis forventes fortsat at være svagt stigende frem mod 2032, men befolkningssammen-sætningen vil være præget af en stigning i aldersgruppen 17-24 år og over 60 år. Også i Tvis skoledistrikt vil idræts- og fritidsfaciliteterne skulle planlægges efter at befolkningsgruppen og dermed kundegrundlaget er større i befolkningsgruppen 60+ år i fremtiden end den er i dag.

Foreninger og medlemstal

Tvis skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018-2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
Tvis Idræt										
håndbold	244	28	272	128	35	163	125	6	131	-32
fodbold	116	30	146	93	37	130	84	33	117	-13
badminton	3	65	68	12	75	87	10	82	92	5
cykelmotion	0	40	40	0	44	44	0	45	45	1
karate	0	0	0	14	4	18	11	2	13	-5
løb og motion	2	37	39	30	20	50	30	18	48	-2
tennis	3	20	23	7	22	29	8	25	33	4
gymnastik	138	55	193	106	60	166	109	73	182	16
kroket	0	42	42	0	41	41	0	38	38	-3
esport	0	0	0	6	0	6	21	0	21	15
Tvis Fitness	45	248	293	52	149	201	67	208	275	74
Tvis Ungdomsklub	15	0	15	0	0	0				0
Tvis Paradart										0
Tvis FDF	33	8	41	49	8	57	21	6	27	-30
Total antal medlemmer	599	573	1.172	497	495	992	486	536	1.022	30
Befolkningstal 2019							575	1.120	1.695	
<i>Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019</i>							0,845	0,48	0,6	

Tvis Ungdomsklub ophørte i maj 2019. Tvis Atletik havde registeret 23 medlemmer i 2015, ikke nogen medlemmer i alle andre år. Foreningslivet i skoledistriktet i Tvis gennemgik i perioden op til 2013 en organisationsændring, og den nuværende organisering blev oprettet pr. 1. januar 2013 i forbindelse med sammenlægningen af alle idrætsklubber og idrætsforeninger i Tvis. Hovedafdelingen blev paraply for den oprindelige Tvis Idrætsforening, som havde afdelinger i fodbold, gymnastik, badminton, tennis, kroket, petanque & stavgang samt amatørteater og den oprindelige Tvis KFUM, havde afdelinger i håndbold og løb & motion. Herudover tilsluttede de selvstændige klubber

Tvis Cykelmotion og Tvis Fitness sig sammenslutningen. Hovedafdelingen er opbygget med en hovedbestyrelse bestående af formændene i de forskellige afdelinger, og et forretningsudvalg, som forestår den daglig drift.

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Foreningslivet i Tvis skoledistrikt er præget af nedgang i antallet af medlemmer total set i foreningerne i perioden, selvom der er en stor tilknytning til foreningslivet overordnet set. Blandt befolkningen på 1.695 borgere indløses i alt 1.022 medlemskaber i foreningerne i Tvis Skoledistrikt i 2019 mod i alt 1.172 medlemskaber i 2014. Befolkningstallet steg i samme periode med 89 borgere, hvilket tyder på at dette skoledistrikt kan være præget vigende interesse for foreningslivet eller af "udpendling" af borgere til foreningsliv i andre skoledistrikter. Foreningerne i Tvis kan måske også tidligere have tiltrukket borgere fra andre skoledistrikter til foreningslivet, hvilket kan være afmattet i perioden 2014 til 2019.

Faldet slår igennem i både aldersgrupperne under og over 25 år, som begge har faldende foreningstilknytning. Da de voksne indløser 37 færre medlemskaber i 2019 i forhold til 2014, og denne aldersgruppe vokser befolkningsmæssigt, er der et stort potentiale i den voksne målgruppe, da der i alt bor 1.120 borgere i skoledistriktet. Aldersgruppen under 25 år indløser i perioden 113 færre medlemskaber i Tvis Skoledistrikts foreninger. Befolkningstallet for borgere under 25 har i perioden været stabilt, og det er derfor bekymrende med det store frafald.

Særligt håndboldaktiviteten i Tvis Skoledistrikt har været præget af stort frafald i perioden 2014 til 2019 og har mistet over halvdelen af medlemmerne. Håndbold må siges at have mistet grebet om skoledistriktets børn, da der kun indløses 125 medlemskaber i denne aktivitet i 2019 mod 244 i 2014. Udviklingen for håndbolden i Tvis lægger sig dermed op ad den generelle udvikling for håndbold i Holstebro Kommune.

Tvis Skoledistrikts største forening og aktivitet har over årene udviklet sig fra at være håndbold til at være fitness, hvilket er meget sigende for den generelle udvikling i danskernes motions- og idrætsvaner generelt: borgerne i dag drages mod mere fleksible træningsmiljøer med store grad af selvbestemmelse over træningstidspunkter og krav til formerne for fællesskaber. Det er således fitness-aktivitetens medlemsstigning på 74 medlemskaber mere end i 2019 i forhold til 2018, som kan tage æren for den totale medlemsfremgang i skoledistriktets foreninger.

Faciliteter og lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omkleedningsrum	Mødelokaler / konferencerum / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Kunstgræsbaner	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Tvis Centret	1977	S	1	1	1	1 (f)		x		3		Tennisbaner Petanquebane	1	
Tvis Skole	1963	K					1		1					
FDH-hytten "Knuten"	1970						1		1			Shelterplads med køkkenhus og 2 bænkesæt		
Tvis Mølle Naturlaboratorium	1981	K						1	1			O-løbs poster Madpakkehus Toiletter		

Natur-området omkring Tvis Mølle er ca. 126 ha. natur. Landskabet er præget af vandet fra Tvis Å, Storå og Vandkraftsøen. Ved Tvis Mølle Naturlaboratorium er der forskellige faciliteter og der arbejdes løbende på udvikling af områdets muligheder.

Booking og benyttelse af faciliteterne

De eneste af ovenstående faciliteter, der er kendte booking og benyttelsesdata på, er "idrætshallen" og "Kultursalen" i Tvis Centeret. Disse data er fra de før viste målinger fra "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune", Delrapport 2 og afslutningsnotat fra henholdsvis. maj 2017 og september 2017. Benyttelsesgraden i idrætshallen blev i denne undersøgelse målt til 85 % af timerne i tidsrummet 16-22. Den orange streg indikere bookinggraden, som ses at være på ca. 90 %. Dette betyder kun 15 % af kapaciteten i idrætshallen i Tvis i den målte periode og tidsrum ikke var i brug. Dette er en ekstremt flot benyttelsesgrad, og forskellen mellem booking og benyttelse ses at være på 5 %, hvilket er en acceptabel no-show-rate som kan bunde i f.eks. håndboldklubbers udebanekampe eller aflysninger af træninger. At idrætshallen i Tvis Centeret benyttes så meget tyder på, at foreningsmedlemmerne i halidrætterne, benytter hallen meget. Det være sig medlemmerne i håndbold, badminton og gymnastikafdelingerne i Tvis Idræt. Aldersledes lav er benyttelsen af kultursalen i idrætscenteret, som med benyttelse på 55% ligger lidt under gennemsnittet. Bookingen af kultursalen ses at være langt højere end benyttelsen, hvilket tyder på, at den førnævnte tendens vedr. overbooking slår igennem for denne facilitetstype i Tvis Centret.

Tvis Centret (hal)

Tvis Centret (Kultursalen)

I forbindelse projektet Tvis Mølle Naturlaboratorium har der været opsat målere i området, som har indikeret at dette område benyttes af op mod 40.000 besøgende om året.

Fremtidig facilitetsbehov

Med en belægningsprocent i Tvis Centerets hal på 85 % kan der i lokalsamfundet i Tvis Skoledistrikt måske opleves et stort pres på faciliteten og kapacitetsproblemer, men eftersom kultursalen kun benyttes 55 % vil der kunne udvikles og optimeres på udnyttelsen af faciliteterne total set. Tvis Centret må opleves som et centrum for alt idræts- og fritidsliv, da denne alene sammen med skolen og FDF huset "Knuden" danner rammen for skoledistriktets fritids- og idrætsliv. Udviklingen i medlemstallet i skoledistriktets foreninger og befolkningstallet generelt giver dog heller ikke anledning til bekymringer om manglende fremtidig kapacitet.

At en facilitet kan drives med så høj en benyttelsesprocent i den traditionelle idrætshal, er afgørende for den økonomiske bæredygtighed i den organisation, som varetager ansvaret for den daglige drift. Det stiller dog store krav til ledelsen i faciliteten, da denne skal agere i et krydsfelt imellem fastholdelse af de nuværende aktiviteter i faciliteten samt borgernes nye initiativer og behov for anderledes idrætstilbud, end de der i dag måtte eksistere. Groft sagt; hvis alle ledige holdtider f.eks. gives til en flok ihærdige håndboldspillere, som gerne vil fra to ugentlige træninger til tre ugentlige træninger, kan dette spærre for at f.eks. fitness-afdelingen kunne tilbyde holdtræning på halgulvet i f.eks. cirkeltræning.

Dog må det vigtigste for både facilitet, forening og kommune være, at der er aktivitet i hallen så ofte som mulig, og med 45% uudnyttet tid i kultursalen i Tvis Centret bør der også kunne være mulighed for fortsat udvikling og fastholdelse af aktiviteterne i lokalområdet Tvis.

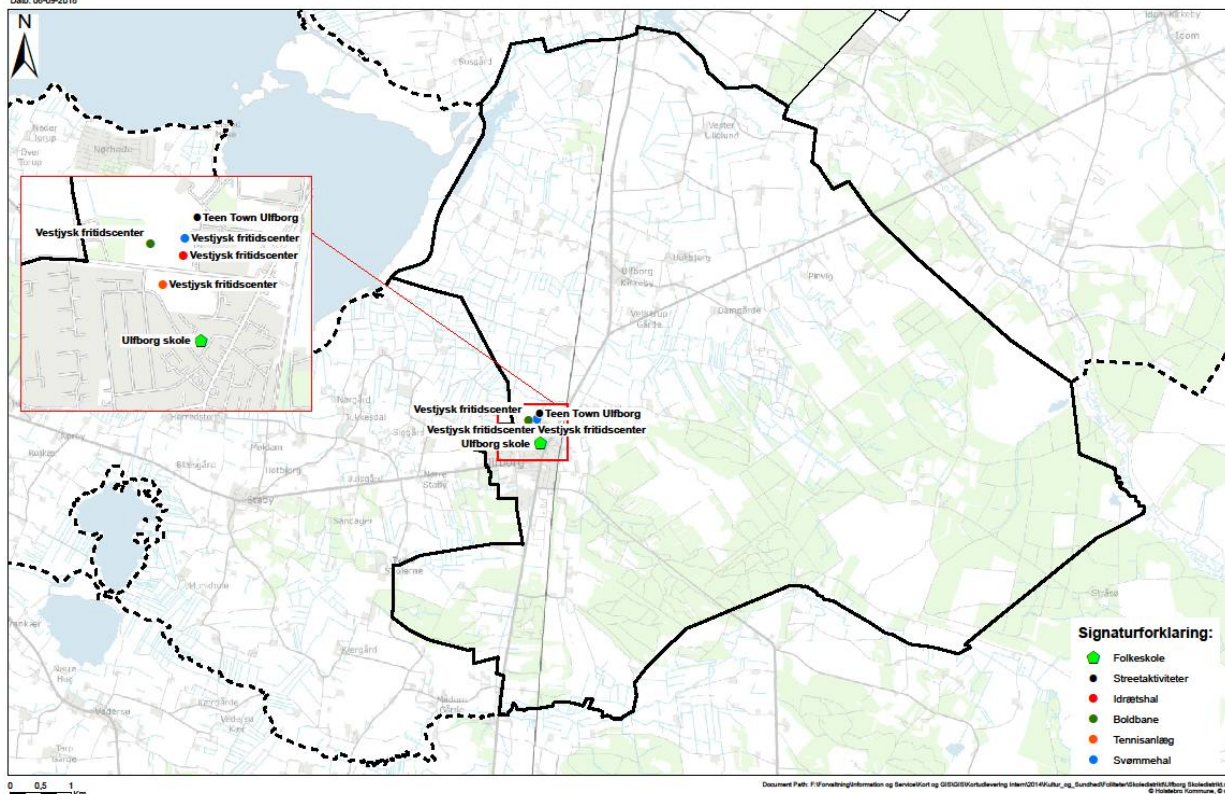
Ulfborg Skoledistrikt

Oversigtskort

Ulfborg Skoledistrikt

Date: 05-09-2018

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	578	469	-18,9	552	17,7
17-24 år	189	190	0,5	183	-3,7
25-59 år	1.098	975	-11,2	997	2,3
60-	744	882	18,5	878	-0,5
Samlet befolkningstal	2.609	2.516	-3,6	2.610	3,7

Befolkningsudviklingen i Ulfborg skoledistrikt er i perioden 2008-2019 er præget af nedgang i børnetallet og antallet af borger i aldersgruppen 25-59 år. Denne nedgang er dog blevet delvis opvejet af vækst i befolkningen af borgere over 60 år. Det total befolkningstal er således faldet lidt

i perioden 2008-2019. Det totale befolkningstal i Ulfborg Skoledistrikt forventes at være svagt stigende frem mod 2032 til ca. 2.600 borgere. Børnetallet forventes at stige igen til lidt ca. 550 fremmod 2032, hvilket er næsten på niveau med børnetallet i 2008. Ellers forventes der ikke voldsomme udsving i befolkningssammensætningen.

Foreninger og medlemstal

Ulfborg skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018-2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
KFUM-spejderne Ulfborg	36	1	37	19	1	20	20	0	20	0
Ulfborg Bokseklub (UBK)	41	27	68	48	9	57	18	6	24	-33
Ulfborg IF										
badminton	4	24	28	14	0	14	37	24	61	47
gymnastik	210	64	274	112	44	156	172	71	243	87
fitness	0	0	0	0	0	0	8	64	72	72
fodbold	227	39	266	198	27	225	151	19	170	-55
svømning	218	125	343	244	144	388	227	94	321	-67
tennis	4	9	13	1	10	11	0	0	0	-11
håndbold	0	0	0	29	5	34	45	0	45	11
Idræt for Seniorer	0	46	46	0	18	18	0	38	38	20
Ulfborg Bys Skytteforening	26	16	42	31	34	65	30	29	59	-6
Ulfborg Karateklub	48	8	56	32	6	38	27	6	33	-5
Ulfborg ATV Klub				25	40	65	47	23	70	5
Ulfborg Mini Race klub										0
Ulfborg/Vemb Bridgeklub										0
Ulfborg-Vemb Senior Folkedanserforening										0
Vesterhavets Fodboldgolfklub				26	21	47	20	30	50	3
Vestjyske Buejægere										0
Total antal medlemmer	814	359	1.173	779	359	1.138	802	404	1.206	68
Befolkningstal 2019							659	1.857	2.516	
Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019							1,22	0,22	0,48	

Ulfborg IF Fitness indberettede kun medlemmer i 2016 og 2017. I 2018 overtog et privat firma "Sport og fitness" driften af fitnessaktiviteterne i Vestjysk Idrætscenter i Ulfborg. Medlemstal for denne organisation kender vi ikke. Ligeledes er der ikke registrerede og kendte tal for hvor mange

medlemmere Ulfborg Mini Race klub, Ulfborg/Vemb Bridgeklub, Ulfborg-Vemb Senior Folkedanserforening, Vestjyske Buejægere organiserer i 2014 og 2019.

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Foreningstilknytningen i Ulfborg Skoledistrikt ser på aldersgruppen børn og unge under 25 år rigtig høj ud, idet der i 2019 indløses 802 medlemskaber i de lokale foreninger af de 659 borgere i aldersgruppen. Særligt svømning er en populær aktivitet i Ulfborg Skoledistrikt og er i 2019 suverænt den største forening foran gymnastik og fodbold. Til gengæld er foreningstilknytningen blandt den voksne befolkning meget lav idet der kun indløses 404 medlemskaber i foreningerne sammenholdt med et befolkningstal i målgruppen på 1.857. Dog er der en stigning på 45 voksne medlemmer fra 2018-2019. Mange af borgerne i målgruppen vil sandsynligvis være tilknyttet fritids- og idrætsaktiviteter i fitnesscentret "Sport og Fitness", som også har til huse i Vestjysk Idrætscenter. Den voksne målgruppe må siges at være delvis fraværende som aktive medlemmer i foreningslivet i Ulfborg, hvilket udgør et kæmpe potentiale for foreningslivet i skoledistriktet.

Ser man overordnet på den måde medlemmerne fordeler sig over tid, så kan man se en negativ udvikling for især fodbold, der har mistet mange medlemmer – både siden 2014, men også fra 2018 til 2019. Ser man på fodbold overordnet set i Holstebro Kommune, så er der en tendens til at sporten har udsving fra sæson til sæson, men at sporten overordnet set har godt fat især i børn. Derfor ringer alle alarmklokker ikke nødvendigvis nu og her, når man ser på udviklingen i Ulfborg Skoledistrikt, men udviklingen bør følges nøje over tid, og der bør evt. arbejdes med rekruttere nye medlemmer. De senere år har gymnastikken fået rigtig godt fat i borgerne i Ulfborg, hvilket understreges ved en stor stigning, der næsten får gymnastikken tilbage på niveauet fra 2014. Ligeledes er det bemærkelsesværdigt at badmintonafdelingen har fået en stor tilgang fra 2018-2019 både i aldersgruppen over og under 25 år.

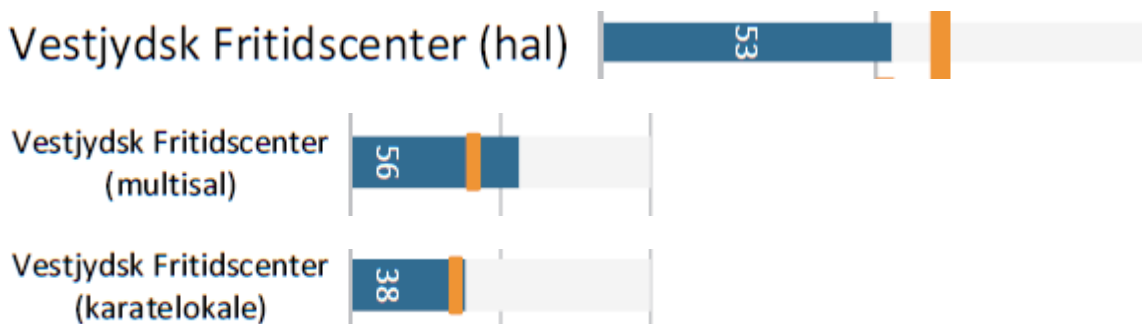
Faciliteter og lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multisal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Svømmehal / Bad	Omklede-/omklædningsrum	Skydebaneanlæg	Mødelokaler / konferencecenterum / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg
Vestjysk Fritidscenter	1970	K	1	1		1 (p)		1	8		2	4	Ulfborg Tennis-anlæg	1

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Svømmehal / Bad	Omklædningsrum	Skydebaneanlæg	Mødelokaler /konferencerum /festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg
													Teen Town Ulfborg	
Ulfborg Skole	1959	K			2		x					1	1 multibane Orienteringsløbsbane	
Ulfborg Skyttecenter	1971	S					1			8+	1		30 sengepladser 3 hytter til udlejning	
Ulfborg Aktivcenter	1970	S									1			
Vesterhavets Fodboldgolf	2018	P												

Orienteringsløbsbanen er blevet til i et tegnesamarbejde mellem Holstebro OK og Herning Orienteringsklub. Teen town er et Streetsportsområde, som ligger i udearealerne omkring Vestjysk Fritidscenter.

Booking og benyttelse af faciliteterne

De eneste af ovenstående faciliteter, der er kendte booking og benyttelsesdata på, er "idrætshallen", multisalen og karateloaleet i Vestjysk Fritidscenter. Disse data er fra de før viste målingerne fra "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" Delrapport 2 fra maj 2017 og afslutningsnotat september 2017". Benyttelsesgraden af idrætshallen i Vestjysk Fritidscenter blev i denne undersøgelse målt til 53 % af timerne i tidsrummet 16-22. Den orange streg indikerer bookinggraden, har været på ca. 65 %. Der kunne godt arbejdes på at nedbringe forskellen mellem booking og faktisk benyttelse, men da bookinggraden trods alt er nede på et rimeligt niveau, må det antages, at den ikke spærrer for nye initiativer og tiltag i byen. Det tyder dog på at lidt over 10-15 % af tiderne, som er booket i idrætshallen slet ikke benyttes og 47 % af haltiderne er slet ikke i brug. Idrætshallen i Vestjysk Fritidscenter ser således ud til at stå ubenyttet hen på trods af en forholdsvis høj foreningstilknytning i skoledistriktet. Dette bunder sandsynligvis i at den største forening i byen, svømmeafdelingen, ikke benytter denne facilitet, men svømmehallen i samme anlæg.

47 % ledig haltid, altså næsten halvdelen af tiden mellem kl 16 og 22, er således ikke et udtryk for at Vestjysk Fritidscenter ikke benyttes af de lokaleforeninger, men et udtryk for at lokaletypen "Idrætshal" måske ikke er den primære facilitet i anlægget. Det kunne dog være mere tilfredsstillende og opløftende for både lokalområdets borgere, foreninger samt for facilitetens drift, at der kunne arbejdes på at få benyttelsesgraden af idrætshallen i centeret løftet. Hvad angår de andre facilitetstyper, som vi har målinger på, ses det at brugen overstiger bookingen, en del i multisalen men kun lidt i karateloaleet. Efterspørgslen eller brugen af multisalen ligger på 56% af kapaciteten og kun 38% i karateloaleet. At brugen overstiger bookingen er igen et dilemma, som kan diskuteres. Er det et problem, at der ikke bliver booket og måske ikke afregnet for brugen, eller er det positivt at faciliteten bruges- når foreninger ikke benytter faciliteten?

Fremtidig facilitetsbehov

Med et befolkningstal på ca. 2.500 borgere må det antages, at den nuværende kapacitet til idræts- og fritidsliv i Ulfborg Skoledistriktet er tilstrækkelig, og der bør ikke opleves kapacitetsproblemer i forhold til traditionelle indendørs idrætsfaciliteter, da henimod 45 % eller derover af haltiden og kapaciteten i de kendte lokaler, ser ud til at stå ubenyttet hen. Booking og benyttelsesgraden samt antal besøgende i svømmefaciliteten i Ulfborg er ikke undersøgt til bunds, men må antages at bringe en del besøgende med sig, hvorfor anlægget total set må opleves, som en stor aktør i idræts- og fritidslivet i Ulfborg Skoledistrikt.

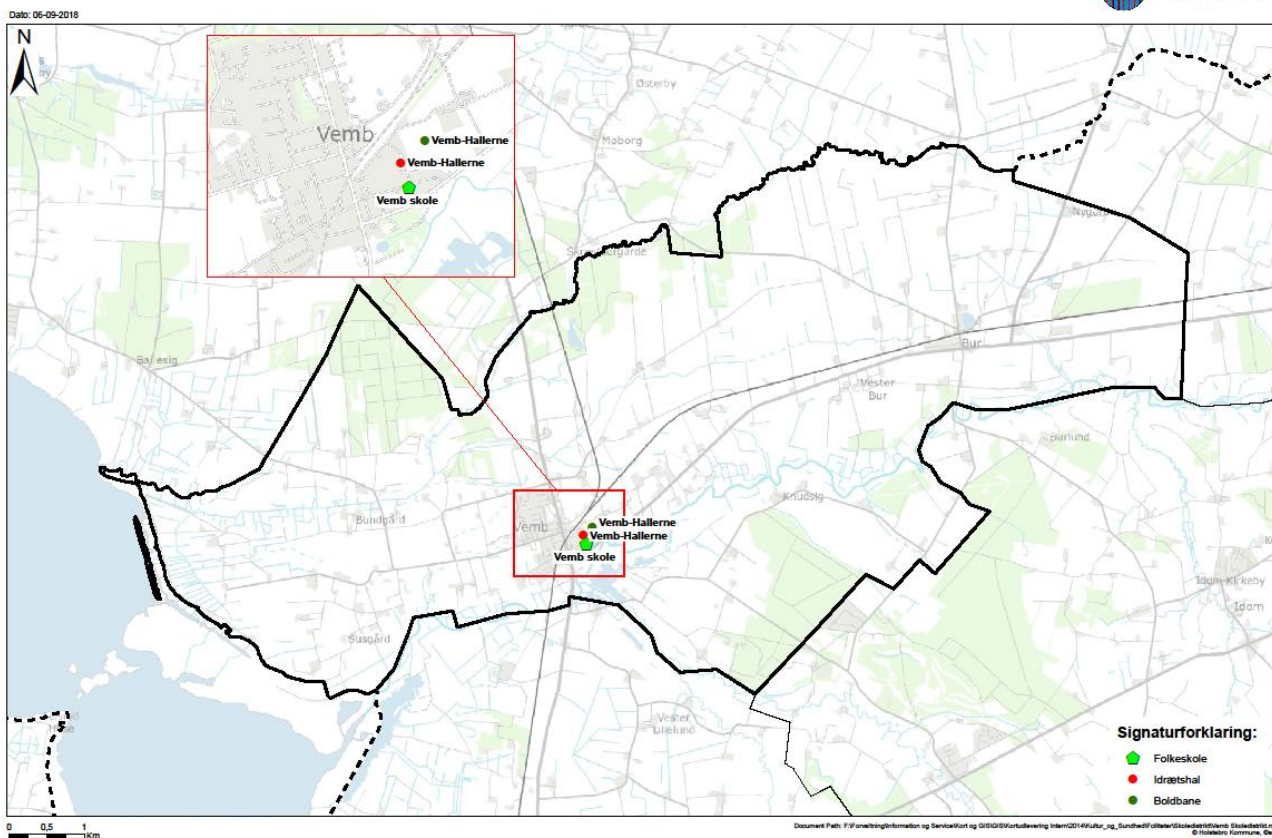
Selv hvis skoledistriktet vil opleve den svagt stigende tilgang af børnefamilier i byen, som befolkningsprognoserne antyder, vurderes det at de nuværende faciliteter kunne rumme idræts- og foreningenslivets medlemmer fremadrettet. Dette bl.a. fordi det total befolkningstal i Ulfborg Skoledistrikt ikke forventes at overgå tidligere tiders totale antal borgere i Ulfborg Skoledistrikt. Men selvom Vestjysk Fritidscenter til dels har gennemgået en løbende reovering de senere år, vil der, som i alle andre faciliteter af ældre dato, i nærmeste fremtid muligvis være yderligere behov for modernisering og nye indretningsmuligheder, da både skole og idrætshal er etableret for over 40 år siden.

Ulfborg ønsker i lighed med flere andre klubber at der bliver anlagt en kunstgræsbane i forbindelse med Vestjysk Fritidscenter, og man har ligeledes planer og ønsker om at udvide arealet for fodbold generelt. Set i forhold til medlemsfaldet kan dette ønske måske virke unødvendigt, men omvendt kan man argumentere for at faldet af medlemmer kan skyldes mangelfulde faciliteter. Såfremt der skal udvikles på kunstgræs i Ulfborg vil det være relevant at se på hvilke andre klubber, der også kan bruge en specialfacilitet som kunstgræs.

Vemb Skoledistrikt

Oversigtskort

Vemb Skoledistrikt

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	468	352	-24,8	424	20,5
17-24 år	158	196	24,1	139	-29,1
25-59 år	948	772	-18,6	784	1,6
60-	529	639	20,8	650	1,7
Samlet befolkningstal	2.103	1.959	-6,8	1.997	1,9

Befolkningsudviklingen i Vemb skoledistrikt er i perioden 2008-2019 er præget af lille nedgang i befolkningstallet, som stammer fra en nedgang i børnetallet, vækst i antallet af unge borgere, nedgang i "forældre-generationen" samt stigning i antallet af borgere over 60 år. Det totale befolkningstal i Vemb forventes at stige en lille smule frem mod 2032. Befolkningsammen-

sætningen vil være præget af en stor stigning i børnetallet, et fald i aldersgruppen 17-24 år og nogenlunde status quo for aldersgruppen 25-59 samt borgere over 60 år. I Vemb skoledistrikt forventes således en lille opblomstring i forhold til antallet af børnefamilier med børn under 16 år, men der vil stadig være en stor andel på godt 30 % af befolkningen med en alder på 60 år eller derover.

Foreninger og medlemstal

Vemb skoledistrikt – Foreningernes medlemstal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018-2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
Gørding Gymnastik og Ungdomsforening	0	42	42	4	39	43	7	57	64	21
KFUM-spejderne i Vemb – Wosborg Gruppen	41	3	44	41	5	46	27	7	34	-12
Ulfborg/Vemb Bridgeklub										0
Vemb Badmintonklub/Bordtennis Klub	58	38	96	46	60	106	35	57	92	-14
Vemb Forenede Sportsklubber										0
cykling	11	51	62	5	20	25	0	0	0	-25
dart	0	0	0	0	7	7	0	0	0	-7
E-sport	0	0	0	34	10	44	15	3	18	-26
fodbold	75	9	84	74	20	94	88	25	113	19
håndbold	119	25	144	82	25	107	76	30	106	-1
gymnastik	71	102	173	60	79	139	59	75	134	-5
krocket	0	25	25	0	20	20	0	19	19	-1
fitness	54	109	163	85	166	251	59	190	249	-2
Total antal medlemmer	429	404	833	431	451	882	366	463	829	-53
Befolkningstal 2019							548	1.411	1.959	
Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019							0,67	0,33	0,42	

Derudover organiserer Ulfborg/Vemb Bridgeklub fritidsaktiviteter, men der findes ingen registrerede medlemstal for denne forening i Holstebro Kommune.

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Det ses at udviklingen i medlemstallet i Vemb Skoledistrikt er svagt nedadgående i perioden 2014-2019. Medlemsudviklingen er på 4 færre indløste medlemmer i 2019 i forhold til 2014. Denne udvikling er båret af vækst i fitness- og fodboldafdelingen, som opvejer for en del færre indløste medlemsskaber i de andre aktiviteter.

Foreningstilknytningen blandt befolkningen i Vemb Skoledistrikt kunne godt udvikles, især hvad angår aldersgruppen over 25 år. At der kun indløses 463 medlemsskaber i aldersgruppen over 25 år og befolkningstallet i aldersgruppen er 1.411 borgere, viser, at der er et uforløst potentiale.

Faciliteter og lokaletyper

Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020	Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multihal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Omlædningsrum	Mødelokaler /konferencerum /festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
Vemb Hallerne	1968	K	1	1		1 (f)		6		2		1	
Vemb Skole	1956	K					x		1				
Spejderhuset, Nørgårdsvej 1	1997	F							1		Udendørs spejderfaciliteter		
Nissum Fjord													

Vemb Skole har lokaler egnet til E-sports

Booking og benyttelse af faciliteterne

I dette skoledistrikt er det kun lokaletypen "Idrætshal" og "minihal", der findes bookingdata og brugsdata på i skrivende stund. I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" er booking og benyttelsesprocenterne i Vemb Hallen blevet målt. Disse fremgår af Delrapport 2 og Afslutningsnotat fra henholdsvis maj 2017 og september 2017. I denne undersøgelse blev benyttelsesgraden af idrætshallen i Vemb målt til 49 % i tidsrummet 16-22, hvilket er noget under den gennemsnitlige benyttelsesgrad i faciliteterne "Idrætshal" i den nævnte undersøgelse, som var på 64 %. Den orange streg indikere bookinggraden, som ses at være på næsten identisk med benyttelsesprocenten. Dette tyder på en meget præcis registrering af booking og brug af

denne facilitet, hvilket er optimalt set i forhold til lokalsamfundets borgere og foreningers muligheder for at tilgå haltiderne i Vemb Hallen.

Det ses således at ca. 50 % af haltiderne i tidsrummet 16-22 i Vemb hallens idrætshal står ledig. Dette indikerer, at der med fordel kan arbejdes med at udvikle tiltag der kan få borgernes benyttelse af idrætshallen til at stige eller give borgerne nye muligheder for at udvikle nye tiltag, der kan få de 2.000 borgerne i Vemb Skoledistrikt til at benytte idrætshallen endnu mere. Det skal dog nævnes, at en booking og brug på næsten 50 % indikere, at der er behov for kapaciteten, men at der også er rum for udvikling af nye aktiviteter, idet der ikke bør opleves kapacitetsproblemer med denne booking og benyttelsesprocent.

Benyttelsen af den lille hal i Vemb hallerne ser ud til at lægge med 45% med en booking der dog er mindre. Denne tendens kender vi fra andre faciliteter i kommunen, og spørgsmål om, hvorledes man forholder sig til større brug end booking går således igen her. Er det et problem at faciliteten benyttes mere end den bookes, og at der måske som følge deraf ikke falder en betaling for brugen, og at brugen ikke registreres? Eller er det naturligt og godt at borgerne tilgår hallerne –måske gratis– når disse ikke benyttes til foreningernes brug?

KFUM-spejderne i Vemb – Vosborg Gruppen oplyser at de bruger ca. 430 timer om året i spejderhuset. Det ser ud til at Vembhallerne sammen med skolen og spejderhuset danner rammerne for fritids- og idrætslivet for borgerne i Vemb Skoledistrikt, hvorfor der er stort potentiale i at skabe synergier og øget foreningstilknytning blandt borgerne til fritidslivet i byen, da hvert initiativ, som vil blive sat i værk, vil finde sted i et af de tre lokationer, og dermed være synlige for de i forvejen aktive borgere.

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" blev der også sat lidt tal på benyttelsen af udendørs faciliteterne i Holstebro Kommune. Tallene er lavet ud fra svar fra undersøgelsens 1.008 deltagere. 66 % af den voksne befolkning i undersøgelsen svarede, at de var idrætsaktive. Naturen er med afstand det sted, som oftest benyttes til sport og motion af idrætsaktive voksne i Holstebro Kommune, idet 61 % af de idrætsaktive bruger naturen. Naturens udprægede popularitet går på tværs af køn og alder. Blandt voksne idrætsaktive borgere i Holstebro Kommune benytter 15 % arealerne omkring Nissum Fjord, som ligger bl.a. i Vemb Skoledistrikt.

Fremtidig facilitetsbehov

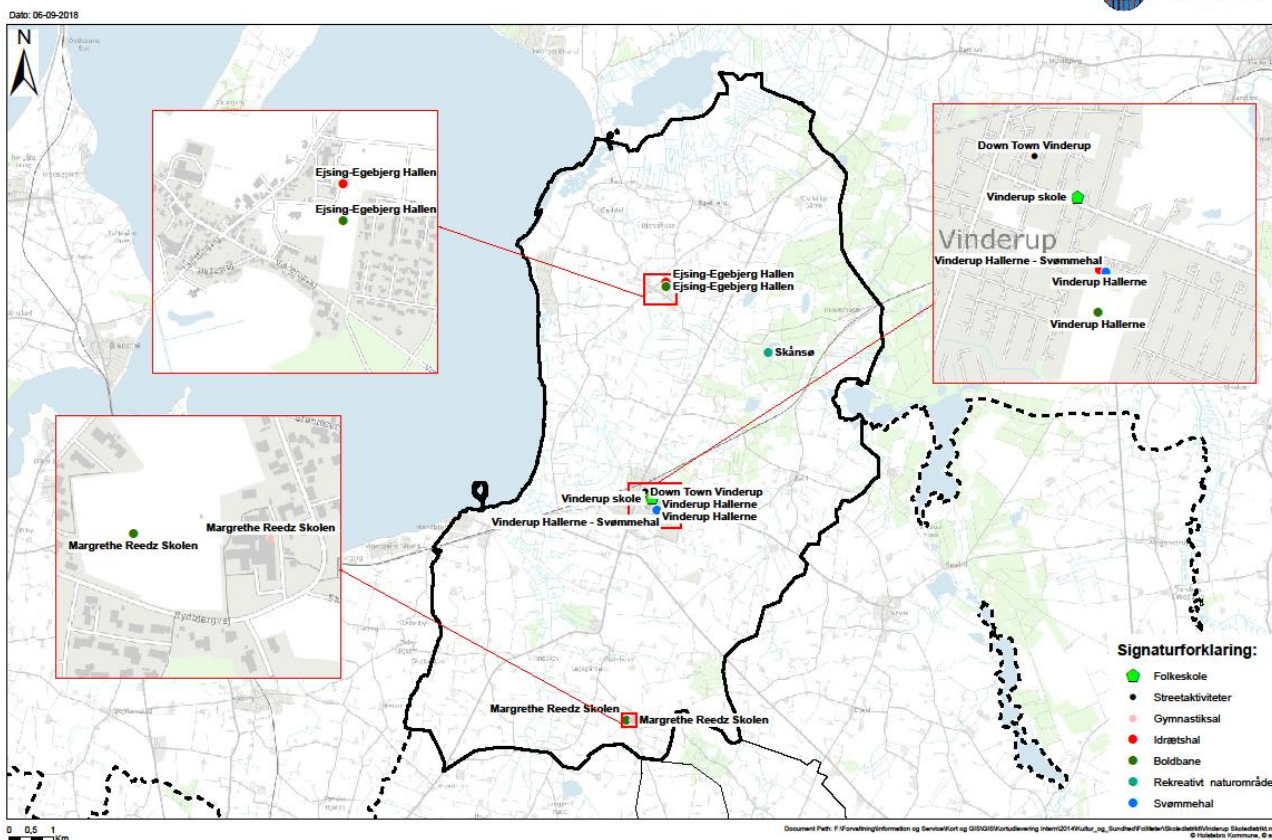
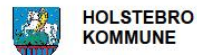
Der er forholdsvis stort potentiale for yderligere udvikling af idræts- og fritidslivet i Vemb Skoledistrikt inden for de nuværende arealer etableret og bygget til formålet. Benyttelsesprocenten af de traditionelle idrætsfaciliteter giver ikke anledning til bekymring om, hvorvidt der er kapacitet til den videre udvikling i befolkningstallet og foreningslivet i skoledistriktet. Den centrale facilitet i skoledistriktet Vemb Hallen er blevet moderniseret inden for de senere år og fremstår i dag som en mo-

derne og åben idrætshal. Det er den umiddelbare vurdering at denne facilitet er dækkende for behovet i mange år frem. Spejderfaciliteten er af nyere dato, hvorfor denne må formodes stadig at være forholdsvis tidssvarende.

Vinderup Skoledistrikt

Oversigtskort

Vinderup Skoledistrikt

Befolkningsprognose

Befolkningstal og prognoser	2008	2019	Udvikling fra 2008-2019 (%)	2032	Udvikling fra 2019-2032 (%)
0-16 år	1.284	1.094	-14,8	1.179	7,8
17-24 år	447	425	-4,9	395	-7,1
25-59 år	2.570	2.341	-8,9	2.204	-5,9
60-	1.459	1.744	19,5	1.836	5,3
Samlet befolkningstal	5.760	5.604	-2,7	5.614	0,2

Befolkningsudviklingen i Vinderup skoledistrikt er i perioden 2008-2019 præget af nedgang i børnetallet og tilsvarende vækst i antallet af borgere i alderen 60+. Befolkningsgruppen af borgere

over 60 år forventes fortsat at vokse svagt frem mod 2028. Det totale befolkningstal i Vinderup Skoledistrikt forventes at være meget svagt stigende frem mod 2032, og denne vækst forventes at være ligeligt fordelt på børn og 60+ årige. Befolkningssammensætningen vil dog fortsat være præget af en stigning i aldersgruppen over 60 år som forventes at udgøre en tredjedel i 2028.

Foreninger og medlemstal

Vinderup skoledistrikt – Foreningernes medlems- tal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018- 2019
	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	< 25	> 25	I alt	Antal medl.
DDS Vinderup Gruppe				23	7	30	24	7	31	1
Ejsing Boldklub										0
badminton	10	62	72	0	52	52	7	54	61	9
fodbold	76	17	93	55	47	102	77	0	77	-25
børneidræt	0	0	0	64	0	64	74	0	74	10
idræt for seniorer	0	0	0	0	61	61	0	57	57	-4
gymnastik	45	30	75	36	0	36	25	0	25	-11
fitness	0	0	0	2	47	50	0	22	22	-28
tennis	0	10	10	1	7	8	0	7	7	-1
svømning	42	0	42	68	0	68	81	0	81	13
håndbold	12	0	12	0	16	16	0	0	0	-16
KFUM og KFUK i Ejsing	30	0	30	30	0	30				-30
KFUM og KFUK i Ryde- Handbjerg	20	7	27	27	4	31	32	0	32	1
KFUM og KFUK i Vinderup				38	40	78	39	40	79	1
Ryde Jagtforening										0
Ryde-Handbjerg Ung- domsforening - RHU										0
atletik	3	37	40	0	0	0	0	0	0	0
badminton	2	9	11	0	1	1	0	0	0	-1
dans	0	50	50	0	0	0	0	0	0	0
fitness	0	0	0	1	7	8	0	0	0	-8
E-sport	0	0	0	11	0	11	2	0	2	-9
fodbold	48	0	48	40	10	50	40	9	49	-1
løb og gang	0	0	0	0	14	14	0	15	15	1

Vinderup skoledistrikt – Foreningernes medlems- tal	Medlemstal 2014			Medlemstal 2018			Medlemstal 2019			Udvikling 2018- 2019
gymnastik	31	19	50	17	12	29	4	20	24	-5
svømning	27	0	27	48	0	48	41	0	41	-7
volleyball	0	0	0	1	3	4	5	6	11	7
Hockey							0	10	10	10
Øvrige idrætslige aktivite- ter										0
Ryde-Handbjerg-Stendis Seniorklub										0
Vinderup Badminton Klub (inkl volley)	49	82	131	42	93	135	36	83	119	-16
Vinderup Gymnastikfor- ening	469	95	564							0
gymnastik				168	27	195	158	12	170	-25
svømning				289	21	310	297	27	324	14
karate				36	3	39	31	8	39	0
løb				0	19	19	1	30	31	12
floorball				5	9	14	2	10	12	-2
krocket							0	4	4	4
idræt for seniorer				0	80	80	0	62	62	-18
Vinderup Håndbold	131	31	162	121	16	137	106	13	119	-18
Vinderup Idrætsklub (VIK)	332	99	431	202	23	225	216	26	242	17
Vinderup Jagtforening										0
Vinderup og omegns Skyt- teforening	32	24	56	26	17	43	38	31	69	26
Vinderup Tennisklub	1	12	13	0	13	13	2	10	12	-1
Ældre Sagen i Vinderup										0
Total antal medlemmer	1.360	584	1.944	1.351	649	2.001	1.338	563	1.901	-100
Befolkningstal 2019							1.519	4.085	5.604	
Total antal medlemmer/ befolkningstal 2019							0,88	0,14	0,34	

*Medlemstallet for Vinderup Gymnastikforening er optalt total indenfor aktiviteterne gymnastik, svømning, karate, løb, motion og senioridræt

I 2017 indberettede Ejsing Boldklub 37 medlemmer i aktiviteten cykling, men alle andre år var medlemstallet 0. Nogle af spejderforeningernes medlemstal i 2014 er ukendte for Holstebro Kommune, da registrering af disse foregik i et andet IT-system i 2014 og disse data ikke umiddelbart er tilgængelige.

Udover foreningerne, som er nævnt i tabellen, organiserer også Ældre Sagen i Vinderup aktiviteter i Vinderup Skoledistrikt. De er støttet med §18 midler til frivilligt socialt arbejde, bevillingen fra Holstebro Kommune's frivillighedsråd lå på 20.000 kr i 2020. Ryde-Handbjerg-Stendis Seniorklub har ligeledes aktiviteter i Vinderup Skoledistrikt, men modtager, så vidt vides, ikke tilskud fra Holstebro Kommune. Ligeledes driver Vinderup Jagtforening og Ryde Jagtforening aktiviteter i lokalområdet i Vinderup. Hvor mange mennesker/medlemmer disse organisationer driver aktiviteter for, er ikke registreret og kendt af Holstebro Kommune.

Der findes ligeledes 2 private fitness-udbydere i Vinderup Skoledistrikt, for hvilke det gælder, at Holstebro Kommune ikke har nogle fakta på antal brugere.

Opsamling på foreningernes medlemsudvikling sammenholdt med befolkningsudviklingen

Udviklingen i medlemstallet i foreningerne i Vinderup Skoledistrikt ser ud til at være nogenlunde stabilt total set, men der er forskellige udsving. Blandt andet ser det ud til, at fodbold i Vinderup IK er blevet presset i perioden, idet medlemstallet for denne forening er tæt på halveret i perioden 2014 til 2019. Fodbold er dog stadig den næststørste aktivitet i Vinderup Skoledistrikts efter svømning, og der konstateres da også en svag fremgang i medlemstallet fra 2018-2019. Antallet af medlemskaber, som bliver indløst i aldersgruppen under 25 år, i 2019 er 1.338 ud af et befolkningstal på 1.519, hvilket er rigtig flot.

Modsat er tilknytningen til de anførte foreninger i målgruppen af voksne over 25 år meget lavt, ser det ud til. De 4.085 voksne borgere over 25 år i Vinderup Skoledistrikt indløser til sammen 563 medlemsskaber i de anførte foreninger. Det udgør et kæmpe potentiale, da der ofte netop i denne målgruppe kan være mulighed for at hente både aktive medlemmer og aktive frivillige til foreningslivet. Måske er disse tal et tegn på, at de voksnes fritidsliv foregår andre steder end i de nævnte foreninger. Det er således næsten alene de unge mennesker under 25 års tilknytning til foreningslivet i Vinderup Skoledistrikt, som ser ud til at holde foreningerne kørende. Når befolkningens udviklingen i Vinderup Skoledistrikt tages i betragtning vil det være rigtig givende for foreningernes medlemstal og tilknytning til lokalsamfundene i skoledistriktet, at arbejde med rekruttering af de voksne medlemmer, således at de anførte foreninger også opnår tilknytning blandt den store voksenmålgruppe.

Faciliteter og lokaletyper

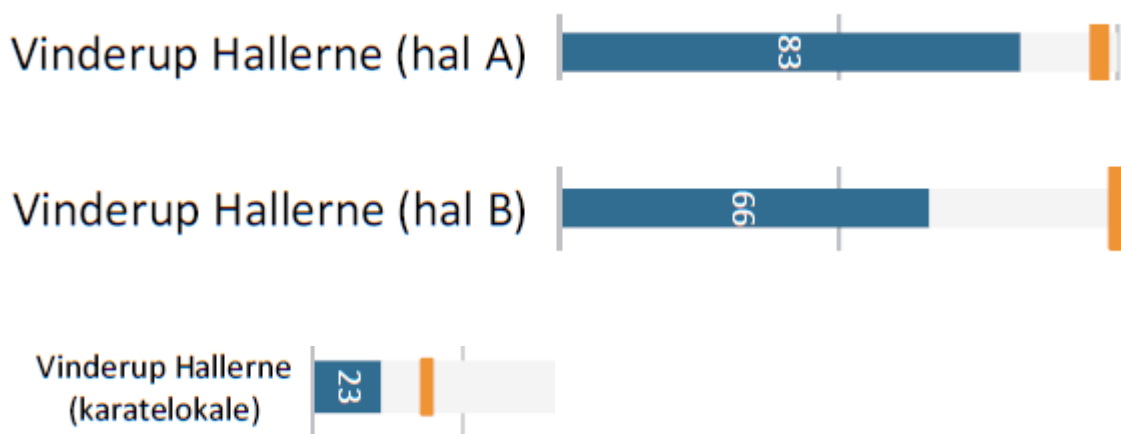
Anlæg – lokaletyper og faciliteter	Etableringsår	Organisering 1.1.2020		Idrætshal (>800 m2)	Minihal / Multisal (>300 m2)	Gymnastiksal (<300 m2)	Motionscenter / fitnesscenter	Mindre aktivitetsrum / almindeligt lokale	Svømmehal / Bad	Omlædningsrum	Springgrav/Springcenter	Skydebaneanlæg	Mødelokaler / konferencerum / festsal	Alm fodboldbaner/græsanlæg	Andre udendørs faciliteter	Cafeteria med køkken og salg	Cafeteriaareal uden salg
		S	1														
		S	1														
		S	1														
Ejsing-Egebjerg Hallen	1988	S	1						x				1	2		1	
Ejsing Forsamlingshus	1965	S											2				1
Ejsing Friskole	1962	S															
Skånsø															Stier til bl.a. mountain-bike		
Vinderup Hallerne**	1971	S	2			1 (p)		1		1	1			3		1	
Margrethe Reedtz Skolen	1962	S			1								2	1	Multibane		1
Rydhave Slots Efterskole*	1972	S	1			1							1	2	Beachvolley Basketbane Motocrossbane		
Vinderup Skole	1905	K			1									2			
Vinderup Realskole	1920	S		1			x									1	
Handbjerg Beboerhus	1998	S					1							1			
Vinderup Fitness	1971	P				1 (p)											
Down Town Vinderup	2013	K													Streetsportsområde		
Ryde Stadion	1962	K												1			

*Rydhave Slots Efterskole har i årene 2012-2017 oplevet et faldende elevtal fra 90 til 47. Siden er efterskolen begyndt at satse på E-sport, hvilket har fået elevtallet til at stige igen. Idrætshallen er fra 1972, flere af skolens øvrige bygninger er ældre.

**Vinderup Hallerne er renoveret senest i 2012 og svømmehallen i 2017

Booking og benyttelse af faciliteterne

De facilitetstyper, der er kendte booking- og benyttelsesdata på, i Vinderup Hallen og Ejsing Egebjerg Hallen er vist herunder. Disse data er fra de før viste målingerne fra "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" Delrapport 2 og Afslutningsnotat fra henholdsvis. maj og september 2017.

Vinderup Hallen – svømmehal (25 m) Booking 72%

Benyttelse 48%

Benyttelsesgraden af idrætshallerne Vinderup Hallens anlæg, blev i denne undersøgelse målt til henholdsvis 83 % i Hal A og 66 % i Hal B af timerne i tidsrummet 16-22. Den orange streg indikere bookinggraden, som ses at være på at være tæt på 100 %. Dette betyder af lidt over 17 % af tiderne i Hal A, som er booket i idrætshal ikke er i brug og Hal B gælder det 34 %. Især "no-show"-raten i hal B er utilfredsstillende. I hal A er no-show-raten er moderat og gennemsnitlig. Især for Hal B ses det, at der med fordel kan arbejdes med afbookingkulturen blandt foreningslederne, da der er plads til meget mere aktivitet i denne hal. 34 % ledig haltid, altså næsten en tredjedel af tiden mellem kl 16 og 22 er ikke tilfredsstillende og opløftende for hverken foreninger, facilitetens drift eller kommunen, som der gerne så tiden benyttet til aktivitet.

Det kan ligeledes være problematisk at evt. tildeling af folkeoplysende midler, i form af lokaletilskud fra kommunen, ikke bliver anvendt på reelt benyttelse af faciliteten men en tom facilitet. No-show-raten kan bunde i en bestemt tilskudsstruktur og incitamentet til at booke, men ikke benytte haltiderne. Dog kan det også bunde i et mangelfuldt bookingsystem og mangelfuld registrering af foreningernes faktiske brug. Om ikke andet, er det utilfredsstillende at bookingraten ligger så langt fra den faktiske brug af faciliteten, Hal B i Vinderup Hallerne. Samme udfordring ses i Vinderup Hallernes 25 m svømmebassin, hvor bookingen ligger på 72% og benyttelsen er på 48%. Karatelokalet i Vinderup Hallerne følger samme tendens om end benyttelsen ligger meget lavt på 23% og en booking lidt derover.

Ejsing-Egebjerg Hallen (hal)

84

I undersøgelsen fra 2017 blev benyttelsesgraden af idrætshallen i Ejsing-Egebjerg målt til 84 % i tidsrummet 16-22, hvilket er over den gennemsnitlige benyttelsesgrad i faciliteterne "Idrætshal" i den nævnte undersøgelse, som var på 64 %. Den orange streg indikere bookinggraden, som ses at være cirka 10 % over benyttelsesprocenten. Dette tyder på en lidt upræcis registrering af booking og brug af denne facilitet. Det ses således, at kun ca. 16 % af haltiderne i tidsrummet 16-22 i Ejsing-Egebjerg idrætshal står ledig. Dette indikerer, at der er efterspørgsel på haltiderne i Ejsing-Egebjerg, hvilket traditionelt set vil betyde, at borgerne og foreningslederne i lokalområdet vil begynde at føle, at der er kapacitetsproblemer i lokalområdets fritidsliv.

Der er således tegn på, at der er behov for kapaciteten, men at der også er rum for udvikling af nye aktiviteter, idet der med bedre booking- og benyttelsesstyring, godt vil kunne frigøres lidt mere – men ikke meget- haltid ud af de 16 % ikke benyttede tider. Og ud af foreningernes medlemstal, især i Ejsing Boldklub, ses det, at disse er faldende, og der kan i fremtiden være behov for at iværksætte initiativer, som kan være med til at få disse medlemstal og aktivitetsniveauet i foreningslivet til at stige igen i Ejsing-Egebjerg.

I forbindelse med projektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune" blev der også sat lidt tal på benyttelsen af udendørs faciliteterne i Holstebro Kommune. Tallene er lavet ud fra svar fra undersøgelsens 1.008 deltagere. 66 % af den voksne befolkning i undersøgelsen svarede, at de var idrætsaktive. Naturen er med afstand det sted, som oftest benyttes til sport og motion af idrætsaktive voksne i Holstebro Kommune, idet 61 % af de idrætsaktive bruger naturen. Naturens udprægede popularitet går på tværs af køn og alder. Blandt voksne idrætsaktive borgere i Holstebro Kommune benytter 20 % arealerne omkring Skånsø, så vidt vides fortrinsvist til mountainbike.

Fremtidig facilitetsbehov

Summen af faciliteter og diversiteten af lokaletyperne og facilitetstyper i Vinderup Skoledistrikt vurderes til at være optimale, dog med en lille overkapacitet af tider i de traditionelle 20x40 idrætshaller især i Vinderup Hallen. Med en indbyggertal på næsten 5.600 vil byens fodboldforeningerne sandsynligvis, med henvisning til trends og tendenser som ses i hele landet, føle, at der bør etableres en kunstgræsbane i skoledistriktet. Vinderup har længe ønsket sig en kunstgræsbane. Medlems-tallet i fodboldklubberne er som beskrevet nedadgående og det taler måske ikke umiddelbart for etablering af kunstgræsbane i dette lokalområde.

Omvendt kan netop etableringen af en kunstgræsbane være med til at skabe mere aktivitet for fodbold i Vinderup, idet banen vil kunne benyttes hele året og af flere af de nærliggende fodboldklubber. Der kan også i fremtiden blive behov for at gentænke faciliteterne generelt set til i højere

grad at kunne rumme de voksne over 25 år i foreningslivet. Total set er Vinderup Skoledistrikt udfordret af, at netop denne aldersgruppe ikke indløser ret mange medlemskaber i de folkeoplysende idræts- og fritidsforeninger.

Konklusion på kapitel 1

Opmærksomhedspunkter vedr. "Lokalområdernes facilitetsdækning samt fremtidige behov"

Kapitel 1 viser en kortlægning af fordelingen af faciliteter til idræts- og fritidsformål i Holstebro kommunes forskellige skoledistrikter. Ser man bredt på antallet af idrætsfaciliteter, kan man konkludere, at kommunen rummer rigtig mange klassiske idrætshaller, fodboldbaner, sale m.m. Overordnet må det vurderes, at der i de kommende år ikke er behov for etablering af nye såkaldte "basisfaciliteter" så længe den demografiske udvikling forsætter som nu og så længe borgernes præferencer for idræt er i det samme mønster som nu.

Holstebro Kommunes facilitetsprofil bærer præg af, at der gennem rigtig mange år er investeret rigtig meget i at skabe gode idrætsforhold for borgerne. En udfordring ved profilen/karakteren af de mange idrætsanlæg er, at de i mindre grad end tidligere afspejler det aktuelle idrætsbillede, hvor befolkningen i stigende grad vender interessen mod individuelle og selvorganiserede idrætter (løb, yoga, fitness, mountainbike m.m.) frem for de traditionelle idrætter under tag (håndbold, indendørs fodbold, badminton etc.). Der kan ligge en opgave i at sikre aktivitet i de eksisterende haller – en opgave flere haller/anlæg har grebet ved i stigende grad at omdanne faciliteten til også at indeholde muligheder for kulturelle oplevelser, fester, fællesspisning m.m. Ønsker man at arbejde videre med den dagsorden, så vil det være relevant at se på hvilke andre aktører (kroer, forsamlingshuse, sognegårde m.m.), der er i lokalområdet, således at omdannelsen sker i samspil med disse aktører.

Holstebro Kommune rummer en ekstremt attraktiv natur med rige muligheder for fysisk udfoldelse. Kapitel 1 viser, at der ikke i samme grad er etableret faciliteter til udendørsidrætterne som til indendørsidrætterne i Holstebro Kommune, selvom data peger på, at den voksne befolkning fortrinsvist benytter naturen som facilitet til idræt og motion. Dette skyldes med al sandsynlighed, at den eksplosive udvikling, hvor naturen er blevet borgernes foretrukne arena for idræts- og bevægelsesaktiviteter, først for alvor er sket de senere 10-15 år. Det skyldes med al sandsynlighed også, at det er meget komplekst at udvikle naturen til idrætsfacilitet, idet der skal tage hensyn til en lang række andre ting end blot idræt og bevægelse (naturbeskyttelse og miljø, andre brugere etc.)

Befolkningsprognoserne i Holstebro Kommune tyder på at alderssammensætningen ændrer sig til at der i fremtiden er en større andel af befolkningen over 25 år, hvilket ses at være en udfordring for foreningslivet stort set i alle skoledistrikter. Foreningslivet har ikke organiseret borgerne over 25 år i samme grad som foreningslivet har organiseret borgerne under 25 år. Derfor må det antages, at den voksne befolkning over 25 år fortrinsvist dyrker fritidsaktivitet uden for det foreningsbaserede fritidsliv. Ser man på idrætsfaciliteterne i Holstebro Kommune bør der være et fokus på at sikre, at faciliteterne appellerer til den større gruppe af ældre borgere.

Flere af lokalerne og idrætsanlæggene, som bruges til idræts- og fritidslivet, er etableret i 1960'erne og 1970'erne eller tidligere og dermed omkring 40-50 år gamle. Dette betyder, at der i fremtiden sandsynligvis vil blive et stort behov for modernisering, gentænkning og evt. istandsættelse i de faciliteter, som ikke er moderniseret og/eller ombygget de seneste år.

Kapitel 2 "Idrætternes udvikling og fremtidige facilitetsbehov i Holstebro Kommune"

Læsevejledning

Hvor kapitel 1 viser et overblik over kommunens faciliteter, så fokuserer kapitel 2 på brugerne af faciliteterne. Kultur og Fritidsudvalget lagde fra starten af processen, i tilblivelsen af Holstebro Kommunes facilitetsstrategi, stor vægt på at lytte til brugerne af kommunens mange faciliteter.

Henover november og december 2019 blev der således afholdt en lang række møder, hvor de enkelte idrætter kunne mødes og drøfte udfordringer, drømme og udviklingspotentialer for idrætten i Holstebro Kommune. Overskriften var idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune, men det var muligt at drøfte andre temaer på møderne også.

Der blev afholdt et kick off-møde hvor ca. 80 forenings- og facilitetsfolk mødtes til en snak om faciliteternes rolle og betydning for idrætten i Holstebro Kommune. Efterfølgende mødtes aktørerne i de 15 udviklingsfora for idrætterne i Holstebro Kommune til en mere idrætsspecifik drøftelse af faciliteternes betydning for eksempelvis håndbold, gymnastik, skydning, ketchersport osv. Over 300 personer fra idrættens verden deltog til de mange debatmøder.

Kapitel 2 samler op på de mange drøftelser. Først gives der et samlet overblik over idrætternes udvikling over tid. Dernæst følger et afsnit med hovedtemaer, der blev drøftet på tværs af de mange møder. Flere af disse relaterer sig ikke direkte til faciliteterne, men tages alligevel med her, for at vise udfordringer og muligheder, som bør/kan tænkes med, når(/hvis) en facilitetsstrategi skal understøtte idræt og bevægelse fremadrettet.

I kapitlets hovedafsnit behandles de enkelte idrætter mere indgående hver for sig. Strukturen for denne del af kapitlet følger den opbygning, der findes i Holstebro Kommunes 15 udviklingsfora. Det vil med andre ord også sige, at nogle idrætter behandles under en fælles overskrift f.eks. ketchersport, som dækker tennis, badminton, bordtennis, squash og padel.

Under hver idræt beskrives medlemsudviklingen fra 2012-2019, hvorefter der samles op på lokale udfordringer koblet med tendenser på landsplan. Hvert afsnit sluttet af med en vurdering af facilitetsønsker og -behov for den enkelte idræt.

Generelle tendenser og udfordringer

I det følgende afsnit skitseres en række tematikker og tendenser for Holstebro Kommunes idrætsfaciliteter set som et samlet hele. I de efterfølgende afsnit gennemgås faciliteternes betydning for de enkelte idrætter.

Mennesker vil mødes

Velfungerende idrætsfaciliteter skaber en vigtig værdi ved først og fremmest – og helt grundlæggende – at skabe muligheder for at dyrke idræt, motion og bevægelse. En klar tendens blandt de personer fra idrætten i Holstebro Kommune, der har deltaget i de mange workshops er, at der oven på den grundlæggende værdi findes en ligeså vigtig værdi; nemlig at idrætsfaciliteterne – ude som inde – har potentiale for at skabe dynamiske og aktive mødesteder. Det er opfattelsen, at de fysiske rammer, der stilles til rådighed, har stor betydning for det sociale liv, der udspiller sig i og omkring faciliteterne.

Mange af kommunens faciliteter er bygget i en tid, hvor det primært handlede om, at der skulle være en fodboldbane eller et halgulv og så ikke meget mere. Disse rammer understøtter ikke nødvendigvis behovet for det sociale liv. Udviklingen i borgernes idrætsvaner – koblet med andre samfundsmæssige udviklinger (digitalisering, kropskultur, sundhed etc.) – har gjort, at det sociale liv er neddroset. Folk klæder i stigende grad om hjemme, og færdes i det hele taget ikke meget i hallerne, på banerne etc. ud over den tid, hvor der dyrkes idræt.

Et stort ønske fra idrættens aktører er at skabe plads til en moderne ”3. halvleg” i form af fællespisninger, kulturelle arrangementer etc., så faciliteten igen bliver et mødested i (lokal)området.

Idræts- og fritidsfaciliteterne skal være bæredygtige og skabe offentlig værdi

Flere idrætsgrene kæmper i disse år med faldende medlemstal, og der arbejdes benhårdt ude i foreningerne på at rekruttere medlemmer for at opretholde aktivitetsniveau og udvikling. På de mange workshops er det tydeligt, at Holstebro Kommunes idrætsforeninger og faciliteter også har et stærkt fokus på at spille aktivt ind i nogle af de store samfundsmæssige/velfærdsmæssige dagsordener – læring, fællesskab, sundhed, inklusion, klima etc.

Holstebro kommune er visionskommune for DIF's og DGI's store satsning *Bevæg dig for livet*. Det står klart, at rigtig mange af kommunens foreninger og faciliteter anerkender – og kan se sig ind i – tanken om at stille idræt, motion og bevægelse til rådighed for flere borgere, og meget gerne for borgere, som måske oplever en større barriere i forhold til at have et sundt og aktivt liv.

Det er den klare oplevelse, at idrætten – og hermed også faciliteterne – er klar på at tage et endnu større ansvar i forhold til at spille positivt ind i en lang række samfundsdagsordener, og det påpeges derfor også, at udviklingen af kommunens faciliteter bør tage højde for eksempelvis energiforbedringer, færre barrierer for borgere med handicap eller andre fysiske barrierer etc.

Facilitetsudvikling handler om mursten – men mest om mennesker

Der er en bred opfattelse, at Holstebro Kommune er en kommune med rigtig mange fine basisfaciliteter. En stor del af den kommunale økonomi, der er hæftet op på idrætten, går til at vedligeholde og drive disse faciliteter. Det vil altid være en væsentlig opgave at tage vare på de investeringer, der er lavet gennem tiderne, men mange af drøftelserne ved de mange workshops har mere gået

på udviklingen af de mennesker, der færdes i faciliteterne – både dem, der driver dem og dem, der bruger dem.

Flere idrætter taler om store frafald fra deres sport (især teenagere), andre taler om vanskeligheden ved at skaffe frivillige trænere og bestyrelsesmedlemmer, og andre igen om behovet for at udvikle på de mange ansattes kompetencer, så de i højere grad er rustet til at imødegå den fremtidige udvikling på området.

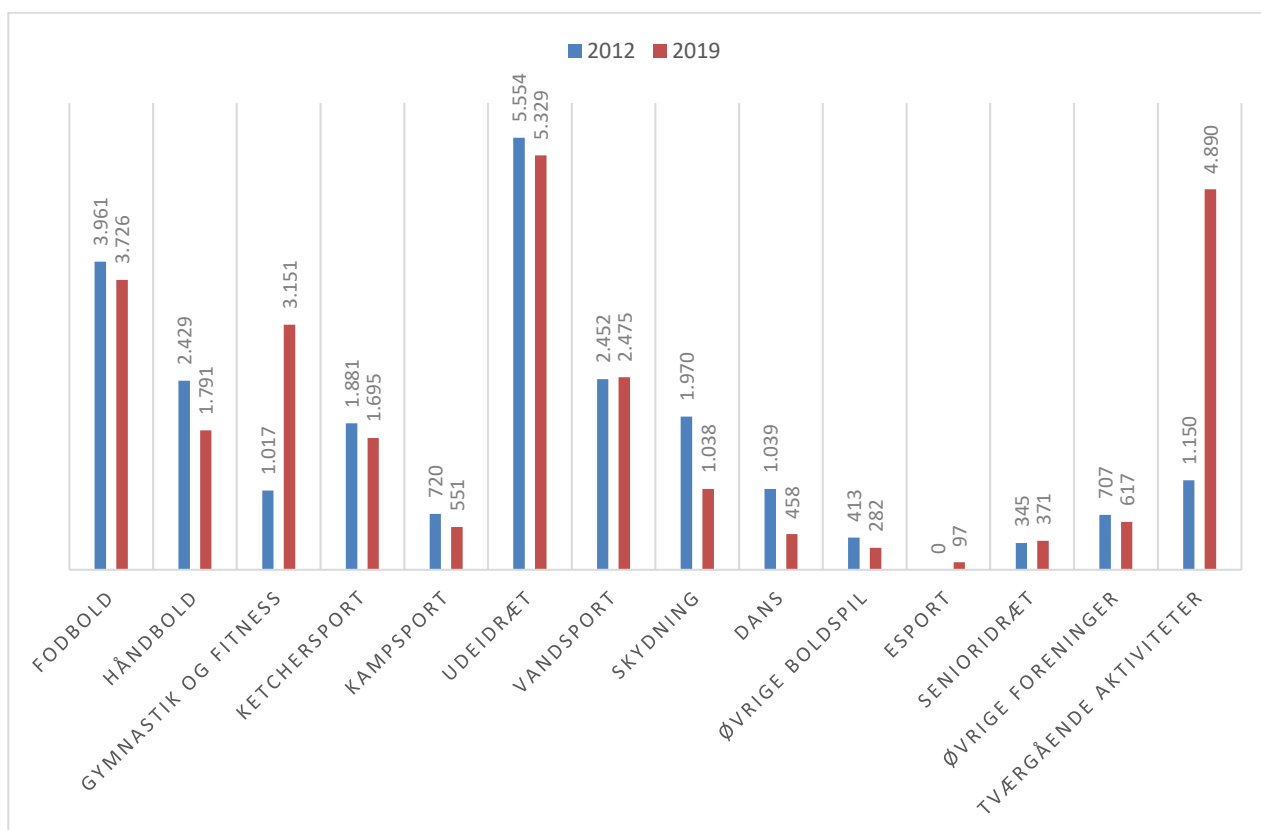
Idrættens udfordringer – kort:

Nedenfor oplistes en række af de centrale udfordringer for idrætten i Holstebro Kommune. Flere af udfordringerne relaterer sig ikke direkte til faciliteterne, men de tages alligevel med her for at supplere facilitetsdrøftelserne.

- Udvikling af faciliteten som dynamisk mødested
- Behov for aktivitetsudvikling – flere brugere
- Frafaldsproblematikken er stor - vi skal vide mere om, hvorfor man stopper
- Kompetenceudvikling af bestyrelser og halpersonale
- Markedsføring og synlighed af foreninger og faciliteter
- Behov for flere frivillige
- Fælles booking-oversigt over samtlige idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune
- Behov for udvikling af trænerkompetencer
- Prime time snævres ind – svært at få aktivitet efter 20.30 og fredag, lørdag og søndag
- Behov for en gentænkning af tilskudsmodeller og organisationsformer
- Idrættens økonomi – faciliteter og foreninger

Samlet overblik over idrætternes udvikling 2012-2019

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Fodbold	3.961	3.596	3.962	3.697	3.919	3.604	3.731	3.726
Håndbold	2.429	2.360	2.477	2.181	2.145	1.809	1.738	1.791
Gymnastik og Fitness	5.437	5.710	5.676	6.074	6.231	6.815	7.516	8.026
Ketchersport	1.881	1.916	1.882	1.706	1.601	1.563	1.727	1.695
Kampsport	720	865	654	765	597	546	616	551
Udeidræt	5.554	6.057	4.786	4.931	4.965	5.541	5.470	5.329
Vandsport	2.452	2.633	2.797	2.566	2.747	2.566	2.600	2.475
Skydning	1.970	1.832	1.171	705	690	742	946	1.038
Dans	1.039	1.075	897	645	733	729	545	458
Øvrige boldspil	413	449	334	339	427	321	277	282
Esport	0	0	0	0	0	0	123	97
Senioridræt	345	358	391	393	456	310	388	371
Øvrige foreninger	707	617	726	715	746	722	609	617
Tværgående aktiviteter	1.150	5.063	4.772	4.814	5.013	4.945	4.959	4.890
Samlet	28.058	32.531	30.525	29.531	30.270	30.213	31.245	31.346

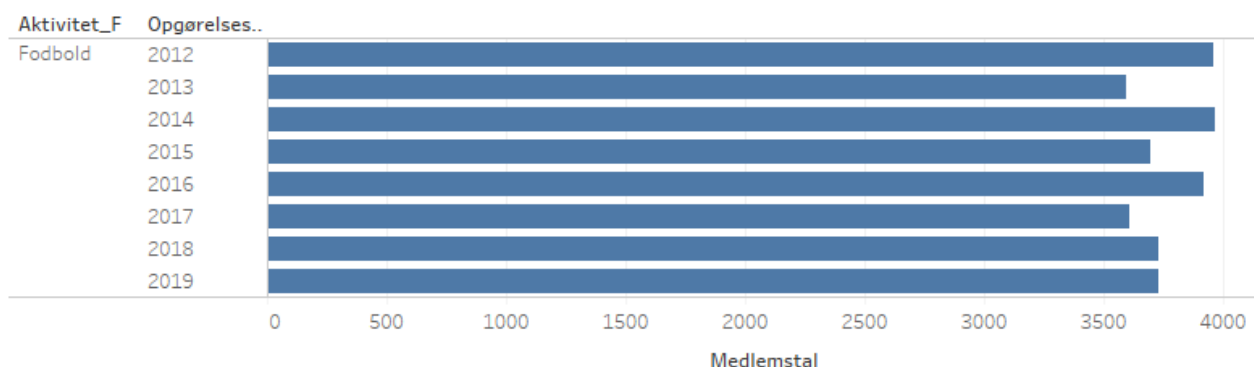

For visse idrætter er perioden 2012-2019 muligvis ikke den mest repræsentative periode til fyldestgørende at beskrive udviklingen inden for en given idræt. I de tilfælde vil analysen forsøge at trække mønstre fra tidligere ind i beskrivelsen af udviklingen for den pågældende idræt.

Gennemgang af idrætterne enkeltvis

Fodbold

UDVIKLINGEN I FODBOLD SIDEN 2012

Aldersopdelt medlemstal fodbold

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	3.961	3.596	3.962	3.697	3.919	3.604	3.731	3.726
0 - 12 år	2.137	1.730	1.961	1.797	1.813	1.708	1.647	1.637
13-18	818	879	934	801	903	855	880	815
19-24	321	295	353	312	355	357	411	483
25 - 59 år	677	685	704	722	775	666	759	751
60 + år	8	7	10	65	73	18	34	40

På landsplan og i Holstebro Kommune er fodbold en af de største og mest populære idrætter. Medlemsmæssigt er fodbold den allermest populære idræt i Holstebro Kommune for børn. Tidligere,

end perioden 2012-2019, var fodbold også en stor og populær idræt for voksne, men seniorfodbolden er faldet i antal medlemmer de senere årtier. Nedgangen på seniorniveau er stort set modsvarret af en stor stigning hos piger/kvinder, som oplevede en stor stigning i 1990'erne.

Indtil for få år siden var fodbold en primært en halv-sæsonsidræt, hvor langt den største aktivitet lå i forbindelse med udendørssæsonen fra april-oktober og en mindre del i forhold til indendørs fodbold, hvor man primært trænede én gang om ugen i perioden november-marts.

Det var således normalt, at børn gik til fodbold om sommeren og fodbold og en anden idræt om vinteren. Udviklingen inden for fodbold går i retning af at sporten i stigende grad bliver en helårs udeidræt. Introduktionen og udbredelsen af kunstgræsbaner har været en vigtig faktor for denne udvikling.

Kunstgræsbaner udemærker sig ved, at de er spilbare hele året uanset vejr. Udfordringen er, at de er dyre i såvel anskaffelse og drift, ligesom der er miljømæssige udfordringer i forhold til det gum-migranulat, der bruges som fyld - kaldet "infill" - til banerne.

Holstebro Kommune har afsat et areal til fodboldbaner svarende til 69 store 11-mandsbaner i kommunen. Disse er fordelt over hele kommunen med en forholdsmæssig koncentration, der til en vis grad følger beboelsesmønstret. Dette svarer til, at der er ca. 848 borgere pr. bane og ca. 54 registrerede fodboldspillere pr. bane.

Ser man på fordelingen af græsbaner på tværs af Holstebro Kommune, så har den demografiske udvikling i kommunen betydet, at der ligger fodboldbaner flere steder, hvor der ikke længere er et klubtilbud. Et skøn vil være at 10-15% af det samlede areal til græsbaner ikke længere har fodbold som primært anvendelsesformål. Disse arealer anvendes i et uvist omfang til rekreative formål eller andre motions- og idrætsaktiviteter på græs f.eks. krocket.

Hvad angår kunstgræs er der i Holstebro Kommune anlagt 2 offentlige baner (Idrætscenter Vest og Mejrup) og 2 private baner i forbindelse med efterskoler (Staby og Holstebro). Der er pt. planlagt en renovering af banen på Idrætscenter Vest (2020), og derudover er der afsat kr. 10 mio. til anlæg af 2-3 nye baner i de kommende år.

Når man spørger kommunens fodboldklubber om deres behov til faciliteter, så peges der entydigt på to forhold:

1. Banepleje af græsbaner

Der har blandt fodboldklubberne længe været fokus på behovet for bedre pleje af de mange baner. Behovet er blevet endnu mere udtalt de senere år grundet det ustadige klima med megen regn og perioder med tørke, der gør banerne meget mere sårbare over for brug. Samtidig mødes kommunens bedste senior- og juniorhold af skærpede krav fra fodboldens specialforbund under DIF, DBU, i forhold til banepleje og -forhold. Der har de senere år været en dialog med kommunens entreprenør på baneområdet, firmaet Kaj Bech, i forhold til forsøg med en differentieret banepleje alt efter banernes anvendelsesmønster.

2. Behov for kunstgræsbaner

Der er blandt kommunens fodboldklubber et stort ønske om at øge kommunens antal af offentligt tilgængelige kunstgræsbaner. Det er vanskeligt at sige noget om, hvor mange baner, der er behov for i en kommune som Holstebro Kommune. Sammenligner man antallet i Holstebro Kommune med kommunerne i nærheden, så har Holstebro Kommune flere end Struer (1) og Lemvig (0) men færre end Herning (10), Viborg (8) og Skive (4).

Et element der har fyldt meget i debatten omkring kunstgræsbaner i Holstebro Kommune er placeringen af fremtidige baner, og kommunen har fået ansøgninger fra en række klubber i kommunen.

Det vil være nærliggende at se på antallet af aktive spillere i den eller de nærliggende fodboldklubber, som en parameter for placering af baner. Derudover ville det være relevant at se på betydningen for det, man kan kalde, den fodboldmæssige infrastruktur. Erfaringerne med anlæggelse af kunstgræsbaner viser, at de skaber betydelig mere aktivitet pr. m² end en græsbane, der ikke kan spilles på konstant over en hel sæson. Derfor kunne det være en relevant parameter at se om anlæggelse af en kunstgræsbane evt. kunne aflaste eksisterende græsbaner eller helt overflødiggøre en eller flere græsbaner.

Kunstgræsbaner er imidlertid noget dyrere at drive og vedligeholde i forhold til græsbaner. Dette faktum bør også tænkes ind, når man planlægger anlægsinvesteringer af kunstgræsbaner.

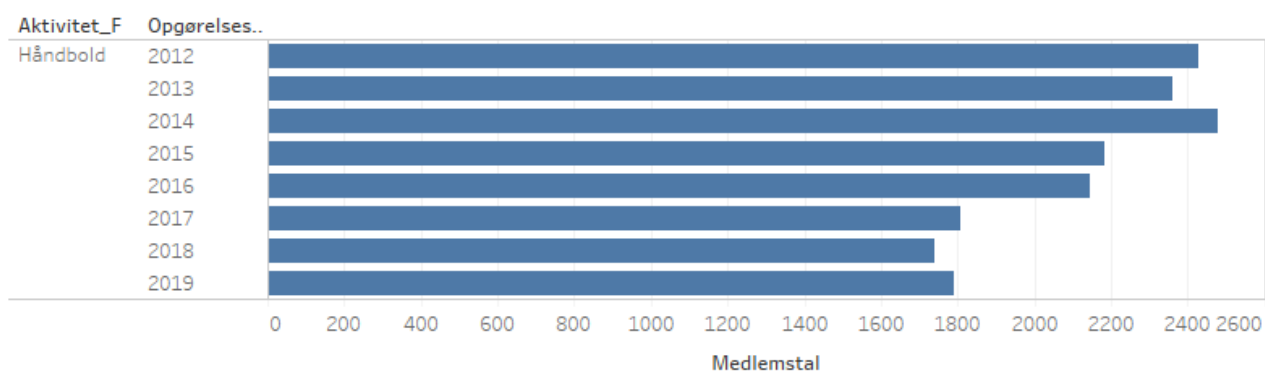
Fodboldmiljøet i Holstebro kommune er kendetegnet ved en høj grad af samarbejde klubberne i mellem. Der har således været drøftelser om et øget samarbejde i forhold til brug af kunstgræsbaner, og der har været drøftet muligheder for at få lavet en vurdering af, om man kunne nedlægge eksisterende græsbaner enkelte steder eller nedjustere udgifterne til baneplej på baner, der ikke benyttes til fodbold i dag.

Følgende klubber har i dag ytret ønske om etablering af kunstgræsbaner:

Måbjerg IF, Holstebro Boldklub, Mejdal-Halgård IF, Ulfborg IF og Vinderup IF. Ulfborg IF har desuden et ønske om at etablere en ekstra 11-mands græsbane

Håndbold

UDVIKLINGEN I HÅNDBOLD SIDEN 2012

Aldersopdelt medlemstal håndbold

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	2.429	2.360	2.477	2.181	2.145	1.809	1.738	1.791
0 - 12 år	1.167	1.156	1.177	1.110	1.015	866	865	832
13-18	636	541	555	497	518	459	432	422
19-24	257	314	365	244	242	177	150	207
25 - 59 år	366	348	375	322	365	306	289	315
60 + år	3	1	5	8	5	1	2	15

Håndbold er historisk set en af de største idrætter i Holstebro Kommune. Med TTH Holstebro som sportsligt flagskib og to hold i den bedste håndboldrække, har Holstebro stærke traditioner, når det gælder eliten inden for dansk håndbold. Det høje niveau på både senior og ungdomssiden var udslagsgivende for, at Holstebro Kommune kunne kalde sig elitekommune i samarbejde med Team Danmark i 2008 – en status Holstebro Kommune stadigvæk har.

For at være elitekommune kræves et stærkt elite- og klubmiljø og gode faciliteter. På håndboldsiden har kommunen 18 klubber, der har håndbold på programmet. I alt findes der pt. 29 idrætshaller, som der kan spilles håndbold i på tværs af hele kommunen og organisations/ejerforhold – inkl. Gråkjær Arena, der er kommunens specialfacilitet til at rumme håndbold på allerhøjeste plan.

På trods af de gode rammer for håndbolden, så oplever sporten en af de mest markante tilbagegange i medlemstal set over samtlige idrætter i kommunen. Siden 2012 har knap 650 aktive håndboldspillere forladt sporten. Tilbagegangen er omtrent ligeligt fordelt blandt seniorspillere, børne- og ungdomsspillere. Dog ses denne nedadgående udvikling at være bremset og vendt fra 2018 til 2019, hvilket skyldes, at flere over 19 år spiller håndbold i 2019 i forhold til 2018. Der er stadig 43 færre under 19 år, der spiller håndbold i 2019 i forhold til 2018, men 96 flere over 19 år.

3. Behov for aktivitets- og klubudvikling

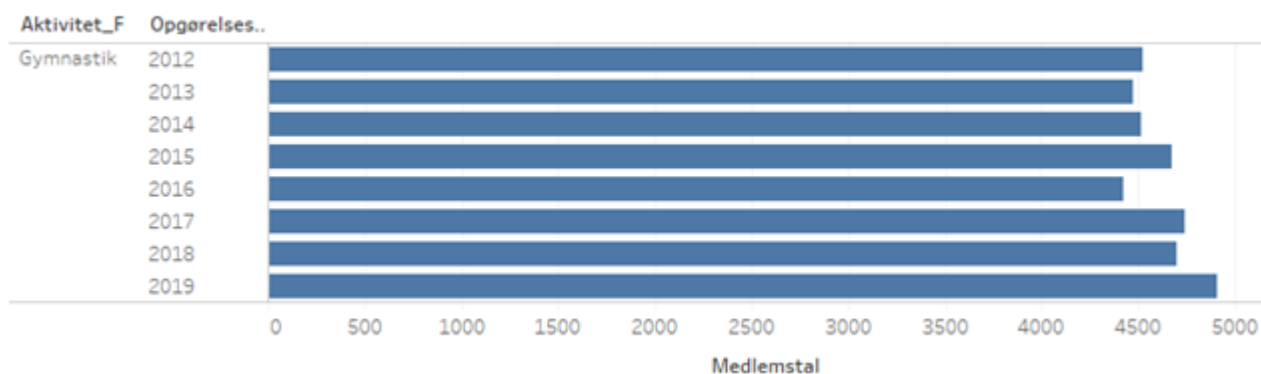
I håndboldmiljøet er man bekymret over udviklingen, og derfor fylder snak om den negative medlemsudvikling på især børne- og ungdomshåndbolden, mere end udvikling af faciliteter, da håndboldklubberne mødtes til udviklingsforum for håndbold i november 2019. Mest markante udsagn på aftenen var: "Vi må konstatere, at håndbolden i Holstebro er syg. Alvorlig syg". Medicinen mod håndboldsygen kan ifølge klubberne være, at fokusere på aktiviteter, der skaber aktivitets- og medlemsudvikling fremfor at investere i nye faciliteter. Af ideer blev blandt andet nævnt ønsket om en håndboldkoordinator, der kunne arbejde som støtte for kommunens håndboldklubber i forhold til f.eks. rekruttering, trænerudvikling, skolesamarbejde og events.

4. Håndboldens betydning for idrætsfaciliteterne i Holstebro Kommune

Når en idrætsgren, der har været så stor, som håndbolden har været det i Holstebro Kommune, mister ca. 650 medlemmer på 7 år, så har det naturligvis store konsekvenser for sporten i sig selv, men det har i høj grad også store konsekvenser for kommunens mange haller, der mister "kunder" og aktivitet. I håndboldens succesrige år, var det i høj grad håndbolden, der stod for megen af den aktivitet, der var i hallerne – både på hverdage og i weekender. I dag må klubberne rejse længere for at spille kampe end tidligere, og der findes flere haller i kommunen, hvor der ikke længere er håndbold på programmet, på trods af det faktum at de blev bygget som "håndboldhaller". På sigt vil et svigtende antal medlemmer i håndboldafdelingerne altså også få økonomiske konsekvenser for driften af kommunens mange haller.

Gymnastik

UDVIKLINGEN I GYMNASTIK SIDEN 2012

Aldersopdelt medlemstal Gymnastik:

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	4.523	4.470	4.519	4.678	4.420	4.741	4.697	4.905
0 - 12 år	2.210	2.208	2.294	2.438	2.268	2.384	2.350	2.544
13-18	350	305	260	333	333	387	411	321
19-24	88	99	97	123	113	174	202	233
25 - 59 år	941	942	944	897	825	852	826	785
60 + år	934	916	924	887	881	944	908	1.022

Mange forbinder gymnastikken med Vestjylland og egnens kulturelle DNA. Det er ud af de stærke gymnastikforeninger, at foreningstanken er opstået og i dag, mange år senere, har gymnastikken stadig fat i vestjyderne – og i særlig grad i Holstebro Kommune. Gymnastikken er suverænt den største foreningsidræt målt på antal medlemmer, og på trods af høje medlemstal, er der ikke noget

der tyder på, at gymnastikken mister momentum i modsætning til flere af de andre traditionelle idrætter.

Gymnastik som foreningsbegreb rummer mange former for gymnastik. Gymnastik dyrkes på tværs af aldre, og der findes en art gymnastik til ethvert sted i livet – fra babyer til pensionister og fra motionsgymnastik til elite.

Gymnastikken rummer de traditionelle gymnastikformer i form af idrætsgymnastik, rytmegymnastik, stortrampolin, springgymnastik etc. Men der sker en stærk udvikling, hvor nye former kommer til, så som Powertumbling, TeamGym etc. Udviklingen stiller stadig nye krav til de faciliteter, hvor gymnastikken og dens afarter skal udfoldes. Megen gymnastik kan foregå i gymnastiksale, multisale og haller - og på gulve uden særlige krav til faciliteter, men springgymnastik stiller krav til springgrave, air tracks, stortrampoliner m.m. Denne udvikling udfordrer gymnastikforeningerne, der tidligere kunne lave deres aktiviteter i mellem andre sportsgrene. I dag bruger foreningerne megen tid på at gøre rummene klar til aktiviteterne og på at pakke remedier sammen efter aktiviteten. Dette slider på de frivillige, og man oplever op- og nedtagningstiden som en "død" tid, som man kunne have brugt på aktiviteter i stedet.

I 2014 blev det ny springcenter indviet på Idrætscenter Vest. Successen indtraf med det samme, og centret blev meget populært og velbesøgt fra start. I dag går ca. 2.500 gymnaster gennem centret i de travle uger, hvilket betyder, at faciliteten er maksimalt belagt og alene brugstallet kunne antyde, at der kunne være et behov for mere kapacitet.

I dialogen med gymnastikforeningerne i forbindelse med tilvejebringelse af facilitetsanalysen kom det blandt andet frem, at der sker meget på den måde, de enkelte gymnastikforeninger udvikler sig på, og på den måde klubberne arbejder sammen på. I forhold til konkrete udviklingsønsker peges på følgende:

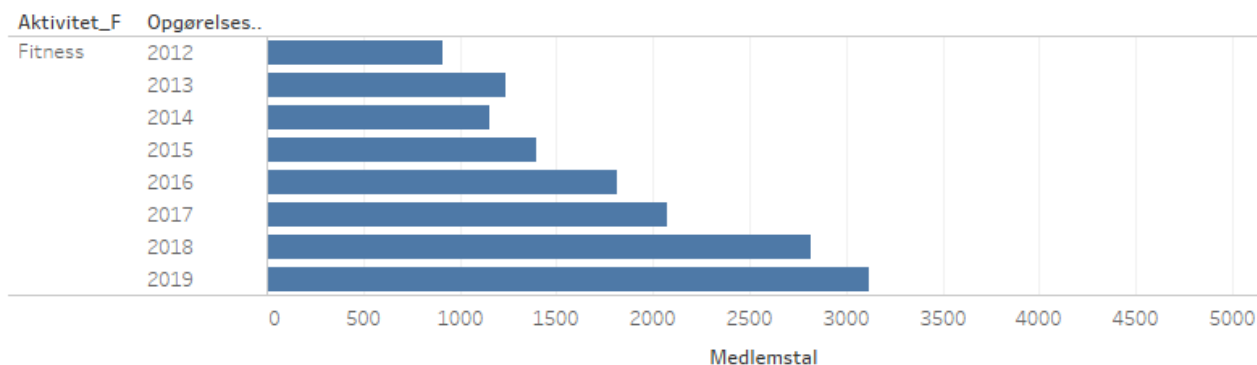
5. Behov for flere springfaciliteter og opvarmingshal

I foråret 2019 fremlagde en gruppe bestående af DGI Vestjylland, Holstebroegnens Gymnastik og VGF 89 en visionsplan for gymnastikkens udvikling i Holstebro Kommune for Kultur- og Fritidsudvalget. Under titlen "Gymnastikkens højborg" indeholder visionen et ønske om en udvidelse af springfaciliteterne på ICV samt et ønske om en opvarmingshal i forbindelse med Gråkjær Arena. Førstnævnte for at forløse det potentiale, der er for springgymnastik i kommunen og sidstnævnte for at kunne tiltrække de største gymnastikstævner og opvisninger.

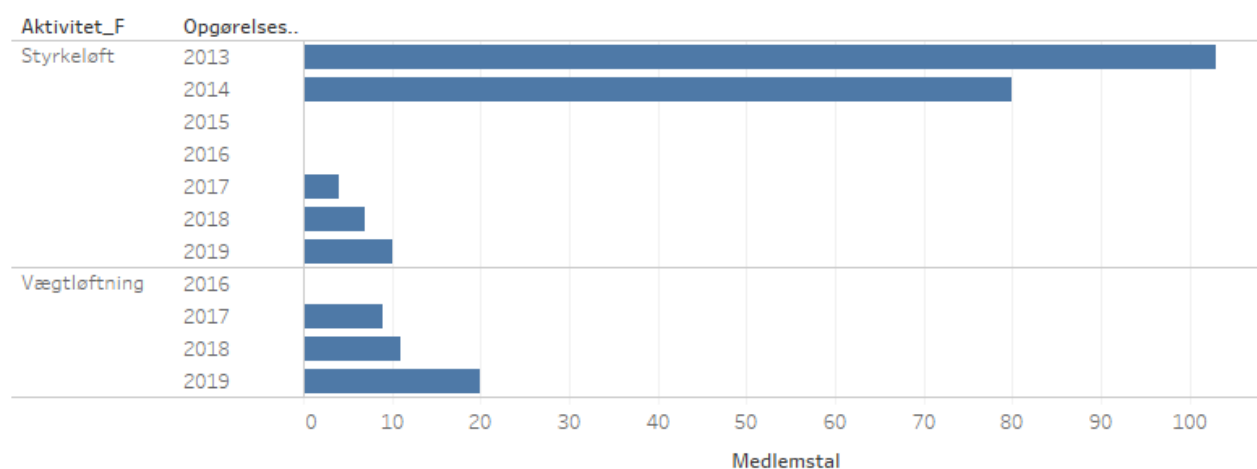
På udviklingsforum for gymnastik præsenterede gruppen deres tanker for kommunens øvrige gymnastikforeninger, og fik umiddelbar opbakning fra de fleste foreninger – især hvis man i højere grad tænkte al gymnastik i kommunen sammen – både i forhold til at give de mindre klubber adgang til de gode faciliteter, men også i højere grad end i dag at styrke samarbejdet på en lang række områder (træneruddannelse, hjælp til aktiviteter og events m.m.). Tankerne om Gymnastikkens højborg skal altså ikke udelukkende ses som et projekt for de involverede foreninger, men for alle gymnaster og alle gymnastikforeninger i kommunen.

Foreningsfitness og styrkeløft & vægtløftning

UDVIKLINGEN I FITNESS SIDEN 2012

UDVIKLINGEN I STYRKELØFT OG VÆGTLØFTNING SIDEN 2012

*indtil 2013 – aktivitet hos JDR

Aldersopdelt medlemstal Fitness og styrkeløft & vægtløftning

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	914	1.343	1.237	1.396	1.811	2.087	2.837	3.151
0 - 12 år	11	17	0	3	20	21	84	88
13-18	133	162	131	150	222	255	354	378
19-24	112	206	144	152	227	277	318	337
25 - 59 år	524	747	796	880	1.094	1.269	1.637	1.776
60 + år	134	211	166	211	248	265	444	572

Fitness er en af de eksplosivt voksende aktiviteter i foreningslivet og generelt blandt danskerne i de sidste 10-15 år. Første gang IDAN lavede "Danskernes Idræts- og motionsvaner" i 2007 blev meget af det etablerede foreningsliv rystede over, at op imod 600.000 danskere dyrker denne aktivitet. I dag vurderer man, at den kommercielle fitnessbranche har over 1 million kunder – hvilket kan antyde, at der alene i Holstebro Kommune vil være (forsigtig anslået) omkring 7-8.000 borgere, der dyrker fitness på kommercielt plan.

Mange foreninger er begyndt at etablere foreningsbaserede fitnesscentre og motionscentre, og også nogle selvejende haller driver selv et center eller udlejer arealerne til kommercielle virksomheder, som driver fitness- og motionscentre. I perioden 2012 til 2019 er medlemstallet i foreningsfitnessforeninger steget med over 2.000 medlemmer. Stigningen ses især i aldersgruppen 25-59 år, altså blandt den voksne målgruppe, som mange andre aktiviteter oplever et frafald indenfor. Med godt og vel 3.100 medlemmer udgør fitness-brugerne en stor del af brugerne i de selvejende haller, og tilbagemeldinger fra halpersonale og bestyrelser er meget positive over den aktivitet og det liv, fitness-brugerne bringer ind i hallerne. De fleste medlemmer af foreningsfitness kombinerer deres aktivitet mellem holdtræning og individuel træning, der kan afvikles fleksibelt.

Sideløbende med udviklingen inden for fitness ses nogle klare tendenser inden for flere idrætter, hvor der er kommet et øget fokus på fysisk funktionel træning i form af bl.a. skadesforebyggende styrketræning og grundtræning, som et supplement til den enkelte idræt. Dette ses i Holstebro Kommune blandt andet ved at idrætter som roning, karate, boksning, atletik, gymnastik, rugby, amerikansk fodbold, håndbold og fodbold har etableret styrketræningsfaciliteter lokalt i egne lokaler. Aktiviteten i disse faciliteter er sandsynligvis ikke medregnet i CFR-tallene herover.

Fitness har sine rødder i den kommercielle idræt. Hvor fitness i sit udgangspunkt havde sine rødder i styrkeløft og vægttræning, ser man i dag en branche, der konstant udvikler sig i forhold til at udvikle fitness-begrebet og de afarter af fitness, der udbydes kommercielt. I dag er billedet præget af spinning, aerobic og andre bevægelsesformer udbudt som holdtræning (boksning, yoga etc.), som fungerer som et supplement til den individuelle styrketræning. Udviklingen inden for foreningsfitness følger i nogen udstrækning udviklingen i de kommercielle fitnesscentre. Der er fokus på, at lokalerne er rene og indbydende, og at materialerne er nye og velholdte. Flere af de foreningsfitness-faciliteter, der har været med længe, begynder at tale om manglende plads og et behov for udskiftning og udvidelse af sortiment af maskiner.

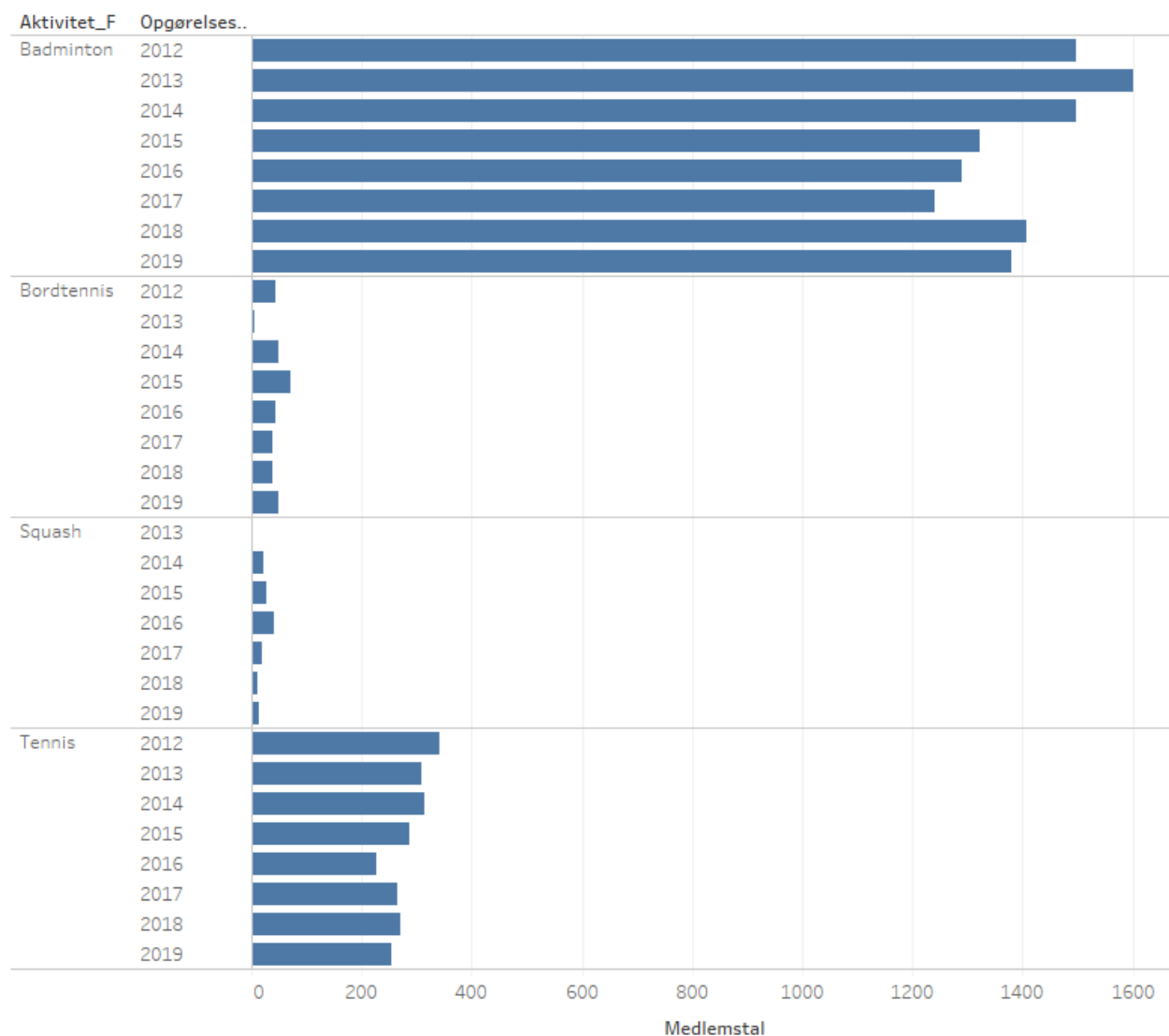
6. Behov for flere og bedre faciliteter til foreningsfitness

Der er i dag foreningsfitness i alle selvejende haller på nær Sevel Hallen, Ejsing Egebjerg-hallen og Sir Lyngbjerg-hallen. Alle tre haller har planer om etablering af et foreningsfitness-tilbud inden for den nærmeste fremtid.

Mejrup Kultur og Fritidscenter har et ønske om en udvidelse af deres fitness med som et centralt punkt i deres renoverings-/udviklingsprojekt for hallen.

Ketchersport

UDVIKLINGEN I KETCHERSPORT SIDEN 2012

Aldersopdelt medlemstal Badminton, Tennis, Bordtennis og Squash

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	1.881	1.916	1.882	1.706	1.601	1.563	1.727	1.695
0 - 12 år	432	377	337	306	264	253	300	321
13-18	212	196	198	159	136	163	166	182
19-24	97	95	76	77	60	57	54	49
25 - 59 år	863	948	998	874	847	808	863	809
60 + år	277	300	273	290	294	282	344	334

Betegnelsen ketchersport dækker over badminton, tennis, squash og bordtennis. De fire traditionelle idrætter suppleres snart i Holstebro Kommune af det hurtigt voksende spil padel – eller padel-tennis.

Badminton og tennis har traditionelt været de to største idrætter indenfor ketchersporten – ikke bare i Holstebro Kommune, men også på landsplan. Særligt i 1980'erne var begge idrætter blandt de allermest populære, men siden er det gået drastisk tilbage – især for tennissporten, der pt. ligger på ca. 1/3 af de medlemmer, man havde i 1980'erne. Denne udvikling ses tydeligt, når man ser på faciliteterne for tennis. I 1980'ere etablerede man tennis i forbindelse med stort set alle idrætsanlæg i de mindre samfund. Mange af disse anlæg består i dag, men bruges kun i ringe omfang, da der kun er etablerede foreningstilbud i Holstebro, Mejdal, Tvis, Vinderup og Ulfborg.

Flere af banerne lokalt er i så dårlig stand, at det vil kræve en større indsats at gøre dem spilbare igen. I et facilitetsperspektiv vil det altså i højere grad være et spørgsmål om fjernelse eller omdannelse til andre formål, der er udfordringen snarere end etablering af nye baner.

Tennis kan spilles indendørs i Holstebro Tennisklub på anlægget ved Holstebro Stadion. Det vurderes ud fra antallet af aktive tennisspillere, at de to baner dækker det nuværende og kommende behov for tennis indendørs.

Udviklingen for badminton har været mindre radikal end for tennissporten. Man har mistet mange medlemmer i forhold til 1980'erne og 1990'erne, men de seneste godt og vel 10 år er udviklingen stabiliseret og flere steder melder badmintonklubber om øget interesse for spillet. Der findes en special-facilitet i Holstebro kun til badminton (Holstebro Badmintonhal tidligere Junior-hallen), men

ellers udmærker badminton sig, i et facilitetsperspektiv, ved at være en meget fleksibel idræt, der kan spilles i gymnastiksale, multisale og i de almindelige idrætshaller. Disse facilitetstyper findes rigtig mange steder spredt ud over hele Holstebro Kommune, og der meldes heller ikke ønsker ind i forhold til etablering af flere faciliteter for badminton.

Bordtennis er en forholdsvis lille idræt foreningsmæssigt, men i perioder en meget populær idræt i skolerne og i fritidstilbud. Den største forening i Holstebro Kommune, Holstebro Bordtennisklub, har til huse i Nørreboulevardskolens hal, og her har klubben netop fået lavet aftaler om klublokaler, så der forventes ingen ændringer her facilitetsmæssigt i den nærmeste fremtid.

Squash kan spilles i Mejrup og Sdr. Nisum. Squash er en meget lille idræt, der har oplevet en markant tilbagegang på landsplan siden storhedstiden i 1990'erne. Der er ikke ytre ønsker om nye faciliteter.

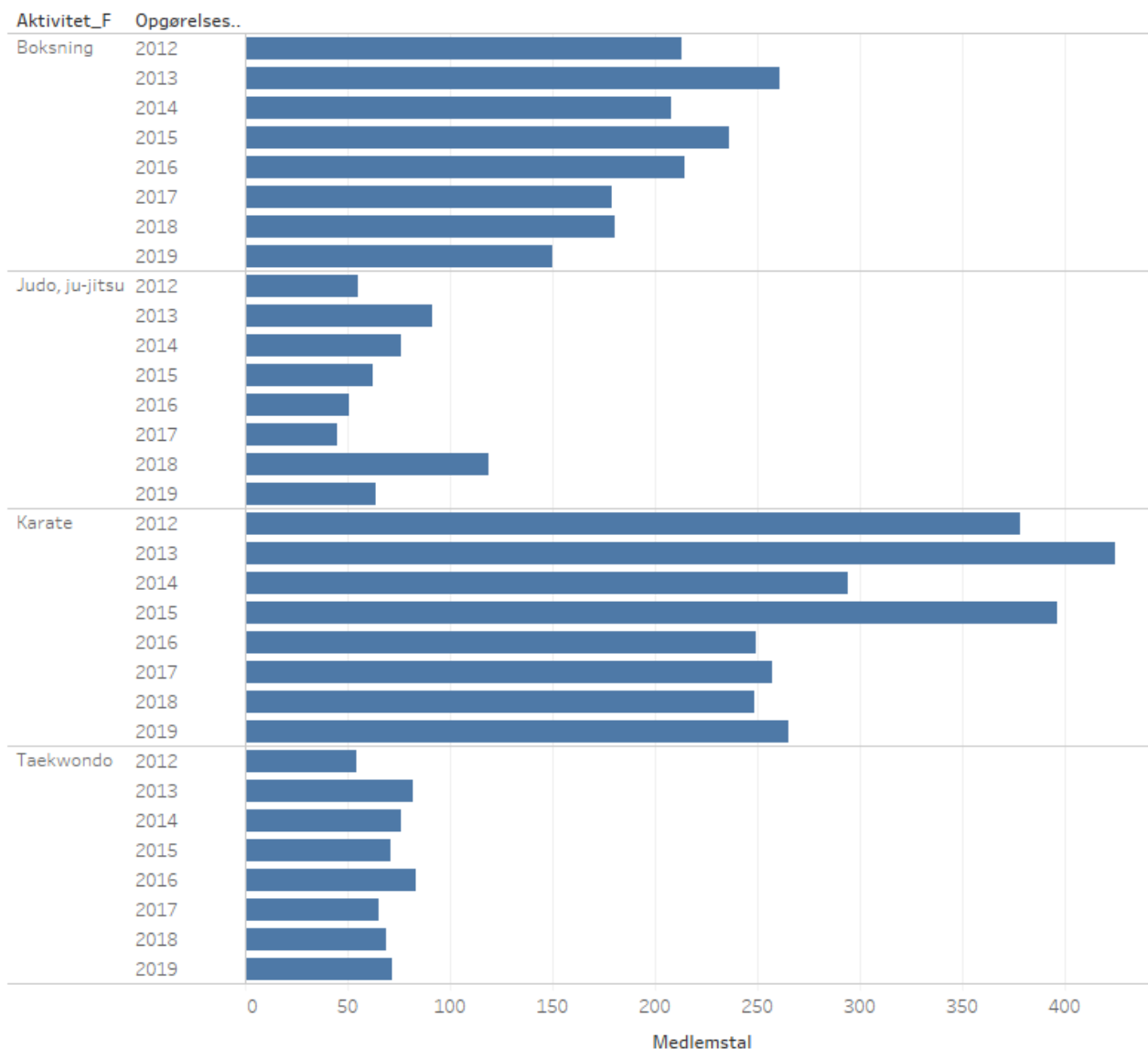
7. Behov for etablering af padel-tennisbaner i foreningsregi

Padel er en ny og hastigt voksende ketchersport. Sporten er pt. en af de hurtigst voksende idrætter i Europa, og også herhjemme vinder sporten hastigt indpas. I Danmark udvikler idrætten sig pt. i to spor – et kommercielt og i et foreningsbaseret spor. Sporten er organiseret under DTU (Dansk Tennis Union), som vurderer det samlede facilitetsbehov til at ende på ca. 700 baner på landsplan i løbet af de kommende 5-6 år.

I Holstebro Kommune er der planlagt to udendørs baner hos Holstebro Tennisklub, og der er ønsker om etablering af baner i foreningsregi i Vinderup, og der er et kommercielt padel-tilbud på vej i Holstebro by (indendørs). Det kan være vanskeligt at vurdere det endelige behov for faciliteter, og man bør derfor overveje om banerne kan anlægges, så de på et senere tidspunkt kan anvendes til andre formål (street-fodbold, street-basket etc.).

Kampsport

UDVIKLINGEN I KAMPSPORT SIDEN 2012

Aldersopdelt medlemstal Karate, Taekwondo, Judo og jiu jitsu, Boksning og øvrig kampsport

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	720	865	654	765	597	546	616	551
0 - 12 år	311	346	270	311	200	211	206	186
13-18	115	173	125	170	142	112	118	112
19-24	86	93	68	92	77	57	61	70
25 - 59 år	198	245	183	182	172	158	227	174
60 + år	10	8	8	10	6	8	4	9

Kampsport er en samlebetegnelse for forskellige idrætter – fra boksning til en lang række østlige kampsports. Idrætterne har mange fællestræk og også mange forskelligheder, men det, der kendetegner kampsporten i Holstebro Kommune, er det gode samarbejde på tværs af de forskellige klubber.

2/3-dele af de i alt 551 medlemmer i kampsportsklubberne i Holstebro Kommune i 2019 er under 25 år, og deraf er 186 af medlemmerne endog under 12 år. Det vil sige, at en tredjedel af kampsportsklubbernes medlemmer er under 12 år. Medlemsprofilen for kampsportsklubberne er dermed karakteriseret af, at langt hovedparten af medlemmerne er børn og unge, og klubberne har et særligt godt tag i unge, der er faldet fra f.eks. håndbold og fodbold og ønsker at starte på en frisk. Klubberne er også kendetegnet ved at have gode tilbud til børn og unge med forskellige fysiske og sociale udfordringer.

Ser man på medlemsudviklingen for kampsport de senere år, så kan man konstatere et fald på ca. 15 % - et fald der primært findes i de to store kampsportsgrene boksning og karate.

Klubberne mødes i Holstebro Kommune i udviklingsforum for kampsport, hvor behovet for faciliteter ofte drøftes. En af de facilitetsmæssige udfordringer er, ifølge klubberne, den manglende synlighed, de oplever i forbindelse med deres idræt. Mange af foreningerne har til huse i faciliteter, der ikke er synlige for offentligheden, og som måske ikke virker så indbydende og appellerende til borgere, der ikke kender klubberne. En pointe, der blandt andet underbygges i forskningsprojektet "Fremtidens idrætsfaciliteter", hvor netop aspekter som synlighed, åbenhed og bygningernes æstetiske rammer, spiller en rolle for facilitetens evne til at tiltrække og generere aktivitet.

8. Behov for kampsportscenter, der kan give synlighed og synergi

Ser man på facilitetsudviklingen for kampsport på landsplan, så findes der en lang række eksempler på, at kampsportsforeninger har oplevet medlemsvækst, når de placeres sammen med enten andre kampsportsforeninger eller sammen med andre idrætter. Drøftelserne blandt foreningerne i Udviklingsforum for kampsport, er mundet ud i et ønske blandt en (stor) gruppe af foreningerne, om at forfølge ideen om dannelsen af et kampsportscenter, hvor foreningerne kunne have til huse omkring en række fællesfaciliteter. Pt. undersøges muligheden for at flytte ind på Døesvejens Fritidscenter, der har ledig kapacitet efter at flere af centrets brugere har forladt stedet.

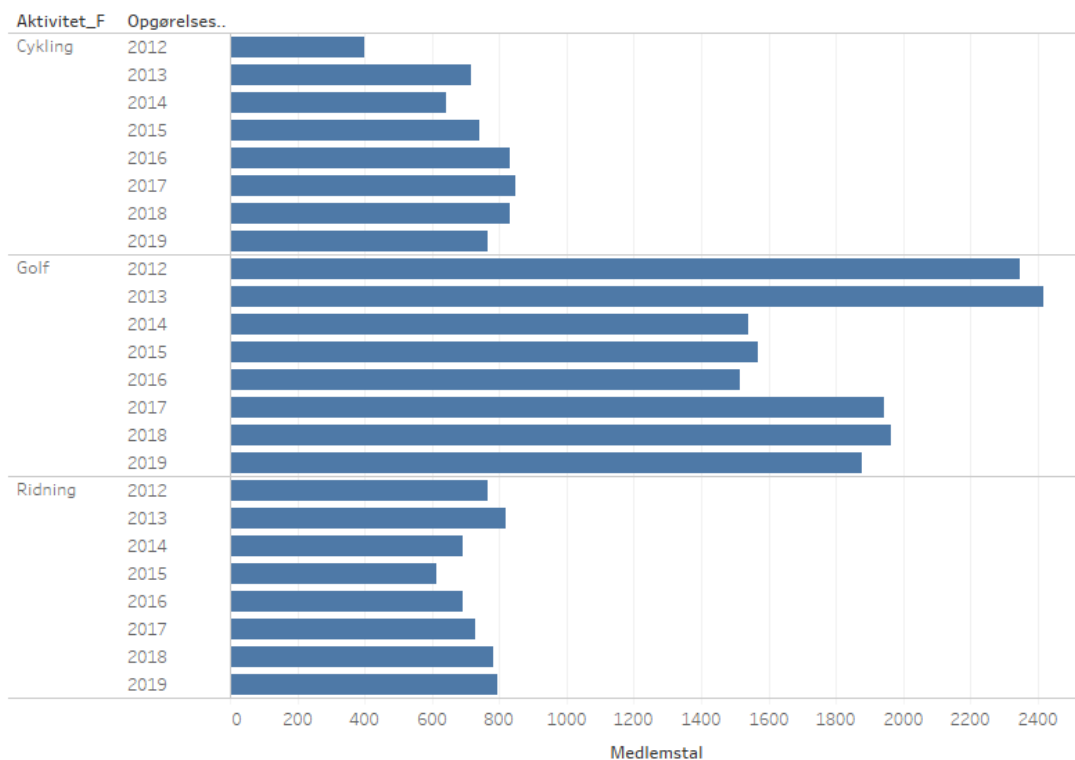
I Ulfborg arbejdes der, mens denne analyse bliver udarbejdet, på at samle Ulfborg bokseklub og Ulfborg Karateklub i fælles lokaler i Vestjysk Fritidscenter. Udover de to konkrete projekter, er der ikke en forventning om eller ønsker til nye faciliteter for kampsporten i Holstebro Kommune.

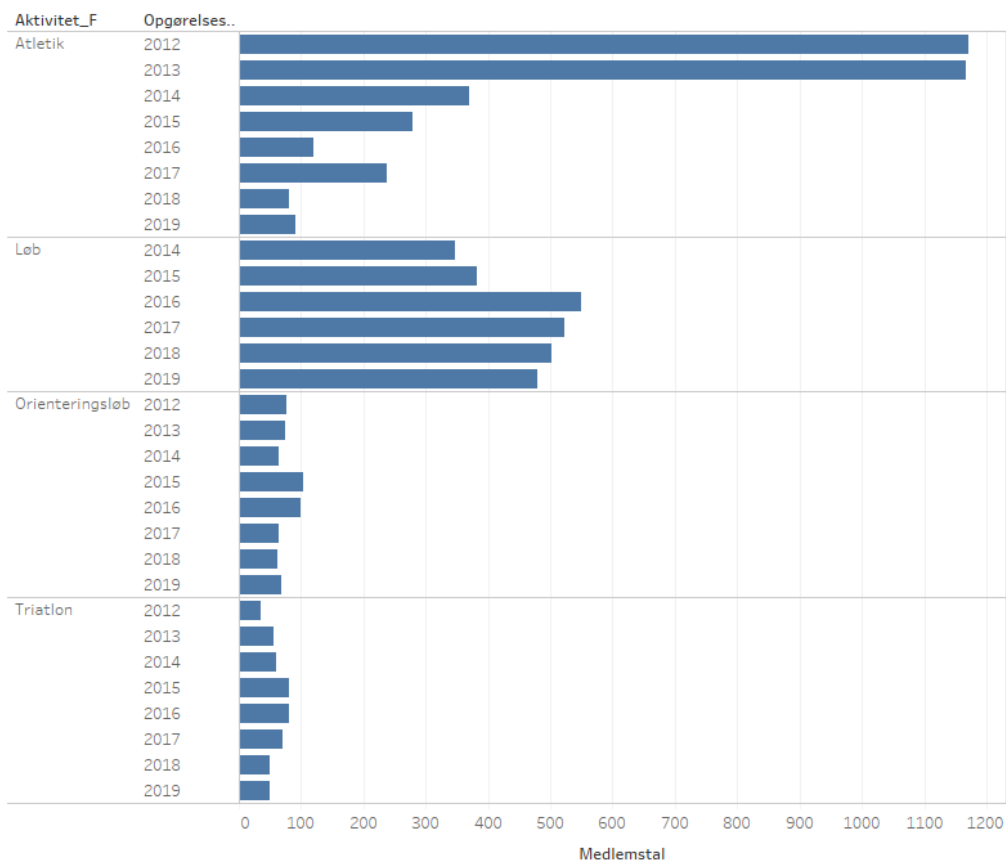
Udeidræt – idræt og bevægelse i naturen

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Løb	580	724	566	528	549	523	502	480
Cykling	253	539	471	465	479	510	493	445
MTB	145	178	173	274	354	338	338	319
Orienteringsløb	77	75	63	104	99	64	62	69
Triatlon	36	55	60	80	81	70	49	50
Atletik	137	127	150	111	120	105	81	90
Motionsvandring	462	315	326	330	328	348	356	402
Rulleski/ski	40	61	39	24	30	24	21	18
Golf/krolf	2.347	2.415	1.541	1.569	1.540	1.958	1.976	1.877
Svæveflyvning	48	25	27	32	22	18	19	22
Faldskærmsudspring	199	224	204	387	241	285	280	316
Modelflyvning		1		24	26	40	37	28
Krocket	137	135	122	56	95	107	112	101
Petanque	81	71	56	63	66	63	64	78
Ridning	766	821	693	613	693	727	782	796
Motocross	83	111	111	147	138	166	129	125
Speedway	153	169	172	109	91	91	89	28
ATV						91	65	70
Automobilsport	10	11	12	15	13	13	15	15
I alt	5.554	6.057	4.786	4.931	4.965	5.541	5.470	5.329

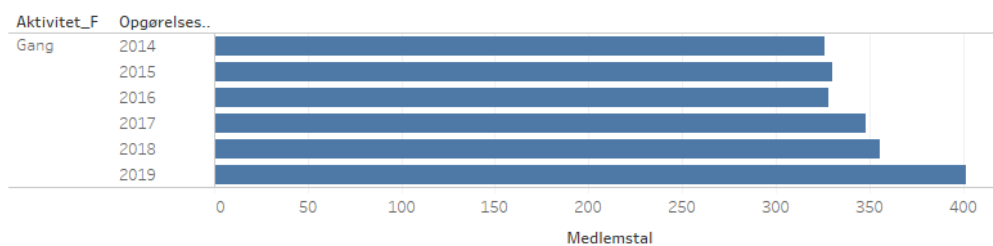
UDVIKLINGEN I CYKLING, GOLF OG RIDNING SIDEN 2012

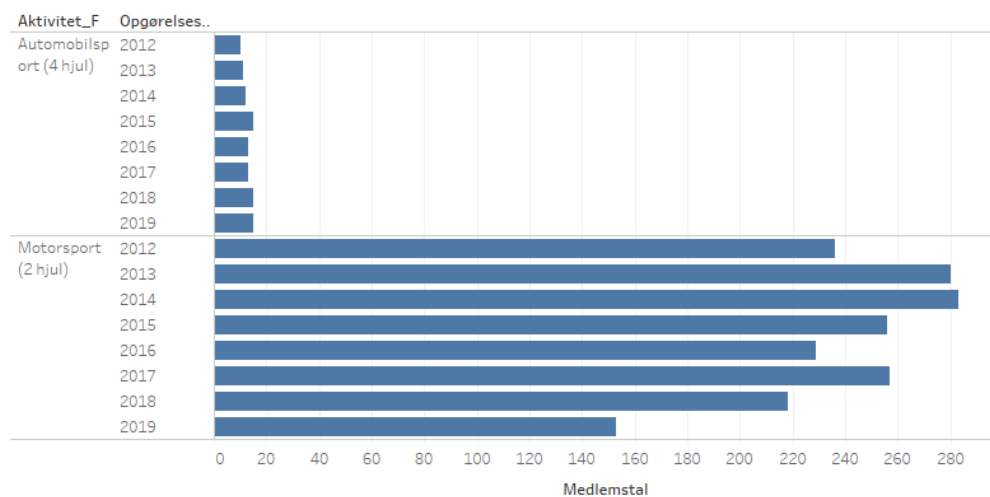
UDVIKLINGEN I ATLETIK OG LØB SIDEN 2012

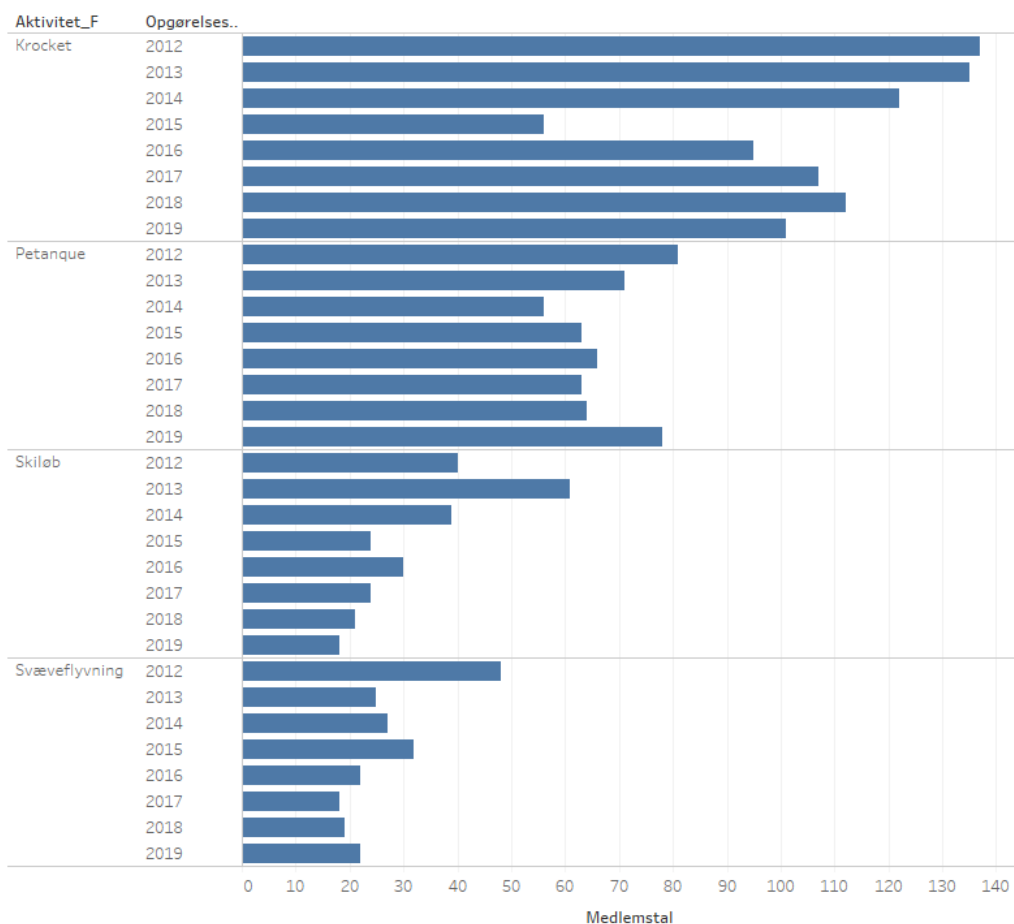
UDVIKLINGEN I GANG - VANDRING SIDEN 2012

UDVIKLINGEN I MOTORSPORT SIDEN 2012

UDVIKLINGEN I KROCKET, PETANQUE, SKILØB OG SVÆVEFLYVNING SIDEN 2012

Samlede, aldersopdelte medlemstal for ovenstående udeidrætter:

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	5.547	6.057	4.786	4.954	4.965	5.583	5.405	5.259
0 - 12 år	420	460	378	406	395	347	399	324
13-18	366	389	353	296	356	336	350	368
19-24	383	423	351	513	339	479	376	352
25 - 59 år	2.776	3.146	2.190	2.213	2.254	2.473	2.304	2.200
60 + år	1.602	1.639	1.514	1.526	1.621	1.948	1.976	2.015

Udeidræt er en samlet betegnelse for alle de foreningsidrætter, der anvender naturen som facilitet for deres idrætsudfoldelse. Enkelte af ovenstående idrætter anvender specialfaciliteter (speedway, motocross, golf, petanque og ridning), men er medtaget i oversigten, da idrætterne deltager samlet i udviklingsforum for udeidræt.

Naturen er blevet den mest populære arena for idræt og bevægelse for voksne borgere i Holstebro Kommune på bekostning af idræt i haller (fodbold, håndbold etc.). Særligt golf har en stor medlemstilslutning, idet 36% af alle medlemmer i de oplyste udeidrætter er aktive golfspillere.

Denne udvikling ses også på landsplan, hvor der samtidig også er kommet mere fokus på udvikling af naturen som idrætsfacilitet.

Naturen danner ramme for rigtig meget foreningsidræt, men den rummer et endnu større potentiale som facilitet for de uorganiserede idrætsudøvere, som strømmer til skove, plantager og andre steder i Holstebro Kommunes varierede og smukke natur. Et eksempel er mountainbike-sporten, hvor 325 var medlem af den folkeoplysende foreningen "MTB Holstebro mountainbike" i 2019, men det anslås kun at udgøre ca. 10 % af den samlede mængde af mountainbikere i kommunen. F.eks. har facebookgruppen "MTB Holstebro" 1142 medlemmer i april 2020. Da Holstebro Kommune i 2016 spurgte de voksne borgere om deres foretrukne måder at bevæge sig og dyrke idræt på, pegede hovedparten på naturen via aktiviteter som løb, vandring, cykling og mountainbike.

Som nævnt har Holstebro Kommune megen smuk og varieret natur. Det appellerer til idrætsbrug, men naturen rummer også et behov for naturpleje og -beskyttelse, så udvikling af naturen som idrætsfacilitet bør i høj grad foregå hånd i hånd med et beskyttelses- og forebyggelsesperspektiv. Ud over de mange borgere, der strømmer ud i naturen, så besøges naturen også af en lang række besøgende, der ikke nødvendigvis bifalder horder af MTB-ryttere; jægere, ryttere, spejdere, ornitologer og andre grupper bruger naturen på en radikal anderledes måde end mange af idrætsforeningerne.

Ser man facilitetsudvikling i naturen i et økonomisk perspektiv, så tegner der sig et markant andet billede, end hvad angår den øvrige facilitetsudvikling. I facilitetsudvikling i naturen kommer man langt med få midler, når man ser på anlæggelse af løberuter, hestestier og cykelruter i forhold til halbyggerier og kunstgræsbaner. F.eks. er reparationen af MTB spor i Skånsø blevet udført for 65.000 kr., hvilket kan sættes i perspektiv til, at der f.eks. ydes 546.624 kr. i tilskud til 1.800 timers foreningsbrug af en "20x40 idrætshal" om året i hver af kommunens selvejende haller. Der findes ikke målinger på hvor mange, der benytter MTB-sporet i Skånsø om året og i hvor mange timer, men ud fra de tal vi har, angiver 20% af de idrætsaktive, som benytter naturen, at de benytter Skånsø-området generelt. (Henvisning til kapitel 1)

Meget af facilitetsudviklingen i Holstebro Kommune - og Danmark generelt - er sket med en stor grad af brugerinvolvering og frivillighed. Dette har en klar fordel, ud over det økonomiske aspekt, idet det skaber en stor grad af ejerskab blandt brugerne – et ejerskab, der er særdeles nødvendigt også hvad angår udendørsfaciliteterne til idrætsbrug, når man samtidig ønsker at bevare den øvrige natur og tilgodese andre brugere.

Hvad angår de specialfaciliteter, der er nævnt ovenfor, så er der pt. ingen større ønsker om facilitetsudvidelser, men snarere på renoveringsbehov. Golf i Holstebro har organiseret sig på en ny måde, i et forsøg på at vende en negativ medlemsudvikling. Flere ridesportsforeninger melder om udfordringer på medlemsudvikling, på trods af, at der ser ud til at være nogenlunde status quo ifølge medlemstallene, og fokus her er, på samme måde som for golf, at få flere medlemmer. Flere af faciliteterne til ridning beliggende i Holstebro Kommune vurderes at trænge til modernisering. Speedway oplever stor medlemstilbagegang og kæmper for overlevelse på et speedway-stadion, der rummer en lang række forhold, der kræver udbedringer.

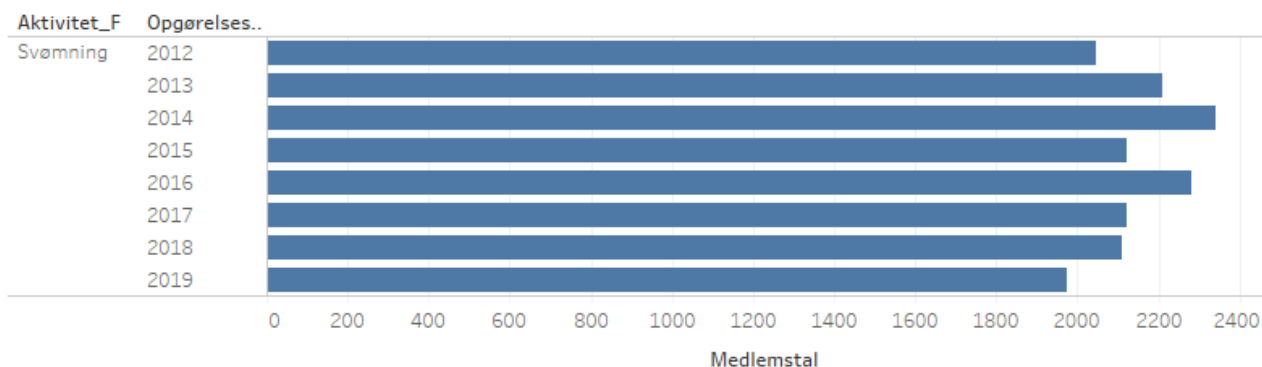
9. Behov for strategisk tilgang til udviklingen af naturen som idræts- og fritidsarena

Traditionelt set er hovedparten af anlægsmidler til idræt gået til haller og boldbaner og i mindre grad til idrætsudøvelse i naturen. Den stigende interesse for naturen som idrætsarena kalder på en strategisk tilgang til udvikling af området. Dels er der blandt de mange udøvere en forventning og et ønske om udvikling af faciliteterne i naturen, men der er også en lang række andre forhold, som bør medtænkes, når naturen skal udvikles som idrætsfacilitet.

Vil man udvikle på naturen som arena for idræt og bevægelse, så bør man tænke fremtidens seniorer ind på lige fod som de øvrige brugere af naturen. På udviklingsforum for senioridræt blev tilgængelighedsaspektet bragt op. Det er ikke alle borgere, der kan færdes på ufremkommelige stier. Nogle har brug for forskellige former for hjælpemidler (gangstativer, rollatorer etc.).

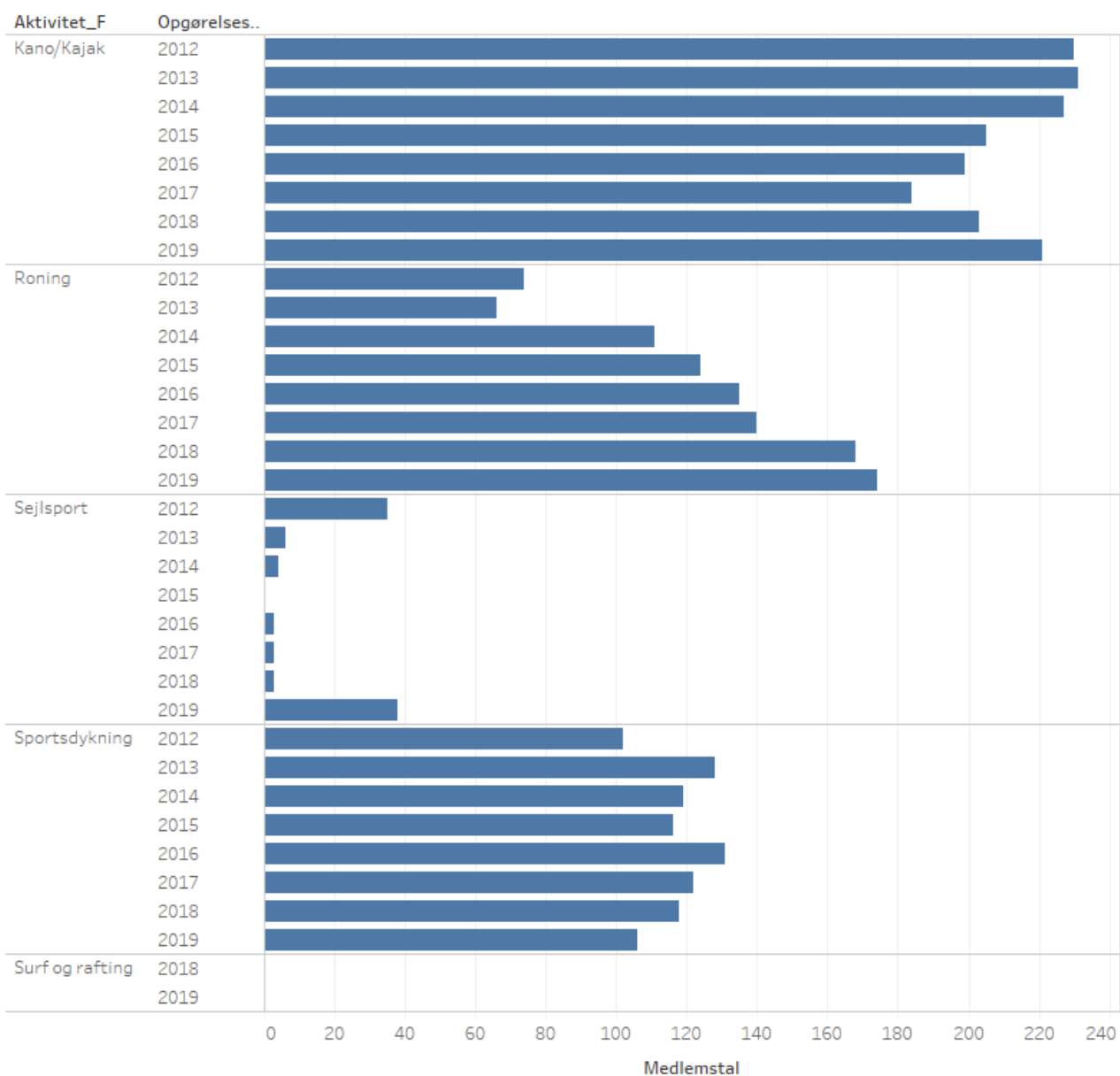
Vandsport

UDVIKLINGEN I SVØMNING SIDEN 2012

Udvikling i svømning 2012-2019

UDVIKLINGEN I VANDSPORT SIDEN 2012

Aldersopdelt medlemstal for svømning, roning, kano og kajak og sportsdykning

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	2.452	2.633	2.797	2.566	2.747	2.566	2.600	2.475
0 - 12 år	1.353	1.583	1.756	1.583	1.688	1.536	1.591	1.484
13-18	169	169	187	175	192	204	179	236
19-24	43	46	48	48	71	61	71	61
25 - 59 år	628	564	564	524	533	487	455	416
60 + år	259	271	242	236	263	278	304	278

OBS: Der findes ingen registrerede sejlsports- eller surf & raftingklubber i Holstebro Kommune, men idrætsgrene er generelt i god udvikling i Danmark.

Gruppen af foreninger, der har aktiviteter i vand, har, ud over det våde element, det til fælles, at de i større og mindre grad, bruger såvel svømmehaller, som naturen som arena for deres aktiviteter. Der ses en stagnerende til svag stigning over tid i antal medlemmer, som total set ligger mellem 2452 medlemmer i 2012, toppede i 2017 med 2797, for at falde til 2475 i 2019. Ud over de aktiviteter, der er organiseret i foreningslivet, har især svømning og kajak en stor gruppe af udøvere, der svømmer og sejler selvorganiseret og uden at være en del af en forening. Medlemsprofil for "Vandsport"-foreningerne i Holstebro Kommune ses tydeligt at være præget af mange medlemmer under 12 år, i det ca. 60% af den samlede medlemsgruppe er under 12 år.

Svømmehaller er den dyreste og mest omkostningstunge specialfacilitet, der findes i Holstebro Kommune. Der findes 3 svømmehaller – i Holstebro, Vinderup og Ulfborg. Målt pr. indbygger så er det lidt under 20.000 borgere pr. svømmehal. Om det er passende, for meget eller for lidt kan være vanskeligt at afgøre, idet der er stor forskel på de enkelte typer af svømmehaller (størrelse, beliggenhed og antal special-funktionaliteter). Derudover er en svømmehal en specialfacilitet, som brugerne gerne rejser længere efter, hvilket betyder, at der også vil være en brugerpendling på tværs af kommunegrænserne. Den foreningsorganiserede svømning oplever totalt et medlemstal i omegnen af 2000 til 2300 i perioden 2012-2019, hvilket svarer til ca. 700 medlemmer pr specialfacilitet/svømmehal.

Den største tæthed i antal brugere findes i Holstebro Badeland. Badeland har længe været drevet som en kombination af et kommercielt badeland, offentlig svømmehal, skolesvømning og hjemsted for en lang række foreninger. Ved udgangen af 2021 overtager Holstebro Kommune driften af en renoveret svømmefacilitet, hvor den kommercielle badelandsfunktion er taget ud, og hvor der laves mere plads til foreningerne. Foreningerne melder tilbage, at man forventer, at den nye facilitet i højere grad end i dag vil kunne dække de behov, klubberne har for at kunne udvikle deres porteføljer af aktivitet.

En renovering af en svømmefacilitet er en kompliceret øvelse, der vil tage tid. Klubberne udtrykker en vis ængstelse i forbindelse med den periode, hvor anlægget er under ombygning, men er samtidig tilfredse med, at de har adgang til svømmefaciliteter under hele ombygningsprocessen.

Både svømmehallerne i Ulfborg og Vinderup har gennemgået gennemgribende moderniseringer i forbindelse med de skærpede miljøkrav, der blev besluttet og skulle træde i kraft i 2015 og 2016. Begge svømmehaller er i fin stand og med tilfredse brugere.

I Holstebro Kommune har både kajakklubben Pagaj og Holstebro Roklub en lang historie og stolte traditioner. Begge klubber har til huse i hver deres klubhus ved vandkraftsøen, hvor der gennem tiden er udviklet et velfungerende rostadion, som i dag rummer både gode træningsmuligheder samt muligheder for at afholde nationale mesterskaber. Kajakklubben Pagaj bruger desuden den omkringliggende natur til ture på vandet.

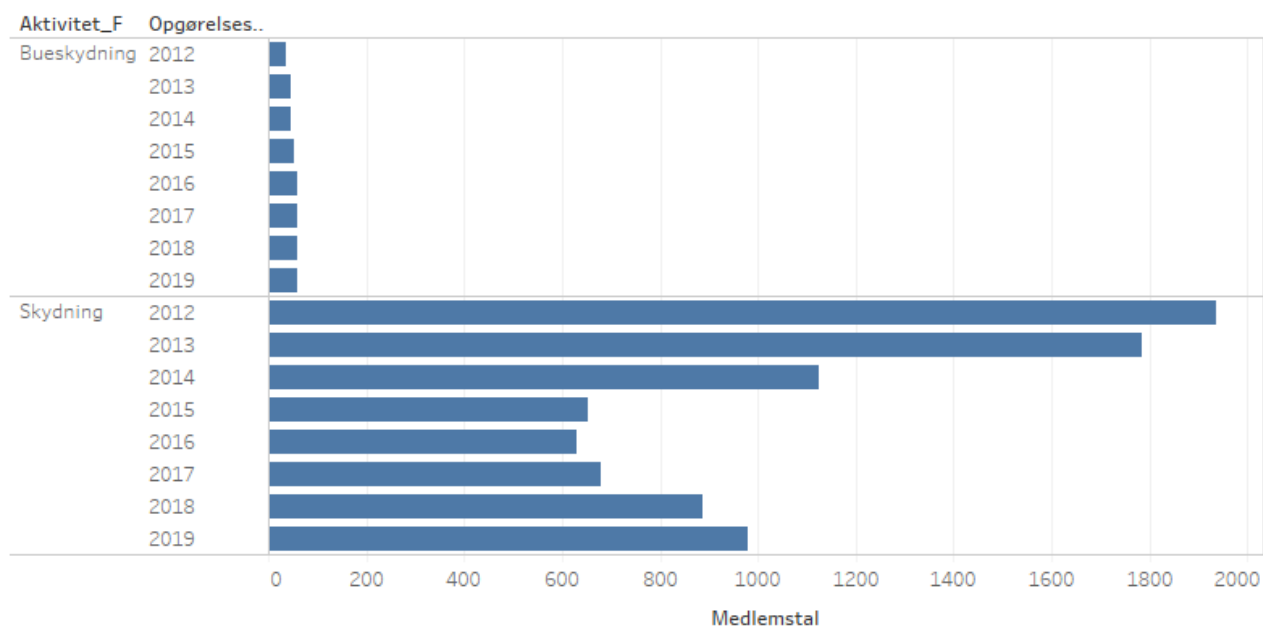
Endelig findes der i Thorsminde en specialfacilitet for den lille ro-form Coastal Roning, hvor man bruger de gode forhold med Nissum Fjord og Vesterhavet som base for roning i hav. Der findes en lille klub i Thorsminde, men ellers tiltrækker faciliteten gæster fra resten af landet – primært i sommerhalvåret.

10. Behov for udvikling af "foreningshuse" ved Vandkraftsøen

I et facilitetsperspektiv, er der stor tilfredshed med Vandkraftsøen som ramme for roning af begge arter. Roklubben er udfordret af, at deres klubhus er meget nedslidt og utidssvarende, og der arbejdes derfor med et projekt, der skal give klubben en ny base. Det ny projekt indtænker nye brugergrupper, som ønsker bynære naturoplevelser (yoga, mindfulness etc.). Pagaj har planer om mindre bygningsmæssige ændringer på sigt af deres klubhus, som ligger som nabo til roklubbens klubhus.

Skydning

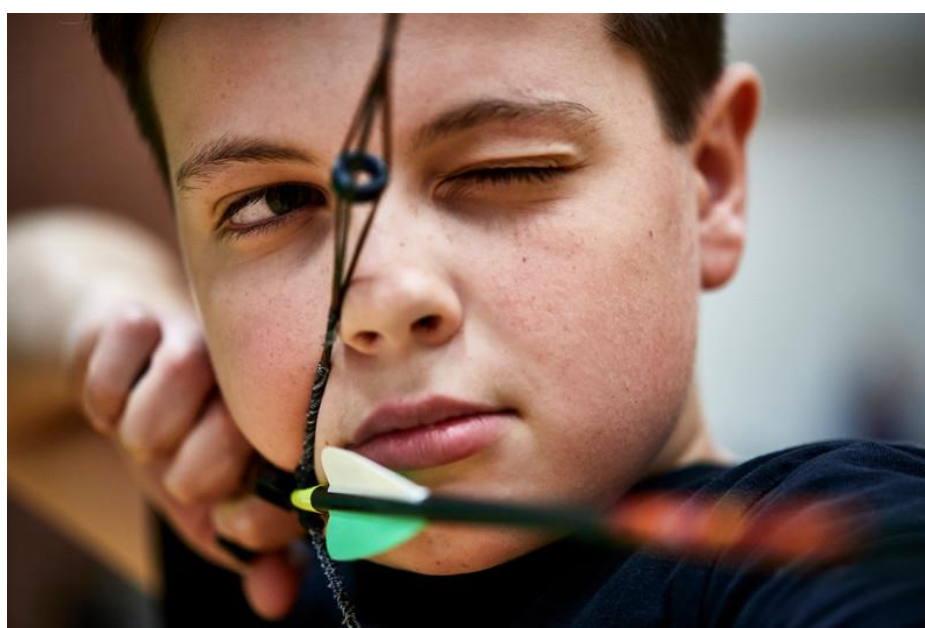
UDVIKLINGEN I SKYDNING SIDEN 2012

*Jagtforeningerne er ikke længere medlem af DIF. Det betyder en stor nedgang i medlemstallet.

Aldersopdelt medlemstal skydning og bueskydning

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	1.970	1.832	1.171	705	690	742	946	1.038
0 - 12 år	123	121	110	110	91	127	88	77
13-18	266	111	94	82	80	70	79	104
19-24	192	160	52	73	83	100	86	132
25 - 59 år	995	1.021	592	301	304	311	464	498
60 + år	394	419	323	139	132	134	229	227

I Holstebro Kommune falder idrætsudøvere, der har skydning til fælles, i to kategorier. Der er en lille, men ambitiøs bueskytteklub, der som prioriteret idræt i Holstebro Kommunes Team Danmark-samarbejde, præsterer store resultater på eliteniveau, og så en stor gruppe foreninger, der skyder med pistol og gevær. De to grupper gennemgås i det følgende hver for sig.

Holstebro Bueskytteforening har til huse på Idrætscenter Vest, hvor man dels har et indendørs (25 meter) skydeanlæg og et stor udendørs skydeanlæg. Bueskytterne har oplevet en stor vækst af medlemmer selvom man stadig – til sammenligning med andre idrætter – er en mindre idræt. Klubben udtrykker stor tilfredshed med de eksisterende faciliteter, om end man drømmer om en længere bane til indendørs skydning – en facilitet man kunne dele med kommunens øvrige skytteforeninger. Klubben er en special-idræt, der rekrutterer sine udøvere fra Holstebro Kommune, men i høj grad også fra omegnskommunerne. Klubben finder det problematisk, at der ikke udbetales aktivitetstilskud fra Holstebro Kommune for de udøvere, der pendler ind fra omegnskommunerne. Klubben skelner ikke blandt det tilbud, der gives til medlemmerne og finder det derfor underligt, at man ikke støttes lige meget pr. udøver.

Der er registeret 13 skytteforeninger i Holstebro Kommune, hvoraf de 12 har under 100 medlemmer i 2019. Den største del af skytter i Holstebro Kommune kommer fra foreningerne Holstebro Strandjagtforening (404 medlemmer i 2019), Jyske Dragonregiments Idrætsforening (89 medlemmer i 2019), Holstebro Skytteforening (87 medlemmer i 2019), Vestjysk Hjorteskydebane (80 medlemmer i 2019) og Vinderup Skytteforening (69 medlemmer i 2019). I Vestjylland har man stolte skyttetraditioner, og klubberne oplever da også at have rigtig gode faciliteter. På landsplan er skytteforeningerne blevet fremhævet som en aktivitet, der er meget egnet til f.eks. til børn med ADHD, da den er kendetegnet ved, at der er få børn om hver instruktør/voksen og at aktiviteten stiller krav til vejtrækning og koncentration.

Facilitetsmæssigt giver skytteklubberne udtryk for at være godt kørerende. Især det store skydeanlæg ved Ulfborg er et meget populært og anlægget bruges ca. 700 timer om året af de lokale klubber i 2019, men også i høj grad også af turister, militæret og foreninger fra andre dele af landet. Faciliteten er en gammel "Amtsforening" og blev ved Kommunalreformen i 2007 og kommunesammenlægningen til en "Distriktsforening" administreret af Holstebro Kommune, hvilket giver særlige rettigheder i forhold til Folkeoplysningsloven.

Skytterne har traditionelt udviklet sig i tæt relation til militær og til jægere. De sidstnævnte registreres ikke længere under DIF, men de udgør stadig en stor gruppe (ca. 700- 800), der anvender naturen til deres fritids- og bevægelsesaktivitet.

11. Behov for dialog og styring af naturen som facilitet/ressource til jagt og skydning

Jægerne anvender naturen som facilitet, og adspurgt om deres oplevelse af naturens popularitet blandt andre brugere (MTB, løbere etc.) så tales der om et behov for en styring af naturen som facilitet/ressource. Både i forhold til vildtpleje og til situationer, hvor jagter ødelægges af en flok larmende ryttere på MTB i skoven.

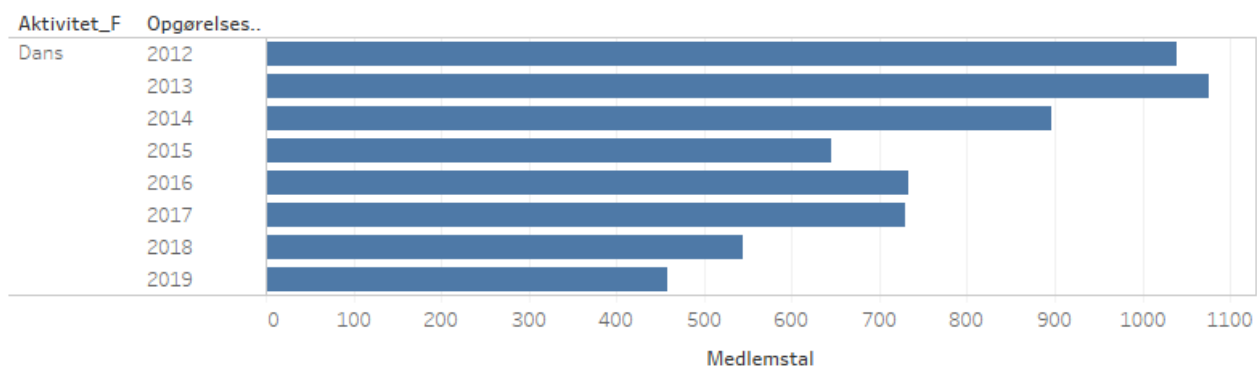
Brugere af skydeanlæg påpeger stigende miljøkrav i forhold til støj og klager fra naboer, som en afgørende faktor i forhold til udvikling af deres aktiviteter og faciliteter. Der er store udgifter forbundet med opfyldelse af diverse krav om reducere støj – udgifter, der potentielt kan udgøre en trussel for skytteklubberne i Holstebro, som må betegnes som en forholdsvis "lille" foreningsidræt trods stolte traditioner. Udgifterne til faciliteter pr. foreningsbruger ligger derfor forholdsvis højt, men er pålagt diverse krav fra myndighederne, som gør dette nødvendigt.

12. Behov for afklaring af potentialerne i forbindelse med modernisering og aktivitets- og medlemsudvikling i skytteklubberne

Da faciliteterne til skytteforeningerne i Holstebro Kommune er relativt mange og medlemstallet i 12 af de 13 skytteforeninger i Holstebro Kommune er på under 100 medlemmer, vurderes det, at der med fordel vil kunne pågå et udviklingsarbejde for at rekruttere medlemmer til den traditionsrige idrætsgren. Dog skal det være med modernisering af f.eks. adgangsforholdene og anlæggenes synlighed for øje, da disse anlæg ofte ligger noget "gemt væk" f.eks. i en kælder og dermed ikke automatisk er en aktivitet, som er synlig for borgerne.

Dans

UDVIKLINGEN I DANS SIDEN 2012

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	1.039	1.075	897	645	733	729	545	458
0 - 12 år	434	262	314	263	357	277	192	117
13-18	56	189	41	28	74	108	56	76
19-24	2	25	9	0	2	3	0	2
25 - 59 år	301	379	298	147	147	173	132	86
60 + år	246	220	235	207	153	168	165	177

Dans er en klassisk idræt/bevægelsesform, som op gennem det 20. århundrede har haft en mængde forskellige former, organiseringsformer og genrer. Traditionelt set er klassisk dans foregået på danseskoler, hvor man betalte for at få undervisning på kommerciel basis. Sideløbende har der været en stor folkedanserbevægelse, hvor folk har mødtes i foreningsbaserede tilbud omkring traditionelle danske danse.

I dag findes der et kommercielt marked i forskellige danskstudier og parallelt med dette, findes der en lang række forskellige former for folkeoplysende foreninger, der udbyder forskellige former for dans. Som det fremgår af udviklingen i medlemstal, så oplever dansen en nedgang i medlemstal på ca. 50% total set siden 2012 og ca. 55% hvad angår aldersgruppen 0-12 årige. Det ser ud som om dansen er i "konkurrence" med såvel gymnastikken, der har flere danselignende aktiviteter, og den kommercielle fitness-branchen, hvor der også udbydes danselignende aktiviteter.

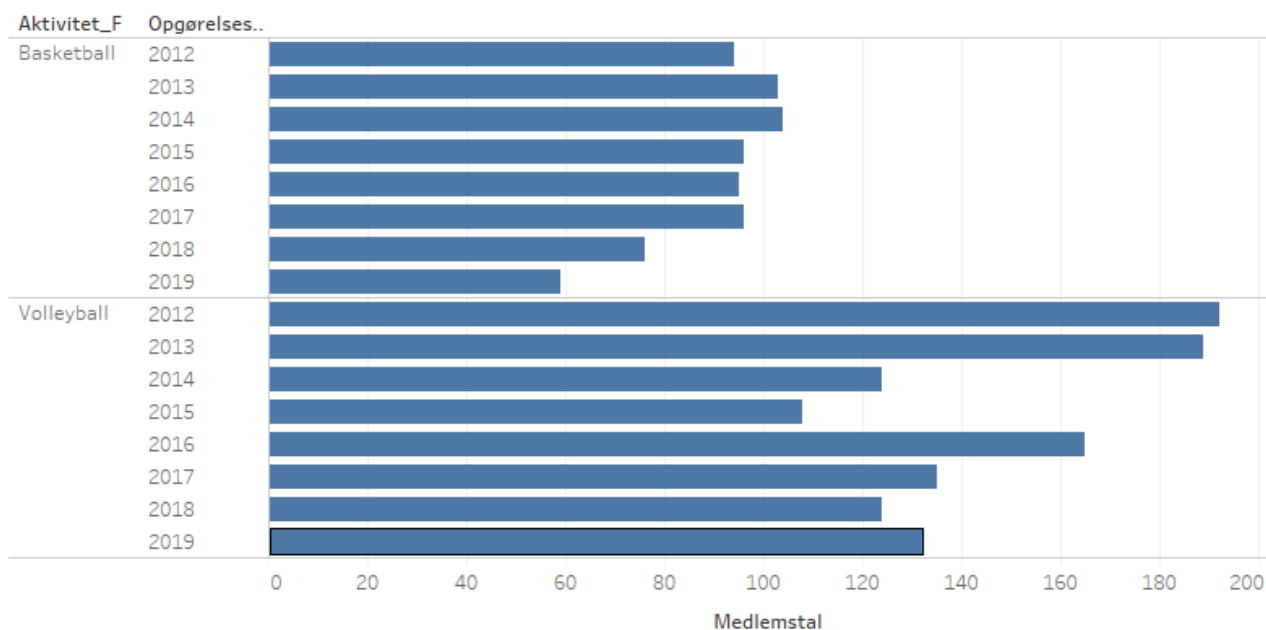
Interessen for folkedans er for nedadgående, men til gengæld tegner der sig en række muligheder for dansen i forhold til at koble sig op på aktiviteter for seniorer og/eller aktiviteter med et sundhedssigte. Flere dansemiljøer taler om en vækst i antal medlemmer f.eks. en voksende gruppe af borgere ramt af Parkinsonssyge, der mødes i Sevel Hallen i regi af patientforeninger.

13. Behov for faciliteter i allerede etablerede idræts- og fritidsmiljøer

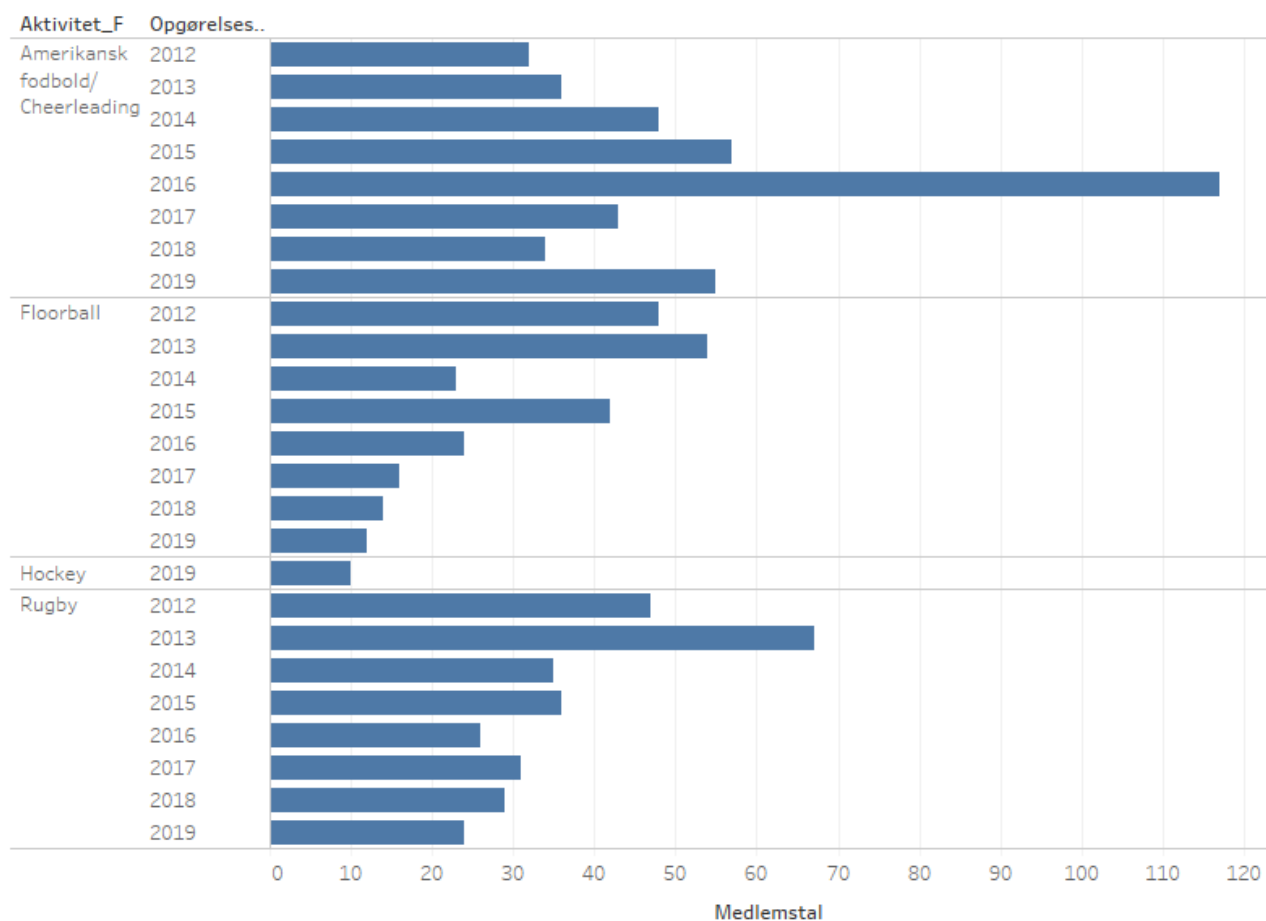
I et facilitetsperspektiv er dans en taknemlig størrelse. Der kan danses i klasselokaler, gymnastiksale m.m. bare der er et musikanlæg og fri gulvplads – faciliteter og udstyr, der findes rigtig mange steder på tværs af Holstebro Kommune. Nogle steder kan mobile spejlvægge gøre det attraktivt for dansehold. Det er heller ikke direkte nye faciliteter, der peges på blandt danseforeningerne, men snarere synlighed og markedsføring af de tilbud, der eksisterer. Skulle der peges på noget, så vil det være at komme ind i faciliteter, hvor der i forvejen er idræts- og bevægelsesaktivitet, således at danseforeningerne kan gøre opmærksom på sig selv i rekrutteringsøjemed. På denne måde passer udfordringerne, som danseforeningerne oplever, meget godt med de udfordringer, der gives udtryk for blandt en række andre idrætter (håndbold, volley, basket etc.)

Øvrige boldspil

UDVIKLINGEN I VOLLEY OG BASKET SIDEN 2012

UDVIKLINGEN I DIVERSE BOLSPIL SIDEN 2012

Aldersopdelt medlemstal for Amerikansk fodbold, Basketball, Volleyball, Floorball og Rugby

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	413	449	334	339	427	321	277	282
0 - 12 år	67	42	41	44	41	57	48	46
13-18	104	140	76	89	122	76	69	61
19-24	77	73	55	66	81	65	65	75
25 - 59 år	164	191	155	134	167	110	84	87
60 + år	1	3	7	6	16	13	11	13

I kategorien "øvrige boldspil" finder vi dels de traditionsrige idrætter som volleyball og basketball, som historisk set har været forholdsvis store idrætter op gennem 1980'erne og 1990'erne, samt en række mindre og nyere sportsgrene; floorball, rugby og amerikansk fodbold, der traditionelt enten henvender sig til en mindre målgruppe eller aldrig rigtig for alvor har bidt sig fast i idrætten i Holstebro – under sidstnævnte tænkes især på floorball, som er en forholdsvis populær idræt i mange andre kommuner.

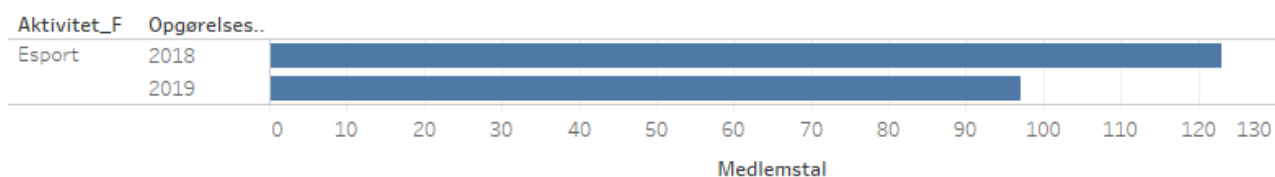
I et facilitetsperspektiv kræver idrætterne ikke særlige faciliteter. Rugby og amerikansk fodbold spiller på modificerede græsbaner (mål og opkridning afviger dog fra fodbold), og de øvrige idrætter kan afvikles i almindelig "20x40" idrætshaller og multisale. Begge facilitetstyper findes i stor stil i Holstebro Kommune, og når man taler med idrætterne, er det heller ikke manglende faciliteter, der tales om. Der kræves blot i nogle tilfælde specielt udstyr som stænger og net til mindre baner eller basketballkurve, som kan indstilles i højde, så de kan bruges til børn.

14. Arealerne i og omkring Holstebro stadionhal bør laves tidssvarende

Idrætterne vurderer selv deres største udfordringer til at være synlighed og markedsføring af deres idrætter med henblik på at få mere aktivitet og flere medlemmer. Medlemstallet viser da også et fald på 33% de seneste 7 år. På udviklingsforum for disse idrætter, kom det frem, at en af deres fællesnævner er, at de alle finder forholdene i og omkring Holstebro Stadionhal mere eller mindre utidssvarende, og alle er enige om, at faciliteterne godt kunne forbedres, hvad angår adgangsforhold, generel tilstand, sammenhæng og moderne udtryk.

E-Sport

UDVIKLINGEN I ESPORT SIDEN 2018

Aldersopdelt medlemstal E-sport

Aldersgr_old	Opgørelsesår	
	2018	2019
Grand Total	123	97
0 - 12 år	85	66
13-18	27	28
19-24	0	0
25 - 59 år	11	3
60 + år	0	0

Som et led i gamer-kulturens udvikling er foreningsfænomenet E-sport opstået som en godkendt folkeoplysende aktivitet. De seneste år er der etableret E-sportsforeninger i Tvis, Mejrup, Borbjerg og Vemb. Fælles for alle foreninger er, at de har til huse i de lokale haller, og det er tanken, at E-sport kan være med til at introducere en gruppe af unge for de idræts- og motionstilbud, der findes i hallerne, samtidig med at de dyrker deres passion for computerspil.

I et facilitetsperspektiv har E-sport været en positiv historie, idet de nye foreninger skaber aktivitet og liv i hallerne, og samtidig har de udnyttet lokalekapacitet i hallerne i form af f.eks. mødelokaler, som det ofte har været vanskeligt at finde anvendelse til, til andre formål end f.eks. månedlige bestyrelsesmøder. E-sportsforeningerne er kendetegnet ved at have et ekstremt godt samarbejde på tværs af foreningerne, og de er jævnligt i kontakt med hinanden og hjælper hinanden. E-sporten er også kendetegnet ved, at de aktive i stort omfang selv tager del i bestyrelsesarbejdet – dermed at gennemsnitsalderen væsentligt lavere i E-sportsbestyrelser end i de øvrige bestyrelser på tværs af idrætterne.

Ser man på det samlede antal børn og unge, der bruger meget af deres fritid på computerspil, så er E-sport stadig en niche-aktivitet. Foreningerne er for nye til, at man kan sige noget om medlemsudvikling, men det vurderes, at der er stort potentiale for medlemstilgang de kommende år.

15. Behov for at følge udviklingen og facilitetsbehov tæt

Når man taler med E-sportsforeningerne, så er det ikke så meget manglende lokaler, der optager dem. De er i gang med at finde sig selv som foreninger og E-sportens udvikling kræver deres fulde fokus. Som foreninger er de ikke født ud af den lange tradition, som stort set alle andre foreninger er rundet af. De tænker i anderledes baner, arrangerer events af en anden type end dem, der plejer at være i hallerne. E-sportens primære økonomiske udfordringer ligger i anskaffelse og vedligeholdelse af udstyr. Der er tale om forholdsvis små foreninger, der bruger udstyr (computere m.m.) som har en forholdsvis kort levetid. Derudover har foreningerne en fælles udfordring i forhold til rekruttering og uddannelse af trænere til de mange E-sportshold.

Senioridræt og idræt for borgere over 60 år.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Senioridræt	345	358	391	393	456	310	388	371
Total antal 60+ere i foreninger	4.528	4.648	4.492	4.381	4.608	4.715	5.022	5.266

Aldersgr_old	Opgørelsesår							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grand Total	345	358	391	393	456	310	388	371
0 - 12 år	0	0	0	0	0	1	0	0
13-18	0	0	0	1	1	0	0	0
19-24	0	0	0	0	0	0	0	0
25 - 59 år	2	0	2	0	0	0	1	2
60 + år	343	358	389	392	455	309	387	369

Den demografiske udvikling i Holstebro fortæller med sit tydelige sprog, at befolkningen generelt bliver ældre i de kommende år. Der ses en klar tendens i en større gruppe af seniorer, der både ønsker et sundt liv og et liv med fællesskaber og idræt.

Ser man på ovenstående medlemsoversigt, så medtager den kun deciderede senior-klubber, og det kan være vanskeligt helt at kortlægge omfanget af aktive seniorer i foreninger, da disse også kan være indeholdt i de enkelte idrætter, men også i selvorganiserede seniorgrupper. Tallet er under alle omstændigheder mange gange større end de godt og vel 350 der er registeret under kategorien

”Senioridræt”. Tabellen viser derfor også det totale registrerede antal medlemmer i aldersgruppen 60+ i samtlige af foreninger hjemhørende i Holstebro Kommune, der registrerer deres medlemstal via DIF og DGI’s medlemsindberetningssystem på medlemstal.dk (CFR)

Der findes således i alt 5266 medlemmer i ”senior-alderen” over 60 år overalt i foreningslivet i Holstebro Kommune i 2019. Rigtig mange seniorer spiller golf, vandrer, går til gymnastik, dyrker fitness, spiller badminton etc. Samtidig sker der en stor udvikling inden for nye former for bevægelse og idrætter, der målretter sig specielt til ældre (Bowls, Krolf, petanque m.fl.) og som oplever stor tilslutning.

I et facilitetsperspektiv ligger der en oplagt styrke i, at flere seniorer ønsker at dyrke deres idræt i dagstimerne, hvor flere af kommunens faciliteter står delvis tomme eller ubenyttede hen. Der kan dog være et opmærksomhedspunkt i de haller, som bruges meget af folkeskoler, der ofte har lejet hele faciliteten fra 8.00 -15.00. Her kan det være svært for foreninger at booke sig ind. For gruppen af seniorer ville et fælles bookingsystem, hvor det er tydeligt hvornår lokalerne er ledige i dagtimerne, være ønskeligt.

Flere steder i landet har man lavet deciderede senior-faciliteter, hvor man indretter faciliteterne således, at de er tilgængelige for alle, og hvor de understøtter de behov, visse grupper af seniorer kunne have. Ofte tænkes disse faciliteter sammen med et sundheds- og trivselsperspektiv, hvor aktiviteterne kobles med kommunens øvrige velfærdstilbud til seniorer. Indsatser for denne målgruppe skal i sagens natur være mere beslægtet med ”Sundhedstiltag” end ”Talentudvikling inden for idrætten”, hvilket kræver et andet mind-set end det, der kan herske i eksempelvis fodboldklubber og håndboldklubber.

I Holstebro Kommune efterspørger de foreninger, der har senioraktiviteter, ikke nødvendigvis en særskilt facilitet, men er derimod glade for at være en del af det øvrige liv i de mange faciliteter. F.eks. har Sevel Hallen med succes fokuseret på en række aktiviteter rettet mod seniorer og borgere med handicap og har planer om at udbygge centret, så det i højere grad tager højde for de ønsker og behov, der kan opstå blandt disse befolkningsgrupper.

Petanque og krocket kan være udfordret af vejret i vinterhalvåret og ønsker sig lidt bedre forhold i form af klubhuse og en indendørs petanquebane.

Målgruppen af borgere over 60 år er præget af en stor diversitet. Gruppen af ældre anno 2020 er ikke længere alene interesseret i ”stolegymnastik”, ældre er ikke bare ældre og nedslidte i dag. Der findes mange friske ældre i dag, og det er en stort opmærksomhedspunkt at udvikle tiltag og initiativer, som kan rumme både de friske ældre og de meget udfordrede ældre. Fælles for alle i denne målgruppe er dog, at undersøgelser peger på, at de er den målgruppe i foreningslivet, der værdsætter renlighed mest og efterspørger også arealer til at dyrke fællesskabet i form af bl.a. fælles velkomstsang og afslutning i tilstødende faciliteter til de egentlige idrætslige faciliteter.

Dette kan lavpraktisk være en udfordring for især små fritids- og idrætsfaciliteter at leve op til, da disse ”tilstødende lokaler” ofte ikke er omfattet af de arealer, som tilskudspolitikken i Holstebro Kommunen støtter til folkeoplysende aktivitet i idrætshallerne.

I Holstebro Kommune har man i mange år gjort brug af 25-års reglen (folkeoplysningslovens § 25 stk. 3) for aktivitet der foregår i egne og lejede lokaler – dog ikke halleje. Denne regel er som udgangspunkt lavet for historisk set at sikre støtte til børn og unge. Reglen tilgodeser omvendt ikke brugere over 25 år og dermed i særlig grad ikke foreninger med senior-aktiviteter.

16. Behov for at de allerede etablerede faciliteter gøres attraktive for gruppen af borgere over 60 år

Området med 60+ere i foreningslivet er i rivende udvikling, og kommunen bør sikre, at gruppen af seniorer har adgang til de nødvendige faciliteter, at de understøtter de aktiviteter, der efterspørges, og at de til enhver tid er tilgængelige. Dette gøres evt. ved at anvende ét fælles booking-system, der dækker over samtlige kommunalt støttede idrætsfaciliteter.

17. Behov for mere hensigtsmæssig facilitetstilskudspolitik, når 60+er benytter egne og lejede lokaler

Der kan være behov for at undersøge hvilke økonomiske incitamenter, der kan være med til at henholdsvis øge og sænke foreningernes initiativer målrettet 60+ere – eventuelt gennem en afskaffelse af håndhævelsen af 25 års reglen vedr. lokaletilskud til foreningsaktiviteter under Folkeoplysningsloven.

Gadeidræt

Gadeidræt er et begreb, der dækker over en lang række aktiviteter, som er kendetegnet ved at være opstået og udøves i det urbane miljø. De mest populære idrætter herunder er skateboarding, parkour, løbehjul, streetbasket, trial-bike, og løb på rulleskøjter.

I modsætning til de fleste etablerede idrætter, så er gadeidræt kendetegnet ved at være drevet af selvorganisering frem for foreningsorganisering, og ved at bruge gader, stræder, torvet og andet som facilitet fremfor deciderede idrætsfaciliteter.

De senere år er gadeidræt blevet mere og mere populært, og over det meste af landet er der skudt specialfaciliteter op for at imødekomme gruppen af unge, der ønsker at dyrke deres idræt. Disse faciliteter oplever en stor tilstrømning af børn og unge – ofte er de drevet på en måde, der minder om en "løs" form for medlemskab ved, at de unge betaler for et adgangskort, hvor de samtidig registrerer sig som brugere af anlægget. Der findes flere former for brugerbetaling fra decideret kontingent til 10-tuskort og betaling pr. gang.

I Holstebro er der etableret gadeidrætsfaciliteter på Slagteriets "Hal 19" centralt placeret i Holstebro by. Derudover findes der mindre anlæg spredt ud ved de enkelte haller i form af små ramper og mini-baner til forskellige former for boldspil.

Hal 19 er kendetegnet ved at udøverne i vid udstrækning selv har designet og bygget ramper m.m. Hal 19 er organiseret som en forening, som driver faciliteten på foreningsbasis. Et medlemskab koster 500 kr. om året og giver fri adgang til hallen. Det er muligt at købe dags- og månedskort som ikke-medlem. Foreningen har 52 medlemmer i 2019, men har før været oppe på 150.

Som det er tilfældet med andre selvorganiserede idrætter, er det vanskeligt at vurdere, hvor mange der dyrker gadeidrætsaktiviteter i Holstebro Kommune, da mange kører på løbehjul og rulleskøjter hjemme på villavejen og derfor ikke registreres som brugere. Det er dog vurderingen, at man mindst kan lave den samme omregningsfaktor, som for MTB, hvor blot ca. 10% af det samlede antal brugere er registrerede i en forening. Anvender man dette forsigtige skøn på gadeidrættens potentielle antal brugere i Holstebro Kommune vil det svare til 500-1500 potentielle gadeidrætsudøvere.

Erfaringer fra andre kommuner, der har bygget større streetfaciliteter, viser, at de specialdesignede faciliteter nyder stor popularitet. GAME i hhv. Viborg og Esbjerg har således over 5.000 registrerede brugere af deres faciliteter. Der ville med andre ord være et uforløst bruger-potentiale i Holstebro Kommune, i forhold til de eksisterende faciliteter. Det er dog vigtigt at få med, at brugerne af Hal 19 er meget tilfredse med deres faciliteter og har et stort ejerskab til deres facilitet. Der er således ikke pt. formuleret ønsker om etablering af yderligere gadeidrætsfaciliteter.

Input fra medarbejdere i idrætsfaciliteter

I forbindelse med at Holstebro Kommune nedsatte de mange udviklingsfora, hvor idrætterne i kommunen mødes og drøfter udfordringer, videndeler og skaber relationer på tværs af foreningerne, så besluttede man også at lave et udviklingsforum for personale i idrætsfaciliteter samt et udviklingsforum for bestyrelser i selvejende idrætsfaciliteter. I dette afsnit samles der op dialogerne fra mødet med personalet og dernæst på input fra bestyrelserne.

I de år, hvor halpersonalet har mødtes på tværs af kommunale og selvejende haller, er der blevet drøftet mange spændende tematikker – alt fra drift og indkøb til bookingsystemer og økonomi. Der er lavet et forum via brancheforeningen Connectsport, hvor stort set alle haller er med. Her tager man på små kurser sammen og på inspirationsture. Et andet større tiltag, der udspringer af drøftelserne i udviklingsforum for halpersonale er, at de selvejende haller har fået mulighed for at drage fordele af de indkøbsaftaler, Holstebro Kommune har. Alt sammen har det været med til at styrke samarbejdet mellem de enkelte haller.

I forhold til driften af idrætsanlæggene er medarbejderne i sagens natur fuldstændig essentielle. De har den daglige kontakt med brugerne og kender til alle de driftsmæssige udfordringer. I forhold til en facilitetsstrategi var der særligt to temaer, der fyldte:

1: Hallernes forudsætninger for rationel og bæredygtig drift i en tid, hvor ændringerne borgernes idrætsvaner slår rigtig igennem

2: Fremtidens behov for uddannelse og kompetenceudvikling for halpersonale

Det står klart, at der er ekstremt store forskelle for facilitetsdrift på tværs af anlæggene i Holstebro Kommune. Driver man en hal i et mindre samfund, hvor man er på fornavn med alle brugerne eller driver man et multifunktionelt anlæg i Holstebro by? Fælles for alle er, at de oplever brugernes ændrede brugsvaner af faciliteterne meget i disse år. Det både i forhold til de forventninger borgene/brugerne har til hallerne og i forhold til et markant ændret brugsmønster. I forhold til sidstnævnte skal der kæmpes hårdt for at skabe aktivitet i weekenderne og i de sene aftentimer – den såkaldt "prime time" er snævret væsentligt ind de senere år. Tidligere i hallernes spæde år, var haltimer mellem kl. 21-23 ok brugte, hvor tiden især mellem 22 og 23 stort set aldrig er i brug længere. De fleste brugere ønsker i dag at bruge hallerne i tidsrummet 17-20 .

Fælles for stort set alle er, at det i stigende grad bliver vanskeligt at leve af idrætsaktivitet alene, og at brugerne i stigende grad efterspørger andre aktiviteter end de traditionelle idrætslige folkeoplysningsaktiviteter.

Når idrætsaktiviteten i flere af anlæggene er faldende – primært af demografiske årsager og fordi hal-aktiviteterne taber terræn til aktiviteter i naturen – så står det klart, at den tilskudsmodel, der praktiseres i Holstebro Kommune med en øvre grænse på 1.800 timer, er en klods om benet. De 1.800 timer er i de fleste tilfælde vanskelige at opnå, men når anlæggene samtidig i stigende grad skal afholde events, fester, fællesspisning og andre kulturelle aktiviteter, så er arbejdsopgaverne ikke blevet mindre – og det samme gør sig gældende for det generelle udgiftsniveau.

Når snakken falder på de mange nye opgaver, der er kommet til i anlæggenes forsøg på at få nye brugere og nye aktiviteter, så bliver det tydeligt, at der både efterspørges nye kompetencer, og at den rolle, personalet tidligere har haft, har ændret sig markant de senere år. "Jeg blev ansat som politimand og nu skal jeg lave events" sådan forklarer en halinspektør kort og præcist udviklingen, og lægger ikke skjul på, at det er svært at favne alle opgaver og de mange forventninger til jobbet.

I forskningsprojektet "Fremtidens idrætsfaciliteter" fra SDU gives der i afsnittet "Anbefalinger til fremtidens organisering, styring og ledelse af idrætsanlæg" et bud på, at det vil være nødvendigt at sætte ind med uddannelse og kompetenceudvikling af fremtidens personale.

Sammenlignet med ledere af andre offentlige institutioner viser det sig, at ledere af idrætsanlæg er markant dårligere uddannet. I en facilitetsstrategi for Holstebro Kommune kunne det være relevant at tænke strategisk opkvalificering og kompetenceudvikling ind som et fokuspunkt. Det samme gælder styrkelse af netværk på tværs af anlæggene og evt. på sigt en afsøgning af forskellige former for formaliseret samarbejde på tværs af anlæggene.

Input fra bestyrelser i selvejende idrætsanlæg

Bestyrelserne i de selvejende haller mærker i stigende grad de samme udfordringer, som gør sig gældende for halpersonalet; nemlig erkendelsen af at kunderne ikke bare strømmer til anlæggene som "i gamle dage", og de traditionelle idrætter har udfordringer med at skaffe medlemmer, trænere og aktivitet nok. Økonomien bliver til stadighed mere kompleks, når opgaveporteføljen i mange tilfælde udvides til at omfatte kulturelle arrangementer, fester, events og fødselsdage.

Der er en bred erkendelse af, at selvejende haller udfordres kraftigt i forhold til at skaffe finansiering til udvikling og vedligehold af deres faciliteter. Her nævnes i særlig grad kreditinstitutternes skærpede krav om kommunale garantier, potentielt øgede bidragssatser samt en generel opbremsning og tøven i forhold til at støtte de mange idrætsanlæg.

Flere af bestyrelserne oplever desuden, at det er vanskeligt at skaffe det fornødne antal frivillige – både til at gå til hånd med praktiske opgaver, men i høj grad også i forhold til at få besat pladserne til bestyrelsesarbejdet, hvor det tit og ofte er "Tordenskjolds soldater", der igen og igen trækker læsset.

Bestyrelserne oplever således også, at der stilles nye krav til de ansatte, og der bakkes fra bestyrelserne op om, at man fokuserer strategisk på uddannelse og kompetenceudvikling af personalet i de mange anlæg – og gerne på tværs af selvejende og kommunale anlæg. Flere af deltagerne åbner også op for at der kunne være behov for udvikling af bestyrelsesarbejdet og af bestyrelserne. Og i det hele taget øge muligheden for at faciliteterne kan arbejde mere på tværs – både uformelt omkring sparring og videndeling, men på sigt også på mere formaliserede måder (fælles indkøb af materiel og fælles udbud, udlån af medarbejder etc.).

Af andre facilitetsrelaterede emner, der blev drøftet på workshoppen, var muligheden for et fælles bookingsystem for alle faciliteter og ikke mindst ønsket om en ny tilskudsmodel, der i højere grad end den nuværende model tager højde for de store forskelle, der er mellem anlæggene.

Konklusion på kapitel 2

I dette kapitel har fokus været på brugernes oplevelser af idræts- og fritidsfaciliteterne i Holstebro Kommune. Kapitlet gennemgår både overordnede og tværgående tendenser for brug af idrætsfaciliteter, og samtidig fokuseres der på de enkelte idrætters behov for faciliteter.

Overordnet set så bekræfter dialogen med foreninger og brugere af idrætsfaciliteter nogle af de samme konklusioner som kapitel 1; nemlig at Holstebro Kommune er dækket godt ind med det, vi kan kalde basisfaciliteter i form af græsboldbaner, idrætshaller og sale. Med 29 haller og 69 græsbaner samt diverse specialfaciliteter i form af tennishal, 3 svømmehaller, 1 badmintonhal, skydeanlæg, streetsportsfacilitet og bueskydningsanlæg, er langt de fleste foreninger dækket ind i forhold til kapacitet sammenholdt med medlemsudviklingen de senere år.

Foreningerne er udfordret af, at brugernes aktivitetsmønstre ændrer sig radikalt i disse år, hvilket betyder at de gode tider, hvor foreningerne flokkes om idrætsaktivitet, snævres mere og mere ind, hvilket efterlader faciliteter og foreninger med overskudskapacitet i form af tider, der er svære at aktivere. Det betyder også, på nær i nogle enkelte idrætters tilfælde, at det er andre faktorer end flere faciliteter, der optager foreningerne.

Der er generelt stor tilfredshed med driften af kommunens faciliteter, både de kommunalt drevne haller og de selvejende. De fremstår rene og pæne, og der er generelt stor tilfredshed med det personale, der arbejder i hallerne.

Ser vi på ønsker til de eksisterende faciliteter, så er der fra brugersiden fokus på:

- Hjælp til at generere mere aktivitet (flere medlemmer)
- Markedsføring og synliggørelse af aktiviteter, faciliteter og foreninger
- Behov for en model for pleje af kommunens fodboldbaner, der tager højde for klimaændringer og krav fra DBU
- Fokus på seniorers og pensionisters brug af idrætsfaciliteter
- Ønske om at idrætsfaciliteten bliver (lokal)samfundets foretrukne mødested – med mulighed for flere funktioner (spisning, fester, kulturelle arrangementer m.m.) – dette vil betyde renovering og videreudvikling af eksisterende idrætsanlæg
- Ønske og behov for at geare faciliteterne til at modtage nye brugere (med særlige behov), så idrætsfaciliteterne – og brugerne af dem - kan tage mere ansvar for en bæredygtig samfundsudvikling (offentlig værdi)
- Fokus på klimaoptimering af idrætsfaciliteter
- Ét bookingsystem, hvor alle borgere i kommunen kan få overblik over ledig facilitetskapacitet
- Fokus på faciliteternes økonomi
- Behov for nye tilskudsmodeller
- Fokus på forenings- og facilitetsudvikling indenfor de kendte rammer
- Kompetenceudvikling af fremtidens facilitetspersonale

Ser man kort på evt. ønsker om nye faciliteter så tegner der sig følgende ønsker/behov set fra brugersiden:

- Etablering af kunstgræsbaner (fodbold)
- Udvidelse af springcenter (gymnastik)
- Fokus på udvikling af naturen som arena for ude-idræt
- Etablering af nyt "Center for kampsport"

Løbende i dette kapitel er idrætternes fremtidige facilitetsbehov blevet listet op, og herunder ses de i alt 17 fremstillende behov listet op samlet:

Oplisting af idrætternes 17 fremtidige facilitetsbehov ud fra nærværende gennemgang

1. Baneplejje af de mange græsbaner
2. Behov for kunstgræsbaner
3. Behov for aktivitets- og klubudvikling
4. Håndboldens betydning for idrætsfaciliteterne i Holstebro Kommune
5. Behov for flere springfaciliteter og opvarmningshal
6. Behov for flere og bedre faciliteter til foreningsfitness
7. Behov for etablering af padel-tennisbaner i foreningsregi
8. Behov for kampsportscenter, der kan give synlighed og synergi
9. Behov for strategisk tilgang til udviklingen af naturen som idræts- og fritidsarena
10. Behov for udvikling af "foreningshuse" ved Vandkraftssøen
11. Behov for dialog og styring af naturen som facilitet/ressource til jagt og skydning
12. Behov for afklaring af potentialerne i forbindelse med modernisering og aktivitets- og medlemsudvikling i skytteklubberne
13. Behov for faciliteter i allerede etablerede idræts- og fritidsmiljøer
14. Arealerne i og omkring Holstebro stadionhal bør laves tidssvarende
15. Behov for at følge udviklingen og facilitetsbehov tæt
16. Behov for at de allerede etablerede faciliteter gøres attraktive for gruppen af borgere over 60 år
17. Behov for mere hensigtsmæssig facilitetstilskudspolitik når 60+er benytter egne og lejede lokaler

Kapitel 3 Økonomi, styring og organisering

Læsevejledning

I de to foregående kapitler er der forsøgt at give henholdsvis en oversigt over Holstebro Kommunes mange idrætsfaciliteter og brugernes oplevelser og tanker omkring faciliteterne i forhold til de mange idrætter og foreninger, der hver dag skaber aktiviteter for de godt 32.000 medlemmer af idrætsforeninger på tværs af kommunen.

Tanken med kapitel 3 er at give et overblik over de forskellige elementer, der er med til at styre den udvikling, der sker på sport- og fritidsområdet. Ved at se på styringsmekanismer som økonomi, lovgivning og organisering identificeres en række potentielle ”håndtag”, der kan justeres i forhold til en fremtidig facilitetsstrategi for idræts- og fritidsfaciliteter i Holstebro Kommune.

Kapitel 3 indledes med en beskrivelse af den lovgivning, der ligger til grund for sport- og fritidsområdet; nemlig loven om folkeoplysning. Lovgivningen er en rammelovgivning, som har haft stor betydning for opbygningen af det foreningsdrevne sport- og fritidsområde, som har sat sit store præg på samfundet – ikke bare i Holstebro Kommune, men i hele landet.

I kapitlets anden del beskrives de to organiseringsformer, der dominerer de offentligt tilgængelige faciliteter i Holstebro Kommune; nemlig de kommunale og de selvejende faciliteter. Det er disse faciliteter, analysen tager sit afsæt i.

Kapitlets tredje del går i dybden med en beskrivelse af den økonomi, der binder området sammen, og får hjulene til at køre rundt fra Thorsminde i vest til Ejsing Egebjerg i øst. Det handler i sagens natur meget om kroner og ører, men det handler også om den tænkning omkring incitaments- og tilskudsmodeller, der er de konkrete værktøjer, der udmønter den økonomi, der hvert år fra kommunalt hold sendes ud til foreninger og faciliteter.

I kapitel 2 var én af konklusionerne, at det kunne være en god ide at se på, om man med fordel kunne se på en ændring af tilskudsmodeller. Facilitetsanalysen peger ikke på en konkret ny model, men konstaterer i det følgende, at hvor idrætsudviklingen har ændret rigtig meget for udøvere, foreninger og faciliteter i Holstebro kommune, så styres det økonomiske grundlag ud fra en tænkning og ud fra nogle principper, der ikke er ændret i væsentlig grad de seneste mange år.

Organisering af sports- og fritidsfaciliteter i Holstebro Kommune

Der findes i grove træk tre organiseringsformer i Danmark, når man taler faciliteter på Sport og Fritidsområdet; kommunalt ejede faciliteter, selvejende faciliteter og privat ejede faciliteter. I Holstebro Kommune har man i de seneste år primært haft kommunalt ejede og selvejende faciliteter, suppleret med enkelte private faciliteter. Historisk set har den selvejende organisationsform nydt stor udbredelse i det midt- og vestjyske, hvor man, jo længere man kom øst på, har en overvægt af kommunalt ejede idrætsanlæg.

Forskelle mellem kommunale anlæg og selvejende anlæg.

I Holstebro Kommune findes der syv kommunale haller/idrætsanlæg, en kommunal svømmehal, to friluftsbade, et atletikstadion og et rostadion. Der findes 11 selvejende idrætsfaciliteter, hvoraf et af idrætsanlæggene rummer en selvejende svømmehal. Dertil kommer også en selvejende badmintonhal, en selvejende tennisfacilitet med to indendørs baner, et ridecenter, og et privatejet bade-land med svømmehal.

Kommunale anlæg

Gråkjær Arena

Idrætscenter Vest

Stadion hallen (inkl. stadion, atletik)

Vemb hallen

Vestjysk Fritidscenter (inkl. svømmehal)

Holstebro Friluftsbad

Thorsminde Hallen/Havet og Fjordens Hus

Sdr. Nissum hallen

Holstebro Rostadion

Selvejende anlæg

Mejrup Kultur og Fritidscenter

Mejdal hallen

Sevel hallen

Tvis Hallen

Vinderup hallerne (inkl. svømmehal)

Ejsing Egebjerg hallen

Sir Lyngbjerg Centret

Plexus (Idom)

Idrætscenter Syd (Nr. Felding)

Holstebro Badmintonhal

Døesvejens Fritidscenter

Tennishallen Holstebro

Holstebro Ridecenter

De kommunale anlæg er, som andre kommunale institutioner overordnet set styret af Byrådet med Kultur- og Fritidsudvalget, som det fagudvalg, der har den daglige ledelse af området. Der er en begrænsning på de kommercielle aktiviteter i henhold til konkurrencelovgivning og kommunalfuld-magt i de kommunalt drevne idrætsfaciliteter. Medarbejderne i de kommunale anlæg er ansat i Holstebro Kommune efter gældende overenskomster og deraf givne regler i det offentlige vedr.

løn, arbejdstid mv. Fordi kommunen driver i alt syv kommunale idrætsanlæg, kan der opnås visse stordriftsfordele, og der kan udveksles kompetencer på tværs af de enkelte matrikler, ligesom man har mulighed for at flytte rundt på ressourcer alt efter behov.

De selvejende haller drives af en ofte lokalt sammensat og frivillig bestyrelse, som typisk har valgt at ansætte en eller flere medarbejdere til at stå for facilitetens daglige drift. Den selvejende hal er en selvstændig juridisk enhed, som trods selvejekonstruktionen er underlagt omfattende offentligt tilsyn. I juridisk forstand er selvejende institutioner ikke en del af den offentlige forvaltning, men er dog stadig underlagt forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Den frivillige selvstændige bestyrelse i den enkelte selvejende idrætsfacilitet har som udgangspunkt kun interessevaretagelse for den facilitet, de er valgt i bestyrelsen for, for øje. De selvejende faciliteter har indtægter dels fra foreningers brug af faciliteten, dels fra det kommunale lokaletilskud og dels fra skolernes/daginstitutionernes brug af faciliteten. Der er som udgangspunkt ingen begrænsninger på kommercielle aktiviteter i selvejende idrætsanlæg.

Medarbejderne i de selvejende anlæg er ansat i den selvejende institution og er nødvendigvis ikke omfattet af en overenskomst, men efter arbejdsmarkedslovgivningerne, som omfatter ansættelsesbevisloven, ferieloven, barselloven, foreningsfrihedsloven og reglerne om arbejdstid og evt. funktionærlovgivningen. Bestyrelsesmedlemmerne, som er den overordnede ledelse i de selvejende haller, er naturligt bredt sammensat blandt folk fra facilitetens lokalområde. Ofte har bestyrelsesmedlemmerne rødder i foreningslivet i den pågældende by. Baggrund for at lede en selvejende facilitet er således ikke nødvendigvis forankret i kompetencer inden for medarbejderledelse eller lignende, men ofte udtryk for et frivilligt engagement i lokalområdetets facilitetsudbud. De senere år kan man se en professionalisering i bestyrelsernes sammensætning i de selvejende haller, hvor det i stigende grad er medlemmernes strategiske kompetencer, der efterspørges.

Som nævnt ovenfor, er de selvejende haller ikke underlagt kommunalfuldmagten, hvilket giver bestyrelse og personale rig mulighed for at finde alternative aktiviteter – både i forhold til at skabe en bedre økonomi til hallen, men også for at skabe lokal aktivitet og honorere (lokal)områdets ønsker og behov. Således kan man se en udvikling, hvor kulturelle aktiviteter, fester og fællesspisning udgør en stadig større del af mange selvejende haller eksistensgrundlag – særligt i de mindre samfund, hvor den demografiske udvikling betyder, at man har svært ved at drive en facilitet alene med idræt for øje. Denne udvikling skal ses i sammenhæng med en af kapitel 2's konklusioner, hvor rigtig mange af de involverede foreningsfolk ønsker, at deres hal både er centrum for idrætsaktivitet og for lokal udvikling og aktivitet. Man kan anføre om udviklingen stiller Holstebro Kommune i et demokratisk dilemma, idet det er muligt for borgerne i områder med en selvejende hal at holde familiefester i den lokale hal, hvorimod dette ikke er muligt i nabohallen, der er kommunalt drevet. Historisk set ser det ud som en tilfældighed, mere end et bevidst valg, hvorvidt en hal er kommunal eller selvejende.

Hvor de kommunale haller er en del af den kommunale opgaveportefølje med reference til Kultur og Fritidsudvalget gennem chefen for Bibliotek og Fritid, så tager bestyrelsen i den selvejende facilitet sit afsæt i en flok (lokale) ildsjæle, der brænder for at skabe udvikling omkring hallen. Den tætte sparring mellem facilitet og bestyrelse skaber oftest et drive og et engagement, der forplanter sig

rundt både i hallen og i lokalområdet. Det frivillige engagement og deraf følgende brugerinddragelse i de selvejende idrætsfaciliteter, har haft fordele, som man måske i fremtiden kan adoptere til de kommunale faciliteter, idet der her kan opleves et "brugerinddragelses-underskud" som følge af den organisering, som kendetegner de kommunale anlæg. Ved at begynde at etablere brugerråd i de kommunale anlæg, kan der måske opnås et større og bredere samarbejde brugerne og ledelsen imellem på de enkelt anlæg.

En anden væsentlig forskel mellem kommunale og selvejende haller ligger i den incitamentsstruktur, der er opstillet for de to typer institutioner. De kommunale haller drives med en fast budgetramme, som kun i ringe grad kan forbedres ved ekstra indtjening – en indtjening der som nævnt ovenfor er begrænset af kommunalfuldmagten. Groft sagt vil man kunne sige, at der hos de kommunale haller ikke er et incitament for at skabe mere omsætning – og dermed mere aktivitet, da mere aktivitet ofte er lig med stigende udgifter.

Det forholder sig omvendt for de selvejende haller, idet de har performancestyret incitamentsstruktur, hvor hallen får øget kommunalt tilskud, jo mere aktivitet, man genererer. I Holstebro Kommune støttes anlæggene med time-støtte op til 1800 timer, hvilket skaber et incitament til at skabe mere aktivitet. Holstebro Kommunes tilskudsmodel behandles senere i dette kapitel.

Organisering og økonomi udendørs vs. indendørs idrætsanlæg

Økonomien til at varetage pleje af udendørsanlæggene til idræt f.eks. fodboldbaner, i Holstebro Kommune, kommer alene fra Holstebro Kommunes Teknik og Miljø-forvaltning. Brugere af disse anlæg opkræves ikke gebyrer, men afholder udgifter til eksempelvis lys og opkridning af fodboldbaner. Dette gør sig også gældende for naturstier, MTB-ruter mv. Hvor en håndboldklub benytter en indendørs idrætshal og afholder en egenbetaling pr time, benytter en fodboldklub således et plejet og passet udendørsareal, hvor Holstebro Kommune afholder langt størstedelen af udgifterne i forbindelse med driften af idrætsanlægget. Holstebro Kommune er som følge af Folkeoplysningsloven forpligtet til at stille denne facilitet til rådighed for de folkeoplysende foreninger, såfremt det ikke har store økonomiske konsekvenser for kommunen.

Denne organisering har sandsynligvis haft den afledte effekt, at det, set over tid, er de indendørs idrætsfaciliteter i lokalområderne, der er blevet udviklet hurtigst og mest ved hjælp af frivillige, engagerede borgere. De kommunale anlæg og udendørs arealerne har ikke på samme måde en "frivillige-appel", da disse arealer historisk set har været ejet, vedligeholdt, udviklet og driftet af Holstebro Kommune. Pt. samarbejdes der dog med brugergrupper omkring f.eks. MTB-spor forskellige steder i kommunen. Denne tendens med involvering af frivillige i udviklingen af de traditionelle kommunale og offentlige vedligeholdelsesopgaver, kan der måske i fremtiden findes større interesse for. Måske kan udendørsarealerne og de kommunale anlæg udvikles hurtigere og bedre ved højere grad af brugerinvolvering via f.eks. nedsatte "brugerråd" for de specifikke ruter/anlæg.

Lovgivning

Folkeoplysningslovens kapitel 7, § 25

Det kommunale lokaletilskud til foreningernes brug af idrætshallerne, gives i henhold til Folkeoplysningslovens kapitel 7, § 25. Loven giver foreningerne, som er godkendt under Folkeoplysningsloven, mulighed for at få støtte til lokaludgifter i private lokaler, såfremt kommunen ikke kan anvise et egnet kommunalt lokale til foreningens aktiviteter. Denne paragraf har betydet, at mange foreninger i dag benytter lokaler bl.a. i selvejende idrætshaller. Lokaletilskuddet efter Folkeoplysningslovens kapitel 7, § 25, udbetales i Holstebro Kommune direkte til de selvejende haller og ikke til foreningerne. Foreningerne benytter som ofte kapaciteten i idrætsfaciliteterne i tidsrummet 16-22 og i weekender kl 8-22.

Folkeoplysningslovens regler om lokaletilskud kan administreres på mange forskellige måder, hvoraf der også benyttes indtil flere i Holstebro Kommune afhængig af hvilken facilitetstype/lokaltype, der er tale om. Der er stor forskel fra kommune til kommune, om man har valgt selv at bygge egnede faciliteter til foreningslivet og drive dem kommunalt, eller om man har valgt at støtte tilblivelsen og driften i selvejende faciliteter, for at opfylde lovkravet om at kunne anvise foreninger til egnede lokaler.

Det fremgår af kapitel 1 og kapitel 2 i denne analyse, at faciliteterne i og omkring de selvejende anlæg, som traditionelt har været "folkeoplysende idrætsfaciliteter", nu er begyndt også at skulle rumme mere forsamlingslignende faciliteter og funktioner. Derfor bør man overveje om folkeoplysningsloven skal være den eneste økonomiske faktor i forbindelse med støtte til de selvejende faciliteter i kommunen.

Folkeskolelovens § 5 stk. 2

Ud over idrætsforeninger har Holstebro Kommunes Folkeskoler også behov for adgang til idrætsfaciliteter. Ofte efterspørger folkeskolerne adgang til at kunne have undervisning i tidsrummet mellem 8-16, hvor de sidste eftermiddagstimer ofte er skolefritidsordningerne, som efterspørger mulighed for arealer, som eleverne kan bevæge sig og være fysiske aktive i. Baggrunden for folkeskolernes efterspørgsel på kapacitet i idrætsfaciliteter findes i Folkeskolelovens § 5 stk. 2, som beskriver at folkeskolerne er lovmæssigt forpligtet til at undervise eleverne i idræt på alle klassetrin. § 5 beskriver bl.a. at "Indholdet i undervisningen vælges og tilrettelægges, så det giver eleverne mulighed for faglig fordybelse, overblik og oplevelse af sammenhænge. Undervisningen skal give eleverne mulighed for at tilegne sig de enkelte fags erkendelses- og arbejdsformer". Som følge af dette har mange skoler egne idrætsfaciliteter som idrætshaller, fodboldbaner/græsarealer, multibaner, atletik-faciliteter mv.

De kommunale skolefaciliteter er ofte også attraktive for foreningerne at benytte i tidsrummet 16-22 og i weekender kl 8-22. Faciliteterne er imidlertid primært er bygget til skolebrug. Der er derfor ikke som udgangspunkt personale til stede efter skoletid, og det kan naturligt give en anden oplevelse for foreningerne.

Der er således ingen lovgivning, der direkte forpligter kommunens skoler til at benytte og betale for adgang til de selvejende idrætsfaciliteter. Men de selvejende faciliteter er omvendt tit blevet en realitet i et samspil mellem lokalbefolkningers idrætsfrivillige og den lokale skoles ledelse, i det ledelserne på skolerne historisk set også har kunne se en værdi i at lokalsamfundet fik en idrætshal,

som skolen kunne benytte til undervisningen. I dag samarbejder mange kommunale folkeskoler stadig med selvejende faciliteter, for at kunne leve op til Folkeskolelovens krav om idrætsundervisning på alle klassetrin, og er der dermed stor tradition for at skolerne efterspørger idrætsfaciliteter, som kan danne ramme for eleverne mulighed for at blive introduceret til mange forskellige idrætslige discipliner og motionsformer. I Holstebro Kommune forhandler hver enkelt skoleledelse med den lokale selvejende hal om pris og omfang af kapaciteten, som den selvejende faciliteter stiller til rådighed for skolen (jf. den selvejende facilitets status som selvstændig juridisk enhed).

De senere års demografiske og økonomiske udvikling har betydet, at man har været nødt til at lukke skoler – særligt i de mindre samfund, hvilket kan have stor indflydelse på såvel aktivitetsniveau som økonomi for den enkelte facilitet.

For foreningerne kan der opleves store serviceforskellighed alt efter om faciliteten, de er anvist til, er en kommunalt drevne faciliteter med henblik på skolens behov eller om det er en facilitet, som er drevet af en selvejende institution, der også har foreningernes og lokalområdets udviklings- og aktivitetsmuligheder for øje.

Sundhedslovens § 119 om ”kommunens ansvar for at skabe rammer for en sund levevis”

Rent lovgivningsmæssigt er det kun Folkeoplysningsloven og Folkeskoleloven, som bruges til at ”drive idrætsfaciliteter med”. Som denne analyse tegner et billede af, er der i dag i de enkelte lokalsamfund ikke nødvendigvis ”idræt” og ”skole” nok til at faciliteternes kapacitet bliver udnyttet. Der er en tendens til at faciliteterne, især de selvejende, som en naturlig konsekvens af denne udvikling, begynder at kigge sig omkring efter andre indtægtsmuligheder end kun idrætsforeninger, andre folkeoplysende foreninger og skole samt daginstitutioner.

I nogle tilfælde er sognegårde og forsamlingshuse bygget sammen med de oprindelig idrætsanlæg og i andre tilfælde tænkes der kulturarrangementer som koncerter og events, fællesspisning, foredrag og lignende, for at få øget kapacitetsudnyttelse og borgernes tilknytning til faciliteten. De anlægsmæssige faciliteter, så som storkøkkener og lignende, til denne indtægtsskabende aktivitet, er kommunen ikke ved lovgivning forpligtet til at støtte. Men outputtet af ”forsamlingshuslignende tilstande” i idrætsfaciliteterne, som f.eks. sammenhold blandt borgerne i lokalområdet, bekæmpelse af ensomhed blandt ældre eller sunde måltider til travle børnefamilier, kan overordnet set være i kommunens interesse, da kommunen f.eks. også har lovgivningsmæssige forpligtelser i forbindelse med den borgerrettede forebyggelse, som følge af kommunalreformen i 2007. Dette lovkrav beskrives i Sundhedslovens § 119: ”Kommunalbestyrelsen har ansvaret for ved varetagelsen af kommunens opgaver i forhold til borgerne at skabe rammer for en sund levevis.

Stk. 2 Kommunalbestyrelsen etablere forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne.

Stk. 3 Regionsrådet tilbyder patientrettet forebyggelse i sygehusvæsenet og i praksissektoren mv. samt rådgivning mv i forhold til kommunernes indsats efter stk. 1 og stk. 2”.

Denne forebyggelsesopgave overgik fra de gamle amter til de nye storkommuner med Kommunalreformen i 2007. Spørgsmålet er – som udløber af kommunens forebyggelsesansvar - om der ikke er et potential for, at disse idrætsfaciliteter eksisterer og arbejder aktivt i lokalsamfundet, for at

kunne leve op til denne lovmæssige forpligtelse. Som situationen er i dag, er der ikke økonomi afsat til varetagelse af borgernes adgang til bl.a. idrætsfaciliteterne i henhold til kommunernes forebyggelsesansvar jf. sundhedsloven. Økonomien til varetagelse af dette kommer som beskrevet udelukkende fra folkeoplysningsområdet og skoleområdet. Erkendelse af at idrætsanlæggenes traditionelle "marked" kan være skrumpet ind, danner grundlag for anbefaling 1 i forskningsprojektet "Fremtidens Idrætsfaciliteter" fra Syddansk Universitet: "Eksekver på en idrætsfacilitetspolitik, der har fokus på at servicere flere forskellige målgrupper. "

Driftsøkonomi

Fælles for de selvejende og kommunale haller økonomi er, at de er sikret en grundfinansiering fra Kultur og Fritidsudvalget budget til drift af idrætsanlæg. Udover denne grundfinansiering suppleres en lang række af anlæggenes budget med midler fra skoler og daginstitutioners brug af anlæggene.

Regnskabet for Holstebro kommunes udgifter til henholdsvis kommunale og selvejende faciliteter ses af nedenstående tabel:

	Regnskab 2019	Budget 2020
Kommunale haller	1.000 kr.	1.000 kr.
Gråkjær Arena	1.634	1.731
Idrætscenter Vest	3.024	2.708
Stadionhallen	151	210
Vemb Hallen	531	769
Sdr. Nissum Hallen	218	154
Thorsminde Hallen	191	204
Vestjydsk Fritidscenter	1.619	2.031
I alt	7.368	7.807
Holstebro Friluftsbad	294	313
Mejrup Friluftsbad	262	385
I alt	556	698
Holstebro Badeland	6.952	7.105
Selvejende haller	8.924	8.675
Skoler og børnehavers brug af lokaler i selvejende haller	3.198	3.230
Lokaletilskud foreninger/ungdomsklubber/aftenskoler	4.028	4.443

Overordnet økonomi i idræts- og fritidsfaciliteterne

I dette afsnit vil der bliver gennemgået nøgletal for faciliteternes økonomiske situation, som beror på henholdsvis skolernes brug af faciliteterne og foreningernes brug af faciliteterne.

Skolernes brug af hallerne

Udover den økonomi, der kommer fra Kultur og Fritidsområdet, tilføjes faciliteternes økonomi hvert år godt og vel 3.600.000 kr. fra Børn og Familie-udvalget, som afregning for skoler og daginstitutioners brug af hallerne.

For nogle idrætsanlæg udgør bidraget fra Børn- og Familieudvalget en væsentlig del af den samlede driftsøkonomi (Vinderup Hallerne og Mejrup Kultur- og Fritidscenter), mens det for flere anlæg udgør en mindre, men stadig vigtig, del. Som nævnt andetsteds har skolelukninger lokalt betydet at lokale idrætsanlæg har mistet indtægten fra Børn og Familie-udvalget, og dermed også den aktivitet, som kommer i dagstimerne ved skole og institutionsbrug. Der er i øvrigt en stor afledt udfordring for den lokale hal, når en skole eller et dagtilbud lukker. Områdets børn flyttes til en anden skole, hvor de ofte tager del i det fritidsliv, der er der. Det bliver med andre ord endnu vanskeligere for hallen og byens foreningsliv at opretholde det samme aktivitetsniveau. Det er et kendt faktum, at tilstedeværelsen af en skole og en hal er væsentlige bosætningsparametre, så uden en skole – og med et idrætsanlæg med mindre aktivitet – vil der alt andet lige være færre tilflyttere og børnefamilier.

Det er skole- og dagtilbudsafdelingen der forhandler og afregner med de enkelte idrætsanlæg for brugen af de kommunale skoler og dagtilbud, hvorimod hallerne selv afregner med privat- og fri-skoler m.m. Dette afstedkommer et varierende prisniveau, der dog også kan skyldes den enkelte skoles størrelse og behov for timer i hallen. Derudover er der også forskelle på de enkelte faciliteter (svømmehal, multisale etc.) der kan resultere i forskellige priser.

Udover de varierende forhold og priser, så viser det sig ved en analyse af skolernes og dagtilbudenes betaling, at der er forhold, hvor der ikke er sket en harmonisering af praksis siden kommunal-reformen. Således betaler skolerne i den tidligere Ulfborg-Vemb kommune ikke for brugen af de kommunale idrætsanlæg, idet man her havde det fulde driftsbudget i idrætsanlæggene.

I et fremadrettet facilitetsperspektiv kunne det være relevant at se på hvordan Holstebro Kommune administrerer den samlede brug af idrætsanlæggene og dermed også den samlede økonomi. Ydermere bør anlæggenes forskellige økonomiske vilkår i forhold til om de har mulighed for at generere en økonomi ved udlejning til skoler og dagtilbud tages med i et evt. arbejde omkring en ny tilskudsmodel.

Styringsmodeller vedr. idrætsfaciliteter

I løbet af de seneste 40-50 år er der sket et paradigmeskifte i forhold til hvorledes idræts- og fritidsbranchen tænker i forhold til styringen af idrætsfaciliteter. Hvor man i "halbevægelsens" gyldne periode i 1970'erne og 1980'erne så opgaverne i driften af et idrætsanlæg, som noget der næsten udelukkende og entydigt handlede om at varetage bygningsvedligeholdelse, handler opgaverne i et moderne idrætsanlæg i dag meget mere om ledelse af "oplevelserne" i anlægget. Fra f.eks. at skulle

kunne gøre rent, reparere et ituslået vindue og sætte bander op, skal en ansat i en moderne idræts-facilitet i langt højere grad have f.eks. brugernes oplevelser, markedsføring af faciliteten og værtskab i faciliteten for øje.

Den udvikling begyndte at vende omkring 2010, idet flere og flere kommuner er begyndt at have fokus på benyttelsesgraderne af faciliteterne, i håb om at komme tættere på en faktabaseret dialog med foreningerne om bl.a. behov for mere kapacitet. Styringsmodellerne går mere i retningen af en diskussion af hvad, der skal til for at et idrætsanlæg har sin eksistensberettigelse.

Den nyeste forskning på området "Fremtiden idrætshaller" introducerer begrebet "Offentlig værdi" i en erkendelse af, at fokus på de rationelle tal for foreningsbaserede aktiviteter i hallen måske ikke alene er det, der giver en idrætshal en eksistensberettigelse. Ved at flytte fokus fra, at faciliteterne alene skal udbyde arealer til idrætslige- og folkeoplysende aktiviteter, men også være et "mødested" for lokalbefolkningen og en dynamo i lokalområdet, udfordres de gængse styringsmodeller til udvikling og drift af faciliteterne, som ofte har beroet på især folkeoplysningsloven.

Tilskudsmodel til foreningernes brug af idrætshallerne jvf. Folkeoplysningslovens § 25 stk. 3

Godkendte folkeoplysende foreninger får tilskud efter Folkeoplysningslovens kapitel 7, § 25. Hvis ikke Holstebro Kommune kan anvise et egnet kommunalt lokale i den folkeoplysende forenings nærmiljøet, har kommunen mulighed for at anvise foreningen til et privat lokale og give foreningen "lokaletilskud" til foreningens udgifter ved at afholde aktiviteterne i det anviste private lokale. Minimumslovkravet til lokaletilskud til brug af egne og lejede lokaler er på 65%, men i Holstebro Kommune er refusionsprocenten politisk vedtaget til 73% (304 kroner) i lokaletilskud til hallejen i de selvejende haller, og der er en egenbetaling på 27% (112 kroner) af timeprisen. I de kommunale haller opkræves et lokalegebyr svarende til foreningernes egenbetalingen i en selvejende hal, når foreningen er en godkendt folkeoplysende forening.

Folkeoplysningslovens § 25 stk. 3 giver kommuner mulighed for at nedsætte tilskuddet til foreningernes egne og lejede lokaler, hvis deltagerne i foreningsaktiviteten, der foregår i lokalet, er over 25 år. Denne regel omtales som "Folkeoplysningslovens 25 års regel". Reglen bliver i Holstebro Kommune kun brugt, hvad angår egne og lejede lokaler og ikke til timer i idrætshallerne. Foreningerne indsender hvert år en medlemsopgørelse, som danner baggrund for en eventuel reduktion i foreningens lokaltilskud.

For at lette arbejdsgangen vedr. foreningernes brug af timer i de selvejende idrætshaller, udbetales lokaletilskuddet (304 kr. pr time) direkte til de selvejende haller, der således selv opkræver 112 kroner i egenbetaling pr. time hos foreningen – på samme måde som det sker i de kommunale haller.

For foreninger er det derfor økonomisk ligegyldigt, om man benytter en kommunal eller en selvejende facilitet – prisen er den samme. For mindre lokaler bliver prisen og lokaletilskuddet nedsat forholdsæssigt. Indtægterne for foreningernes brug af kommunale faciliteter anvendes til finansiering af lokaletilskuddet til de selvejende haller. Foreningernes egenbetaling for brug af faciliteterne i de selvejende haller indgår i hallens driftsbudget på lige fod med det kommunale tilskud.

I henhold til Holstebro Kommunes vedtagne tilskudsmodel fra 2009 kan en selvejende idrætshal maksimalt modtage lokaletilskud til foreningernes brug af 1.800 timer pr. lokale pr. år. I 2019 modtager 9 af 14 selvejende faciliteter tilskud til 1.800 timer årligt.

Som det fremgår i de foregående kapitler, har den demografiske udvikling i Holstebro kommune koblet med borgernes ændrede idrætsvaner (fra hal-idræt til selvorganiseret idræt) gjort det stadig vanskeligere for en hal at opnå de 1.800 timer, der forudsætter ca. 43 timers booket aktivitet pr. uge henover en sæson. Spørgsmålet er derfor, om det stadig er de rigtige parametre at støtte de selvejende haller ud fra, hvilket der også stilles spørgsmålstejn ved blandt foreninger og facilitetsfolk i kommunen. Som det er i dag, anvendes det samme præstationsmål (1.800 timer) for alle selvejende anlæg, uanset geografisk placering, demografi i lokalområdet og om anlægget har indtægt fra skoler, dagtilbud etc.

Ud over betaling for brug af haltimer i de selvejende faciliteter kan foreningerne også søge lokaltilskud til andre lokaletyper, som for nogens vedkommende ligger i samme kompleks som den selvejende idrætshal. Lokaletilskuddet til foreninger/ungdomsklubber/aftenskoler, ud over det der udbetales til de selvejende idrætshaller direkte, dækker dels over tilskud til egne lokaler og lejede, private lokaler og dels over møde- og omklædningsrum i selvejende haller. En del af det budgettede til lokaletilskud til foreninger for brug af andre typer faciliteter end "idrætshaller" tilfalder således indirekte de selvejende haller.

Foreninger, som benytter mødelokaler i kommunale haller, modtager ikke lokaletilskud, men bliver heller ikke opkrævet betaling for brug af lokalerne.

Lokalebudget 2020 selvejende haller

Selvejende hal	Budget timeforbrug	Tilskud 2020	Sats pr. time	Tilskudsbrøk for faciliteter mindre end idrætshal, 20x40m
Borbjerg Hallen	1.800	546.624	304 kr.	
Døesvejens Fritidscenter	1.800	546.624	304 kr.	
Ejsing-Egebjerg Hallen	1.580	479.814	304 kr.	
Holstebro Badmintonhal	1.375	417.560	304 kr.	
Holstebro Ridecenter Gl. Hal	1.800	546.624	304 kr.	
Holstebro Ridecenter Ny Hal	1.400	120.400	86 kr.	
Holstebro Tennishal*	1.800	346.624	304 kr.	
Idrætscenter SYD	1.300	394.784	304 kr.	

Selvejende hal	Budget timeforbrug	Tilskud 2020	Sats pr. time	Tilskudsbrøk for faciliteter mindre end idrætshal, 20x40m
Mejdal-Hallen	1.800	546.624	304 kr.	
Mejrup Hal A	1.800	546.624	304 kr.	
Mejrup Hal B	1.800	546.624	304 kr.	
PLEXUS Idom Råsted	1.800	546.624	304 kr.	
Sevel Hallen	1.400	425.152	304 kr.	
Sir Lyngbjerg Centret	1.800	546.624	304 kr.	
Skave Hallen	1.800	546.624	304 kr.	
Tvis Hallen	1.800	546.624	304 kr.	
Vinderup Hal A	1.200	364.416	304 kr.	
Vinderup Hal B	1.000	303.680	304 kr.	
I ALT HALLER		8.518.670		
Mejdal-Minihal	1.800	327.974	182 kr.	3/5
Mejrup Multihus	1.800	327.974	182 kr.	3/5
Mejrup Squash Bane	400	24.294	61 kr.	1/5
Skave Multihus	600	136.656	228 kr.	¾
Tvis Kultursal	1.800	218.650	121 kr.	2/5
Vinderup Gavl	300	45.552	152 kr.	1/2
I alt sale		1.081.101		
I ALT haller og sale		9.599.771		
Vinderup Svømmehal	1.000	711.072	711 kr.	
I alt kommunal udgift		10.310.844		

* Tennishallens lokaletilskud blev reduceret i forbindelse med budgetlægningen for 2020

Ud over det kommunale tilskud modtager de selvejende haller 27% i leje fra foreningerne.

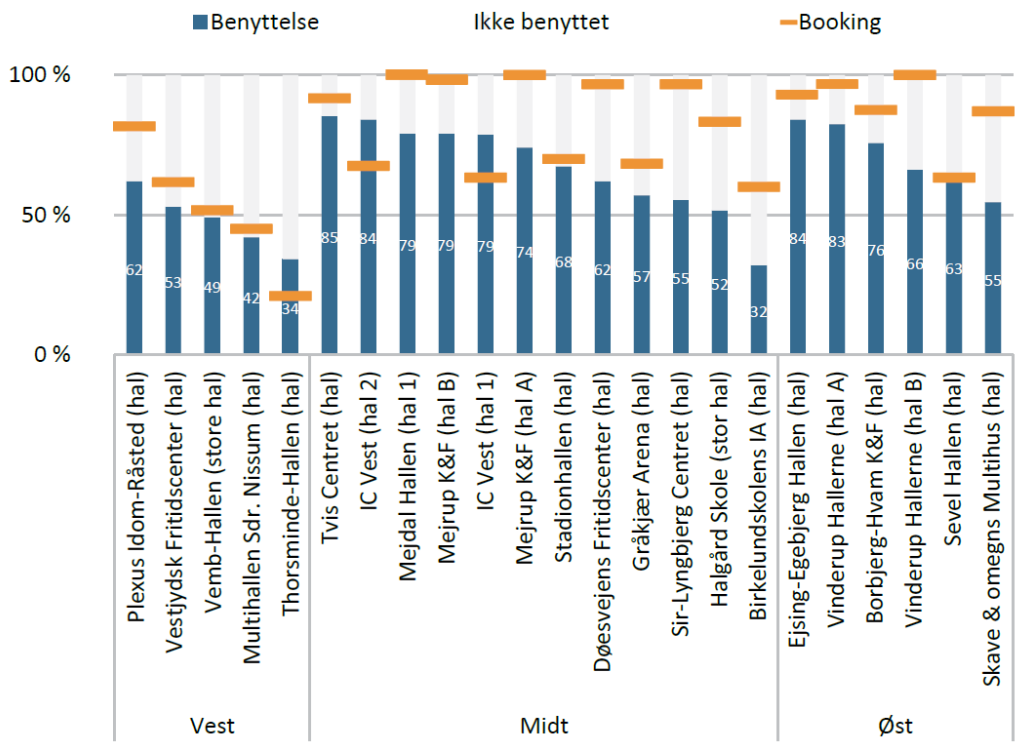
Booking

For at styre hvilke foreninger, som har råderet over de forskellige faciliteter i forskellige tidsrum, er det nødvendigt med en eller anden form for bookingsystem. De kommunale faciliteter bookes i dag gennem Holstebro Kommunes bookingsystem Absalon X. I de kommunale anlæg kan foreningerne afbestille lokalet senest 14 dage før, hvis de ikke skal bruge det, og slipper dermed for at betale lokalegebyret. Det kan være en af årsagerne til, at der ses en ret stor overensstemmelse mellem booking og benyttelse i de kommunale faciliteter. Altså at booking og brug kan justeres løbende med en margin på 14 dage.

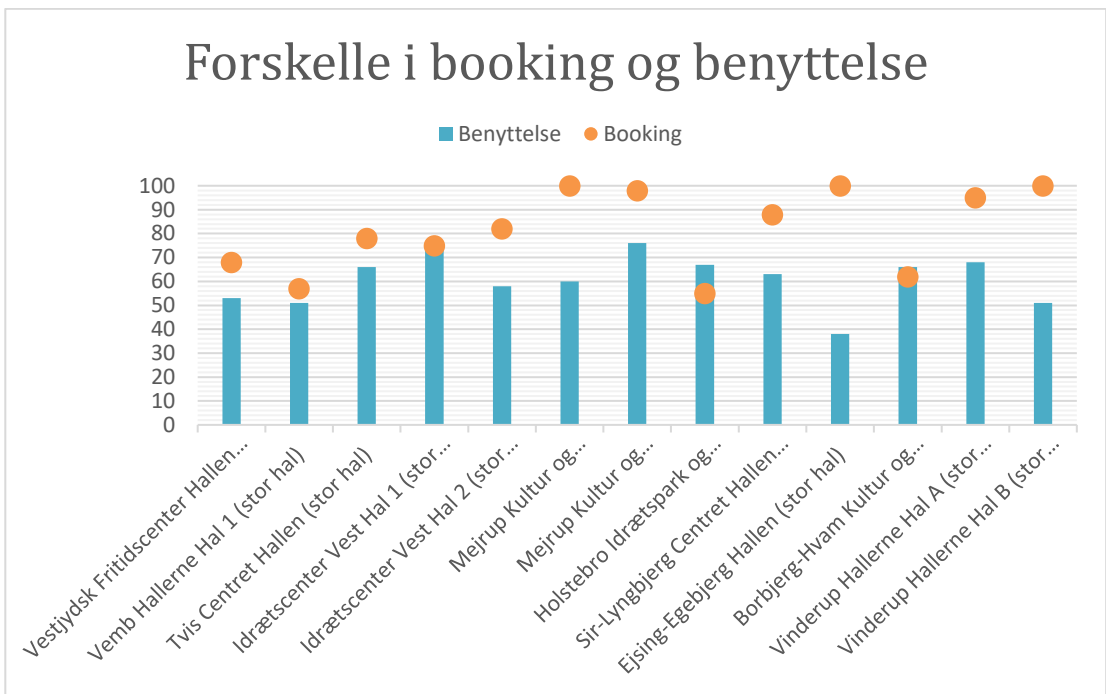
Der findes ikke på samme måde et fælles bookings-system i de selvejende idrætshaller. Det er den enkelte lokale selvejende idrætshal, som bestemmer hvorledes booking og brug samt fakturering af egenbetalingen hos brugerne, administreres. Der findes forskellige bookingprogrammer på markedet, hvor langt de fleste er onlinebaserede. Forvaltningen erfarer, at programmet Conventus er meget brugt, men at der benyttes mange forskellige administrationsprogrammer. Uanset hvilket bookingssystem, som benyttes i de selvejende haller, ser det ikke ud til, at foreningerne her har mulighed for at afbestille enkelte timer i løbet af sæsonen.

Dette bekræftes af flere repræsentanter fra de selvejende haller, der oplyser at foreningerne blive opkrævet for de timer, der er booket, uanset om de benyttes eller ej. I denne rapport er der henvist mange gange til Idrættens Analyseinstitut og SDU's analyse af idrætsområdet i Holstebro Kommune i 2016 og 2017, hvor benyttelsen i samtlige idrætshaller i kommunen blev kortlagt. I løbet af uge 43 og 46 i 2016 blev al aktivitet i hallerne registreret i tidsrummet 16-22 mandag-fredag. SDU har gennemført en tilsvarende optælling på ti idrætsanlæg (13 haller) i uge 10-13 2017.

Figur 5: Forskelle i booking og benyttelse af almindelige idrætshaller i (pct.)²²

Figuren viser den procentvise booking og benyttelse i de 23 almindelige idrætshaller fra kl. 16-22. Data er summeret for uge 43 og 46.

Data indsamles i uge 10-13 2017 i tidsrummet mandag-fredag kl. 16-22.

Figuren viser tydeligt, hvordan de forskellige incitamentsstrukturer påvirker bookingen af hhv. de kommunale og de selvejende haller. I de kommunale haller er der et incitament for foreningerne at afbooke de tider, der ikke skal bruges alligevel, da foreningerne kun betaler for de benyttede timer. I de selvejende haller "køber" en forening retten til at råde over en given time i en hal for en hel sæson. Der kan ikke afbookes, og faciliteten står derfor ubrugt hen og giver ikke mulighed for andre brugere at anvende den. Resttider udgør både et økonomisk potentiale for såvel kommunale og selvejende haller, men de udgør også et potentiale i forhold til at blive aktiveret, så nye brugere kan komme ind. Såfremt man ønsker at se på en ny tilskudsmodel, bør regler for afbooking og synliggørelse af ledige tider være centrale elementer, der bør indarbejdes.

Hallernes lånemuligheder og deraf kommende vedligeholdelses-efterslæb

En stor forskel på selveje og kommunalt eje har ligget i hallernes økonomiske fundament. Kommunalt ejede haller har et årligt budget, hvor der kun i ringe grad (op til 5%) er muligt at overføre midler fra ét budgetår til et andet, hvilket i praksis afskærer de kommunale haller for at spare op. Rent praktisk løses denne udfordring i Holstebro Kommune til en vis grad ved, at de kommunale haller i princippet har ét samlet budget, hvilket betyder, at man har muligheder for at planlægge større investeringer i en enkelt hal ved at planlægge i forhold til behovet i de andre haller.

De selvejende haller har op gennem tiden haft mulighed for at optage lån og afdrage en enkelt investering over flere år. Grundet de lange samarbejdsaftaler med kommunen, har man traditionelt haft let ved at optage lån, så længe driftsøkonomien var i orden. Realkreditinstitutter mødes i dag af markant skærpede krav fra Finanstilsynet efter finanskrisen i 2008, hvilket betyder, at de selvejende haller har svært ved at optage nye realkreditlån, uden at der stilles en kommunal lånegaranti, og at bidragssatsen for de eksisterende lån hæves. Har man en fornuftig driftsøkonomi er bidragssatsen 2%, og er driftsøkonomien dårlig bliver bidragssatsen trappet op til 3% eller mere.

Det betyder, at haller som for nyligt har bygget til eller om, og som følge deraf har stor prioritetsgæld, risikerer at blive ramt af forhøjede finansielle udgifter foruden afdrag på lån. For en del af de selvejende haller betyder det, at der i flere år har været underskud på driften af hallerne. Derudover er der landet over er opstået et renoverings- og vedligeholdelsesefterslæb som følge af de selvejende hallernes manglende mulighed for at investere i deres bygninger på grund af negative driftsregnskaber og manglende lånemuligheder. Hvor stort dette problem er blandt de selvejende haller i Holstebro Kommune vides i skrivende stund ikke, men udviklingen er stærkt bekymrende, især når det kobles med det faktum, at det i stigende grad er vanskeligt for en kommune at stille en kommunal lånegaranti, da denne påvirker kommunens likviditet i forholdet 1:1.

Finansieringsmuligheder vedr. udviklingen af idrætsanlæg

Hvis der ønskes større anlægsprojekter i forbindelse med kommunale idrætsanlæg skal dette søges og bevilliges gennem den kommunale budgetforhandling og endeligt godkendes af Byrådet. Er der ønsker om større anlægsprojekter i de selvejende haller, skal hallerne i princippet selv finansiere udgifter til dette. Indtil for få år siden har de selvejende haller kunnet finansiere en stor del af udviklingen af anlægget gennem en kombination af låntagning i banker og realkreditinstitutter fonde

og sponsorer etc., og i mange tilfælde er der givet anlægstilskud fra Holstebro Kommune til anlægsprojekter i de selvejende haller. En oversigt over hvilke anlægsprojekter Holstebro Kommune har støttet hvor og med hvor meget de seneste 10 år, ses herunder.

Anlægsbevillinger til større projekter i idrætshallerne de sidste 10 år

		Aktuelle ansøgninger			Kommunalt tilskud
	År	Sted	Projekt	Samlet pris	
	2019	Mejrup Kultur og Fritidscenter	Om- og tilbygning	13.500.000	4.000.000
	2019	Sevel Hallen	Om- og tilbygning	2.727.000	1.350.000
Ansøgt	Afsluttet	Afsluttede - selvejende og foreninger			
2011	2011	Holstebro Boldklub	Møde- og spillerfac. HB øst	600.000	200.000
2011	2012	Tvis Hallen (Tvis Centret)	Om- og tilbygning	7.925.000	1.000.000
2010	2012	Vinderup Hallerne	Om- og tilbygning	17.500.000	7.248.000
	2013	Mejrup Kultur og Fritidscenter	Kunstgræsbane	4.000.000	2.800.000
2011	2014	Nr. Felding/Idrætscenter Syd	Ny foldboldbane	1.114.000	1.114.000
	2015	Skave hallen	Om- og tilbygning	12.000.000	4.990.000
2015	2017	Vinderup Hallerne	Svømmehallen	5.526.000	3.300.000
2013	2018	Måbjerg IF	Måbjerg Idrætshus	6.522.000	1.014.000
2016	2019	Nr. Felding/Idrætscenter Syd	Om- og tilbygning	6.600.000	1.500.000
2016	2019	Mejrdal Hallen	Om- og tilbygning	13.400.000	3.000.000
Påbegyndt	Afsluttet	Afsluttede - kommunale			
2009	2011	Gråkjær Arena Holstebro	Arena	70.941.000	70.941.000
2011	2011	Vestjysk Fritidscenter	Ombygning til karatelokale	225.000	225.000
2009	2012	Sdr. Nissum Hallen	Ombygning + sportstorv	12.700.235	5.399.000
	2013	Gråkjær Arena Holstebro	Ombygning	1.197.000	1.197.000
2013	2014	Vemb Hallen	Renovering af omklædningsrum	1.560.000	1.560.000
	2014	Gråkjær Arena Holstebro	Lysshow	900.000	900.000
2013	2015	Idrætscenter Vest	Ombygning + spingcenter	26.319.000	26.319.000
	2016	Vemb Hallen	Ombygning	5.051.000	5.051.000
2015	2019	Vestjysk Fritidscenter	Renovering af svømmehal	11.650.000	11.628.000
				130.543.235	123.220.000

Aktuelle ansøgninger				
Budgetterede				
2018	Ejsing Egebjerg	Fælleshus		3.641.000
2020	Idrætscenter Vest	Udskiftning af kunstgræs- bane*	1.209.000	1.209.000
2021	Kunstgræsbaner			5.000.000
2022	Kunstgræsbaner			5.000.000
2022	Nibsbjerg Spejderhytte	Multifunktionel hytte		1.317.000
				16.167.000

*700.000 kr. er driftsmidler

Som det fremgår af tabellen har Holstebro Kommune over de sidste 10 år støttet større anlægsprojekter i de selvejende faciliteter med 26.166.000 svarende til næsten 1/3 af de totale udgifter til de gennemførte anlægsprojekter inden for idrætsområdet. I samme periode har der været afsat 123.220.000 kr. til udviklingen af anlægsprojekter inden for idræts- og fritidsområdet i kommunale anlæg. Endelig er der frem mod 2022 budgetteret med 16 millioner til udviklingen af bl.a. kunstgræsbaner, fælleshus i Ejsing Egebjerg samt Multifunktionel spejderhytte. Dertil er der indgået ansøgninger fra Sevel Hallen og Mejrup Kultur og Fritidscenter, vedrørende anlægsprojekter for i alt 16 millioner, hvoraf de søger kommunale anlægstilskud på ca. 5.3 millioner.

Kultur- og fritidsudvalgets pulje til "Anlægsudgifter til mindre anlæg" bevillinger 2014-2019

Ud over bevillinger til større anlægsprojekter råder Kultur- og fritidsudvalget i Holstebro Kommune over en pulje til mindre anlæg. Bevillingerne fra denne pulje de sidste 5 år er listet op i tabellen herunder.

År	Projekt	Beløb
2014	Fodboldbaner	275.000
2014	Vægbeklædning IC Vest	65.000
2014	Rostadion	794.000
		1.134.000
2015	Rostadion	300.000
2015	Renovering af omklædningsrum, Stadionhallen	407.000
		707.000

År	Projekt	Beløb
2016	Pagaj - startanlæg	150.000
2016	Tvis Hallen - nyt tag	275.000
		425.000
2017	Holstebro Svømmeklub - banetove	75.000
2017	Danmarksgades gymnastiksal	55.000
2017	Mogenstrup KFUM - klubhus	215.000
2017	Ny boldbane - Vinderup IF	554.000
		899.000
2018	Startanlæg - Holstebro Svømmeklub	195.000
2018	Airfences - Holstebro Speedway	85.000
2018	Nyt halgulv - Gråkjær Arena	250.000
		530.000
2019	Pumptrackbane - Mejrup og Sir-Lyngbjerg	100.000
2019	Renovering af klubhus - Holstebro Roklub	58.000
2019	Tilskud til etablering af padeltennisbaner	150.000
2019	Lydanlæg - Gråkjær Arena	270.000
2019	Rep. Af MTB spor - Skånsø	33.000
		611.000

Det ses også i tabellen at mange af midlerne til mindre anlæg er gået til udendørs idrætsanlæg som rostadion, mtb-spor, pumptrackbaner og moderne bevægelsesfaciliteter som bl.a. skatefaciliteter og senest etablering af padeltennisanlæg. En del af pengene er således anvendt til nye initiativer og en del af midlerne er anvendt til udbedring af eksisterende faciliteter.

Idrætsanlægs fysiske tilstand i Holstebro Kommune

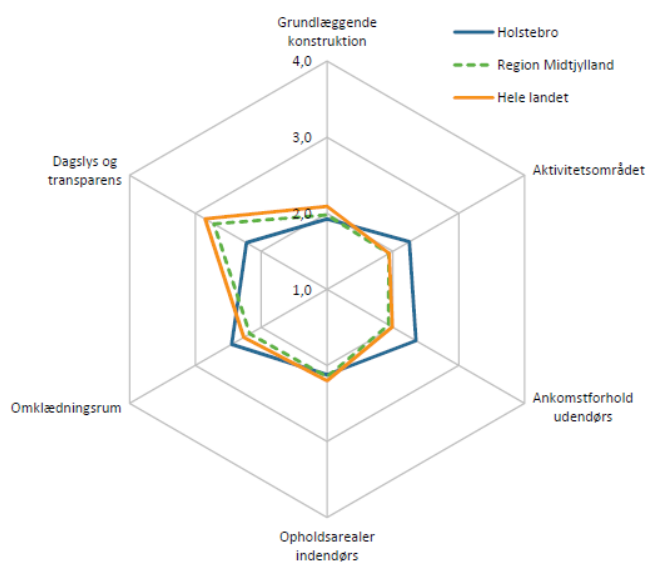
Som vist i kapitel 1 er langt de fleste haller og idrætsanlæg i Holstebro Kommune opført i perioden 1970-1990, hvilket betyder, at flere anlæg står over for større eller mindre renoveringsprojekter i de kommende år. Tidligere ville man have kunnet optage lån til at finansiere projekterne, men som

nævnt ovenfor vil dette i mange tilfælde kræve kommunal medfinansiering og evt. kommunal lånegaranti. Kan der ikke rejses midler til at udbedre et tag, et halgulv, omklædningsrum eller lignende kan det have ekstremt alvorlige konsekvenser for et givent idrætsanlæg. At de fysiske rammer desuden har stor betydning for brugernes oplevelse af og tilfredshed med anlægget understreger bare vigtigheden af at have et strategisk og økonomisk fokus på anlæggenes fysiske tilstand nu og i fremtiden.

I det førnævnte forskningsprojekt "Fremtidens idrætshaller" udarbejdede Syddansk Universitet i november 2018 et notat vedr. Idrætsanlæggenes fysiske tilstand i Holstebro Kommune¹. Notatet bygger på en uvildig bygningskonstruktørs gennemgang af kvaliteten af række af kommunens faciliteters grundlæggende konstruktioner, aktivitetsområder, udendørs ankomst forhold, indendørs opholdsarealer, omklædningsrum samt indfaldet af dagslys og transparens.

På baggrund af vurderingerne på disse seks kategorier skabes et overblik over idrætsfaciliteternes fysiske tilstand. Nedenstående figur illustrerer, hvordan konstruktørens vurdering af kommunens almindelige idrætshaller ser ud i sammenligning med det gennemsnitlige niveau for almindelige idrætshaller i regionen og i hele landet. Igen gælder det, at jo mindre score og jo tættere på 1, jo bedre. Det vil sige, at jo tættere figuren er på midten, jo bedre.

Figur 2.1 Overblik over almindelige idrætshallers fysiske tilstand

Figuren viser den samlede score for hver af de seks dimensioner, der er gennemgået i tabel 2.1 til 2.6. Derudover er der indsat resultater fra regions- og landsgennemsnit (se landsnotat).

Som figuren viser er Holstebro Kommunes idrætshaller kendetegnet ved at være i overvejende god stand, men med forskellige mangler og opmærksomhedspunkter. Dette underbygges i nogen grad af den tilfredshedsundersøgelse, der blev udarbejdet i forbindelse med forskningsprojektet (bilag),

¹ https://www.sdu.dk/-/media/files/om_sdu/centre/c_isc/fremtidensfaciliteter/holstebro_fysisk_tilstand_191118.pdf?la=da&hash=C12996ECDB44EDAADFEB15249286C6E5FD946E36

hvor brugerne i nogen grad var opmærksomme på bygningsmæssige problemstillinger, men i langt overvejende grad var tilfredse med faciliteterne. Nedenstående figur viser tilstanden ved de enkelte anlæg, der var en del af projektet.

Tabel 4.1 samlet vurdering af idrætsanlæg

Idrætsanlæg	Konstruktion	Aktivitetsarealer	Ankomstforhold	Opholdsarealer	Omklede-rum	Samlet 'score' uden transparens	Dagslys og transparens	Samlet
Borbjerg-Hvam Kultur og Fritidscenter	1,5	1,5	3,0	1,5	3,0	2,1	1,0	1,9
Ejsing-Egebjerg Hallen	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0	2,6	3,0	2,7
Holstebro Idrætspark og Stadionhallen	2,0	2,0	3,0	2,5	2,0	2,3	4,0	2,6
Idrætscenter Vest	1,5	2,5	1,5	1,0	2,0	1,7	2,0	1,8
Mejrup Kultur og Fritidscenter	1,8	2,0	2,5	2,3	1,5	2,0	2,3	2,0
Sir-Lyngbjerg Centret - hal	2,5	3,5	2,5	3,0	4,0	3,1	1,5	2,8
Tvis Centret	2,0	2,5	2,0	1,5	2,0	2,0	2,5	2,1
Vemb Hallerne	2,0	2,0	1,0	1,5	2,0	1,7	1,0	1,6
Vestjysk Fritidscenter	2,0	1,8	2,3	2,3	2,0	2,1	2,3	2,1
Vinderup Hallerne	1,8	1,9	2,3	2,3	3,0	2,2	2,0	2,2
Gennemsnit	1,9	2,2	2,3	2,1	2,5	2,2	2,2	2,2
Gennemsnit Region Midtjylland	2,0	1,9	1,9	2,1	2,2	2,1	2,6	2,1
Gennemsnit landet	2,1	1,9	2,0	2,2	2,2	2,1	2,7	2,1

Som det fremgår af listen, hvor scoren 1 er det højeste og 5 det laveste, så ligger Holstebro Kommunes faciliteter overordnet pænt, og er sandsynligvis udtryk for seriøs og dygtig drift af kommunens mange idrætsanlæg gennem mange år. Men det fremgår også, at der er anlæg, der ser ud til at stå over for nogle større vedligeholdelsesprojekter på kortere eller længere sigt. Her tænkes i særlig grad på Holstebro Idrætspark, Sir-Lyngbjerg Centret og Ejsing-Egebjerg, men også på Tvis og Mejrup. Alle nævnte haller, fraset Holstebro Idrætspark, har konkrete projekter om reovering af anlæggene. Vestjysk Fritidscenter ligger også med en score på 2,1 i den lave ende, men her er der siden undersøgelsen blevet udbedret flere af de kritiske forhold.

Det er ikke alle anlæg i Holstebro Kommune, der er med i oversigten, da de ikke var en del af forskningsprojektet. Ønsker man at have strategisk arbejde med bygningsmassen af idrætsanlæg med i

en facilitetsstrategi, kunne man med fordel udvide modellen til at omfatte samtlige anlæg og samtidig tilrettelægge en arbejdsform, hvor man sikrede en kontinuerlig opfølgning på listen. I Varde Kommune har man bygningstilsyn som en del af den samarbejdsaftale, der ligger mellem den enkelte hal og kommunen. Som en forudsætning for, at der kan udbetales kommunale tilskud aftales der fra år til år, hvilke bygningsmæssige projekter, der skal arbejdes med i en given periode. Dette for at sikre, at et anlæg ikke kommer i en situation, hvor skaderne bringer anlægget i fare.

Konklusioner kapitel 3

Som det fremgår i de tidligere kapitler, så er Holstebro en kommune med mange idrætsudøvere, idrætsforeninger og idrætsanlæg. Foreningskulturen er vokset op og blevet en stærk og dynamisk del af kulturen i det vestjyske gennem rigtig mange år omkring de traditionelle idrætter fodbold, håndbold, gymnastik, badminton etc. De mange idrætsanlæg kan ses som udtryk for stærke lokale kræfter kombineret med kommuner, der gennem mange år har været villige til at støtte anlæggelsen af de rigtig mange idrætsanlæg.

Kapitel 3 viser, at der nok historisk set har været en forkærlighed for selvejende idrætsanlæg – det vil sige selvstændige juridiske enheder med en bestyrelse, eget budget og en driftsaftale med den lokale kommune. De senere år har det vist sig nødvendigt, at Holstebro Kommune har påtaget sig ansvaret for at drive en privat (Vestjysk Fritidscenter) eller selvejende haller (Vemb, Sdr. Nissum, Thorsminde), når det ikke længere har været muligt for den selvejende facilitet at drive det videre. I dag drives ca. halvdelen af anlæggene som selvejende og halvdelen som kommunale anlæg.

Kapitel 3 viser, at der er væsentlige forskelle for driften af et anlæg, hvad enten man er en del af de stordriftsfordele der er ved at være en del af en stor kommune, men samtidig underlagt kommunalfuldmagten, eller om man driver sin facilitet med mere frie muligheder for at udvide opgavepaletten med opgaver, der ligger uden for loven om folkeoplysning, som er den lov, der regulerer idræts- og fritidsaktiviteter i Danmark. Som bruger af de enkelte anlæg, vil man derfor også opleve, at der vil være lokale forskelle i serviceniveau alt efter hvilken ejer-form, der gør sig gældende lokalt.

Kapitel 1 og 2 konkluderer, at der er et bredt ønske om at fremtidens idrætsanlæg i Holstebro kommune skal spille en større rolle; både som lokalt mødested og centrum, men også for den gode samfundsudvikling. Man taler således om idrætten som ”ny velfærd”. Disse opgaver ligger uden for loven om folkeoplysnings formålsparagraf, som har været – og stadig er – den lovmæssige hjemmel, der drives idrætsfaciliteter udfra i Holstebro Kommune. Kapitel 3 beskriver således kort loven om folkeoplysning og dens muligheder og begrænsninger for fremtidens idræt, motion og bevægelse.

Kapitel 3 forsøger at vise, hvilken økonomi, der ligger bag driften af idrætsanlæggene i Holstebro Kommune. Det er i særlig grad idrætsanlæggene der analyseres, idet drift af fodboldbaner, skolehaller og gymnastiksale, og natur- og gadeidrætsfaciliteter enten drives af andre forvaltninger eller fylder meget lidt i de driftsmidler, der er afsat til drift af idrætsfaciliteter.

Langt størstedelen af anlægs- og driftsmidler har været og er afsat til drift af kommunens mange traditionelle idrætsanlæg, og det selvom det fremgår af de første kapitler, at borgernes idrætsvaner har ændret sig radikalt de senere år i retning af blandt andet aktivitet i det fri og i fitness-centre og

på bekostning af flere af de traditionelt store foreningsidrætter som håndbold, badminton, indendørs fodbold m.fl. Man kan dermed med nogen ret konkludere en vis skævhed i anvendelsen af ressourcer set i forhold til antallet af udøvere, der ikke bruger de mange haller.

En stor del af hallernes økonomi kommer fra skolernes og dagtilbuddenes brug. Kapitel 3 viser at der er historiske og lokale forskelle i forhold til hvordan der afregnes for denne del på tværs af kommunen, og samtidig viser kapitlet, at økonomien fra skoler og dagtilbud udgør en væsentlig del af den økonomi, der tilfalder de anlæg, der er så heldige at have en skole eller et dagtilbud som nabo og samarbejdspartner. Det modsatte gør sig omvendt gældende for de anlæg, der ligger i landsbyer, hvor skolen enten er lukket eller er blevet betragtelig mindre som følge af den demografiske udvikling.

Den demografiske udvikling påvirker også den tilskudsmodel, som Holstebro Kommune anvender i forhold til lokaletilskud. Grænsen for det maksimale kommunale tilskud er 1.800 timer, og det har det været siden 2009. Meget er sket med idrætsudviklingen og den demografiske udvikling siden, hvilket gør det svært for mange haller at opnå aktivitet nok til at generere det maksimale tilskud. Kapitel 3 viser blandt andet, hvorledes der er lokalt kan være store forskelle mellem det bookedede antal timer og det faktisk afviklede – et forhold der med al sandsynlighed bunder i ovenstående forhold. I kapitel 2 underbygges dette, og det fremstår nærmest som et entydigt ønske fra foreninger og faciliteter, at tiden er inde til at se på en ny og mere differentieret tilskudsmodel.

Kapitel 3 viser, at man kommunalt de seneste 10 år har brugt anseelige summer på anlæg og udvikling af idrætsfaciliteter. Samtidig viser kapitlet, at den finansielle situation i Danmark efter finanskrisen og kommunernes trængte økonomi tegner et dystert billede for, hvordan fremtidens anlæg og udvikling af de mange arenaer for borgernes idræts- og fritidsaktiviteter skal blive. I hvert fald ses en udvikling, hvor det i stigende grad bliver både vanskeligere og dyrere for foreninger og faciliteter (selvejende) selv at finansiere anlæg af nye faciliteter – eller renovering af eksisterende.

Kapitlet afsluttes med et afsnit omkring anlæggenes fysiske tilstand, hvor Holstebro Kommune med sin deltagelse i det store forskningsprojekt fra SDU "Fremtidens idrætsfaciliteter", har fået en model, der kan være med til at styre udviklingen af anlæggenes fysiske tilstand, og som kan være med til at skærpe det strategiske fokus, hvor man i højere grad end i dag kan planlægge renoveringsopgaver ud fra en helhedsbetragtning og en mulighed for langtidsplanlægning.

Samlet konklusion

Formålet med facilitetsanalysen er at give et så fyldestgørende blik på idræts- og fritidsområdet som overhovedet muligt. Analysen er blevet et omfangsrigt værk, der rummer rigtig mange informationer, data og konklusioner, der hver især er med til at tegne et billede af Holstebro som idræts- og fritidskommune. Det er tanken at analysen danner baggrund for udarbejdelsen af en facilitetsstrategi, som kommer til at angive retningen for facilitetsudviklingen i de kommende år. Nedenfor angives nogle af de vigtigste konklusioner fra analysens tre kapitler.

Ser man bredt på antallet af idrætsfaciliteter, kan man konkludere, at Holstebro kommune rummer rigtig mange klassiske idrætshaller, fodboldbaner, sale m.m. Overordnet må det vurderes, at der i de kommende år ikke er behov for etablering af nye såkaldte "basisfaciliteter", så længe den demografiske udvikling forsætter som nu, og så længe borgernes præferencer for idræt er i det samme mønster som nu.

Holstebro Kommunes facilitetsprofil bærer præg af, at der gennem mange år er investeret rigtig meget i at skabe gode idrætsforhold for borgerne. En udfordring ved profilen/karakteren af de mange idrætsanlæg er, at de i mindre grad end tidligere afspejler det aktuelle idrætsbillede, hvor befolkningen i stigende grad vender interessen mod individuelle og selvorganiserede idrætter (løb, yoga, fitness, mountainbike m.m.) frem for de traditionelle idrætter under tag (håndbold, indendørs fodbold, badminton etc.). Der kan ligge en opgave i at sikre aktivitet i de eksisterende haller – en opgave flere haller/anlæg har grebet ved i stigende grad at omdanne faciliteten til også at indeholde muligheder for kulturelle oplevelser, fester, fællesspisning m.m. Ønsker man at arbejde videre med den dagsorden, så vil det være relevant at se på hvilke andre aktører (kroer, forsamlingshuse, sognegårde m.m.), der er i lokalområdet, således at omdannelsen sker i samspil med disse aktører.

Holstebro Kommune rummer en ekstremt attraktiv natur med rige muligheder for fysisk udfoldelse. Kapitel 1 viser, at der ikke i samme grad er etableret faciliteter til udendørsidrætterne som til indendørsidrætterne i Holstebro Kommune, selvom data peger på, at den voksne befolkning fortrinsvist benytter naturen som facilitet til idræt og motion. Dette skyldes med al sandsynlighed, at den eksplosive udvikling, hvor naturen er blevet borgernes foretrukne arena for idræts- og bevægelsesaktiviteter, først for alvor er sket de seneste 10-15 år. Det skyldes med al sandsynlighed også, at det er meget komplekst at udvikle naturen til idrætsfacilitet, idet der skal tage hensyn til en lang række andre ting end blot idræt og bevægelse (naturbeskyttelse og miljø, andre brugere etc.)

Befolkningsprognoserne i Holstebro Kommune tyder på at alderssammensætningen ændrer sig til, at der i fremtiden er en større andel af befolkningen over 25 år, hvilket vil være en udfordring for foreningslivet i stort set alle skoledistrikter. Foreningslivet har ikke organiseret borgerne over 25 år i samme grad, som foreningslivet har organiseret borgerne under 25 år. Derfor må det antages, at den voksne befolkning over 25 år fortrinsvist dyrker fritidsaktivitet uden for det foreningsbaserede fritidsliv. Ser man på idrætsfaciliteterne i Holstebro Kommune bør der være et fokus på at sikre, at faciliteterne appellerer til den større gruppe af ældre borgere.

Flere af lokalerne og idrætsanlæggene, som bruges til idræts- og fritidslivet, er etableret i 1960'erne og 1970'erne eller tidligere og dermed omkring 40-50 år gamle. Dette betyder, at der i fremtiden sandsynligvis vil blive et stort behov for modernisering, gentænkning og evt. istandsættelse i de faciliteter, som ikke er moderniseret og/eller ombygget de seneste år

Overordnet set så bekræfter dialogen med foreninger og brugere af idrætsfaciliteter nogle af de samme konklusioner som forvaltningens gennemgang af faciliteterne i kapitel 1; nemlig at Holstebro Kommune er dækket godt ind med det, vi kan kalde basisfaciliteter i form af græs fodboldbaner, idrætshaller og sale. Med 29 haller og 69 græsbaner samt diverse specialfaciliteter i form af tennis-hal, svømmehaller, badmintonhal, rideanlæg, skydeanlæg, streetsportsfacilitet og bueskydningsanlæg, er langt de fleste foreninger dækket ind i forhold til kapacitet sammenholdt med medlemsudviklingen de senere år.

Foreningerne er udfordret af, at brugernes aktivitetsmønstre ændrer sig radikalt i disse år, hvilket betyder at de gode tider, hvor foreningerne flokkes om idrætsaktivitet, snævres mere og mere ind, hvilket efterlader faciliteter og foreninger med overskudskapacitet i form af tider, der er svære at fylde ud. Det betyder også, på nær i nogle enkelte idrætters tilfælde, at det er andre faktorer end flere faciliteter, der optager foreningerne.

Der er gennemgående stor tilfredshed med driften af kommunens faciliteter, både de kommunalt drevne haller og de selvejende. De fremstår rene og pæne, og der er generelt stor tilfredshed med det personale, der arbejder i hallerne.

Ser vi på ønsker til de eksisterende faciliteter, så er der fra brugersiden fokus på:

- Hjælp til at generere mere aktivitet (flere medlemmer)
- Markedsføring og synliggørelse af aktiviteter, faciliteter og foreninger
- Behov for en model for pleje af kommunens fodboldbaner, der tager højde for klimaændringer og krav fra DBU
- Fokus på seniorers og pensionisters brug af idrætsfaciliteter
- Ønske om at idrætsfaciliteten bliver (lokal)samfundets foretrukne mødested – med mulighed for flere funktioner (spisning, fester, kulturelle arrangementer m.m.) – dette vil betyde renovering og videreudvikling af eksisterende idrætsanlæg
- Ønske og behov for at geare faciliteterne til at modtage nye brugere (med særlige behov), så idrætsfaciliteterne – og brugerne af dem - kan tage mere ansvar for en bæredygtig samfundsudvikling (offentlig værdi)
- Fokus på klimaoptimering af idrætsfaciliteter
- Ét bookingsystem, hvor alle borgere i kommunen kan få overblik over ledig facilitetskapacitet
- Fokus på faciliteternes økonomi
- Behov for nye tilskudsmodeller
- Fokus på forenings- og facilitetsudvikling indenfor de kendte rammer
- Kompetenceudvikling af fremtidens facilitetspersonale

Når brugerne ønsker sig nye faciliteter, så drejer det sig primært specialfaciliteter, som eksempelvis etablering af kunstgræsbaner, udvidelse af springcenter, etablering af nyt "Center for kampsport" og udvikling af naturen som arena for ude-idræt. Dette bekræfter indirekte konklusionen fra kapitel 1, om at Holstebro Kommune er dækket godt ind med de såkaldte basisfaciliteter.

Som det fremgår i de tidligere kapitler, så er Holstebro en kommune med mange idrætsudøvere, idrætsforeninger og idrætsanlæg. Foreningskulturen er vokset op og blevet en stærk og dynamisk del af kulturen i det vestjyske gennem rigtig mange år omkring de traditionelle idrætter fodbold, håndbold, gymnastik, badminton etc. De mange idrætsanlæg kan ses som udtryk for stærke lokale kræfter kombineret med kommuner, der gennem mange år har været villige til at støtte anlæggelsen af de rigtig mange idrætsanlæg.

Kapitel 3 viser, at der nok historisk set har været en forkærlighed for selvejende idrætsanlæg – det vil sige selvstændige juridiske enheder med en bestyrelse, eget budget og en driftsaftale med den lokale kommune. De senere år har det vist sig nødvendigt, at Holstebro Kommune har påtaget sig ansvaret for at drive en privat (Vestjysk Fritidscenter) eller selvejende haller (Vemb, Sdr. Nissum, Thorsminde), når det ikke længere har været muligt for den selvejende facilitet at drive det videre. I dag drives ca. halvdelen af anlæggene som selvejende og halvdelen som kommunale anlæg.

Kapitel 3 viser, at der er væsentlige forskelle for driften af et anlæg, hvad enten man er en del af de stordriftsfordele, der er ved at være en del af en stor kommune, men samtidig underlagt kommunalfuldmagten, eller om man driver sin facilitet med mere frie muligheder for at udvide opgavepaletten med opgaver, der ligger uden for lov om folkeoplysning. Som bruger af de enkelte anlæg, vil man derfor også opleve, at der vil være lokale forskelle i serviceniveau alt efter hvilken ejer-form, der gør sig gældende lokalt.

Kapitel 1 og 2 konkluderer, at der er et bredt ønske om at fremtidens idrætsanlæg i Holstebro kommune skal spille en større rolle; både som lokalt mødested og centrum, men også for den gode samfundsudvikling. Man taler således om idrætten som "ny velfærd". Disse opgaver ligger uden for folkeoplysningslovens formålsparagraf, som er den lovmæssige hjemmel, der drives idrætsfaciliteter udfra i Holstebro Kommune. Kapitel 3 beskriver således kort folkeoplysningsloven og dens muligheder og begrænsninger for fremtidens idræt, motion og bevægelse.

Kapitel 3 viser hvilken økonomi, der ligger bag driften af idrætsanlæggene i Holstebro Kommune. Det er i særlig grad idrætsanlæggene, der analyseres, idet drift af fodboldbaner, skolehaller og gymnastiksale, og natur- og gadeidrætsfaciliteter enten drives af andre forvaltninger eller fylder meget lidt i de driftsmidler, der er afsat til drift af idrætsfaciliteter.

Langt størstedelen af anlægs- og driftsmidler har været og er afsat til drift af kommunens mange traditionelle idrætsanlæg, og det selvom det fremgår af de første kapitler, at borgernes idrætsvaner har ændret sig radikalt de senere år i retning af aktivitet i det fri og i fitness-centre på bekostning af flere af de traditionelt store foreningsidrætter som håndbold, badminton, indendørs fodbold m.fl. Man kan dermed med nogen ret konkludere en vis skævhed i anvendelsen af ressourcer set i forhold til antallet af udøvere, der ikke bruger de mange haller.

En stor del af hallernes økonomi kommer fra skolernes og dagtilbuddenes brug. Kapitel 3 viser, at der er historiske og lokale forskelle i forhold til, hvordan der afregnes for denne del på tværs af kommunen, og samtidig viser kapitlet, at økonomien fra skoler og dagtilbud udgør en væsentlig del af den økonomi, der tilfalder de anlæg, som har en skole eller et dagtilbud som nabo og samarbejdspartner. Det modsatte gør sig omvendt gældende for de anlæg, der ligger i landsbyer, hvor skolen enten er lukket eller er blevet betragtelig mindre, som følge af den demografiske udvikling.

Litteraturliste

Udgivelser i forbindelse med landsdækkende forskningsprojekt "Fremtidens idrætsfaciliteter - organisering, styring og ledelse" 2015-2017:

"Organisering, styring og ledelse af idrætsanlæg i Danmark" Af Peter Forsberg, Evald Bundgaard Iversen, Jens Høyer-Kruse, oktober 2017

"Afrapportering af kapacitetsbenyttelse og brugertilfredshed i idrætsanlæg i Holstebro Kommune" Notat udarbejdet af: Jens Høyer-Kruse, Evald Bundgaard Iversen og Peter Forsberg Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund Syddansk Universitet oktober 2017

"Idrætsanlægs fysiske tilstand i Holstebro Kommune" Notat udarbejdet af: Jens Høyer-Kruse, Evald Bundgaard Iversen og Peter Forsberg Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet november 2018

"Fremtidens idrætsfaciliteter - anbefalinger til fremtidens organisering, styring og ledelse af idrætsanlæg" Af Evald Bundgaard Iversen, Peter Forsberg, Jens Høyer-Kruse, Bjarne Ibsen, september 2019

Udgivelser i forbindelse med IDAN's "Kommuneundersøgelse" af Holstebro Kommune

(Parallelt med forskningsprojektet 'Fremtidens idrætsfaciliteter' fortsætter Idan og CISC arbejdet med at gennemføre dybdegående undersøgelser af idrætten rundt i kommunerne. Mens forskningsprojektets afsæt for undersøgelserne primært har de specifikke idrætsfaciliteter som omdrejningspunkt, fokuserer kommuneundersøgelserne typisk bredere og kigger ikke alene på faciliteterne, men også på idrætten som helhed i de undersøgte kommuner.)

"Fremtidens idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune. Delrapport 2: Kapacitetsbenyttelse af indendørs idrætsfaciliteter" af Christian Gjersing Nielsen, marts 2017

"FREMIDENS IDRÆTSFACILITETER I HOLSTEBRO KOMMUNE Delrapport 1" Af Trygve Laub Asserhøj september 2016

"Fremtidens idrætsfaciliteter i Holstebro Kommune. Afslutningsnotat" Af Trygve Laub Asserhøj, Henrik Brandt, september 2017

Diverse andre udgivelser:

"Selvejende idrætsanlæg har svært ved at låne til moderniseringer" Af Jonna Toft 22.01.2020

Danskernes motions- og sportsvaner 2016 Af Maja Pilgaard og Steffen Rask, september 2016

OUTDOORIDRÆT I DANMARK - En analyse af idrætsmulighederne i den danske natur, Casper Lindemann Danmarks Idrætsforbund marts 2019

Kortlægning og analyse af idrætsfaciliteter og foreninger i Holstebro Kommune, november 2019 (Sport og Fritid, Holstebro Kommune)

Data-platforme

www.facilitetsdatabasen.dk ved Idrættens Analyseinstitut og Lokale- og Anlægsfonden

www.medlemstal.dk ved Danmarks Idrætsforbund og DGI

www.statistikbanken.dk ved Danmarks Statistik